

คู่มือแนวทางการบังคับใช้กฎหมาย ว่าด้วยการจัดการมูลฝอย

สำหรับหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น
และเจ้าพนักงานตามกฎหมายการสาธารณสุข

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย

คู่มือแนวทางการบังคับใช้กฎหมาย ว่าด้วยการจัดการมูลฝอย

สำหรับหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น
และเจ้าพนักงานตามกฎหมายการสาธารณสุข

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย

คู่มือแนวทางการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการจัดการมูลฝอย
สำหรับหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นและเจ้าพนักงานตามกฎหมายการสาธารณสุข

ISBN : ๙๗๘-๖๑๖-๑๑-๑๙๑๙-๕

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : พ.ศ. ๒๕๕๖

จำนวนพิมพ์ : ๑๒,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

เจ้าของและผู้พิมพ์โฆษณา

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

โทร ๐ ๒๕๔๐ ๔๑๗๕, ๐ ๒๕๔๐ ๔๒๕๒

๐ ๒๕๔๐ ๔๒๒๓, ๐ ๒๕๔๐ ๔๒๕๖

โทรสาร ๐ ๒๕๔๑ ๘๑๘๐

<http://laws.anamai.moph.go.th>

คำนำ

จากปรากฏการณ์ปัญหาด้านการสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีความหลากหลาย ซับซ้อนและส่งผลกระทบต่อสุขภาพมากขึ้น โดยเฉพาะปัญหาด้านการจัดการมูลฝอย ซึ่งพบว่าปริมาณมูลฝอยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร การขยายตัวของชุมชนและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดปัญหาการจัดการมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล ปัญหาการตกค้างของมูลฝอยตามสถานที่ต่างๆ ปัญหาการลักลอบทิ้ง ส่งกลิ่นเหม็น เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญเป็นแหล่งแพร่กระจายของเชื้อโรคและก่อให้เกิดปัญหาการปนเปื้อนต่อสิ่งแวดล้อม ยังผลให้เกิดความเสี่ยงและผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน จากเหตุปัจจัยดังกล่าวจึงนำไปสู่การเร่งรัดทบทวนและเพิ่มมาตรการป้องกันและแก้ไข รวมทั้งการปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายให้มีผลบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ราชการส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญยิ่งต่อการดูแลทุกข์สุขของประชาชน ค้ำครองและส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่ดี พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นกฎหมายที่กระจายอำนาจให้ราชการส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการมูลฝอยเพื่อให้เกิดความเหมาะสมตามบริบทชุมชนและปัญหาของแต่ละพื้นที่ โดยกำหนดให้การเก็บ ขนหรือกำจัดมูลฝอยในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใดให้เป็นอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้ ราชการส่วนท้องถิ่นอาจดำเนินการเอง หรือดำเนินการร่วมกับหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นภายใต้เงื่อนไขการดำเนินงานร่วมกันก็ได้ หรืออาจอนุญาตให้เอกชนดำเนินการโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการภายใต้การกำกับดูแลของราชการส่วนท้องถิ่น

ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนราชการส่วนท้องถิ่นในการนำกฎหมายไปบังคับใช้เพื่อประโยชน์ในการค้ำครองสุขภาพของประชาชน การควบคุมกำกับดูแลการจัดการมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ ประกอบกับเพื่อเป็นการรองรับประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการดูแลสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุขจึงได้จัดทำ “คู่มือแนวทางการ

บังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการจัดการมูลฝอยสำหรับหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นและ
เจ้าพนักงานตามกฎหมายการสาธารณสุข” ขึ้น

คู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับราชการส่วนท้องถิ่นและเจ้าพนักงานตามกฎหมายการสาธารณสุขในการจัดการมูลฝอยในเขตท้องถิ่นตน โดยการควบคุมดูแลการ
ประกอบกิจการรับทำการเก็บ ขนหรือกำจัดมูลฝอย สถานบริการการสาธารณสุข
ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนสถานประกอบกิจการ และ
ประชาชนทั่วไปที่ก่อให้เกิดมูลฝอย ให้มีการปฏิบัติที่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการ
สาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ รวมถึงกฎกระทรวง ประกาศกระทรวง และข้อกำหนดของ
ท้องถิ่นที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

ตุลาคม ๒๕๕๖

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
ส่วนที่ ๑ สถานการณ์ปัญหาการจัดการมูลฝอย	๑
ส่วนที่ ๒ ขอบเขตความหมาย “มูลฝอย” และบทบาทอำนาจหน้าที่ ของเจ้าพนักงานตามกฎหมายการสาธารณสุข	๑๑
๒.๑ นิยาม และขอบเขตความหมาย “มูลฝอย”	๑๓
๒.๒ บทบาทอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานสาธารณสุขและ เจ้าพนักงานท้องถิ่นในการบริหารจัดการมูลฝอยของราชการส่วนท้องถิ่น	๑๕
๑. บทบาทอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานสาธารณสุข	๑๕
๒. บทบาทอำนาจหน้าที่และการควบคุมของราชการส่วนท้องถิ่น ตามกฎหมายการสาธารณสุข	๑๘
๓. กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการมูลฝอยของ ราชการส่วนท้องถิ่น	๒๐
ส่วนที่ ๓ แนวทางการจัดการมูลฝอยทั่วไปและของเสียอันตรายจากชุมชน	๒๓
๓.๑ แนวทางการจัดการมูลฝอยอย่างครบวงจร	๒๖
๓.๒ แนวทางการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน	๒๘
ส่วนที่ ๔ การจัดการมูลฝอยติดเชื้อตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕	๓๑
๔.๑ ความหมายของมูลฝอยติดเชื้อ	๓๓
๔.๒ กลุ่มเป้าหมายที่อยู่ใต้บังคับแห่งกฎกระทรวง	๓๔
๔.๓ บทบาทและอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น ในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ	๓๖
๔.๔ บทบาทหน้าที่ของกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ภายใต้บังคับ ตามกฎหมายกระทรวงฯ	๓๘
๔.๕ การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการเก็บ ขน หรือกำจัด	๔๑
๔.๖ รูปแบบการบริหารจัดการของราชการส่วนท้องถิ่น ที่สามารถดำเนินการได้ตามกฎหมาย	๔๑
๔.๗ ข้อเสนอแนะด้านกฎหมายในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ตามรูปแบบต่างๆ	๔๔

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๕ แนวทางในการกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ	๕๙
๕.๑ หลักการควบคุมกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ	๖๒
๕.๒ ใบกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ ตามแบบของกรมอนามัย	๖๒
กระทรวงสาธารณสุข	
ส่วนที่ ๖ การบังคับใช้กฎหมายการสาธารณสุขในการควบคุมกำกับการดูแลและจัดการมูลฝอย “การออกข้อกำหนดของท้องถิ่น”	๗๑
๖.๑ ความหมายและความสำคัญของข้อกำหนดของท้องถิ่น	๗๓
๖.๒ ขอบเขตในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยเรื่อง	๗๔
การจัดการมูลฝอย	
๖.๓ ขั้นตอนการออกข้อกำหนดของท้องถิ่น	๗๙
ส่วนที่ ๗ แนวทางการจัดการปัญหาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับมูลฝอย	๘๓
ส่วนที่ ๘ ตัวอย่างกรณีศึกษา : คำพิพากษาศาลปกครองเกี่ยวกับ	๘๙
ปัญหาการจัดการมูลฝอย	
ส่วนที่ ๙ คำถาม-คำตอบที่พบบ่อย	๑๐๕
ภาคผนวก	๑๒๓
ภาคผนวก ก ตัวอย่างร่างข้อกำหนดของท้องถิ่น	๑๒๕
๑. ตัวอย่างที่ ๑ ร่างเทศบัญญัติ เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ.	๑๒๗
๒. ตัวอย่างที่ ๒ ร่างเทศบัญญัติ เรื่อง การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ.	๑๓๙
๓. ตัวอย่างที่ ๓ ร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล	๑๕๒
เรื่อง การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ.	
ภาคผนวก ข พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕	๑๗๙
ภาคผนวก ค อนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕	๒๑๕
๑. กฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕	๒๑๗
๒. กฎกระทรวงว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บขน	๒๓๖
และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย และอัตราค่าธรรมเนียมอื่นๆ พ.ศ. ๒๕๔๕	
๓. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์และ	๒๔๑
วิธีการตรวจสอบมาตรฐานทางชีวภาพในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ	
พ.ศ. ๒๕๔๖	

สารบัญ

	หน้า
๔. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ตราหรือสัญลักษณ์สำหรับ พิมพ์บนภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๕๖	๒๔๓
๕. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดลักษณะของห้องรักษา ผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง	๒๔๔
๖. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดลักษณะและ เงื่อนไขของห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย	๒๔๕
๗. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักสูตรการฝึกอบรม การป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจาก มูลฝอยติดเชื้อ	๒๔๖
๘. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดลักษณะของบริเวณ ที่พักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ	๒๕๓
๙. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุข ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕	๒๕๕
๑๐. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดยกเว้นไม่ใช้บังคับ ข้อกำหนดเฉพาะในส่วนที่ว่าด้วยการขนและการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ในห้องที่ของราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายกระทรวง ว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕	๒๖๑
๑๑. คำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๑๘๕๒/๒๕๕๖ เรื่องกำหนดให้ สถานบริการสาธารณสุขและห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายในสังกัด กระทรวงสาธารณสุข ที่มีการจ้างเอกชนดำเนินการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ ใช้เอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ (Infectious Waste Manifest System)	๒๖๓
๑๒. คำสั่งกรมอนามัยที่ ๑๐๓๒/๒๕๔๗ เรื่อง การมอบอำนาจ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดออกคำสั่งตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕	๒๖๕
เอกสารอ้างอิง	๒๖๗

A decorative graphic consisting of several squares of different shades of gray and white, arranged in a cluster on the left side of the page. The squares vary in size and are some are solid while others are outlined.

ส่วนที่ ๑

สถานการณ์ ปัญหาการจัดการมูลฝอย

ส่วนที่ ๑

สถานการณ์ ปัญหาการจัดการมูลฝอย

สถานการณ์ด้านการสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกและปัจจัยภายในประเทศหลายประการ ทั้งจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การเพิ่มขึ้นของประชากรและสภาพความเป็นเมืองที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจและการลงทุนที่ทำให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจนเกินศักยภาพและความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ ดังจะเห็นได้จากปัญหามลพิษต่างๆ ที่มีเพิ่มขึ้น ทั้งปัญหาด้านมลพิษอากาศ น้ำเสีย มูลฝอย และของเสียอันตราย นอกจากนี้ ยังมีความเสี่ยงปัญหาที่มีผลกระทบมาจากการเปิดการค้าเสรี (FTA) การเข้าสู่ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ ส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายการลงทุน แรงงานเข้ามาประเทศไทยมากขึ้น ชุมชนเกิดความเปลี่ยนแปลงและมีความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพที่มีแนวโน้มสูงขึ้น

จากการเปลี่ยนแปลงบริบทของสังคมไทยอย่างรวดเร็ว ทำให้สถานการณ์ปัญหาการจัดการมูลฝอยเพิ่มทวีความรุนแรงมากขึ้น ระยะสิบปีที่ผ่านมา นับจากปี พ.ศ. ๒๕๔๖ - พ.ศ. ๒๕๕๖ ปริมาณมูลฝอยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ มีมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ ๑๕.๑๖ ล้านตัน หรือ ๔๑,๕๓๒ ตันต่อวัน และจากการคาดการณ์มูลฝอยที่จะเกิดขึ้นในอีก ๕ ปีข้างหน้าราว พ.ศ. ๒๕๕๙ หากมูลฝอยมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ ต่อปี ปริมาณมูลฝอยจะเพิ่มขึ้นเป็น ๑๕.๓๗ ล้านตัน หรือ ๔๒,๑๑๐ ตันต่อวันโดยประมาณ ผลการสำรวจการจัดการมูลฝอย ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ พบว่า มีมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการประมาณร้อยละ ๓๘ ของปริมาณที่เกิดขึ้นทั่วประเทศ (สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย, ๒๕๕๕) ส่วนที่เหลือยังมีการจัดการไม่ถูกต้อง เช่น การเผากลางแจ้ง ขุดหลุมฝัง กองทิ้งไว้บนพื้นที่ว่างเปล่า มีมูลฝอยตกค้างอยู่ตามสถานที่ต่างๆ และการลักลอบ

ทิ้งมูลฝอย เป็นต้น ก่อให้เกิดกลิ่นเหม็น ปัญหาเหตุรำคาญ เป็นแหล่งแพร่กระจายเชื้อโรค การปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม ทำให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม และมีความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชน

การจัดการมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพไม่ดีพอส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อม (สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย, ๒๕๕๕) กล่าวถึงโรคที่อาจเกิดขึ้นจากการจัดการมูลฝอยที่ไม่ดีและไม่ถูกสุขลักษณะไว้ดังนี้

(๑) โรคระบบทางเดินอาหาร : เกิดจากเชื้อจุลินทรีย์ต่างๆ เช่น ไวรัส เชื้อรา แบคทีเรีย ในมูลฝอยที่ตกค้างบนพื้นจะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของหนู ยุง แมลงสาบ แมลงวัน และสัตว์พาหะนำโรคติดต่ออื่นๆ หรือเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายคนเราจากการกินอาหารและน้ำหรือการจับต้องด้วยมือซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขอนามัยได้โดยง่าย ก่อให้เกิดโรคต่างๆ เช่น โรคท้องร่วง โรคพยาธิ อหิวาตกโรค ไทฟอยด์ และโรคบิด เป็นต้น

(๒) โรคจากการติดเชื้อ : เกิดจากมูลฝอยติดเชื้อที่ปะปนมากับมูลฝอยทั่วไป เช่น ถูยางอนามัย ผ้าอนามัย กระดาษทิชชูของคนที่เป็นวัณโรคใช้กับเสมหะหรือน้ำลาย สำลีเช็ดแผล พลาสเตอร์ปิดแผลที่ใช้แล้ว อาหารเน่าบูด และซากสัตว์ซึ่งอาจมีเชื้อใช้หัดนก รวมถึงอันตรายจากอุบัติเหตุซึ่งคนในชุมชนที่ต้องทำงานเกี่ยวข้องกับกองมูลฝอยมักเจออยู่บ่อยๆ ได้แก่ มูลฝอยที่เป็นวัตถุมีคม และวัสดุปนเปื้อนเลือด เช่น เศษแก้ว เหล็กแหลม ไม้แหลม และเข็มฉีดยาใช้แล้ว เป็นต้น เสี่ยงต่อการบาดเจ็บและติดเชื้อโรค เช่น เชื้อบาดทะยัก เชื้อไวรัสตับอักเสบบ และเชื้อโรคเอดส์ เป็นต้น

(๓) โรคภูมิแพ้ : เกิดจากการสูดดมฝุ่นละออง ไร สารระเหยจากมูลฝอยที่เป็นสารเคมีต่างๆ หรือเขม่าควันจากการเผามูลฝอย

(๔) ปวดศีรษะ คลื่นไส้ และอาเจียน : เกิดจากกลิ่นเน่าเหม็นมูลฝอยที่จัดการไม่ถูกสุขลักษณะ

(๕) โรคมะเร็ง : เกิดจากการได้รับสารพิษต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน การสูดดมอากาศเสีย จากการเผากลางแจ้ง ทำให้เกิดควันและสารพิษปนเปื้อนในอากาศ เช่น สารไดออกซินและฟิวแรนระหว่างเผา ซึ่งสารทั้งสองเป็นสารก่อมะเร็ง

และทำลายการทำงานของตับได้ อันตรายจากมูลฝอยที่เป็นสารเคมีหรือเป็นพิษบางชนิดซึ่งเป็นตัวก่อให้เกิดมะเร็งผิวหนังและมะเร็งปอด เป็นต้น

(๖) ผลกระทบต่อสุขภาพหรือระบบต่างๆ ภายในร่างกาย : เกิดจากสารพิษในมูลฝอยอันตรายประเภทต่างๆ เช่น แอมโมเนีย สารปรอท สารตะกั่ว สารแคดเมียม สารฟอสฟอรัส ในผลิตภัณฑ์ต่างๆ อาทิเช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่รถยนต์ หมึกพิมพ์ แบตเตอรี่โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น

การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบต่อสุขภาพที่เกิดจากการจัดการมูลฝอย โดยศิริศักดิ์ สุนทรไชยและวรรณวิ พูลพอกสิน (๒๕๔๗) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบทางสุขภาพของกลุ่มคนที่ทำงานเกี่ยวข้องกับขยะมูลฝอยในพื้นที่ ๖ จังหวัด รวม ๒๗๖ คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดมีผลการตรวจสุขภาพไม่ปกติและกลุ่มตัวอย่างทุกคนมีแมงกานีสสูง รองลงมา คือ สารหนู ตะกั่ว และโครเมียม นอกจากนั้นยังมีการศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์สาธารณสุขมหาวิทยาลัยโทรอนโต (สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย, ๒๕๕๕) ที่สำรวจคนเก็บมูลฝอยชาวแกมพูชาในปี พ.ศ. ๒๕๓๑ และคนเก็บมูลฝอยชาวเวียดนามในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ พบว่า คนเก็บมูลฝอยส่วนใหญ่มีอาการติดเชื้อและเป็นโรคเจ็บป่วยจากมูลฝอยถึง ๑๔ ชนิด เช่น อาการเจ็บคอ เป็นไข้ ปวดหัว ปวดเมื่อยตามตัว ร่างกาย โรคผิวหนัง โรคมาลาเรีย โรคทางสมอง และอาการโรคท้องร่วง เป็นต้น (สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย, ๒๕๕๕)

สถานการณ์เรื่องร้องเรียนปัญหาการจัดการมูลฝอยที่เพิ่มขึ้นและส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนและสิ่งแวดล้อมในวงกว้าง อาทิเช่น กรณีเหตุการณ์ที่ชาวบ้านบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง จำนวน ๓ ตำบล ได้แก่ ตำบลคลองสะแก ตำบลบ่อโพง และตำบลหนองปลิง อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ร้องเรียนปัญหาจากบ่อขยะของเอกชนแห่งหนึ่ง ซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการจากราชการส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่มีการจัดการที่ไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล ทำให้เกิดปัญหาน้ำขยะหกหล่นในช่วงเวลาที่มีการขนส่ง ส่งกลิ่นเหม็นรบกวนประชาชนที่อยู่อาศัยบริเวณโดยรอบ และส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรือกรณีที่ผู้ประกอบการเอกชนนำมูลฝอยติดเชื้อที่เก็บรวบรวมจากโรงพยาบาลต่างๆ มาลักลอบเก็บสะสมไว้ในพื้นที่ของราชการส่วน

ท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยเก็บสะสมไว้เป็นจำนวนมากกว่า ๑๕๐ ตัน และ
มิได้นำไปกำจัดด้วยวิธีการที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล ทำให้เกิดเหตุรำคาญ
กลิ่นเหม็น เป็นแหล่งแพร่กระจายของเชื้อโรค สารพิษระเหยสู่บรรยากาศหรือปน
เปื้อนสู่แหล่งน้ำ และพื้นที่เกษตรกรรม มีความเสี่ยงผลกระทบต่อสุขภาพประชาชน
ในบริเวณใกล้เคียง จากตัวอย่างของปัญหาดังกล่าวทำให้หลายหน่วยงานต้องเข้ามา
มีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ไขปัญหา เนื่องจากราชการส่วนท้องถิ่นมีปัญหาด้าน
งบประมาณในการกำจัดมูลฝอยซึ่งมีปริมาณมาก อีกทั้งการบังคับใช้ตามขั้นตอน
ของกฎหมายซึ่งมีความล่าช้าจึงทำให้ไม่สามารถจัดการปัญหาได้อย่างทัน่วงที

การดำเนินงานจัดการมูลฝอยที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เป็นการจัดการที่ปลาย
เหตุ โดยขาดระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและครบวงจรตั้งแต่การ
รวบรวม คัดแยก เก็บขน ขนส่งและกำจัด เนื่องจากราชการส่วนท้องถิ่นมีข้อจำกัด
ด้านงบประมาณ ปัญหาการลงทุนจากทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อการจัดการมูลฝอย
แบบครบวงจร ความไม่ชัดเจนในการร่วมทุนระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
เครื่องจักร อุปกรณ์ และบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในการดูแลรักษาระบบ
การจัดทำแผนการจัดการมูลฝอยให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง กระบวนการ
กำกับ ดูแลและติดตามผลการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการมูลฝอยของหน่วย
งานที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องยังไม่เอื้ออำนวยให้มี
การจัดการมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยบางขั้นตอนขาดระเบียบและแนว
ปฏิบัติที่ชัดเจน ขาดหลักเกณฑ์ วิธีการในการดำเนินการเกี่ยวกับสถานที่บำบัดและ
กำจัดมูลฝอย ขาดการควบคุมการขนส่งมูลฝอยจากแหล่งกำเนิดไปยังสถานที่กำจัด
เป็นต้น ระบบการจัดเก็บค่าธรรมเนียมไม่มีประสิทธิภาพและไม่สะท้อนต้นทุนที่แท้
จริงของการจัดการมูลฝอย ส่งผลกระทบต่องบประมาณดำเนินงานที่มีอยู่จำกัด
นอกจากนี้ ยังขาดการเรียกเก็บค่ากำจัดมูลฝอยที่อยู่ในรูปของผลิตภัณฑ์ หรือ
สินค้าที่นำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งก่อให้เกิดภาระต่อการกำจัดมูลฝอยดังกล่าวเพิ่มขึ้น

ความร่วมมือจากประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยและการปรับค่านิยมใน
การบริโภคและอุปโภคยังมีน้อย เนื่องจากขาดการณรงค์และประชาสัมพันธ์อย่าง
ต่อเนื่องในการทำให้ประชาชนทุกภาคส่วนเข้าใจและเข้ามามีส่วนร่วมในการ
จัดการมูลฝอยทั้งระบบ ทั้งการลดปริมาณการเกิดมูลฝอยให้น้อยลง การคัดแยก

และการเก็บมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะ และให้ประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินงานของสถานที่กำจัดมูลฝอยเพื่อไม่ให้เกิดการต่อต้านหรือคัดค้านสถานที่กำจัดมูลฝอยที่อยู่บริเวณใกล้เคียง

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้การเก็บ ขนหรือกำจัดมูลฝอยในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใดให้เป็นอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้ ราชการส่วนท้องถิ่นอาจดำเนินการเอง หรือดำเนินการร่วมกับหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นภายใต้เงื่อนไขการดำเนินงานร่วมกันก็ได้ หรืออาจอนุญาตให้เอกชนดำเนินการโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการภายใต้การกำกับดูแลของราชการส่วนท้องถิ่น และให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขนและกำจัดมูลฝอยเพื่อบังคับใช้ในราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย มีบทบาทหน้าที่ในการสนับสนุนราชการส่วนท้องถิ่นในการนำกฎหมายไปบังคับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการคุ้มครองสุขภาพของประชาชน ได้ดำเนินการติดตามประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นและได้จัดการประชุมเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์และสถานการณ์ของงานอนามัยสิ่งแวดล้อมกับการบังคับใช้กฎหมายสาธารณสุขที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่จะมีแนวโน้มทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น เพื่อสร้างความร่วมมือและข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในระดับพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อลดข้อพิพาทระหว่างเอกชนกับประชาชน หรือเอกชนกับหน่วยงานของรัฐ อีกทั้งการบังคับใช้กฎหมายต้องสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมอีกด้วย สรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับสภาพปัญหาและอุปสรรคตามกฎหมายการสาธารณสุขที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ดังนี้

๑) ศักยภาพความพร้อมของราชการส่วนท้องถิ่นที่จะบังคับใช้ให้เป็นไปตามกฎหมาย ทั้งด้านองค์ความรู้ เงินทุน ตลอดจนบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ

๒) การขาดการสนับสนุนอย่างเพียงพอจากหน่วยงานรัฐส่วนกลาง ทั้งหลักเกณฑ์ทางวิชาการ รวมทั้งกฎหมายลำดับรองที่จะช่วยส่งเสริมให้ราชการส่วนท้องถิ่นปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ประชาชนยังไม่รับรู้ถึงสิทธิที่ดินมีและหน้าที่ที่พึงจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเพียงพอ

๔) ประชาชนขาดความตระหนักและเอาใจใส่ในผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับสุขภาพอนามัย

๕) ความไม่ทันต่อสถานการณ์ของบทบัญญัติกฎหมายบางประการที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน

นอกจากนี้ จากการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายสาธารณสุขของราชการส่วนท้องถิ่นระหว่าง ตุลาคม ๒๕๕๔ – มิถุนายน ๒๕๕๕ โดยศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย ได้ทำการสำรวจเทศบาล จำนวน ๑๗๒ แห่ง พบว่า มีการออกเทศบัญญัติ ๖ เรื่องพื้นฐาน ได้แก่ ๑) การจัดการมูลฝอย ๒) การจัดการสิ่งปฏิกูล ๓) สถานที่จำหน่ายอาหาร ๔) สถานที่สะสมอาหาร ๕) การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ และ ๖) กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และมีเทศบาลที่ออกเทศบัญญัติพื้นฐานครบทุกเรื่องร้อยละ ๖๒.๒๑ เรื่องที่มีการออกเทศบัญญัติมากที่สุดคือ กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ร้อยละ ๘๗.๒๑ เรื่องที่ออกเทศบัญญัติน้อยที่สุดคือเรื่องการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ร้อยละ ๑๐.๔๗ และผลการสำรวจสถานการณ์การออกเทศบัญญัติของหน่วยงานเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศ โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน ๓,๓๐๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๕๑ (ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม ๒๕๕๖) ประกอบด้วยเทศบาล จำนวน ๑,๑๔๓ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน ๒,๑๖๒ แห่ง พบว่า เทศบาลมีการออกเทศบัญญัติเรื่องการจัดการมูลฝอย ร้อยละ ๒๓.๘๘ การจัดการสิ่งปฏิกูล ร้อยละ ๒๒.๘๓ การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ร้อยละ ๘๔.๑๖ การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ร้อยละ ๑๑.๒๙ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเรื่องการจัดการมูลฝอย ร้อยละ ๑๑.๑๐ การจัดการสิ่งปฏิกูล ร้อยละ ๑๐.๕๕ การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ร้อยละ ๕๘.๔๖ และการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ร้อยละ ๗.๐๓

มาตรการทางกฎหมายที่ไม่เอื้อต่อการจัดการมูลฝอย ส่งผลให้เกิดสถานการณ์ปัญหาการลักลอบทิ้งมูลฝอยติดเชื้อในหลายเขตพื้นที่ราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งส่วนใหญ่พบว่าเป็นพื้นที่ที่ยังไม่มีข้อกำหนดของท้องถิ่นบังคับใช้หรืออยู่ใน

เขตราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการยกเว้นไม่ใช้บังคับข้อกำหนดเฉพาะในส่วนที่ว่าด้วยการขน และการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อในกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข อีกทั้งสถานบริการสาธารณสุขอันเป็นแหล่งกำเนิดมูลฝอยติดเชื้อที่ตั้งอยู่ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการยกเว้นไม่ใช้บังคับข้อกำหนดเฉพาะในส่วนที่ว่าด้วยการขน และการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อในท้องที่ของราชการส่วนท้องถิ่นมีจำนวนมากขึ้น ซึ่งวิธีการเก็บ ขนและกำจัดมูลฝอยติดเชื้อจำเป็นต้องดำเนินการเป็นการเฉพาะเพื่อให้ถูกสุขลักษณะ ป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรคที่ส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของประชาชน

อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานแก้ไขปัญหามาตรการจัดการมูลฝอยนั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยการพัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการด้านการจัดการมูลฝอย การปรับปรุงแก้ไขมาตรการทางกฎหมาย รวมถึงการควบคุม กำกับดูแลและการจัดการมูลฝอยอย่างจริงจัง เพื่อให้สามารถจัดการมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการคุ้มครองสิทธิทางสุขภาพอนามัยของประชาชน

ภาพที่ ๑ แสดงสถานการณ์เรื่องร้องเรียนปัญหาจากบ่อขยะของเอกชนแห่งหนึ่ง ในบริเวณตำบลคลองสะแก ตำบลบ่อโพง และตำบลหนองปลิง อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๒ แสดงสถานการณ์เรื่องร้องเรียนกรณีที่ผู้ประกอบการเอกชนแห่งหนึ่งมีการจัดการมูลฝอยที่ไม่ถูกสุขลักษณะโดยมีการลักลอบนำมูลฝอยติดเชื้อมาเก็บสะสมไว้ในพื้นที่ของราชการส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดบุรีรัมย์

ส่วนที่ ๒

ขอบเขตความหมาย

“มูลฝอย” และบทบาทอำนาจหน้าที่
ของเจ้าพนักงานตามกฎหมาย
การสาธารณสุข

ส่วนที่ ๒

ขอบเขตความหมาย

“มูลฝอย” และบทบาทอำนาจหน้าที่ของ
เจ้าพนักงานตามกฎหมายการสาธารณสุข

๒.๑ นิยาม และขอบเขตความหมาย “มูลฝอย”

ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔

“มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

มาตรา ๑๘ การเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใดให้เป็นอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจร่วมกับหน่วยงานของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นดำเนินการภายใต้ข้อตกลงร่วมกันก็ได้ แต่ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะโดยส่วนรวม รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงโดยคำแนะนำของคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการร่วมกันได้

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร ราชการส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้บุคคลใดดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทนภายใต้การควบคุมดูแลของราชการส่วนท้องถิ่น หรืออาจอนุญาตให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนินการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามมาตรา ๑๙ ก็ได้

บทบัญญัติตามมาตรานี้ และมาตรา ๑๙ มิให้ใช้บังคับกับการจัดการของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน แต่ให้ผู้ดำเนินการกิจการโรงงานที่มีของเสียอันตราย และผู้ดำเนินการรับทำการเก็บ ขนหรือกำจัดของเสียอันตรายดังกล่าว แจ้งการดำเนินการเป็นหนังสือต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

มาตรา ๑๙ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ความหมายและขอบเขต

จากคำจำกัดความของมูลฝอยระบุไว้ชัดเจน หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร แก้ว วัสดุสัตว์ ขากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน โดยมูลฝอยที่เป็นอันตรายต่างๆ ได้แก่ มูลฝอยอันตรายจากบ้านเรือน เช่น หลอดไฟฟ้านีออน ถ่านไฟฉายหรือแบตเตอรี่ เป็นต้น

สำหรับเศษสินค้าหรือวัสดุเหลือทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งแยกได้เป็น ๒ ประเภท คือ

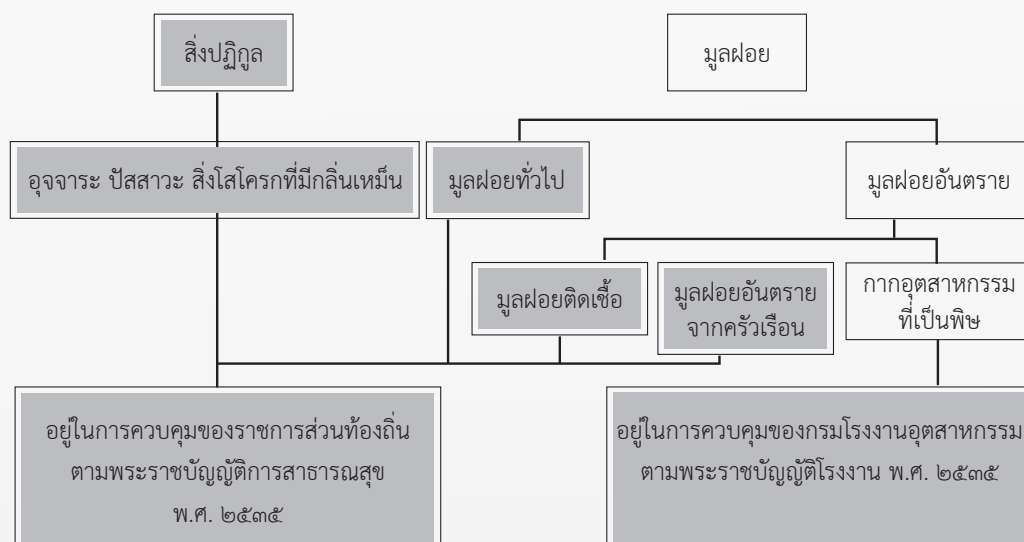
(๑) มูลฝอยทั่วไป เช่น เศษอาหาร เศษกระดาษ เศษวัสดุ ถุงพลาสติกจากสำนักงาน และเศษวัสดุอื่นๆ ที่ไม่ได้เกิดจากกระบวนการผลิต เป็นต้น

(๒) กากอุตสาหกรรมที่เป็นพิษ ซึ่งเป็นมูลฝอยอันตรายที่เกิดจากกระบวนการผลิต

โดยหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มูลฝอยที่เป็นมูลฝอยทั่วไปจากโรงงานอุตสาหกรรมตาม (๑) จะอยู่ในการดูแลของราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งต้องดำเนินการเก็บ ขน และกำจัดโดยราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่ราชการส่วนท้องถิ่นจะมอบให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานดำเนินการแทนตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

สำหรับกากอุตสาหกรรมที่เป็นพิษตาม (๒) ซึ่งเป็นมูลฝอยอันตรายเฉพาะกากอุตสาหกรรมที่เป็นพิษที่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรม จึงต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

ภาพที่ ๓ แสดงการควบคุมดูแลสิ่งปฏิภูล มูลฝอยของราชการส่วนท้องถิ่น
กับกรมโรงงานอุตสาหกรรม

๒.๒ บทบาทอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานสาธารณสุขและ เจ้าพนักงานท้องถิ่นในการบริหารจัดการมูลฝอยของราชการส่วนท้องถิ่น

๑. บทบาทอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้แต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีเจ้าพนักงานสาธารณสุขทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นในการปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ โดยกฎหมายได้กำหนดอำนาจไว้ ดังนี้

มาตรา ๔๔ กำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับเจ้าพนักงานท้องถิ่นดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลใดๆ มาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริง หรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือหรือให้ส่งเอกสารหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) เข้าไปในอาคารหรือสถานที่ใดๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการเพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามข้อกำหนดของท้องถิ่น หรือตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือเรียกหนังสือรับรองการแจ้งหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่นั้น

(๓) แนะนำให้ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขในใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งหรือตามข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ยึดหรืออายัดสิ่งของใดๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีหรือเพื่อนำไปทำลายในกรณีจำเป็น

(๕) เก็บหรือนำสินค้าหรือสิ่งของใดๆ ที่สงสัยว่าจะไม่ถูกสุขลักษณะหรือจะก่อให้เกิดเหตุรำคาญจากอาคารหรือสถานที่ใดๆ เป็นปริมาณตามสมควรเพื่อเป็นตัวอย่างในการตรวจสอบตามความจำเป็นได้โดยไม่ต้องใช้ราคา

ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้นในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น บุคคลดังกล่าวจะต้องแสดงบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องในขณะปฏิบัติหน้าที่ด้วย และให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขตรวจพบเหตุที่ไม่ถูกต้องหรือมีการกระทำใดๆ ที่ฝ่าฝืนต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือข้อกำหนดของท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขแจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นว่าเหตุตามวรรคหนึ่งจะมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน หรือจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชนเป็นส่วนรวมซึ่งสมควรจะดำเนินการแก้ไขโดยเร่งด่วน ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้กระทำการไม่ถูกต้องหรือฝ่าฝืนดังกล่าวแก้ไขหรือระงับเหตุนั้น หรือดำเนินการใดๆ เพื่อแก้ไขหรือระงับเหตุนั้นได้ตามสมควร แล้วให้แจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบ

มาตรา ๔๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุข และผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๔๔ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

แม้ว่ากฎหมายสาธารณสุขจะกำหนดให้การจัดการมูลฝอยเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น แต่เจ้าพนักงานสาธารณสุขก็มีบทบาทอำนาจหน้าที่ในการตรวจตรา ดูแล ให้คำแนะนำแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการจัดการมูลฝอยทั้งด้านวิชาการและการปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งสามารถกำหนดบทบาทของเจ้าพนักงานสาธารณสุข ดังนี้

๑) งานวิชาการ

เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีเขตอำนาจรับผิดชอบในพื้นที่เกิดเหตุจะต้องตรวจสอบปัญหาอันเกิดจากการจัดการมูลฝอย ให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขปัญหา และแจ้งผลการดำเนินการให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น รวมทั้งแจ้งให้ผู้ที่มีความเดือดร้อนทราบและรายงานต่อผู้บังคับบัญชา

๒) การประสานงาน

๒.๑) กรณีเป็นเรื่องเร่งด่วน ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขประสานกับเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่รับผิดชอบพื้นที่ที่เกิดเหตุทันที เพื่อดำเนินการแก้ไขหรือระงับเหตุนั้น หากมีความจำเป็นด้านวิชาการก็สามารถประสานงานนักวิชาการจากส่วนต่างๆ เพิ่มเติมได้

๒.๒) กรณีเป็นเรื่องไม่เร่งด่วน ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขดำเนินการประสานตามระบบหนังสือเพื่อแจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่รับผิดชอบพื้นที่ที่เกิดเหตุ นั้น ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ แล้วติดตามผลความก้าวหน้า

๒. บทบาทอำนาจหน้าที่และการควบคุมของราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายการสาธารณสุข

กฎหมายการสาธารณสุขกำหนดให้เป็นอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นในการจัดการมูลฝอยที่เกิดขึ้นในเขตราชการส่วนท้องถิ่นตน ซึ่งสามารถดำเนินการได้ ๓ รูปแบบคือ

๑) ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง

เป็นการดำเนินการให้บริการโดยราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งในการดำเนินการเก็บ ขนและกำจัดมูลฝอย ราชการส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ทางวิชาการ เพื่อมิให้เกิดการแพร่กระจายของเชื้อโรคและต้องมีมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่เป็นมูลฝอยติดเชื้อได้มีกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งกำหนดมาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการด้านสุขลักษณะไว้แล้ว โดยการให้บริการนี้ ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจจัดเก็บค่าธรรมเนียมในการเก็บขนจากประชาชนหรือผู้ประกอบการสถานพยาบาลได้ (ตามมาตรา ๒๐ (๔)) ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นต้องตราเป็นข้อกำหนดของท้องถิ่นเสียก่อน ทั้งนี้ต้องไม่เกินกว่าอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง (ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการฯ พ.ศ. ๒๕๔๕)

๒) ราชการส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนภายใต้การควบคุมของราชการส่วนท้องถิ่น

ในกรณีที่มีเหตุผลอันสมควร ราชการส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนินการแทนก็ได้ เช่น กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นยังไม่มีศักยภาพในการดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ อาจมอบให้โรงพยาบาลของรัฐหรือเอกชนดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อของตนเองได้ หรืออาจมอบให้โรงพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุขร่วมกำจัดมูลฝอยติดเชื้อจากสถานพยาบาลอื่นๆ ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้นก็ได้ ทั้งนี้ ราชการส่วนท้องถิ่นยังต้องควบคุมดูแลในเรื่องหลักเกณฑ์วิธีการด้านสุขลักษณะที่ต้องปฏิบัติ เพื่อมิให้เกิดเหตุรำคาญหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพแก่ประชาชนโดยทั่วไป (ตามข้อกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕)

ในทางปฏิบัติราชการส่วนท้องถิ่นจะต้องประสานงานกับโรงพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อขอความร่วมมือในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อของสถานบริการสาธารณสุขประเภทคลินิกที่อยู่ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย ซึ่งในกรณีนี้ราชการส่วนท้องถิ่นต้องนำค่าธรรมเนียมในการเก็บขนที่จัดเก็บได้จากคลินิกหรือสถานบริการสาธารณสุขต่างๆ หรือบริหารจัดการให้คลินิกต่างๆ เสียค่าใช้จ่ายบางส่วนให้กับโรงพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุขที่ช่วยราชการส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการกำจัดด้วยเตาเผาของโรงพยาบาลนั้น

๓) ราชการส่วนท้องถิ่นอนุญาตให้เอกชนดำเนินการโดยทำเป็นธุรกิจ

ในกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นเห็นเป็นการสมควร ราชการส่วนท้องถิ่นอาจเปิดพื้นที่ให้เอกชนดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย (รวมมูลฝอยติดเชื้อ) ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้นบางพื้นที่หรือทั้งหมดของราชการส่วนท้องถิ่นก็ได้ ทั้งนี้ เอกชนที่ประสงค์จะประกอบกิจการดังกล่าว (รับทำการเก็บขนหรือรับทำการกำจัด) จะต้องยื่นคำขอใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นนั้น (ตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น) และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขด้านสุขลักษณะที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น หรือกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ด้วย หากไม่ขออนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของท้องถิ่นก็จะมี ความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ส่วนค่าบริการที่เอกชนจะเรียกเก็บจากผู้ใช้บริการนั้น ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถกำหนดอัตราที่เหมาะสมไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น ซึ่งเอกชนจะเรียกเก็บเกินกว่าอัตราที่กำหนดไว้ไม่ได้ (ตามมาตรา ๒๐ (๕))

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ยังได้ให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการตราข้อกำหนดของท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนหรือผู้ประกอบกิจการใดๆ หรือผู้ครอบครองสถานที่ใดๆ (ซึ่งหมายรวมถึงสถานพยาบาลด้วย) ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้นๆ ต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการเก็บ รวบรวม ขนหรือกำจัดมูลฝอยชนิดต่างๆ ได้ (ตามมาตรา ๒๐) กล่าวคือ

(ก) กำหนดให้บริเวณที่ ทางสาธารณะใด เป็นเขตห้ามถ่าย เท ทิ้ง หรือ ทำให้มีขึ้นซึ่งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยได้

(ข) กำหนดให้สถานที่เอกชนใดๆ หรือที่หรือทางสาธารณะใด ต้องจัดให้มีที่รองรับสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยได้

(ค) กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ใดๆ ต้องดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ให้ต้องด้วยสุลักษณะตามสภาพหรือลักษณะการใช้อาคารหรือสถานที่นั้นๆ

ซึ่งข้อกำหนดของท้องถิ่นนี้จะเป็มาตรการในการเสริมให้ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการจัดการมูลฝอยได้อย่างครบวงจรในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้นได้

๓. กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการมูลฝอยของราชการส่วนท้องถิ่น

นอกจากพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ นี้แล้ว ยังมีกฎหมายอีก ๒ ฉบับที่กำหนดวิธีการบริหารจัดการในการให้บริการสาธารณะของราชการส่วนท้องถิ่นไว้ด้วย อันได้แก่ กฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และกฎหมายจัดตั้งราชการส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท ซึ่งพอสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

ราชการส่วนท้องถิ่น มี ๕ รูปแบบ คือ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘ แห่งกฎหมายกระจายอำนาจฯ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดการมูลฝอยให้แก่วราชการส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทไว้อย่างสอดคล้องสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ให้้องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ซึ่งเป็นราชการส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ที่มีเขตอำนาจทั้งจังหวัด โดยครอบคลุมและทับซ้อนเขตพื้นที่ของเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดนั้นด้วย มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการให้มีระบบกำจัดมูลฝอยรวมที่สามารถรองรับมูลฝอยจากราชการส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก (เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล) ในเขตจังหวัดนั้นได้ และกำหนดให้ เทศบาล เมืองพัทยา และ องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ในการจัดบริการเรื่องการจัดมูลฝอยในแต่ละราชการส่วนท้องถิ่นเอง ดังนั้น

การสร้างระบบการจัดมูลฝอยรวมหรือมูลฝอยติดเชื้อมรวม ซึ่งอาจต้องลงทุนสูง จึงอาจไม่เหมาะสมกับราชการส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก จึงอาจมอบให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นองค์กรดำเนินการได้ ซึ่งกรณีเช่นนี้ ย่อมต้องมีกระบวนการจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และได้รับความร่วมมือจากราชการส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กในเขตจังหวัดนั้นด้วย

นอกจากนี้ ราชการส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท ยังอาจมอบภารกิจในการจัดบริการสาธารณะดังกล่าวให้เอกชนดำเนินการแทนได้ด้วย

๒) กฎหมายที่จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ได้แก่ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ก็ได้กำหนดวิธีการให้บริการสาธารณะ (ซึ่งรวมทั้งการบริการในการกำจัดมูลฝอยในเขตราชการส่วนท้องถิ่นด้วย) ไว้ในหลายๆ รูปแบบด้วยกัน ได้แก่ การจัดตั้งบริษัท การตั้งเป็นสหภาพ การร่วมมือกันระหว่างราชการส่วนท้องถิ่นด้วยกัน หรือการให้เอกชนดำเนินการแทน

ส่วนที่ ๓

แนวทางการจัดการ
มูลฝอยทั่วไปและของเสีย
อันตรายจากชุมชน

ส่วนที่ ๓

แนวทางการจัดการ

มูลฝอยทั่วไปและของเสียอันตราย
จากชุมชน

แม้ว่าราชการส่วนท้องถิ่นได้มีการดำเนินการในการจัดการมูลฝอยจากชุมชนมาเป็นเวลานานแล้ว โดยส่วนใหญ่ยังมองว่ามูลฝอยในชุมชนก็คือมูลฝอยทั่วไป แท้ที่จริงแล้วมูลฝอยทั่วไปที่นำไปฝังกลบยังสถานที่กำกัจัดนั้น จะแอบแฝงด้วยมูลฝอยอันตรายจากบ้านเรือน และมูลฝอยอันตรายเหล่านี้ก็จะปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม และส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ซึ่งปริมาณมูลฝอยอันตรายจากชุมชนได้มีแนวโน้มสูงขึ้น และยังไม่มีการจัดการอย่างเป็นระบบด้วยวิธีการที่ถูกต้อง

ดังนั้น ราชการส่วนท้องถิ่นควรพิจารณารูปแบบของการจัดการมูลฝอยอย่างครบวงจร ตั้งแต่ระบบการเก็บรวบรวม การคัดแยก การนำกลับไปใช้ประโยชน์ การขนส่ง และการกำจัด เพื่อดำเนินการจัดการในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบโดยเริ่มจากการสำรวจข้อมูลปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้นจากแหล่งกำเนิดต่างๆ และการคาดการณ์ในอนาคต ตลอดจนสัดส่วนหรือลักษณะองค์ประกอบของมูลฝอยทางด้านกายภาพ เคมีและอื่นๆ โดยข้อมูลเหล่านี้นำไปใช้ในการวางแผนและออกแบบระบบการจัดการมูลฝอยที่สามารถรับได้ในระยะเวลา ๒๐ ปี ตั้งแต่ขั้นตอนการคัดแยก การเก็บรวบรวม การขนส่ง การนำไปใช้ประโยชน์และการกำจัด โดยคำนึงถึงเทคโนโลยีที่มีความเหมาะสม รวมทั้งการคัดเลือกพื้นที่ รูปแบบของการบริหารจัดการ และการใช้มาตรการลดปริมาณมูลฝอย โดยจัดให้มีการรณรงค์และนําระบบการนำวัสดุกลับคืนมาใช้ให้มากขึ้น ทั้งนี้ หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการจัดการมูลฝอยโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายการสาธารณสุข โดยกำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น เพื่อให้การควบคุมกำกับการจัดการมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๑ แนวทางการจัดการมูลฝอยอย่างครบวงจร

เน้นรูปแบบของการวางแผนจัดการมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด สามารถลดปริมาณมูลฝอยที่จะต้องส่งเข้าไปทำลายด้วยระบบต่างๆ ให้น้อยที่สุด สามารถนำมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ทั้งในส่วนของ การใช้ซ้ำและแปรรูปเพื่อใช้ใหม่ (Reuse & Recycle) รวมถึงการกำจัดที่ได้ผลพลอยได้ เช่น ปุ๋ยหมักหรือพลังงาน โดยสรุปวิธีการดำเนินการตามแนวทางมีดังนี้ คือ

๑. การลดปริมาณการผลิตมูลฝอย รณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการลดการผลิตมูลฝอยในแต่ละวัน ได้แก่

๑.๑ ลดการทิ้งบรรจุภัณฑ์โดยการใช้สินค้าชนิดเติมใหม่ เช่น ผงซักฟอก น้ำยาล้างจาน น้ำยาทำความสะอาดและถ่านไฟฉายชนิดชาร์ตใหม่ เป็นต้น

๑.๒ เลือกใช้สินค้าที่มีคุณภาพ มีหีบห่อบรรจุภัณฑ์น้อย อายุการใช้งานยาวนาน และตัวสินค้าไม่เป็นมลพิษ

๑.๓ ลดการใช้วัสดุกำจัดยาก เช่น โฟมบรรจุอาหาร และถุงพลาสติก

๒. จัดระบบการรีไซเคิล หรือรวบรวมเพื่อนำไปสู่การแปรรูปเพื่อใช้ใหม่

๒.๑ รณรงค์ให้ประชาชนแยกของเสีย นำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น กระดาษ พลาสติก และโลหะ นำไปใช้ซ้ำ หรือนำไปขาย/รีไซเคิล เศษอาหารนำมาหมักทำปุ๋ยในรูปปุ๋ยน้ำ หรือปุ๋ยหมักเพื่อใช้ในชุมชน

๒.๒ จัดระบบที่เอื้อต่อการทำมูลฝอยรีไซเคิล

๒.๒.๑ จัดภาชนะ (ถุง/ถัง) แยกประเภทมูลฝอยที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐาน

๒.๒.๒ จัดระบบบริการเก็บโดยอาจดำเนินการได้ ดังนี้

- ราชการส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง โดยการจัดเก็บแบ่งเวลาการเก็บ เช่น หากแยกเป็นถุง ๔ ถุง มูลฝอยย่อยสลายได้ มูลฝอยรีไซเคิล มูลฝอยอันตราย และมูลฝอยทั่วไป ให้จัดเก็บมูลฝอยย่อยสลาย และมูลฝอยทั่วไปทุกวัน ส่วนมูลฝอยรีไซเคิลและมูลฝอยอันตราย อาจจัดเก็บสัปดาห์ละครั้งหรือตามความเหมาะสม

- จัดกลุ่มประชากรที่มีอาชีพรับซื้อของเก่าให้ช่วยเก็บมูลฝอยรีไซเคิลในรูปของการรับซื้อโดยการแบ่งพื้นที่ในการจัดเก็บและกำหนดเวลาให้เหมาะสม

- ประสานงานกับร้านค้าที่รับซื้อของเก่าที่มีอยู่ในพื้นที่หรือพื้นที่ใกล้เคียงในการรับซื้อมูลฝอยรีไซเคิล
- จัดระบบตามแหล่งการเกิดมูลฝอยขนาดใหญ่ เช่น ตลาด โรงเรียน สถานที่ราชการ ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น

๒.๓ จัดกลุ่มอาสาสมัครหรือชมรมหรือนักเรียนให้มีกิจกรรม/โครงการ นำมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่ เช่น

- (๑) โครงการมูลฝอยรีไซเคิลแลกสิ่งของ
- (๒) โครงการทำปุ๋ยน้ำ ปุ๋ยอีเอ็ม มูลฝอยหอม ปุ๋ยหมัก
- (๓) โครงการตลาดนัดมูลฝอยรีไซเคิล
- (๔) โครงการธนาคารวัสดุเหลือใช้
- (๕) โครงการร้านค้าสินค้ารีไซเคิล

๒.๔ จัดตั้งศูนย์รีไซเคิล

หากพื้นที่มีปริมาณมูลฝอยเกิดขึ้นในแต่ละวันเป็นปริมาณมาก ๆ อาจจะมีการจัดตั้งศูนย์คัดแยกมูลฝอย ซึ่งสามารถรองรับจากชุมชนใกล้เคียงหรือรับซื้อจากประชาชนโดยตรงซึ่งอาจจะให้เอกชนลงทุนหรืออาจให้สัมปทานเอกชนก็ได้

๓) การขนส่ง

๑. ระยะทางไม่ไกลให้รถขนส่งมูลฝอยไปยังสถานที่กำจัดโดยตรง
๒. ระยะทางไกลและมีปริมาณมูลฝอยมากอาจจะต้องสร้างสถานีขนถ่ายเพื่อถ่ายเทจากรถเก็บขนมูลฝอยลงสู่รถบรรทุกขนาดใหญ่

๔) ระบบกำจัด

เนื่องจากมูลฝอยใช้ประโยชน์ใหม่ได้จึงควรจัดการเพื่อกำจัดหรือทำลายให้น้อยที่สุด ควรเลือกระบบกำจัดแบบผสมผสาน เนื่องจากปัญหาขาดแคลนพื้นที่ จึงควรพิจารณาปรับปรุงพื้นที่กำจัดมูลฝอยที่มีอยู่เดิม และพัฒนาให้เป็นศูนย์กำจัดมูลฝอย โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. จัดระบบคัดแยกมูลฝอย
๒. ระบบกำจัดผสมผสานหลายๆ ระบบในพื้นที่เดียวกัน ได้แก่ หมักทำปุ๋ย ฝังกลบ และวิธีอื่นๆ เป็นต้น

๓.๒ แนวทางการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน

ของเสียอันตราย หมายถึง ของเสียใดๆ ที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนวัตถุอันตรายชนิดต่างๆ ซึ่งได้แก่ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ วัตถุเปอร์ออกไซด์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุกำมันตรังสี วัตถุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ทำให้เกิดระคายเคือง และวัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๔๓)

ของเสียอันตรายที่เกิดจากกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน ได้แก่ บ้านเรือน ร้านล้างฟิล์ม อัดขยายรูป ร้านซักแห้ง เกษตรกรรม สถานีบริการน้ำมัน อุ้งขอมรถสนามบิน ท่าเรือ โรงพยาบาล ห้องปฏิบัติการ เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่จะถูกทิ้งรวมไปกับมูลฝอยทั่วไป และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตัวอย่างของเสียอันตรายจากชุมชน เช่น หลอดฟลูออเรสเซนต์มีสารปรอท บัลลาสต์มีสารฟิซี น้ำยาทำความสะอาดมีฤทธิ์เป็นกรด-ด่าง และแอมโมเนีย กระป๋องสารฆ่าแมลงมีสารเคมีตกค้าง น้ำมันเครื่อง แบตเตอรี่มีสารไฮโดรคาร์บอนและโลหะหนัก สี ทินเนอร์ มีสารทำลายล้าง ถ่านไฟฉายมีแมงกานีส ปรอทและโลหะหนักอื่นๆ

หากของเสียเหล่านี้ไม่ได้รับการกำจัดอย่างถูกวิธี อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน และคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๑. วิธีจัดการของเสียอันตรายในบ้านเรือน โดยการเลือกซื้อ/เลือกใช้ที่เหมาะสม ดังนี้

- ซื้อ/ใช้เท่าที่จำเป็น
 - ซื้อ/ใช้สินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สินค้าฉลากสีเขียว เช่น ถ่านไฟฉายสูตรไม่ผสมสารปรอท ตู้เย็นฉลากเขียว สีอิมัลชันสูตรลดสารพิษ
 - ซื้อ/ใช้สารสกัดจากธรรมชาติหรือสมุนไพรแทนการใช้สารเคมีที่สังเคราะห์ขึ้น
 - ซื้อ/ใช้สินค้าที่ใช้ซ้ำใหม่ได้ เช่น ถ่านไฟฉายที่ชาร์จใหม่ได้
- ใช้น้ำยาทำความสะอาดชนิดเติมเพื่อลดปริมาณภาชนะบรรจุ
- ไม่ทิ้งของเสียอันตรายปนกับมูลฝอยทั่วไป
 - ไม่ทิ้งลงพื้น ท่อระบายน้ำหรือแหล่งน้ำ

- แยกเก็บไว้ในภาชนะที่ไม่รั่วซึม รอหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นมาเก็บไปกำจัด
- นำไปทิ้งในภาชนะที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดหาให้หรือนำไปให้เจ้าหน้าที่ที่มาเก็บในวันที่กำหนด
- นำไปส่งคืนร้านตัวแทนจำหน่าย เพื่อรับส่วนลดและแลกซื้อผลิตภัณฑ์ใหม่

๒. แนวทางในการจัดการของเสียอันตรายอย่างถูกวิธีสำหรับหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินการได้ดังนี้

๑. รมรณรงค์ให้ผู้ประกอบกิจการและประชาชนคัดแยกของเสียอันตราย ไม่ทิ้งรวมไปกับมูลฝอยทั่วไป
๒. จัดภาชนะรองรับของเสียอันตรายที่มีฝาปิด ไม่รั่วซึม เหมาะสมกับประเภทของของเสียอันตราย
๓. จัดหารถเก็บขนชนิดพิเศษเพื่อเก็บรวบรวมของเสียอันตราย
๔. กำหนดรณรงค์ เพื่อเก็บรวบรวมของเสียอันตราย เช่น วันหยุดนักขัตฤกษ์ วันสิ้นปี วันสิ่งแวดล้อม เป็นต้น
๕. จัดทำระบบกำกับกับการขนส่ง (Manifest System) โดยควบคุมตั้งแต่แหล่งกำเนิด การเก็บรวบรวม การเคลื่อนย้ายจนถึงสถานที่กำจัด
๖. ร่วมกับหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานรัฐอื่น เพื่อดำเนินการจัดการมูลฝอย เช่น การจัดสร้างสถานีขนถ่ายของเสียอันตรายประจำจังหวัด เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมและคัดแยกของเสียอันตรายส่วนที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่จะถูกนำกลับไปกำจัดยังศูนย์กำจัดภาคต่อไป เป็นต้น
๗. ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบและส่งเสริมให้ ความรู้กับประชาชน ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการของเสียอันตรายอย่างถูกวิธี

๓. แนวทางในการจัดการของเสียอันตรายอย่างถูกวิธีสำหรับผู้ประกอบกิจการ สามารถดำเนินการได้ดังนี้

ไม่ทิ้งของเสียประเภทน้ำมันเครื่อง ทินเนอร์ น้ำมันสน น้ำยาฟอกขาว น้ำยาทำความสะอาด น้ำยาล้างรูป หมึกพิมพ์ ของเสียที่ติดเชื้อ สารเคมีจากห้องปฏิบัติการ หลอดฟลูออเรสเซนต์ ถ่านไฟฉาย ฯลฯ รวมไปกับมูลฝอยทั่วไป โดยปฏิบัติดังนี้

๑. ไม่ทิ้งลงพื้น ไม่ฝังดิน ไม่ทิ้งลงท่อระบายน้ำหรือแหล่งน้ำ
๒. แยกเก็บของเสียอันตรายไว้ในภาชนะที่ไม่รั่วซึม เพื่อรอการขนส่งมาเก็บไปกำจัด
๓. นำไปทิ้งในภาชนะที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดหาให้ หรือนำไปทิ้งในสถานที่ที่กำหนด
๔. นำซากของเสียอันตรายไปคืนร้านตัวแทนจำหน่าย เช่น ซากแบตเตอรี่ ซากถ่านไฟฉาย ภาชนะบรรจุสารฆ่าแมลง

ສ່ວນທີ່ ໔

การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ
ตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วย
การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ
พ.ศ. ๒๕๔๕

ส่วนที่ ๔

การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

ตามกฎหมายว่าด้วย

การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕

๔.๑ ความหมายของมูลฝอยติดเชื้อ

ตามกฎหมายว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้ให้นิยามคำว่า “**มูลฝอยติดเชื้อ**” หมายความว่า มูลฝอยที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณหรือมีความเข้มข้น ซึ่งถ้ามีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับมูลฝอยนั้นแล้วสามารถทำให้เกิดโรคได้ ซึ่งหมายรวมถึงมูลฝอยดังต่อไปนี้ ที่เกิดขึ้นหรือใช้ในกระบวนการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์และการรักษาพยาบาล การให้ภูมิคุ้มกันโรค และการทดลองเกี่ยวกับโรค และการตรวจชันสูตรศพหรือซากสัตว์ รวมทั้งในการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นมูลฝอยติดเชื้อด้วย อันได้แก่

๑) ซากหรือชิ้นส่วนของมนุษย์หรือสัตว์ที่เป็นผลมาจากการผ่าตัด การตรวจชันสูตรศพหรือซากสัตว์ และการใช้สัตว์ทดลอง

๒) วัสดุของมีคม เช่น เข็ม ใบมีด กระบอกฉีดยา หลอดแก้ว ภาชนะที่ทำด้วยแก้ว สไลด์ และแผ่นกระจกปิดสไลด์

๓) วัสดุซึ่งสัมผัสหรือสงสัยว่าจะสัมผัสกับเลือด ส่วนประกอบของเลือด ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเลือด สารน้ำจากร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์ หรือวัคซีนที่ทำจากเชื้อโรคที่มีชีวิต เช่น สำลี ผ้าก๊อซ ผ้าต่างๆ และท่อยาง

๔) มูลฝอยทุกชนิดที่มาจากห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง

ดังนั้น มูลฝอยติดเชื้อจึงครอบคลุมถึงซากหรือชิ้นส่วนของอวัยวะของมนุษย์หรือสัตว์ ที่ได้จากการทดลองหรือการชันสูตร วัสดุหรือของมีคมที่สัมผัสหรือสงสัยว่าสัมผัสเลือดหรือสารน้ำจากร่างกายมนุษย์หรือสัตว์ ทั้งนี้ต้องเกิดจากกระบวนการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์และการรักษาพยาบาล การให้ภูมิคุ้มกันโรค และการทดลองเกี่ยวกับโรค และการตรวจชันสูตรศพหรือซากสัตว์หรือการ

ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเชื้อโรค นอกจากนี้ยังรวมถึงมูลฝอยอื่นๆ ชนิดที่มาจากห้องรักษาผู้ป่วยที่ติดเชื้อร้ายแรง ซึ่งต้องดำเนินการเก็บรวบรวมและกำจัดให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงฯ

“ห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง” กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดลักษณะห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เรื่อง กำหนดลักษณะของห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้ลักษณะและประเภทของห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง ให้เป็นดังนี้

(๑) เป็นห้องแยกเฉพาะสำหรับรักษาผู้ป่วยด้วยโรคติดเชื้อร้ายแรงที่ติดต่อง่ายและหรือโรคที่มีอัตราป่วยตายสูง และหรือรักษายาก

(๒) โรคติดเชื้อร้ายแรงให้เป็นไปตามบัญชีแนบท้ายประกาศ ทั้งนี้ กระทรวงสาธารณสุขสามารถประกาศเพิ่มเติมโรคติดเชื้อร้ายแรงได้อีก

สำหรับกระดาดชำระที่ใช้แล้ว ไม่ถือว่าเป็นมูลฝอยติดเชื้อ แต่เป็นสิ่งปฏิกูลมูลฝอยทั่วไป ที่ต้องมีการกำจัดเช่นเดียวกัน ส่วน “วัคซีน” ที่หมดอายุถือว่าเป็นมูลฝอยติดเชื้อ เพราะเป็นวัสดุที่มีเชื้อโรคและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการให้ภูมิคุ้มกันโรค แต่ “ยาหมดอายุ” หรือ “สารกัมมันตรังสี” หรือ “สารเคมี” ที่ใช้ในการรักษา มิใช่มูลฝอยติดเชื้อ แต่อาจเป็นวัตถุอันตรายตามกฎหมายวัตถุอันตรายได้

๔.๒ กลุ่มเป้าหมายที่อยู่ได้บังคับแห่งกฎกระทรวง

ราชการส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการควบคุมดูแลให้สถานที่หรือบุคคลต่อไปนี้ดำเนินการจัดการมูลฝอยติดเชื้ออย่างถูกต้องสุขลักษณะตามที่กฎกระทรวงนี้กำหนด

๑) สถานบริการสาธารณสุข หมายถึง สถานพยาบาลสำหรับคนและสถานพยาบาลสัตว์ ทั้งที่เป็นของรัฐ และของเอกชน ซึ่งครอบคลุมถึง

(ก) โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขหรือกระทรวงอื่นๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมทั้งสถานพยาบาลในสถานที่ราชการต่างๆ ด้วย

(ข) โรงพยาบาลของราชการส่วนท้องถิ่น

(ค) สถานพยาบาลของสภาอากาศไทย

(ง) โรงพยาบาลของเอกชน คลินิก สถานพยาบาลในโรงงาน (กรณีไม่เป็นสถานพยาบาลตามกฎหมาย จะถูกควบคุมในฐานะผู้ก่อให้เกิดมูลฝอยติดเชื้อ)

(จ) โรงพยาบาลสัตว์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงอื่นๆ ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค

(ฉ) โรงพยาบาลสัตว์ของเอกชน คลินิกรักษาสัตว์

๒) ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย หมายถึง ห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์สารเคมีและจุลินทรีย์ในวัตถุตัวอย่างจากร่างกายมนุษย์หรือสัตว์ที่อาจก่อให้เกิดเชื้ออันตราย เฉพาะที่มีได้ตั้งอยู่ในสถานบริการการสาธารณสุข รวมทั้งห้องปฏิบัติการทดสอบด้านสาธารณสุขที่ทำการตรวจวิเคราะห์คุณภาพส่วนประกอบและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สุขภาพที่อาจก่อให้เกิดเชื้ออันตราย ทั้งนี้ ตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาในภายหลัง

ดังนั้น ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายจึงครอบคลุมห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายทั้งที่เป็นของเอกชนและของรัฐที่ให้บริการโดยอิสระซึ่งมีได้อยู่ภายในสถานพยาบาล ส่วนที่อยู่ในสถานบริการการสาธารณสุขแล้วจะอยู่ภายใต้การควบคุมในฐานะสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลอยู่แล้ว

๓) ผู้ได้รับมอบให้ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อภายใต้การควบคุมของราชการส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๑๘ หมายถึง บุคคล นิติบุคคล ทั้งที่เป็นเอกชน บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐอื่น รวมทั้งราชการส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ก็ได้ ซึ่งการมอบจะดำเนินการได้ใน ๒ ลักษณะ คือ (๑) การจ้างให้กระทำแทน หรือ (๒) การตกลงร่วมมือกันระหว่างส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ได้

แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ได้รับมอบให้ดำเนินการแทนจะต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายกระทรวงด้วย โดยราชการส่วนท้องถิ่นที่มอบให้ดำเนินการแทนเป็นผู้รับผิดชอบในการกำกับดูแล

๔) ผู้ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการโดยทำเป็นธุรกิจตามมาตรา ๑๙ หมายถึง เอกชนที่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้ดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อในเขตท้องถิ่นนั้นโดยทำเป็นธุรกิจ ซึ่งตามกฎหมายการ

สาธารณสุข เอกชนนี้สามารถจัดเก็บค่าบริการจากสถานบริการสาธารณสุขที่ใช้บริการได้ ทั้งนี้ต้องไม่เกินกว่าอัตราที่ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นๆ กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น

๕) ประชาชนโดยทั่วไป หรือผู้ที่ก่อให้เกิดมูลฝอยติดเชื้อ หมายถึงบุคคลใดๆ ที่ก่อให้เกิดมูลฝอยติดเชื้อ ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในกฎกระทรวง (ตามข้อ ๔ และข้อ ๕ แห่งกฎกระทรวงฯ) ทั้งนี้เพื่อให้ครอบคลุมถึงสถานพยาบาลอื่นๆ ที่อยู่ในคำนิยามของสถานบริการสาธารณสุข หรือห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย เช่น สถานพักฟื้นผู้ป่วยโรคเอดส์ สถานพยาบาลเบื้องต้นในโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น

๔.๓ บทบาทและอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

จากบทบัญญัติแห่งกฎหมายสาธารณสุขที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น ราชการส่วนท้องถิ่นภายใต้การบังคับของกฎกระทรวงฯ จะมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) โดยพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ราชการส่วนท้องถิ่นในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการดำเนินการเก็บขนและกำจัดมูลฝอยติดเชื้อในเขตราชการส่วนท้องถิ่นตน ดังนั้น กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดบริการการเก็บ ขนหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อให้สถานบริการสาธารณสุขหรือห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายในเขตราชการส่วนท้องถิ่นตน ราชการส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการเก็บ ขนและกำจัดตามหลักเกณฑ์มาตรฐานตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ

๒) ออกข้อกำหนดของท้องถิ่น กำหนดวิธีการถ่าย เท ที่มูลฝอยติดเชื้อในที่หรือทางสาธารณะ หรือจัดให้มีสถานที่ถ่าย เท ที่มูลฝอยติดเชื้อในที่หรือทางสาธารณะ เพื่อประโยชน์สำหรับประชาชนโดยทั่วไปที่อาจก่อให้เกิดมูลฝอยติดเชื้อขึ้นในบ้านเรือนที่จะนำมาทิ้งได้

๓) ควบคุมและกำกับดูแลกิจการ หรือกลุ่มเป้าหมายทั้งหลายที่อยู่ภายใต้บังคับตามกฎหมายและอยู่ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น เพื่อให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง

๔) ตรวจสอบระบบการจัดมุลฝอยติดเชื้อของสถานบริการสาธารณสุขหรือห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายที่มีระบบการจัดของตนเอง ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาด้านสุขลักษณะต่อชุมชนข้างเคียง

ในทางปฏิบัติ ราชการส่วนท้องถิ่นอาจอาศัยนักวิชาการของราชการส่วนท้องถิ่นเองหรือจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หรือศูนย์อนามัยที่ ๑-๑๒ หรือสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็ได้ และเมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่เป็นปัญหา ต้องให้ความเห็นชอบในการจัดมุลฝอยติดเชื้อของสถานบริการสาธารณสุขดังกล่าวเป็นหนังสือไว้ด้วย

๕) ราชการส่วนท้องถิ่นต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่อย่างน้อย ๑ คน ซึ่งมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิทยาศาสตร์ (ด้านสาธารณสุข/สุขาภิบาล/ชีววิทยา/วิทยาศาสตร์การแพทย์) หรือวิศวกรรมศาสตร์ (ด้านสุขาภิบาล/วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม/วิศวกรรมเครื่องกล) เป็นผู้รับผิดชอบดูแลระบบการเก็บ ขนและกำจัดมุลฝอยติดเชื้อในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้ต้องแต่งตั้งทันทีที่กฎกระทรวงมีผลใช้บังคับ

ส่วนกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นร่วมมือกันหลายท้องถิ่น อาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง ให้รับผิดชอบดูแลร่วมกันก็ได้ หรืออาจแต่งตั้งบุคคลภายนอกที่มีคุณสมบัติเช่นนั้นก็ได้

๖) กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นมอบให้ผู้อื่นดำเนินการแทน หรืออนุญาตให้เอกชนทำเป็นธุรกิจ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดระยะเวลาและเส้นทางเก็บขนตลอดจนเงื่อนไขหรือข้อปฏิบัติใดๆ เพื่อให้เป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดมุลฝอยติดเชื้อไว้ด้วย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงและความจำเป็นตามสภาพของกระบวนการจัดการมุลฝอยติดเชื้อของราชการส่วนท้องถิ่นนั้นๆ เช่น

- การกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมในการทำการเก็บ ขนหรือกำจัด
- การกำหนดให้มีใบกำกับมุลฝอยติดเชื้อตลอดเส้นทางจนถึงขั้นตอนการจัด

ตอนการจัด

- การกำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตรับทำการเก็บ ขนและกำจัดต้องทำสัญญากับห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายหรือสถานบริการสาธารณสุขเพื่อเป็นหลักประกันว่ามีการจัดการมุลฝอยติดเชื้อในสถานที่ฯดังกล่าวอย่างต่อเนื่องจริง เป็นต้น

๔.๔ บทบาทหน้าที่ของกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ภายใต้บังคับตามกฎหมาย กระทรวงฯ

ในที่นี้ได้แก่ สถานบริการการสาธารณสุข ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายทั้งของรัฐและเอกชน ผู้ได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินการแทนราชการส่วนท้องถิ่น ผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการเก็บ ขนหรือกำจัดโดยทำเป็นธุรกิจ รวมทั้งประชาชนโดยทั่วไป มีหน้าที่ต้องปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง ดังต่อไปนี้

๑) สถานบริการการสาธารณสุขของราชการ มีหน้าที่ต้องปฏิบัติ ดังนี้

(๑.๑) จัดให้มีผู้รับผิดชอบดูแลระบบการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย
ติดเชื้อ

(ก) ต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่อย่างน้อย ๑ คน ซึ่งมีวุฒิปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์ (ด้านสาธารณสุข/สุขาภิบาล/ชีววิทยา/วิทยาศาสตร์การแพทย์) หรือวิศวกรรมศาสตร์ (ด้านสุขาภิบาล/วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม/วิศวกรรมเครื่องกล) ก็ได้ เพื่อเป็นผู้รับผิดชอบดูแลระบบทั้งการเก็บ ขนหรือกำจัด

(ข) กรณีที่สถานบริการการสาธารณสุขของราชการร่วมมือกันหลายหน่วยงานอาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ที่มีคุณสมบัติข้างต้น ๑ คน เพื่อดูแลระบบร่วมกัน หรืออาจแต่งตั้งบุคคลภายนอกที่มีคุณสมบัติ ดูแลระบบก็ได้

(๑.๒) แจ้งให้ราชการส่วนท้องถิ่นทราบ กรณีที่มีระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่กฎกระทรวงฯ มีผลบังคับใช้ คือ แจ้งภายในวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๖ และต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงจะดำเนินการได้ กรณีที่เกินกำหนดแต่ยังมีได้แจ้ง ให้รีบดำเนินการแจ้งต่อไป

(๑.๓) จัดให้ผู้ปฏิบัติงานที่ทำหน้าที่ในการเก็บ การขนและการกำจัด เช่น ผู้ปฏิบัติงาน ในขั้นตอนการเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อจากแหล่งกำเนิดไปที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อของสถานบริการการสาธารณสุขเอง เป็นต้น เข้ารับการอบรมตามหลักสูตรและระยะเวลาที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด โดยการประกาศในราชกิจจานุเบกษา กรณีที่มีระบบการกำจัดด้วย ต้องจัดให้ผู้ปฏิบัติในขั้นตอนการกำจัด เข้ารับการอบรมด้วยเช่นกัน

๒) สถานบริการสาธารณสุข/ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายของ เอกชน มีหน้าที่ต้องปฏิบัติดังนี้

(๒.๑) จัดให้มีผู้รับผิดชอบดูแลระบบการเก็บ ขนหรือกำจัดมูลฝอย ติดเชื้อ

(ก) ต้องจัดให้มีบุคคลอย่างน้อย ๑ คน ซึ่งจบปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์(ด้านสาธารณสุข/สุขาภิบาล/ชีววิทยา/วิทยาศาสตร์การแพทย์) ดูแลระบบ การเก็บขนในสถานประกอบการ

(ข) แต่ถ้าในสถานประกอบการ มีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ด้วย ต้องจัดให้มีบุคคล อย่างน้อย ๒ คน ที่จบปริญญาตรีสาขาวิทยาศาสตร์ ๑ คน และสาขาวิศวกรรมศาสตร์ (ด้านสุขาภิบาล/สิ่งแวดล้อม /เครื่องกล) อีก ๑ คน

(๒.๒) แจ้งให้ราชการส่วนท้องถิ่นทราบ กรณีที่มีระบบกำจัดมูลฝอย ติดเชื้อ ภายใน ๙๐ วัน เช่นเดียวกับของราชการ ข้อ (๑.๒)

(๒.๓) จัดให้ผู้ปฏิบัติงานที่ทำหน้าที่ในการเก็บ การขนและการกำจัด เข้ารับการอบรม ตามหลักสูตรที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด เช่นเดียวกับกรณีของ สถานบริการสาธารณสุขของราชการ ข้อ (๑.๓)

(๒.๔) การควบคุมเกี่ยวกับการเก็บ ขน และหรือกำจัดมูลฝอยติด เชื้อในสถานพยาบาลของเอกชน ผู้ประกอบการ (ผู้ได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาน พยาบาล) นั้น มีหน้าที่ต้องควบคุมดูแล ผู้ดำเนินการ (ผู้ดูแล/ผู้จัดการสถาน พยาบาล) นั้น ดำเนินการเก็บ ขน และหรือกำจัด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ มาตรฐานที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฯ

๓) ผู้ได้รับมอบ/ผู้ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการเก็บ ขน และกำจัด มูลฝอยติดเชื้อ มีหน้าที่ ต้องปฏิบัติดังนี้

(๓.๑) จัดให้มีผู้รับผิดชอบดูแลระบบการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย ติดเชื้อ

(ก) กรณีที่รับทำการเก็บ ขนมูลฝอยติดเชื้ออย่างเดียว ต้อง จัดให้มีบุคคลอย่างน้อย ๑ คน ซึ่งจบปริญญาตรีสาขาวิทยาศาสตร์ (ด้าน สาธารณสุข/สุขาภิบาล/ชีววิทยา/วิทยาศาสตร์การแพทย์)

(ข) กรณีที่รับทำการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อมาอย่างเดียว ต้องจัดให้มีบุคคลอย่างน้อย ๒ คน ที่จบปริญญาตรีสาขาวิทยาศาสตร์ (๑ คน) สาขาวิศวกรรมศาสตร์ (สุขาภิบาล/สิ่งแวดล้อม/เครื่องกล) อีก ๑ คน

(ค) กรณีที่ทำการทั้งการเก็บ ขนและการกำจัด ต้องจัดให้มีบุคคลอย่างน้อย ๒ คนที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับข้อ (ข)

(๓.๒) ผู้รับมอบอำนาจหรือผู้ได้รับใบอนุญาต ต้องจัดให้ผู้ปฏิบัติงานในขั้นตอนการขน และหรือขั้นตอนการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อเข้ารับการอบรมตามหลักสูตรและระยะเวลาที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยการประกาศในราชกิจจานุเบกษาเช่นกัน

(๓.๓) การควบคุมดูแลเกี่ยวกับการเก็บ ขน และหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ เป็นหน้าที่ ของผู้ได้รับมอบหรือผู้ได้รับใบอนุญาตให้ทำเป็นธุรกิจ จะต้องควบคุมดูแลดำเนินการเก็บ ขน และหรือกำจัด แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ

๔) ผู้ก่อมูลฝอยติดเชื้ออื่นๆ ประชาชนทั่วไป มีหน้าที่ต้องปฏิบัติดังนี้

(๔.๑) แจ้งให้ราชการส่วนท้องถิ่นทราบ กรณีที่มีระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อของตนเอง กล่าวคือ ต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับกรณีของสถานบริการการสาธารณสุข

(๔.๒) จัดให้ผู้ปฏิบัติงานที่ทำหน้าที่ในการเก็บ การขนและการกำจัด เฉพาะกรณีที่เป็นสถานที่ที่มีระบบการเก็บรวบรวมเคลื่อนย้ายและหรือกำจัด ต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับกรณีของสถานบริการการสาธารณสุข ส่วนกรณีของคลินิกโดยทั่วไป ซึ่งมีได้มีระบบการรวบรวมเคลื่อนย้าย เพียงเก็บรวบรวมไว้ในภาชนะที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนด จึงไม่ต้องเข้ารับการอบรม แต่เจ้าของคลินิกควรแนะนำและจัดอุปกรณ์เท่าที่จำเป็น เพื่อการป้องกันด้วย

(๔.๓) การดำเนินการเก็บ ขน และหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ(ถ้ามี) ต้องถือปฏิบัติตามกฎกระทรวง เช่นเดียวกับกรณีของสถานบริการการสาธารณสุข

๔.๕ การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการเก็บ ขน หรือกำจัด

๑) ค่าธรรมเนียมในกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นให้บริการเอง

กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการให้บริการเอง หรือมอบให้ผู้อื่นดำเนินการแทนราชการ ส่วนท้องถิ่นสามารถจัดเก็บค่าธรรมเนียมการให้บริการได้ โดยการกำหนดอัตราในข้อกำหนดของท้องถิ่น แต่ต้องกำหนดในอัตราที่ไม่เกินกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียม (มาตรา ๒๐(๔) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕) ซึ่งปัจจุบัน กฎกระทรวงว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอย และอัตราค่าธรรมเนียมอื่นๆ พ.ศ. ๒๕๔๕

๒) อัตราค่าบริการกรณีที่เอกชนรับทำเป็นธุรกิจ

กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นอนุญาตให้เอกชนรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อโดยทำเป็นธุรกิจ ราชการส่วนท้องถิ่นต้องกำหนดอัตราค่าบริการขั้นสูง ที่ผู้ได้รับใบอนุญาตจะพึงเรียกเก็บจากผู้ใช้บริการได้ ทั้งนี้ต้องกำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการประกอบกิจการ และความเหมาะสมกับฐานะทางเศรษฐกิจของประชาชนในท้องถิ่นนั้นด้วย

๔.๖ รูปแบบการบริหารจัดการของราชการส่วนท้องถิ่นที่สามารถดำเนินการได้ตามกฎหมาย

กฎหมายที่จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดวิธีการให้บริการสาธารณะ (รวมทั้งการให้บริการเรื่องการจัดมูลฝอยด้วย) เป็นหลายรูปแบบ คือ (๑) การร่วมมือกับราชการส่วนท้องถิ่นอื่น (๒) การจัดตั้งบริษัท (๓) การจัดตั้งเป็นสหการ (๔) การมอบให้เอกชนดำเนินการแทน ซึ่งสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ประเภท ท้องถิ่น	ร่วมกับท้องถิ่นอื่น	จัดตั้งบริษัท	จัดตั้งสหการ	มอบให้เอกชน
กรุงเทพมหานคร	- ต้องเป็นกิจการที่ทำอยู่ใน กทม. และเกี่ยวเนื่องกับท้องถิ่นอื่น - ได้รับความเห็นชอบจากสภา กทม. - ได้รับความยินยอมจากผู้ว่าราชการจังหวัดราชการส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี	- ร่วมกับบุคคลอื่นตั้งบริษัทที่มีวัตถุประสงค์ทำบริการ - สาธารณูปโภค - ต้องมีหุ้นไม่น้อยกว่า ๕๐% ของทุน - สภา กทม. ต้องเห็นชอบไม่น้อยกว่า ๑/๒ - ได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	- ร่วมกับส่วนราชการ/ราชการส่วนท้องถิ่น/รัฐวิสาหกิจ/หน่วยงานอื่นของรัฐก็ได้ - จัดตั้งโดยตราพระราชกฤษฎีกา (ระบุชื่อ หน้าที่ ระเบียบดำเนินการ) - บริหารโดยคณะกรรมการ (ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)	- มอบให้เอกชนทำภารกิจในหน้าที่ของ กทม. และให้เก็บค่าธรรมเนียมแทนได้ - ต้องได้รับความเห็นชอบและปฏิบัติตามระเบียบที่สภา กทม. และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด - เป็นสิทธิเฉพาะตัว
เมืองพัทยา	- ต้องเป็นกิจการที่ทำอยู่ในท้องถิ่นและเกี่ยวเนื่องกับท้องถิ่นอื่น - ได้รับความเห็นชอบจากสภาเมืองพัทยาและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่เกี่ยวข้อง (กรณีที่ไม่ได้รับความเห็นชอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัด จัดประชุมร่วมเพื่อหาข้อยุติ)	-	- ร่วมกับส่วนราชการ/ราชการส่วนท้องถิ่น/รัฐวิสาหกิจ/หน่วยงานอื่นของรัฐก็ได้ - จัดตั้งโดยตราพระราชกฤษฎีกา (ระบุชื่อ หน้าที่ ระเบียบดำเนินการ) - บริหารโดยคณะกรรมการ (ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)	- มอบให้เอกชนหรือร่วมทำภารกิจในหน้าที่ของเมืองพัทยาและให้เก็บค่าธรรมเนียมแทนได้ - ต้องได้รับความเห็นชอบและปฏิบัติตามข้อบัญญัติที่สภาเมืองพัทยาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นชอบ (ทั้งนี้ต้องไม่สูงกว่าที่เมืองพัทยาให้บริการ)

ประเภท ท้องถิ่น	ร่วมกับท้องถิ่นอื่น	จัดตั้งบริษัท	จัดตั้งสหการ	มอบให้เอกชน
เทศบาล	- ต้องเป็นกิจการที่ทำอยู่ในท้องถิ่นและเกี่ยวเนื่องกับท้องถิ่นอื่น - ได้รับความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง - อนุมัติโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	- ร่วมกับบุคคลอื่นตั้งบริษัทที่ทำบริการสาธารณูปโภค - ต้องมีหุ้นไม่น้อยกว่า ๕๐% - อนุมัติโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	- กิจการที่เป็นหน้าที่ของเทศบาล - เทศบาลร่วมกันตั้งแต่ ๒ แห่งขึ้นไป - จัดตั้งโดยตราพระราชกฤษฎีกา (ระบุชื่อ หน้าที่ ระเบียบดำเนินการ) - บริหารโดยคณะกรรมการและมีเงินอุดหนุนจากรัฐ	-
องค์การบริหารส่วนตำบล	- ต้องเป็นหน้าที่ของ อบต.และเกี่ยวเนื่องกับท้องถิ่นอื่น - ได้รับความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง	-	-	-
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	- ต้องเป็นหน้าที่ของ อบจ.และเกี่ยวเนื่องกับท้องถิ่นอื่น - ได้รับความยินยอมจากราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ตามกฎหมายกระทรวง	-	-	- มอบให้เอกชนทำภารกิจในหน้าที่ของ อบจ. และให้เก็บค่าธรรมเนียมแทนได้ - ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภา อบจ. และผู้ว่าราชการจังหวัด - ต้องเป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

๔.๗ ข้อเสนอแนะด้านกฎหมายในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อตามรูปแบบต่างๆ

จากการศึกษาของอาจารย์สุคนธ์ เจียสกุล และคณะ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้เสนอให้เห็นสภาพการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของราชการส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ต่างๆ ซึ่งมีสภาพไม่เหมือนกัน จึงได้เสนอประเด็นปัญหาข้อกฎหมายและข้อเสนอแนะในการดำเนินการตามรูปแบบต่างๆ นั้น ดังนี้

รูปแบบที่ (๑)

ราชการส่วนท้องถิ่นมีระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อเอง และให้บริการแก่คลินิกและสถานพยาบาลในเขตท้องถิ่น (สถานพยาบาลบางแห่งมีระบบกำจัดเองอยู่ด้วย) โดยเก็บค่าธรรมเนียมในอัตราที่สูง (กว่ากฎกระทรวงเพราะรวมค่ากำจัดด้วย)

ประเด็นปัญหาข้อกฎหมาย

ก) ท้องถิ่นจะให้คลินิกส่งมูลฝอยติดเชื้อให้ท้องถิ่นกำจัดโดยเสียค่าธรรมเนียมได้หรือไม่

ข) ท้องถิ่นจะเก็บค่าธรรมเนียมการกำจัดและสูงกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงได้หรือไม่ (ทั้งนี้ คลินิกและสถานพยาบาลยินดีเสียในอัตรดังกล่าว)

ข้อเสนอแนะ

๑) โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายการสาธารณสุข มาตรา ๒๐ (๓) ย่อมกำหนดให้สถานพยาบาลและคลินิก รวบรวมมูลฝอยติดเชื้อให้ท้องถิ่นกำจัดได้ โดยการออกข้อกำหนดของท้องถิ่น

๒) ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายการสาธารณสุข มาตรา ๒๐ (๔) ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลอื่นที่ราชการส่วนท้องถิ่นมอบให้ดำเนินการแทน ในการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ การจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นจะต้องดำเนินการให้ถูกต้องด้วยสุจริตขณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวงด้วย ดังนั้น ในกรณีของท้องถิ่นนี้จึงเป็นเรื่องของความสมัครใจที่คลินิกและสถานพยาบาลยินดีเสียค่าธรรมเนียมการกำจัดที่สูงกว่าในกฎกระทรวง ซึ่งไม่อาจบังคับได้แต่ควรมีหนังสือยินยอมโดยเฉพาะในส่วนที่เป็นค่ากำจัดไว้ด้วย

รูปแบบที่ (๒)

ราชการส่วนท้องถิ่นไม่มีระบบการจัดมูลฝอยติดเชื่อเอง จะร่วมกับท้องถิ่นอื่นในการจัดทำระบบกำจัด โดยมีข้อตกลง หรือตั้งเป็นสหการ แล้วให้บริการคลินิกและสถานพยาบาล โดยเก็บค่าธรรมเนียมการเก็บขน และกำจัด ทั้งนี้ การร่วมกันจะดำเนินการระหว่างท้องถิ่นกับท้องถิ่นแบบทวิภาคีหรือแบบพหุภาคี ทั้งเขตอำเภอ หรือเขตจังหวัดหรือข้ามจังหวัด ก็ได้

อาจดำเนินการได้ ๓ รูปแบบ คือ

๒.๑) รูปแบบการจัดตั้งเป็นสหการ

๒.๒) รูปแบบการมีข้อตกลงร่วมระหว่างท้องถิ่น

๒.๓) รูปแบบการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำระบบกำจัดรวมท้องถิ่นอื่นที่เกี่ยวข้องดำเนินการเก็บขน

ประเด็นปัญหาข้อกฎหมาย

ก) การที่ท้องถิ่นจะร่วมกับท้องถิ่นอื่น ดำเนินการทั้ง ๓ รูปแบบนั้น แต่ละรูปแบบจะต้องมีเงื่อนไขด้านกฎหมายอย่างไร

ข) การจัดเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการจะเป็นอย่างไร

ข้อเสนอแนะ

ต้องพิจารณาตามกฎหมายจัดตั้งท้องถิ่นและกฎหมายการสาธารณสุข ประกอบกัน ดังนี้

๒.๑) รูปแบบสหการ

- กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยาและเทศบาลเท่านั้นที่จะร่วมกันจัดตั้งเป็นสหการได้

- การจัดตั้งเป็นสหการ ตามกฎหมายจะต้องมีการตราพระราชกฤษฎีกา

- สหการจะเป็นนิติบุคคล (องค์การมหาชน) ในกำกับของท้องถิ่นบริหารโดยคณะกรรมการ จึงต้องมีระเบียบในการบริหารจัดการเฉพาะในพระราชกฤษฎีกาด้วย

- การเก็บค่าธรรมเนียมเป็นไปตามกฎหมายสาธารณสุข คือ ตามข้อกำหนดของท้องถิ่น

๒.๒) รูปแบบข้อตกลงร่วม

ท้องถิ่นทุกประเภทสามารถตกลงร่วมกันในการจัดการโดยไม่ต้องตราเป็นกฎหมาย แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเฉพาะเทศบาลเท่านั้นที่ต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยด้วย และในกรณีที่ร่วมกับกรุงเทพมหานคร ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดที่เกี่ยวข้องด้วย ส่วนการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเก็บขนให้เป็นไปตามกฎหมายสาธารณสุข ส่วนค่ากำจัดท้องถิ่นต้องร่วมกันจ่ายตามข้อตกลง ส่วนจะเก็บจากคลินิก สถานพยาบาลต้องปฏิบัติตามรูปแบบที่ ๑

๒.๓) รูปแบบที่ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นแกน

กรณีนี้ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด จะจัดทำระบบกำจัดรวม และท้องถิ่นอื่นจะดำเนินการเก็บขนรวบรวมให้ องค์กรบริหารส่วนจังหวัดกำจัด โดยจะต้องเสียค่าใช้จ่ายหรือไม่ ขึ้นอยู่กับข้อตกลงกับ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด แต่ค่าธรรมเนียมการเก็บขนยังคงเก็บได้ตามกฎหมายสาธารณสุข คือ ตามข้อกำหนดของท้องถิ่น

รูปแบบที่ (๓)

ราชการส่วนท้องถิ่นร่วมกับรัฐวิสาหกิจหรือส่วนราชการอื่นในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ โดยอาจดำเนินการ

๓.๑) จัดตั้งเป็นสหการ

๓.๒) มอบให้ส่วนราชการอื่นดำเนินการแทนท้องถิ่นในเรื่องการกำจัด ส่วนการเก็บขนท้องถิ่นดำเนินการเอง หรือมอบอำนาจให้ดำเนินการแทนทั้งการเก็บขนและการกำจัดด้วย เช่น กรณีโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่มีระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อที่สามารถให้บริการแก่คลินิกหรือสถานพยาบาลเอกชนในเขตพื้นที่บริเวณรอบๆ ได้

ประเด็นปัญหาข้อกฎหมาย

ก) การที่ราชการส่วนท้องถิ่นจะร่วมกับรัฐวิสาหกิจหรือส่วนราชการอื่นดำเนินการทั้ง ๒ รูปแบบนั้น แต่ละรูปแบบจะต้องมีเงื่อนไขด้านกฎหมายอย่างไร โดยเฉพาะกรณีสถานพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุข จะมีปัญหาในด้านกฎหมายในเรื่อง

- สถานพยาบาลจะจัดเก็บค่าบริการจากคลินิกหรือสถานพยาบาลที่ใช้บริการได้หรือไม่

- กรณีที่คลินิกหรือสถานพยาบาลเอกชนในเขตท้องถิ่นอื่นจะส่งมาให้กำจัดได้หรือไม่ และเก็บค่าบริการได้หรือไม่

ข) การจัดเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการจะเป็นอย่างไร

ข้อเสนอแนะ

ต้องพิจารณาตามกฎหมายจัดตั้งท้องถิ่นและกฎหมายการสาธารณสุขประกอบกัน ดังนี้

๓.๑) รูปแบบการตั้งสหการ

กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยาและเทศบาลเท่านั้นที่สามารถร่วมกับรัฐวิสาหกิจหรือส่วนราชการอื่นจัดตั้งเป็นสหการได้ ซึ่งขั้นตอนและวิธีการดำเนินการต้องเป็นไปตามเงื่อนไขรูปแบบ ๒.๑) ทั้งนี้ จะมีผู้แทนของรัฐวิสาหกิจหรือส่วนราชการนั้นเป็นกรรมการร่วมบริหารด้วย

๓.๒) การมอบให้ส่วนราชการอื่นทำแทน

- การมอบให้ส่วนราชการอื่นดำเนินการแทน มิได้มีเงื่อนไขที่ต้องได้รับความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น หากแต่เป็นอำนาจการบริหารของฝ่ายบริหาร/คณะเทศมนตรี

- โดยที่กฎหมายการสาธารณสุข มาตรา ๑๘ กำหนดให้ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของท้องถิ่น ดังนั้นท้องถิ่นจะต้องทำหนังสือมอบพร้อมเงื่อนไขหรือสัญญาในการมอบไว้ด้วย ซึ่งหมายความว่าหากไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขก็สามารถถอนการมอบอำนาจให้ได้ทันที

- สำหรับประเด็นปัญหากรณีที่มีมอบให้โรงพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุขดำเนินการแทนท้องถิ่นนั้น มีข้อสังเกตดังนี้ (๑) โรงพยาบาลของรัฐโดยภารกิจหน้าที่หลักมิใช่สถานที่กำจัดมูลฝอยติดเชื้อ การรับมอบจึงเป็นการช่วยเหลือท้องถิ่นชั่วคราว ในระยะยาวท้องถิ่นต้องจัดการเอง (๒) การเก็บค่าบริการกำจัดจากคลินิกหรือสถานพยาบาลเอกชน จะต้องเป็นการยินยอม บังคับไม่ได้ ซึ่งโดยหลักการท้องถิ่นต้องช่วยค่าใช้จ่ายให้โรงพยาบาลของรัฐด้วย ส่วนค่าธรรมเนียมในการเก็บขน ถ้าท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการเก็บขน ย่อมสามารถเก็บจากคลินิกและสถานพยาบาลเอกชนได้ตามกฎหมายสาธารณสุข

รูปแบบที่ (๔)

ราชการส่วนท้องถิ่นร่วมกับเอกชน หรืออนุญาตให้เอกชนดำเนินการ จัดการมูลฝอยติดเชื้อในเขตท้องถิ่น ซึ่งอาจดำเนินการใน ๓ รูปแบบ คือ

๔.๑) จัดตั้งเป็นบริษัทจำกัด

๔.๒) มอบให้เอกชนดำเนินการแทนภายใต้การควบคุมดูแล โดยการจ้างเอกชน

๔.๓) อนุญาตให้เอกชนทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการจากผู้ใช้บริการ

ประเด็นปัญหาข้อกฎหมาย

ก) การที่ราชการส่วนท้องถิ่นจะร่วมกับเอกชนดำเนินการทั้ง ๓ รูปแบบ นั้น แต่ละรูปแบบจะต้องมีเงื่อนไขด้านกฎหมายอย่างไร

ข) การจัดเก็บค่าบริการของเอกชนจะสามารถจัดเก็บได้หรือไม่ อย่างไร ในอัตราเพียงใด

ข้อเสนอแนะ

ต้องพิจารณาตามกฎหมายจัดตั้งท้องถิ่นและกฎหมายการสาธารณสุข ประกอบกัน ดังนี้

๔.๑) รูปแบบการตั้งบริษัทจำกัด

- กรุงเทพมหานครและเทศบาลเท่านั้นที่กฎหมายกำหนด ให้สามารถร่วมกับเอกชนในการจัดตั้งบริษัทเพื่อจัดบริการสาธารณสุขได้

- การจัดตั้งบริษัท ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภา กรุงเทพมหานคร (กรณีของ กรุงเทพมหานคร ส่วนเทศบาลไม่ต้องขอความเห็นชอบจากสภาเทศบาล) และต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

- การจัดตั้งบริษัท ต้องดำเนินการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งนี้ ท้องถิ่นจะต้องมีหุ้นส่วนไม่น้อยกว่า ๕๐% ของหุ้นจดทะเบียน

- โดยที่เป็นบริษัทจำกัดตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงมีฐานะ เป็นเอกชน ดังนั้น การดำเนินกิจการจึงต้องเป็นไปตามแนวปฏิบัติในรูปแบบ ๔.๓) ที่จะกล่าวต่อไป

๔.๒) รูปแบบการมอบให้เอกชนทำการแทน

- การที่ท้องถิ่นจะมอบให้เอกชนดำเนินการแทนได้ตามมาตรา ๑๘ วรรคสาม โดยสภาพจะต้องเป็นการจ้างเอกชนทำแทน ซึ่งต้องอาศัยระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างในการดำเนินการ
- สำหรับการเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้ใช้บริการนั้น โดยกฎหมายการสาธารณสุข เอกชนไม่มีอำนาจจัดเก็บค่าธรรมเนียมได้ ซึ่งท้องถิ่นจะต้องดำเนินการเก็บเอง แต่ตามกฎหมายจัดตั้งท้องถิ่นประเภท กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และ องค์การบริหารส่วนจังหวัด กำหนดให้มอบให้เอกชนเก็บค่าธรรมเนียมแทนท้องถิ่นได้ ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภา กรุงเทพมหานคร สภาเมืองพัทยา และสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทยด้วย
- การจัดเก็บค่าธรรมเนียมของเอกชนที่ได้รับมอบอำนาจ หรือกรณี queท้องถิ่นจัดเก็บเองนั้น จะต้องเป็นอัตราตามกฎหมายการสาธารณสุข คือต้องออกข้อกำหนดของท้องถิ่นและอัตราที่กำหนดต้องไม่เกินกว่ากฎกระทรวง

๔.๓) รูปแบบการอนุญาตให้เอกชนทำเป็นธุรกิจ

- ในกรณีที่ท้องถิ่นจะอนุญาตให้เอกชนทำเป็นธุรกิจ (ตามมาตรา ๑๙) ท้องถิ่นจะต้องออกข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขออนุญาตตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ทั้งนี้ ท้องถิ่นจะต้องพิจารณาจัดระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพและชัดเจน เพื่อให้การออกข้อกำหนดของท้องถิ่นสอดคล้องกับระบบที่กำหนด เพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน
- เอกชนที่ประสงค์จะดำเนินการโดยทำเป็นธุรกิจ จะต้องขออนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๑๙ และต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตแก่ท้องถิ่นตามอัตราที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่นนั้น และเอกชนที่ได้รับอนุญาตจะต้องดำเนินการให้ต้องด้วยสุลักษณะตามข้อกำหนดของท้องถิ่นด้วย ทั้งนี้ ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถจัดเก็บค่าบริการได้ทั้งค่าเก็บขน และค่ากำจัดตามอัตราที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นที่ออกตามมาตรา ๒๐ (๕)

รูปแบบที่ (๕)

เป็นรูปแบบผสม โดยท้องถิ่นมอบให้ส่วนราชการ (โรงพยาบาลของรัฐที่มีระบบการจัดมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ) เป็นศูนย์การจัดมูลฝอยติดเชื้อในเขตท้องถิ่นนั้น แต่โรงพยาบาลมิได้ดำเนินการเอง แต่ให้เอกชนดำเนินการแทน

๕.๑) โดยการจ้างบริษัทเอกชนดูแลระบบเตาเผาของโรงพยาบาลและการจัดการให้ทั้งระบบ

๕.๒) โดยให้เอกชนมาเช่าระบบเตาเผา แล้วดำเนินการให้บริการสถานพยาบาลอื่นๆ ในเขตท้องถิ่นนั้นโดยเก็บค่าบริการ

ในรูปแบบเดียวกันนี้ หากจะกำหนดให้เป็นศูนย์กำจัดมูลฝอยติดเชื้อในระดับจังหวัด ที่รองรับมูลฝอยติดเชื้อจากท้องถิ่นเขตอื่นๆ ด้วย

ประเด็นปัญหาข้อกฎหมาย

ก) การที่ท้องถิ่นหนึ่งจะมอบให้โรงพยาบาลเป็นศูนย์กำจัดมูลฝอยติดเชื้อรวมในเขตท้องถิ่นตน ย่อมกระทำได้ตามข้อเสนอแนะในรูปแบบ ๓.๒) แต่กรณีที่โรงพยาบาลจะมอบให้เอกชนทำการแทน และการให้เอกชนเช่าทำการแทน จะกระทำได้และถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่อย่างไร

ข) กรณีที่จะมอบให้เป็นศูนย์กำจัดมูลฝอยติดเชื้อรวมระดับจังหวัด จะกระทำได้หรือไม่

ค) ในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการของโรงพยาบาลหรือเอกชน จะสามารถจัดเก็บได้เพียงใด

ข้อเสนอแนะ

การมอบให้โรงพยาบาลเป็นศูนย์กำจัดมูลฝอยรวมในเขตท้องถิ่นตน กระทำได้ตามรูปแบบที่ ๓.๒) อยู่แล้ว แต่กรณีที่โรงพยาบาลที่ได้รับมอบไปดำเนินการ ดังนี้

๕.๑) กรณีที่โรงพยาบาลจะจ้างให้เอกชนดูแลระบบแทน

- การที่โรงพยาบาลที่ได้รับมอบจากราชการส่วนท้องถิ่นจ้างเอกชนให้ดูแลระบบเตาเผาของโรงพยาบาล แล้วให้บริการแก่สถานพยาบาลอื่นๆ สามารถจัดจ้างได้ตามระเบียบพัสดุ แต่ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขหรือสัญญาที่ท้องถิ่นกำหนดในหนังสือมอบอำนาจให้ด้วย

- ในกรณีนี้การจัดเก็บค่าบริการการกำจัดจากสถานพยาบาลอื่น จะต้องเป็นการยินยอมช่วยค่าใช้จ่ายร่วมกัน ซึ่งโดยหลักการท้องถิ่นต้องช่วยค่าใช้จ่ายให้โรงพยาบาลของรัฐนั้นด้วย ส่วนค่าธรรมเนียมในการเก็บขน ท้องถิ่นยังคงสามารถเก็บจากคลินิกและสถานพยาบาลเอกชนได้ตามกฎหมายสาธารณสุข

๕.๒) กรณีให้เอกชนมาเช่าระบบกำจัด

ส่วนกรณีที่ให้เอกชนมาเช่าระบบกำจัดแล้วให้บริการแก่สถานพยาบาลอื่นๆ ในเขตท้องถิ่นนั้น ย่อมเข้าข่าย**ทำเป็นธุรกิจโดยเอกชน**ที่มาเช่า เพราะเอกชนได้จ่ายค่าเช่าให้โรงพยาบาลของรัฐนั้นแล้ว จึงไม่ใช่การมอบให้โรงพยาบาลทำการแทน แต่เป็นเรื่องที่เอกชนจะต้องยื่นคำขอใบอนุญาตประกอบกิจการเป็นธุรกิจตามมาตรา ๑๙ จากเจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยเอกชนเช่าสถานที่และระบบของโรงพยาบาลในการดำเนินกิจการ ดังนั้น โรงพยาบาลต้องทำสัญญาให้เข้ากับเอกชน ซึ่งเอกชนจะสามารถเก็บค่าบริการได้ตามอัตราที่ท้องถิ่นกำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น ทั้งค่าเก็บขนและค่ากำจัด แล้วแต่จะให้บริการเก็บขนและกำจัดหรือไม่ เช่นเดียวกับรูปแบบที่ ๔.๓)

ส่วนกรณีที่มอบให้โรงพยาบาลเป็น**ศูนย์กำจัดมูลฝอยติดเชื้อระดับจังหวัด** เป็นกรณีที่มีปัญหาทางด้านกฎหมาย กล่าวคือ ท้องถิ่นหนึ่งๆ จะมีอำนาจเฉพาะท้องถิ่นตนเท่านั้น การมอบอำนาจให้ส่วนราชการอื่นทำแทน จึงต้องอยู่ในขอบเขตอำนาจของตนเท่านั้น ดังนั้น กรณีให้มีอำนาจดำเนินการทั้งจังหวัด จึงอาจดำเนินการได้ ๒ แนวทาง คือ

แนวทางที่ ๑ โดยการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นราชการส่วนท้องถิ่นที่มีเขตอำนาจทั้งจังหวัด เป็นผู้มอบให้โรงพยาบาลเป็นผู้ดำเนินการตามมาตรา ๑๘ หรือ เป็นผู้อนุญาตให้เอกชนทำเป็นธุรกิจตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ทั้งนี้ การกระทำดังกล่าว องค์กรบริหารส่วนจังหวัดควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องในจังหวัดนั้น ให้ความยินยอมหรืออาจต้องอาศัยกฎกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามกฎหมายองค์กรบริหารส่วนจังหวัด

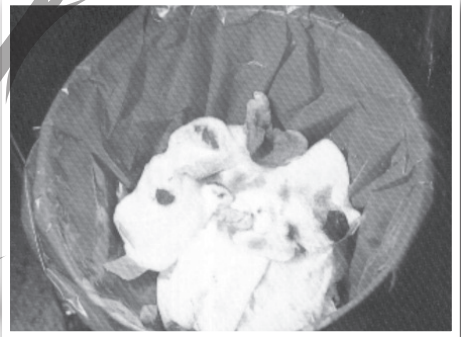
แนวทางที่ ๒ โดยการตกลงร่วมกันระหว่างราชการส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตจังหวัดเดียวกัน เพื่อบริหารอำนาจให้โรงพยาบาลดังกล่าวเป็นศูนย์กำจัดมูลฝอยติดเชื้อรวมของท้องถิ่นที่ร่วมในข้อตกลงร่วมกัน ซึ่งอาจจะไม่ครอบคลุมทั้งจังหวัดก็ได้

ภาพที่ ๔ แสดงกระบวนการเก็บ รวบรวม การเคลื่อนย้าย การขน และการกำจัด
มูลฝอยติดเชื้อ

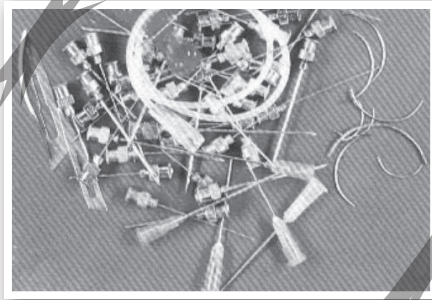
❖ การคัดแยกมูลฝอยตามประเภทของมูลฝอยติดเชื้อ

ซากหรือชิ้นส่วนของมนุษย์หรือสัตว์

วัสดุซึ่งสัมผัสหรือสงสัยว่าจะสัมผัสเลือด

วัสดุของมีคม เช่น เข็ม ใบมีด หลอดแก้ว
และแผ่นกระจกปิดสไลด์ เป็นต้น

❖ ภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ

ภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อแบบกล่องหรือถัง สำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อซึ่งเป็นวัสดุของมีคม

กรณีใช้ของมีคม ให้บรรจุในถุงสำหรับมูลฝอยติดเชื้อและมัดปากถุงให้แน่น

❖ ลักษณะภาชนะรองรับภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ

ภาชนะรองรับทำด้วยวัสดุแข็งแรง ทนทานต่อสารเคมี ไม้รั่วซึม ทำความสะอาดง่าย มีฝาปิด

❖ การเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อ

ผู้ปฏิบัติงานเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อ สวมชุดป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

ลักษณะของรถเก็บมูลฝอยติดเชื้อ และการทำความสะอาดรถเก็บมูลฝอยติดเชื้อ

❖ ที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ

❖ การขนมูลฝอยติดเชื้อ

รถขนมูลฝอยติดเชื้อต้องสามารถควบคุมอุณหภูมิให้อยู่ที่ ๖๐ °c หรือต่ำกว่า

งานพาหนะขนส่งมูลฝอยติดเชื้อต้องพิมพ์ข้อความสีแดง "ใช้เฉพาะมูลฝอยติดเชื้อ"

❖ การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยเตาเผา

การบำบัด/กำจัดมูลฟอสฟอรัสด้วยไอน้ำ (Autoclaves)

❖ การล้างภาชนะรองรับมูลฟอสฟอรัส และทำความสะอาดชำระล้างร่างกายของผู้ปฏิบัติงาน

A decorative graphic consisting of several squares of different shades of gray and white, arranged in a cluster on the left side of the page. The squares vary in size and are some are solid while others are outlined.

ส่วนที่ ๕

แนวทางในการกำกับ
การขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ

ส่วนที่ ๕

แนวทางในการกำกับ การขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ

ถึงแม้ว่าหน่วยงานราชการหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินงานเรื่องการจัดการมูลฝอยติดเชื้ออย่างต่อเนื่อง โดยกรมอนามัยได้ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของราชการส่วนท้องถิ่นในการปฏิบัติตามกฎหมายการสาธารณสุข ทั้งด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้านวิชาการอนามัยสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการส่งเสริมการออกข้อกำหนดของท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่มีประสิทธิภาพ แต่การดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า ยังคงมีปัญหาการลักลอบทิ้งมูลฝอยติดเชื้อในที่รกร้างหรือริมทางสาธารณะ ซึ่งอาจเนื่องมาจากหลายสาเหตุ อาทิเช่น สถานที่กำจัดมูลฝอยมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการรองรับมูลฝอยที่มีปริมาณมากขึ้น สถานที่กำจัดมูลฝอยไม่ได้มาตรฐาน ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการกำจัดสูง ประกอบกับการขาดจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้ประกอบกิจการหรือเอกชนที่รับเก็บขนและกำจัดมูลฝอย ทำให้เกิดการลักลอบทิ้งมูลฝอยติดเชื้อหรือกำจัดไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล อีกทั้งมาตรการทางกฎหมายที่ยังไม่มีบทบัญญัติกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับวิธีการควบคุมกำกับการขนส่งมูลฝอย ดังนั้น หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นควรพิจารณาออกข้อกำหนดของท้องถิ่นโดยกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับวิธีการควบคุมกำกับการขนส่งมูลฝอยไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นด้วย เพื่อให้สามารถควบคุมกำกับการจัดการมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีคำแนะนำในการควบคุมกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ ดังนี้

๕.๑ หลักการควบคุมกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ

(๑) ให้ราชการส่วนท้องถิ่นพิจารณาออกข้อกำหนดของท้องถิ่น กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการขนส่งมูลฝอยสำหรับให้ผู้รับทำการเก็บขนมูลฝอยใช้ ใบกำกับมูลฝอย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมป้องกันการลักลอบทิ้งมูลฝอย เพื่อให้สามารถตรวจสอบการขนส่งมูลฝอยจากต้นทาง (แหล่งกำเนิดมูลฝอย) จนถึงปลายทาง (สถานที่รับกำจัดมูลฝอย) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) กลุ่มเป้าหมายที่ต้องใช้ใบกำกับกับการขนส่ง คือ ๑) เอกชนหรือผู้ประกอบการรับทำการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ ๒) ผู้ก่อกำเนิดหรือต้นกำเนิดมูลฝอยติดเชื้อ และ ๓) ราชการส่วนท้องถิ่น

๕.๒ ใบกำกับกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ ตามแบบของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

๕.๒.๑ คำชี้แจงเอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ

กระทรวงสาธารณสุขได้พัฒนาระบบเอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ โดยกำหนดให้ผู้ก่อกำเนิด ผู้ขนส่ง และผู้กำจัดมูลฝอยติดเชื้อต้องจัดทำเอกสารหรือแบบกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อในระบบขนส่ง เพื่อควบคุมกำกับปริมาณมูลฝอยติดเชื้อจากผู้ก่อกำเนิด (ต้นกำเนิด) ซึ่งผู้ขนส่งต้องขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ พร้อมแบบกำกับการขนส่งที่ระบุปริมาณมูลฝอยติดเชื้อที่ตรงกันทุกฉบับในทุกขั้นตอนไปจนถึงปลายทางผู้กำจัด (สถานที่กำจัด) อย่างเป็นระบบ เอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เล่มเอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ ๑ เล่ม ประกอบด้วยชุดเอกสาร ๕๐ ชุด และชุดเอกสาร ๑ ชุดประกอบด้วยแผ่นเอกสาร ๖ แผ่น โดยทุกแผ่นจะมีสำเนาในตัว (คาร์บอนเรส) ดังนี้

แผ่นที่ ๑ ตช.๐๑/๑ (สีฟ้า)

แผ่นที่ ๒ ตช.๐๒ (สีเหลือง)

แผ่นที่ ๓ ตช.๐๓ (สีชมพู)

แผ่นที่ ๔ ตช.๐๔ (สีขาว)

แผ่นที่ ๕ ตช.๐๕ (สีขาว)

แผ่นที่ ๖ ตช.๐๑/๒ (สีขาว)

๒. ผู้ก่อกำเนิด (แหล่ง/ต้นกำเนิด) มูลฝอยติดเชื่อหมายถึง “สถานบริการการสาธารณสุข” หมายความว่า

(๑) สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และ หมายความว่ารวมถึงสถานพยาบาลของทางราชการ

(๒) สถานพยาบาลสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล สัตว์ และหมายความว่ารวมถึงสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการ

๓. ผู้ขนส่งมูลฝอยติดเชื่อต้องเป็นผู้จัดหาเอกสารกำกับ การขนส่งมูลฝอยติดเชื่อให้เพียงพอทั้งระบบ และในเอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติด เชื่อใช้ “จนท.รพ.” คำย่อของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล โดยหมายถึงเจ้าหน้าที่สถาน บริการการสาธารณสุข

๕.๒.๒ วิธีการกรอกเอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื่อ

๑. ผู้ก่อกำเนิดมูลฝอยติดเชื่อกรอกบันทึกเอกสารทุกฉบับใน ส่วนของผู้ก่อกำเนิด โดยกรอกบันทึกในแผ่นที่ ๑ จะติดทั้งชุด (๖ แผ่น) เมื่อได้ชั่ง ตวง วัด ปริมาณมูลฝอยติดเชื่อในแต่ละครั้งของการขนส่งมูลฝอยติดเชื่อแล้วเสร็จ จึงลงลายเซ็นในส่วนของผู้ก่อกำเนิด เพื่อให้คำรับรองปริมาณมูลฝอยติดเชื่อของผู้ก่อ กำเนิด

๒. ผู้ขนส่งมูลฝอยติดเชื่อกรอกบันทึกเอกสารทุกฉบับในส่วน ของผู้ขนส่ง โดยกรอกบันทึกในแผ่นที่ ๑ จะติดทั้งชุด (๖ แผ่น) เมื่อได้ชั่ง ตวง วัด ปริมาณมูลฝอยติดเชื่อในแต่ละครั้งของการขนส่งมูลฝอยติดเชื่อแล้วเสร็จ จึงลงลายเซ็นต์ ในส่วนของผู้ขนส่ง เพื่อให้คำรับรองปริมาณมูลฝอยติดเชื่อของผู้ขนส่งและฉีก ตข.๐๑/๑ ที่เป็นต้นฉบับสำหรับโรงพยาบาล (สีฟ้า) เก็บไว้ที่ผู้ก่อกำเนิด

แผ่นที่ ๑ ตช.๐๑/๑ (สีฟ้า)

ตช. ๐๑/๑

เอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ ตช.๐๑/๑ ดัชนีฉบับสำหรับโรงพยาบาล (สีฟ้า)

ชื่อเอกชน/ผู้เก็บขน ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

ลักษณะพาหนะที่ใช้ ☐ ๑. ปรับอุณหภูมิ ๑๐ °C หรือต่ำกว่าได้ ☐ ๒. อื่นๆ ระบุ

เลขทะเบียน.....ชื่อคนขับรถ.....โทรศัพท์.....

ชื่อพนักงานเก็บขน.....โทรศัพท์.....

คำรับรองของผู้ก่อกำเนิด : ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้ส่งมอบมูลฝอยติดเชื้อตามที่ระบุ คัดแยกประเภทบรรจุ ติดป้าย และฉลากอย่างเหมาะสมตามข้อกำหนดของกฎหมาย

ว.ด.ป.	ชื่อ/ที่อยู่ แหล่งกำเนิดมูลฝอยติดเชื้อ	เวลาเข้าเก็บ	เวลาออก	ปริมาณมูลฝอย (กก.)	ชื่อจนท.รพ.ผู้ส่งมอบ มูลฝอย (ตัวบรรจุ)	ลายเซ็น

คำรับรองของผู้ขนส่ง : ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้รับมูลฝอยติดเชื้อตามที่ระบุ และได้ขนส่งเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมาย

ชื่อตัวบรรจุ.....ลายเซ็น.....

สถานที่กำจัด :ที่อยู่.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....

คำรับรองของผู้กำจัด : ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้รับมูลฝอยติดเชื้อตามที่ระบุข้างต้นนี้

ปริมาณสุทธิ.....กิโลกรัม

ชื่อตัวบรรจุ.....ลายเซ็น.....ว.ด.ป.....ที่รับมอบ

แผ่นที่ ๒ ตช.๐๒ (สีเหลือง)

ตช. ๐๒

เอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ ตช.๐๒ สำหรับผู้กำจัดมูลฝอยติดเชื้อเก็บเป็นหลักฐาน (สีเหลือง)

ชื่อเอกชน/ผู้เก็บขน ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

ลักษณะพาหนะที่ใช้ ☐ ๑. ปรับอุณหภูมิ ๑๐ °C หรือต่ำกว่าได้ ☐ ๒. อื่นๆ ระบุ

เลขทะเบียน.....ชื่อคนขับรถ.....โทรศัพท์.....

ชื่อพนักงานเก็บขน.....โทรศัพท์.....

คำรับรองของผู้ก่อกำเนิด : ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้ส่งมอบมูลฝอยติดเชื้อตามที่ระบุ คัดแยกประเภทบรรจุ ติดป้าย และฉลากอย่างเหมาะสมตามข้อกำหนดของกฎหมาย

ว.ด.ป.	ชื่อ/ที่อยู่ แหล่งกำเนิดมูลฝอยติดเชื้อ	เวลาเข้าเก็บ	เวลาออก	ปริมาณมูลฝอย (กก.)	ชื่อจนท.รพ.ผู้ส่งมอบ มูลฝอย (ตัวบรรจง)	ลายเซ็น

คำรับรองของผู้ขนส่ง : ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้รับมูลฝอยติดเชื้อตามที่ระบุ และได้ขนส่งเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมาย

ชื่อตัวบรรจง.....ลายเซ็น.....

สถานที่กำจัด :ที่อยู่.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....

คำรับรองของผู้กำจัด : ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้รับมูลฝอยติดเชื้อตามที่ระบุข้างต้นนี้

ปริมาณสุทธิ.....กิโลกรัม

ชื่อตัวบรรจง.....ลายเซ็น.....ว.ด.ป.....ที่รับมอบ

แผ่นที่ ๓ ตช.๐๓ (สีชมพู)

ตช. ๐๓

เอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ ตช.๐๓ สำหรับผู้ส่งมูลฝอยติดเชื้อเก็บเป็นหลักฐาน (สีชมพู)

ชื่อเอกชน/ผู้เก็บขน ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

ลักษณะพาหนะที่ใช้ ☐ ๑. ปรับอุณหภูมิ ๑๐ °C หรือต่ำกว่าได้ ☐ ๒. อื่นๆ ระบุ.....

เลขทะเบียน.....ชื่อคนขับรถ.....โทรศัพท์.....

ชื่อพนักงานเก็บขน.....โทรศัพท์.....

คำรับรองของผู้ก่อการเนิด : ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้ส่งมอบมูลฝอยติดเชื้อตามที่ระบุ คัดแยกประเภท บรรจุ ติดป้าย และฉลากอย่างเหมาะสมตามข้อกำหนดของกฎหมาย

ว.ด.ป.	ชื่อ/ที่อยู่ แหล่งกำเนิดมูลฝอยติดเชื้อ	เวลาเข้าเก็บ	เวลาออก	ปริมาณมูลฝอย (กก.)	ชื่อจนท.รพ.ผู้ส่งมอบ มูลฝอย (ตัวบรรจุ)	ลายเซ็น

คำรับรองของผู้ขนส่ง : ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้รับมูลฝอยติดเชื้อตามที่ระบุ และได้ขนส่งเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมาย

ชื่อตัวบรรจุ.....ลายเซ็น.....

สถานที่กำจัด : ที่อยู่.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....

คำรับรองของผู้กำจัด : ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้รับมูลฝอยติดเชื้อตามที่ระบุข้างต้นนี้

ปริมาณสุทธิ.....กิโลกรัม

ชื่อตัวบรรจุ.....ลายเซ็น.....ว.ด.ป.....ที่รับมอบ

แผ่นที่ ๔ ตช.๐๔ (สีขาว)

ตช. ๐๔

เอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ ตช.๐๔ ส่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่โรงพยาบาลตั้งอยู่

ชื่อเอกชน/ผู้เก็บขน ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

ลักษณะพาหนะที่ใช้ ☐ ๑. ปรับอุณหภูมิ ๑๐ °C หรือต่ำกว่าได้ ☐ ๒. อื่นๆ ระบุ

เลขทะเบียน.....ชื่อคนขับรถ.....โทรศัพท์.....

ชื่อพนักงานเก็บขน.....โทรศัพท์.....

คำรับรองของผู้ก่อกำเนิด : ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้ส่งมอบมูลฝอยติดเชื้อตามที่ระบุ คัดแยกประเภท
บรรจุ ติดป้าย และฉลากอย่างเหมาะสมตามข้อกำหนดของกฎหมาย

ว.ด.ป.	ชื่อ/ที่อยู่ แหล่งก่อกำเนิดมูลฝอยติดเชื้อ	เวลาเข้าเก็บ	เวลาออก	ปริมาณมูลฝอย (กก.)	ชื่อจนท.รพ.ผู้ส่งมอบ มูลฝอย (ตัวบรรจุ)	ลายเซ็น

คำรับรองของผู้ขนส่ง : ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้รับมูลฝอยติดเชื้อตามที่ระบุ และได้ขนส่งเป็นไปตาม
ข้อกำหนดของกฎหมาย

ชื่อตัวบรรจุ.....ลายเซ็น.....

สถานที่กำจัด :ที่อยู่.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....

คำรับรองของผู้กำจัด : ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้รับมูลฝอยติดเชื้อตามที่ระบุข้างต้นนี้

ปริมาณสุทธิ.....กิโลกรัม

ชื่อตัวบรรจุ.....ลายเซ็น.....ว.ด.ป.....ที่รับมอบ

แผ่นที่ ๕ ตช.๐๕ (สีขาว)

ตช. ๐๕

เอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ ตช.๐๕ ส่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สถานที่
กำจัดมูลฝอยติดเชื้อตั้งอยู่

ชื่อเอกชน/ผู้เก็บขน ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

ลักษณะพาหนะที่ใช้ ☐ ๑. ปรับอุณหภูมิ ๑๐ °C หรือต่ำกว่าได้ ☐ ๒. อื่นๆ ระบุ

เลขทะเบียน.....ชื่อคนขับรถ.....โทรศัพท์.....

ชื่อพนักงานเก็บขน.....โทรศัพท์.....

คำรับรองของผู้ก่อการนิเทศ : ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้ส่งมอบมูลฝอยติดเชื้อตามที่ระบุ คัดแยกประเภท
บรรจุ ติดป้าย และฉลากอย่างเหมาะสมตามข้อกำหนดของกฎหมาย

ว.ด.ป.	ชื่อ/ที่อยู่ แหล่งกำเนิดมูลฝอยติดเชื้อ	เวลาเข้าเก็บ	เวลาออก	ปริมาณมูลฝอย (กก.)	ชื่อจนท.รพ.ผู้ส่งมอบ มูลฝอย (ตัวบรรจุ)	ลายเซ็น

คำรับรองของผู้ขนส่ง : ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้รับมูลฝอยติดเชื้อตามที่ระบุ และได้ขนส่งเป็นไปตาม
ข้อกำหนดของกฎหมาย

ชื่อตัวบรรจุ.....ลายเซ็น.....

สถานที่กำจัด :ที่อยู่.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....

คำรับรองของผู้กำจัด : ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้รับมูลฝอยติดเชื้อตามที่ระบุข้างต้นนี้

ปริมาณสุทธิ.....กิโลกรัม

ชื่อตัวบรรจุ.....ลายเซ็น.....ว.ด.ป.....ที่รับมอบ

แผ่นที่ ๖ ตช.๐๑/๒ (สีขาว)

ตช. ๐๑/๒

เอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ ตช.๐๑/๒ สำเนาส่งกลับโรงพยาบาล

ชื่อเอกชน/ผู้เก็บขน ที่อยู่..... โทรศัพท์.....

ลักษณะพาหนะที่ใช้ ☐ ๑. ปรับอุณหภูมิ ๑๐ °C หรือต่ำกว่าได้ ☐ ๒. อื่นๆ ระบุ.....

เลขทะเบียน..... ชื่อคนขับรถ..... โทรศัพท์.....

ชื่อพนักงานเก็บขน..... โทรศัพท์.....

คำรับรองของผู้กักนำ : ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้ส่งมอบมูลฝอยติดเชื้อตามที่ระบุ คัดแยกประเภทบรรจุ ติดป้าย และฉลากอย่างเหมาะสมตามข้อกำหนดของกฎหมาย

ว.ด.ป.	ชื่อ/ที่อยู่ แหล่งกำเนิดมูลฝอยติดเชื้อ	เวลาเข้าเก็บ	เวลาออก	ปริมาณมูลฝอย (กก.)	ชื่อจนท.รพ.ผู้ส่งมอบ มูลฝอย (ตัวบรรจุ)	ลายเซ็น

คำรับรองของผู้ขนส่ง : ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้รับมูลฝอยติดเชื้อตามที่ระบุ และได้ขนส่งเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมาย

ชื่อตัวบรรจุ.....ลายเซ็น.....

สถานที่กักจัด : ที่อยู่.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....

คำรับรองของผู้กักจัด : ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้รับมูลฝอยติดเชื้อตามที่ระบุข้างต้นนี้

ปริมาณสุทธิ.....กิโลกรัม

ชื่อตัวบรรจุ.....ลายเซ็น.....ว.ด.ป.....ที่รับมอบ

๓. ให้ผู้ขนส่งนำเอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อที่กรอกบันทึกข้อมูลแล้ว ที่เป็นฉบับสำเนาอีก ๕ แผ่น (ตช.๐๒ ตช.๐๓ ตช.๐๔ ตช.๐๕ และ ตช.๐๑/๒) นำติดตัวไปด้วยทุกครั้ง

๔. เมื่อถึงสถานที่กักจัดให้ผู้กักจัดตรวจสอบความถูกต้องของปริมาณมูลฝอยติดเชื้อ และลงลายเซ็นช่องกรอกบันทึกบรรทัดท้ายสุดของเอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ เพื่อให้คำรับรองปริมาณมูลฝอยติดเชื้อของผู้กักจัดในส่วนคำรับรองของผู้กักจัดทุกครั้งที่ได้รับมอบมูลฝอยติดเชื้อมากำจัด และฉีก ตช.๐๒ (สีเหลือง) เก็บไว้ที่ผู้กักจัด

๕. ผู้ขนส่งฉีก ตช.๐๓ (สีชมพู) เก็บไว้ที่ผู้ขนส่ง ฉีก ตช.๐๔ ส่งราชการส่วนท้องถิ่น ที่โรงพยาบาลตั้งอยู่ ฉีก ตช.๐๕ ส่งราชการส่วนท้องถิ่นที่สถานที่กักจัดตั้งอยู่ และฉีก ตช.๐๑/๒ ส่งกลับ ให้โรงพยาบาลเป็นสำเนารวบรวมกับต้นฉบับ

ส่วนที่ ๒

การบังคับใช้กฎหมาย

การสาธารณสุขในการควบคุม

กำกับดูแลและจัดการมูลฝอย

“การออกข้อกำหนดของท้องถิ่น”

ส่วนที่ ๖

การบังคับใช้กฎหมาย

การสาธารณสุขในการควบคุม

กำกับดูแลและจัดการมูลฝอย

“การออกข้อกำหนดของท้องถิ่น”

๖.๖ ความหมายและความสำคัญของข้อกำหนดของท้องถิ่น

“ข้อกำหนดของท้องถิ่น” หมายถึง ข้อบังคับหรือกฎหมายที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ตราขึ้น โดยอาศัยอำนาจแห่งกฎหมายที่มีลำดับชั้นที่สูงกว่า เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ต้องตราขึ้นตามกระบวนการที่กฎหมายกำหนดไว้ด้วย กล่าวคือ ต้องตราโดยสภาท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน จึงเป็นองค์กรที่จะสะท้อนความต้องการของประชาชนในการตรากฎหมายของท้องถิ่นนั้น

คำว่า “ข้อกำหนดของท้องถิ่น” เป็นคำทั่วไปที่ใช้เรียกกฎหมายที่ออกโดยราชการส่วนท้องถิ่นต่างๆ ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายของรัฐให้ไว้ ซึ่งถ้าเป็นคำที่ใช้เฉพาะ จะเรียกแตกต่างกันไปตามที่กฎหมายซึ่งจัดตั้งราชการส่วนท้องถิ่นนั้นๆ บัญญัติไว้ ดังนี้

“เทศบัญญัติ” สำหรับเขตเทศบาล

“ข้อบัญญัติจังหวัด” สำหรับเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล” สำหรับเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

“ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร” สำหรับเขตกรุงเทพมหานคร

“ข้อบัญญัติเมืองพัทยา” สำหรับเขตเมืองพัทยา

“ข้อกำหนดของท้องถิ่นชื่ออื่นๆ” สำหรับเขตองค์การปกครองท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่น

โดยทั่วไปกฎหมายมักจะบัญญัติให้ราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อกำหนดของท้องถิ่นเกี่ยวกับรายละเอียดในทางปฏิบัติมากขึ้น และเมื่อข้อกำหนดของท้องถิ่นได้ผ่านขั้นตอนการประกาศใช้ตามที่กฎหมายกำหนดไว้แล้วก็จะมีผลบังคับใช้ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งบุคคลใดก็ตามในเขตท้องถิ่นนั้นที่ฝ่าฝืนข้อกำหนดของท้องถิ่น จะมีความผิดและอาจได้รับโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ทั้งนี้เพราะข้อกำหนดของท้องถิ่นเป็นกฎ กติกาของท้องถิ่น ซึ่งประชาชนในเขตท้องถิ่นนั้นๆ ต้องปฏิบัติตาม และหากว่าราชการส่วนท้องถิ่นไม่ตราข้อกำหนดของท้องถิ่นมาบังคับใช้ บทบัญญัติแม่บทที่ให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในส่วนนั้นก็จะไม่มีผลบังคับตามหลักกฎหมายที่ว่า “ไม่มีกฎหมาย ไม่มีความผิด และไม่มีโทษ”

ดังนั้น ราชการส่วนท้องถิ่นที่กฎหมายมีบทบัญญัติให้อำนาจในการตราข้อกำหนดของท้องถิ่นในเรื่องใด จึงจำเป็นต้องตราข้อกำหนดของท้องถิ่นในเรื่องนั้นตามที่กฎหมายได้ให้อำนาจไว้ เพื่อให้กฎหมายแม่บทได้มีผลบังคับสมดังเจตนารมณ์ที่รัฐสภาได้กระจายอำนาจให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองประชาชนในเขตท้องถิ่นนั้น ตามสภาพปัญหาที่สอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของแต่ละท้องถิ่น

๖.๒ ขอบเขตในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยการจัดการมูลฝอย

โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจตราข้อกำหนดของท้องถิ่นได้ในเรื่องต่อไปนี้

(๑) ห้ามการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นในที่หรือทางสาธารณะซึ่งมูลฝอย นอกจากในที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดไว้ให้ หมายความว่า

(๑.๑) ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจที่จะกำหนดเขตพื้นที่ที่เป็นที่หรือทางสาธารณะของท้องถิ่นนั้นๆ ทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นเขตห้ามมิให้ประชาชนโดยทั่วไปรวมทั้งผู้ประกอบการ ถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นซึ่งมูลฝอยได้

(๑.๒) ขณะเดียวกันก็อาจกำหนดเขตหรือพื้นที่ ที่หรือทางสาธารณะที่ยอมให้ประชาชน ถ้าย เท หั้ว หรือทำให้มีขึ้นซึ่งมูลฝอยได้ ทั้งนี้ ราชการส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีที่รองรับมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะไว้ในที่นั้นด้วย

(๒) กำหนดให้มีที่รองรับมูลฝอยตามที่หรือทางสาธารณะและสถานที่เอกชน หมายความว่า

(๒.๑) ที่รองรับมูลฝอย หมายถึง ถังขยะ หรือที่รวบรวมมูลฝอย ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของอาคารและการประกอบกิจการ เช่น อาคารบ้านพักอาศัย ก็อาจเป็นถังขยะที่ไม่รั่วซึม มีฝาปิด หรืออื่นๆ เป็นต้น หรืออาคารชุดก็อาจจะมีที่รวบรวมมูลฝอยรวม ซึ่งต้องมีขนาดเพียงพอ มีประตูปิด ป้องกันสัตว์คุ้ยเขี่ย มีการทำความสะอาดเป็นประจำ หรืออื่นๆ เป็นต้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพปัญหาที่เป็นจริง

(๒.๒) สถานที่เอกชน หมายถึง อาคารบ้านเรือน สถานที่สำนักงาน สถานประกอบกิจการประเภทต่างๆ รวมตลอดถึงโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ ซึ่งสามารถกำหนดให้มีที่รองรับมูลฝอยตามความจำเป็นของสถานที่เอกชนแต่ละประเภท โดยอาจกำหนดจำนวนและสุขลักษณะที่ต้องจัดให้มี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัญหาของการประกอบกิจการนั้นๆ ด้วย

(๓) กำหนดวิธีการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอย หรือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ใดๆ ปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามสภาพหรือลักษณะการใช้อาคารหรือสถานที่นั้นๆ หมายความว่า

(๓.๑) การกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร หรือสถานที่ใดๆ ซึ่งครอบคลุมทั้งอาคาร บ้านเรือน ที่พักอาศัย สถานประกอบการ โรงเรียน สถาบันการศึกษา โรงพยาบาล โรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ เป็นต้น ต้องดำเนินการเก็บ ขน หรือ กำจัดมูลฝอยให้ถูกสุขลักษณะตามสภาพหรือลักษณะการใช้อาคารหรือสถานที่นั้นๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพและลักษณะของการประกอบกิจการนั้นๆ ว่ามีมูลฝอยที่อาจเป็นอันตรายอย่างไรหรือไม่ เช่น กรณีกากอุตสาหกรรมที่เป็นพิษ อาจกำหนดให้มีการเก็บรวบรวมแยกเฉพาะ และให้นำส่งให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อดำเนินการกำจัดต่อไปได้ หรือกรณีสถานบริการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งอาจมีน้ำเสียที่มีคราบน้ำมันปนเปื้อน ราชการส่วนท้องถิ่นก็อาจกำหนดให้มีบ่อดักไขมันก่อนปล่อยน้ำเสียลงสู่ท่อสาธารณะได้ เป็นต้น

(๓.๒) กรณีการเก็บขนมูลฝอยจากแหล่งหรือต้นกำเนิดมูลฝอยติดเชื้อ ให้หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดให้เป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้กำหนดวิธีการควบคุมกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ โดยกำหนดให้ผู้ก่อกำเนิดมูลฝอยใช้เอกสารหรือใบกำกับการขนส่งได้ด้วย เพื่อให้สามารถควบคุมการจัดการมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๔) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่นหรือบุคคลอื่นที่ราชการส่วนท้องถิ่นมอบให้ดำเนินการแทน ในการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย ไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ การจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการกำจัดมูลฝอย ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นจะต้องดำเนินการให้ถูกต้องด้วยสุทธลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หมายความว่า

(๔.๑) ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย และสามารถเรียกเก็บจากประชาชนได้

(๔.๒) ในการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการเก็บ และขนมูลฝอย ราชการส่วนท้องถิ่นต้องพิจารณากำหนดได้ไม่เกินกว่าอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการ เก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย และอัตราค่าธรรมเนียมอื่นๆ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอย เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ ปฏิบัติ ตลอดจนกำหนดอัตราค่าบริการขั้นสูงตามลักษณะของการให้บริการที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ จะพึงเรียกเก็บได้ หมายความว่า

(๕.๑) แม้ว่าผู้ที่ประกอบกิจการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยจะถูกควบคุมตั้งแต่อำนาจประกอบกิจการโดยการถูกตรวจสอบความพร้อมก่อนการอนุญาตอยู่แล้ว แต่เพื่อให้เกิดหลักประกันว่า ผู้ได้รับอนุญาตจะไม่ปฏิบัติให้ผิดสุทธลักษณะหรือไม่ก่อให้เกิดปัญหาด้านสุทธลักษณะต่อประชาชนในท้องถิ่นนั้น กฎหมายจึงกำหนดให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการเก็บ ขน หรือกำจัดที่ถูกสุทธลักษณะสำหรับให้ผู้ได้รับอนุญาตปฏิบัติได้อีกด้วย หากผู้ได้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามก็อาจจะมิโทษความผิดได้

(๕.๒) การกำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการเก็บ ขน หรือ กำจัด ต้องเป็นหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับความถูกต้องด้าน สุขลักษณะตามหลักวิชาการเสนอ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทและลักษณะการประกอบ การนั้น เช่น กรณีกิจการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขที่พึง ต้องกำหนด ได้แก่

ก. คุณลักษณะของรถเก็บขนมูลฝอย เช่น ต้องสามารถปิดมิดชิดได้ ไม่ทำให้มูลฝอยหกหล่น หรือปลิวฟุ้งกระจายขณะขนย้าย ต้องไม่รั่วซึม ต้องพ่นสี หรือข้อความใดๆ เช่น “รถเก็บขนมูลฝอย” เลขรหัสใบอนุญาต ชื่อบริษัท หมายเลขโทรศัพท์ ชื่อหน่วยงานที่อนุญาต เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการ ติดตามตรวจสอบของเจ้าพนักงานและประชาชนได้ง่ายขึ้น

ข. หลักเกณฑ์ วิธีการในการเก็บ ขน เช่น การแต่งกายของผู้ปฏิบัติงาน ต้องผูกผ้าปิดปาก จมูก สวมถุงมือ และสวมเสื้อสะท้อนแสง เป็นต้น การเก็บ ขนมูลฝอยต้องจัดเก็บให้เรียบร้อย มิให้มีมูลฝอยเหลือตกค้าง ขณะขนย้ายต้องไม่ ทำให้มูลฝอยตกหล่น หรือฟุ้งกระจายตามท้องถนน เป็นต้น

ค. หลักเกณฑ์ วิธีการในการกำจัด เช่น ต้องเป็นระบบการกำจัดที่ถูก หลักสุขภาพ ซึ่งอาจจะเป็นระบบเตาเผา (Incinerater) หรือระบบฝังกลบ (Sanitary Land - fill) หรือระบบหมักเป็นปุ๋ย (Decompose) ซึ่งแต่ละระบบจะ ต้องมีข้อกำหนดหลักเกณฑ์ที่ป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของคนงานและประชาชน ข้างเคียง รวมทั้งการป้องกันเหตุรำคาญด้วย เช่น ระบบเตาเผาต้องไม่ก่อให้เกิด เขม่าเถ้า ฝุ่นละออง ที่ไปกระทบความเป็นอยู่ของประชาชนข้างเคียง กรณีระบบฝัง กลบต้องมีระบบรองรับน้ำขยะ (Leachate) ไปกำจัดโดยไม่ปล่อยให้ไปปนเปื้อน แหล่งน้ำธรรมชาติของชุมชน หรือกรณีหมักเป็นปุ๋ย ต้องไม่เกิดกลิ่นเหม็นที่รุนแรง หรือเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของสัตว์พาหะนำโรค โดยเฉพาะแมลงวัน หรืออื่นๆ เป็นต้น ซึ่งเรื่องนี้ราชการส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลทางวิชาการด้าน สุขภาพจากเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือ อาจารย์จากสถาบันการศึกษา แล้วแต่ กรณีเพื่อการกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าว

ง. เงื่อนไขสำหรับผู้ประกอบกิจการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย เช่น กำหนดให้ต้องมีบุคลากร หรือบุคลากรต้องผ่านการอบรมความรู้เรื่องการ

สุขภาพสิ่งแวดล้อม กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการใช้เอกสาร หรือใบกำกับการขนส่งโดยเฉพาะกรณีการเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อ เพื่อให้สามารถควบคุมการจัดการมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๕.๓) การกำหนดอัตราค่าบริการขั้นสูงที่ผู้ได้รับอนุญาตจะพึงเรียกเก็บจากประชาชนได้ กฎหมายมิได้กำหนดให้ต้องเป็นไปตามกฎกระทรวง จึงเป็นอำนาจดุลยพินิจของราชการส่วนท้องถิ่นที่จะกำหนดโดยตรง ซึ่งสามารถกำหนดอัตราค่าบริการของกิจการทั้งค่าเก็บ ขน และค่ากำจัดได้ หรือรวมเป็นอัตราเดียวก็ได้ ทั้งนี้หลักในการพิจารณาดังนี้ คือ

ก. ต้องเป็นอัตราที่เหมาะสมกับค่าใช้จ่าย และการลงทุนของเอกชน ตามลักษณะและวิธีการให้บริการแก่ประชาชนในท้องถิ่นนั้น คือให้มีกำไรพอที่ผู้ประกอบกิจการจะดำเนินกิจการต่อไปได้

ข. ต้องเป็นอัตราที่สอดคล้องสถานะทางเศรษฐกิจของชุมชนในท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการรับรู้ และการยอมรับได้ของชุมชนด้วย ซึ่งจำเป็นต้องให้สุกศึกษา ข้อมูล และสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับ “ผู้ก่อมลพิษ ต้องเป็นผู้จ่าย” (Pollutor pay principle)

(๕.๔) โดยที่ผู้ประกอบกิจการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย ต้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น และมาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕ กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขอหรือต่ออายุใบอนุญาตในข้อกำหนดของท้องถิ่นด้วย ราชการส่วนท้องถิ่นจึงอาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการยื่นคำขอใบอนุญาต และการขอต่ออายุใบอนุญาตได้ดังนี้

ก. ต้องยื่นคำขอใบอนุญาตตามแบบคำขอที่ท้องถิ่นกำหนด ต้องประกอบด้วยเอกสารหลักฐานดังนี้ เช่น บัตรประจำตัวของผู้ขอ สำเนาทะเบียนบ้าน แผนผังแสดงระบบการกำจัดมูลฝอยที่จะดำเนินการ รายชื่อบุคลากรที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด (จบการศึกษาด้านสุขภาพสิ่งแวดล้อม หรือผ่านการอบรมหลักสูตรตามที่กำหนด) รายการอุปกรณ์ วัสดุ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับการประกอบกิจการ เช่น จำนวนรถบริการเก็บ ขน จำนวนคน จำนวนอุปกรณ์ อื่นๆ เป็นต้น (กรณีกิจการต้องจัดทำรายงานผลการผ่านการพิจารณาเรื่องการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพแล้วแต่กรณี มาแสดงด้วย)

ข. กรณีที่ยื่นคำขอใบอนุญาตประกอบกิจการเก็บ ขน เท่านั้น ต้อง
แจ้งด้วยว่าในขั้นตอนการกำจัด จะมอบให้ผู้ใดดำเนินการกำจัดให้ ซึ่งต้องมีหลัก
ฐานแสดงการยินยอมด้วย

๖.๓ ขั้นตอนการออกข้อกำหนดของท้องถิ่น

รายละเอียดของขั้นตอนการปฏิบัติงานในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่น
มีดังนี้

(๑) การกำหนดผู้รับผิดชอบ

เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดผู้รับผิดชอบในการสำรวจและประเมิน
สภาพปัญหาของท้องถิ่นในรูปคณะทำงาน/บุคคลผู้ได้รับมอบหมาย

(๒) การสำรวจและประเมินสภาพปัญหาอย่างรอบด้านและมีส่วนร่วม จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผู้รับผิดชอบดำเนินการสำรวจและประเมินสภาพปัญหาหรือที่อาจก่อ
ให้เกิดปัญหาอย่างรอบด้าน และมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยทำการเก็บ
รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมกิจกรรมที่อาจก่อ
ให้เกิดผลกระทบและวิเคราะห์กลุ่มผู้ที่อาจได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม
รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุมมากที่สุด เพื่อรับ
ทราบปัญหาที่เป็นจริงของท้องถิ่นนั้น

(๓) การคัดเลือกปัญหาตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ผู้รับผิดชอบคัดเลือกปัญหาโดยจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่
ต้องการควบคุมตามที่พระราชบัญญัติการสาธารณสุขได้ให้อำนาจในการออกข้อ
กำหนดของท้องถิ่นไว้

(๔) การตรวจสอบบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

นิติกรของราชการส่วนท้องถิ่นตรวจสอบบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่า
มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้อำนาจในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่นในเรื่องที่เป็น
ปัญหาได้หรือไม่ เพราะหากไม่มีบทบัญญัติให้อำนาจไว้ ก็ย่อมออกข้อกำหนดของ
ท้องถิ่นเช่นนั้นไม่ได้ หรือถ้ามีบทบัญญัติเกี่ยวข้อง แต่มิได้บัญญัติให้ครอบคลุมถึง

ขนาดนั้นก็ไม่สามารถออกข้อกำหนดของท้องถิ่นนั้นได้เช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพิจารณาตีความบทบัญญัติแห่งกฎหมายเสมอ ก่อนที่จะตราข้อกำหนดของท้องถิ่น

(๕) การเสนอให้ความเห็นชอบในการยกร่างข้อกำหนดของท้องถิ่น

ผู้รับผิดชอบเสนอให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ความเห็นชอบในการยกร่างข้อกำหนดของท้องถิ่น หากเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่เห็นชอบเป็นอันว่าการยกร่างข้อกำหนดของท้องถิ่นดังกล่าวเป็นอันยุติเรื่อง

(๖) การแต่งตั้งคณะกรรมการยกร่างข้อกำหนดของท้องถิ่น

กรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นชอบให้มีการยกร่างข้อกำหนดของท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการยกร่างข้อกำหนดของท้องถิ่นเพื่อดำเนินการยกร่างข้อกำหนดของท้องถิ่น ทั้งนี้ องค์ประกอบของคณะกรรมการควรจะต้องมีนักวิชาการ เจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือบุคลากรที่มีความรู้ทางวิชาการเรื่องนั้นๆ ด้วย

(๗) การดำเนินการยกร่างข้อกำหนดของท้องถิ่น

คณะกรรมการยกร่างข้อกำหนดของท้องถิ่นดำเนินการยกร่างข้อกำหนดของท้องถิ่น ซึ่งควรนำข้อมูลที่สำรวจได้จากขั้นตอนในข้อ (๒) มาประกอบการพิจารณาด้วย

(๘) การรับฟังความคิดเห็น/ การประชาพิจารณ์

ราชการส่วนท้องถิ่นอาจดำเนินการโดย ๑) สำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความต้องการในการแก้ปัญหาและความเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของร่างข้อกำหนดของท้องถิ่นที่จะกำหนดให้ผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติ ๒) เปิดประชาพิจารณ์โดยการจัดประชุมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นและความต้องการเกี่ยวกับร่างข้อกำหนดของท้องถิ่นที่ได้จัดทำขึ้น

(๙) การพิจารณาร่างข้อกำหนดของท้องถิ่น

ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นมีอำนาจในการเสนอร่างข้อกำหนดของท้องถิ่น เพื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณาข้อกำหนดของท้องถิ่น โดยพิจารณาเป็น ๓ วาระ คือวาระรับหลักการ วาระแปรญัตติ และวาระให้ความเห็นชอบ หากสภาท้องถิ่นไม่เห็นชอบ ร่างข้อกำหนดของท้องถิ่นนั้นก็เป็นอันตกไป แต่ถ้าเห็นชอบก็ดำเนินการตามขั้นตอนในข้อ (๑๐) ต่อไป

(๑๐) การพิจารณาลงนามตราข้อกำหนดของท้องถิ่น

กรณีเทศบาล เมื่อสภาเทศบาลได้มีมติเห็นชอบด้วยกับร่างเทศบัญญัติ

- ในกรณีเทศบาลตำบล ให้ประธานสภาเทศบาลส่งร่างเทศบัญญัติไปยังนายอำเภอเพื่อส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา

- ในกรณีเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร ให้ประธานสภาเทศบาลส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา

ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบด้วย ให้สภาเทศบาลพิจารณาใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างเทศบัญญัติคืนมา ถ้าสภาเทศบาลมีมติยืนยันตามร่างเทศบัญญัติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกสภาเทศบาลเท่าที่มีอยู่ ให้ประธานสภาเทศบาลส่งร่างเทศบัญญัตินั้นให้นายกเทศมนตรีลงนามใช้บังคับเป็นเทศบัญญัติ และแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบต่อไป แต่ถ้าสภาเทศบาลไม่ยืนยันภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างเทศบัญญัติคืนจากผู้ว่าราชการจังหวัด หรือยืนยันตามร่างเทศบัญญัติเดิมด้วยคะแนนเสียงน้อยกว่าสองในสามของสมาชิกสภาเทศบาลเท่าที่มีอยู่ ให้ร่างเทศบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีมติเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลไปยังนายอำเภอพิจารณาให้ความเห็นชอบ ถ้านายอำเภอไม่เห็นชอบด้วย ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลคืนมา ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาพบทวนร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล มีมติยืนยันตามร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้นายกองการบริหารส่วนตำบลลงชื่อและประกาศเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากนายอำเภอ

(๑๑) การประกาศใช้ข้อกำหนดของท้องถิ่น

เมื่อข้อกำหนดของท้องถิ่นได้มีการลงนามจากผู้ว่าราชการจังหวัดแล้ว ให้ราชการส่วนท้องถิ่นประกาศใช้ เพื่อให้มีผลใช้บังคับในเขตท้องถิ่นนั้น โดยกฎหมายได้กำหนดวิธีการไว้เพื่อให้มีหลักประกันว่าได้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปเรียบร้อยแล้ว เช่น การกำหนดให้ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษาหรือกำหนดให้ต้องติดประกาศโดยเปิดเผย ณ สำนักงานของราชการส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน หรือสิบห้าวัน หรือสามสิบวัน แล้วแต่กรณี

(๑๒) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อกำหนดของท้องถิ่น

เมื่อราชการส่วนท้องถิ่นได้มีการประกาศใช้บังคับข้อกำหนดของท้องถิ่นแล้ว ต้องดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อกำหนดของท้องถิ่นเพื่อชี้แจงให้ประชาชนเกิดความเข้าใจถึงเนื้อหาสาระของข้อกำหนดของท้องถิ่น รวมทั้งเหตุผลความจำเป็นในการบังคับใช้ข้อกำหนดของท้องถิ่นดังกล่าว

ส่วนที่ ๗

แนวทางการจัดการ
ปัญหาเรื่องร้องเรียน
เกี่ยวกับมูลฝอย

ส่วนที่ ๗

แนวทางการจัดการ ปัญหาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับมูลฝอย

จากสถานการณ์ปัจจุบันที่พบว่ามีปัญหาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับมูลฝอยมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากสื่อต่างๆ อาทิเช่น ปัญหาเรื่องร้องเรียนกรณีที่ผู้ประกอบการเอกชนแห่งหนึ่งนำมูลฝอยติดเชื้อที่เก็บรวบรวมจากโรงพยาบาลต่างๆ มาเก็บสะสมไว้ในพื้นที่ของราชการส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยเก็บสะสมไว้เป็นจำนวนมากกว่า ๑๕๐ ตัน และมีได้นำไปกำจัดด้วยวิธีการที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล ทำให้เกิดกลิ่นเหม็น เหตุรำคาญ เป็นแหล่งแพร่กระจายของเชื้อโรค สารพิษระเหยสู่บรรยากาศหรือปนเปื้อนสู่แหล่งน้ำและพื้นที่เกษตรกรรม มีความเสี่ยงผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนในบริเวณใกล้เคียง ซึ่งนอกจากจะสร้างความเดือดร้อนส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนและสิ่งแวดล้อมในวงกว้างแล้ว การดำเนินงานแก้ไขปัญหारेื่องร้องเรียนอาจต้องมีการประสานการดำเนินงานร่วมกันจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมตรวจสอบข้อเท็จจริงและแก้ไขปัญหारेื่องร้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น สาธารณสุขจังหวัด สาธารณสุขอำเภอ กรมอนามัย กรมควบคุมมลพิษ และกรมสอบสวนคดีพิเศษ เป็นต้น นอกจากนี้ยังอาจก่อให้เกิดภาระค่าใช้จ่ายแก่หน่วยงานภาครัฐในการเข้าไปดำเนินการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในกรณีเร่งด่วนเพื่อลดปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอีกด้วย

ทั้งนี้ แม้ว่าการดำเนินการจัดการปัญหาเรื่องร้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน แต่ผู้มีส่วนบาทหน้าที่หลักในการดำเนินการจัดการปัญหาเรื่องร้องเรียน คือ ๑. ผู้ประกอบการหรือผู้ที่รับผิดชอบแหล่งกำเนิดมูลฝอย ๒. เจ้าพนักงานสาธารณสุข และ ๓. เจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยสามารถปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ได้ดังนี้

๑. ผู้ประกอบกิจการหรือผู้ที่รับผิดชอบแหล่งกำเนิดมูลฝอย

๑) แจ้งหรือให้ข้อมูลสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข เพื่อขอรับคำแนะนำถึงแนวทางการแก้ไขปัญหา

๒) ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ในการตรวจสอบหาสาเหตุของปัญหา และการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

๓) ให้ความรู้ความเข้าใจกับพนักงานในเรื่องมาตรฐานการปฏิบัติงานเพื่อลดผลกระทบปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

๔) ควบคุมการปฏิบัติงานมิให้ก่อให้เกิดผลกระทบหรือก่อให้เกิดเหตุรำคาญ มีการจัดทำแผนการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาต่างๆ

๒. เจ้าพนักงานสาธารณสุข

เมื่อพบเห็นหรือได้รับข้อมูลสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการรับทำการกำจัดมูลฝอย เจ้าพนักงานสาธารณสุขจะต้องดำเนินการ ดังนี้

๑) แจ้งประสานงานกับเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่รับผิดชอบพื้นที่ที่เกิดปัญหาทันที เพื่อแก้ไขหรือป้องกันและลดผลกระทบต่อสุขภาพ

๒) ร่วมกับเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการออกสำรวจข้อมูลสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นโดยด่วน ซึ่งข้อมูลที่ต้องมีการสำรวจ ได้แก่

๒.๑) ข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบกิจการหรือแหล่งกำเนิดมูลฝอย เช่น

- ชื่อสถานประกอบกิจการ สถานที่ที่เป็นแหล่งกำเนิดมูลฝอย

- ชื่อเจ้าของ/ผู้ขออนุญาต

- ที่ตั้งสถานประกอบกิจการหรือแหล่งกำเนิดมูลฝอย ระยะห่างจากชุมชนหรือที่พักอาศัยของประชาชน

- ใบอนุญาตประกอบกิจการฯ ประเภท พื้นที่ของสถานประกอบการ

- ช่วงเวลาประกอบการ จำนวนคนงาน

๒.๒) สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ปัจจัยเสี่ยงหรือมลพิษด้านต่างๆ อาทิเช่น อากาศ ฝุ่นละออง กลิ่น น้ำ เสียง แสง รังสี ความร้อน ความสั่นสะเทือน

๒.๓) การตรวจสอบสภาพปัญหา โดยการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมการเก็บตัวอย่าง น้ำ ฝุ่นละออง อากาศ เพื่อส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ หรือการตรวจวัดโดยใช้เครื่องมือตรวจวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ตามสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น การตรวจวัดเสียง แสง ความร้อน ความสั่นสะเทือน เป็นต้น

การตรวจสอบสถานประกอบกิจการ ในเบื้องต้นต้อง ประเมินให้ทราบว่ามลพิษนั้น มาจากแหล่งไหน หรือมีแหล่งก่อมลพิษอะไรบ้างในพื้นที่ที่จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชน เช่น

- กรณีน้ำเสียส่งกลิ่นเหม็น ให้ดำเนินการตรวจสอบ แหล่งกำเนิดของกลิ่น ระยะเวลาที่ได้รับกลิ่น ทิศทางลม และผลกระทบต่อ ประชาชนใกล้เคียง

- กรณีฝุ่นละออง ให้ตรวจสอบตามค่ามาตรฐาน ขนาด ของฝุ่นละออง ปริมาณที่ปล่อยสู่บรรยากาศ และผลกระทบต่อประชาชน

๒.๔) ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหาที่พบสำหรับผู้ ประกอบกิจการ ตามแบบฟอร์มตรวจแนะนำของเจ้าพนักงานตาม พระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อให้ผู้ประกอบการได้ดำเนินการแก้ไขปัญหา ดังกล่าว

๒.๕) การติดตามผลการแก้ไขปัญหา ต้องมีการกำหนดระยะ ของการติดตามผลการแก้ไขปัญหาและผลสรุปของการแก้ไขปัญหาว่าเป็นอย่างไร

๒.๖) กรณีผู้ประกอบการไม่ดำเนินการตามแนวทางการแก้ไขปัญหา ต้องแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการด้านกฎหมายตาม พระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

๒.๗) ระหว่างการปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหา หากมีข้อสงสัย หรือต้องการขอรับการสนับสนุนด้านวิชาการ สามารถติดต่อหน่วยงานที่ให้การ สนับสนุนได้ เช่น กรมอนามัย กรมควบคุมมลพิษ และกรมโรงงาน ฯลฯ

๓. เจ้าพนักงานท้องถิ่น

๓.๑) แจ้งสถานประกอบการที่เกิดปัญหาในการเข้าสำรวจสภาพปัญหาได้ทราบ เพื่อเตรียมการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓.๒) ร่วมกับเจ้าพนักงานสาธารณสุขในการออกสำรวจข้อมูลสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

๓.๓) ชี้แจง แจ้งข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ และเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาที่พบสำหรับผู้ประกอบการ ตามแบบฟอร์มตรวจแนะนำของเจ้าพนักงานตาม พระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อให้ผู้ประกอบการได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยกำหนดระยะเวลาในการแก้ไขปัญหาวัดด้วย

๓.๔) ติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหามาตามระยะเวลาที่กำหนด รายงานผลต่อผู้บังคับบัญชาและผู้ร้องเรียน

๓.๕) กรณีผู้ประกอบการไม่ดำเนินการแก้ไขปัญหามาตามระยะเวลาที่กำหนด ออกคำสั่งให้ผู้ใด หรือผู้ประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อให้แก้ไขหรือระงับ หรือปรับปรุง หรือกระทำการเพื่อป้องกันเหตุรำคาญและให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติ หรือกฎกระทรวง หรือข้อกำหนดของท้องถิ่น

ทั้งนี้ เจ้าพนักงานสาธารณสุข และเจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถดูรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานในการออกคำสั่งทางปกครอง การเปรียบเทียบปรับ และการดำเนินคดี รวมถึงการจัดการข้อร้องเรียนเหตุรำคาญตามคู่มือการปฏิบัติงานตามกฎหมายการสาธารณสุข Standard Operating Procedure (SOP) หรือดาวน์โหลดทางเว็บไซต์ของศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข <http://laws.anamai.moph.go.th>

ส่วนที่ ๘

ตัวอย่างกรณีศึกษา

: คำพิพากษาศาลปกครอง
เกี่ยวกับปัญหาการจัดการ
มูลฝอย

ส่วนที่ ๘

ตัวอย่างกรณีศึกษา

: คำพิพากษาศาลปกครองเกี่ยวกับ
ปัญหาการจัดการมูลฝอย

เมื่อได้ยินคำว่า “ขยะหรือมูลฝอย” อันดับแรกที่คนส่วนใหญ่ต้องนึกถึง คือ ความสกปรก มีกลิ่นเหม็น เป็นแหล่งอาหารและที่อยู่ของสัตว์นำโรคต่างๆ ซึ่งมีน้อยคนนักที่จะนึกถึงสิ่งมีค่าที่แยกออกมาและเปลี่ยนเป็นเงินสร้างรายได้เลี้ยงชีพได้ ที่สำคัญหากมูลฝอยเหล่านั้นมากองอยู่ใกล้ๆ บ้านของเราด้วยแล้วคงจะไม่มีใครชอบใจนัก และจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันมีคดีเรื่องร้องเรียนถึงชั้นฟ้องศาลเกี่ยวกับปัญหาการจัดการมูลฝอยบ่อยครั้งมากขึ้น ดังตัวอย่างคำพิพากษาต่อไปนี้

๑. ศาลปกครองนครราชสีมา คดีหมายเลขดำที่ ๒๒๓/๒๕๕๓

คดีหมายเลขแดงที่ ๑๔๔/๒๕๕๖

วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา ศาลปกครอง นครราชสีมาได้อ่านคำพิพากษา ระหว่างนายเสมียน ที่ ๑ และนางศุภลักษณ์ ที่ ๒ (ผู้ฟ้องคดี) กับ เทศบาลตำบล ก. ที่ ๑, นายกเทศมนตรีตำบล ก. ที่ ๒, ปลัดเทศบาลตำบล ก. ที่ ๓, เทศบาลตำบล ข. ที่ ๔ และนางสุดารัตน์ ที่ ๕ (ผู้ถูกฟ้องคดี) คดีนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองรวมทั้งชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบล ก. อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี อ้างว่า เทศบาลตำบล ก. นำขยะมาทิ้งในที่ดินของเอกชนในท้องที่ตำบล ก. โดยไม่มีการแจ้งให้ผู้ที่ย้ายอยู่บริเวณบ่อ กำจัดขยะทราบ และไม่มีการทำประชาคมหมู่บ้าน เมื่อขยะมีปริมาณมากและกำจัดโดยไม่ถูกวิธี ทำให้ส่งกลิ่นเหม็นและเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรค ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของชาวบ้าน

ศาลปกครองนครราชสีมาพิเคราะห์แล้วเห็นว่า บทบัญญัติของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๘ และมาตรา ๖๗^๑ ได้บัญญัติถึงสิทธิของบุคคลและชุมชนที่จะได้รับการคุ้มครอง ส่งเสริม และ รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม จากภาครัฐ เพื่อให้บุคคลหรือชุมชนสามารถดำรงชีพ อยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ อนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตน เมื่อกิจการกำจัดขยะมูลฝอยไม่ว่าจะ ดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐเอง หรือดำเนินการโดยเอกชนซึ่งได้รับอนุญาต จากหน่วยงานของรัฐ เป็นกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต รวมทั้งสิทธิและเสรีภาพของบุคคลและ หรือชุมชน ทั้งยังอาจจะก่อให้เกิดปัญหาเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ ในบริเวณใกล้เคียง จนทำให้ไม่สามารถดำรงชีพได้อย่างปกติสุข ดังนั้น ก่อนเริ่ม

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๕๕๐

มาตรา ๕๗ วางหลักว่า บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วย ราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนิน โครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือ ส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อหน่วย งานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว

มาตรา ๕๘ วางหลักว่า บุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ ของรัฐในการปฏิบัติราชการทางปกครองอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน

มาตรา ๖๗ วางหลักว่า สิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมกับรัฐและชุมชนในการอนุรักษ์ บำรุงรักษาและการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ และใน การคุ้มครอง ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องใน สิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตน ย่อมได้ รับความคุ้มครองตามความเหมาะสม

การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทาง ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้ศึกษาและ ประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในชุมชน และจัดให้มีกระบวนการรับ ฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อน รวมทั้งได้ให้องค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยผู้ แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพ ให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการ ดังกล่าว

สิทธิของชุมชนที่จะฟ้องหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐที่เป็นนิติบุคคล เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัตินี้ ย่อมได้รับความคุ้มครอง

ดำเนินการ หน่วยงานของรัฐจึงมีหน้าที่ต้องเผยแพร่ข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในพื้นที่ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการพิจารณาว่าสมควรดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่นั้นหรือไม่ อย่างไร และต้องกำหนดแนวทางที่เหมาะสมและเพียงพอในการป้องกันหรือเยียวยาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการพิจารณาตัดสินใจนั้น

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (เทศบาลตำบล ก.) นำขยะมูลฝอยไปกำจัดในที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ (นางสุภารัตน์) ในท้องที่ตำบล ก. อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี โดยไม่มีการเผยแพร่ข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในพื้นที่ จึงเป็นการดำเนินการที่ไม่คำนึงถึงสิทธิของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง และชุมชน ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กำหนดในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘^๒ ถือได้ว่าการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยรูปแบบขั้นตอนและวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนด

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กำจัดขยะมูลฝอยด้วยวิธีการฝังกลบ ไม่มีการปูผ้ายางหรือวัสดุกันซึมรองพื้นหลุมบ่อขยะ เป็นกรรมวิธีที่ไม่เหมาะสมและไม่ได้มาตรฐานด้านการกำจัดมูลฝอย ทั้งยังไม่สามารถดำเนินการฝังกลบขยะได้ทั้งหมด เป็นเหตุให้มีขยะบางส่วนถูกทิ้งบริเวณรอบบ่อขยะ รวมถึงถนนทางเข้า แม้บางส่วน of ขยะจะถูกฝังกลบปิดทับด้วยดินก็ตาม แต่ก็ยังมีขยะจำนวนมากที่กองอยู่และยังไม่ได้ถูกฝังกลบภายในเวลาอันสมควร ทำให้เกิดกลิ่นเหม็น บ่อขยะมีน้ำขัง กรณีดังกล่าวย่อมทำให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่บุคคลผู้มีที่อยู่อาศัยในละแวกใกล้เคียง

^๒ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ.๒๕๔๘

ข้อ ๕ วางหลักว่า ก่อนเริ่มดำเนินการโครงการของรัฐ หน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ ต้องจัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ ให้ประชาชนทราบ และจะรับฟังความคิดเห็นของประชาชนโดยวิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธี ด้วยก็ได้ หน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้รับผิดชอบโครงการของรัฐที่มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อประชาชนเป็นส่วนรวมต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนโดยวิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธี ก่อนเริ่มดำเนินการ

การกำจัดขยะของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่ถูกหลักสุขาภิบาลและก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ถือได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญนั้นเอง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่น จึงมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕^๓ ที่จะระงับและแก้ไขเหตุเดือดร้อนรำคาญดังกล่าว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ก็ไม่ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหากลัวยุติปล่อยเลยไม่กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะ รวมทั้งไม่คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในเขตรับผิดชอบของตน ทั้งที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ สามารถดำเนินการได้ และสามารถหาวิธีป้องกันการฟุ้งกระจายของขยะ รวมทั้งวิธีที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นในการป้องกันน้ำจากบ่อขยะไหลเข้าสู่ที่ดินของประชาชนหรือแหล่งน้ำสาธารณะ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ดำเนินการใดๆ จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามมาตรา ๕๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖^๔

^๓พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๒๕ วางหลักว่า ในกรณีที่มีเหตุอันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง หรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้นดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ

(๑) แหล่งน้ำ ทางระบายน้ำ ท่อระบายน้ำ ส้วม หรือที่ใส่มูลหรือเถา หรือสถานที่อื่นใดซึ่งอยู่ในทำเลไม่เหมาะสม สกปรก มีการสะสมหรือหมักหมมสิ่งของ มีการเททิ้งสิ่งใดเป็นเหตุให้มีกลิ่นเหม็นหรือละอองสารเป็นพิษ หรือเป็นหรือน่าจะเป็นที่เพาะพันธุ์พาหะนำโรค หรือก่อให้เกิดความเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ...

...(๔) การกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

มาตรา ๒๖ วางหลักว่า ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจห้ามผู้หนึ่งผู้ใดมิให้ก่อเหตุรำคาญในที่หรือทางสาธารณะหรือสถานที่เอกชนรวมทั้งการระงับเหตุรำคาญด้วย ตลอดทั้งการดูแลปรับปรุง บำรุงรักษาบรรดาถนน ทางบก ทางน้ำ รางระบายน้ำ คู คลอง และสถานที่ต่างๆ ในเขตของตนให้ปราศจากเหตุรำคาญ ในการนี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเพื่อระงับ กำจัดและควบคุมเหตุรำคาญต่างๆ ได้

^๔พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖

มาตรา ๕๐ วางหลักว่า ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้

...(๓) รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

ประกอบมาตรา ๑๘ แห่ง พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕^๕ และถือว่า การดำเนินกิจการกำจัดขยะมูลฝอยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในพื้นที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย และเป็นเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง และประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง โดยตรง ทำให้ไม่สามารถดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติ อันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีทั้งสอง

ประกอบกับได้ความจากคำชี้แจงของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด อุบลราชธานีและสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีได้มีส่วนได้เสียกับคู่กรณี ฟังเป็นยุติว่า สภาพบ่อขยะในพื้นที่พิพาทตั้งอยู่ติดกับแหล่งน้ำสาธารณะ น้ำบาดาลบริเวณใกล้เคียงมีกลิ่นเหม็นและมีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน น้ำผิวดินบริเวณข้างบ่อขยะเน่าเสีย การทิ้งขยะมูลฝอยไม่มีการฝังกลบเป็นชั้นๆ ไม่มีการฉีดยากำจัดสัตว์และแมลงนำโรคอย่างต่อเนื่อง และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่มีแผนงานหรือโครงการที่แสดงถึงการปรับปรุงพัฒนาบ่อกำจัดขยะมูลฝอย ประกอบกับพื้นที่ข้างเคียงมีการขุดดินเป็นบ่อขนาดใหญ่เพื่อเตรียมรองรับขยะมูลฝอย ซึ่งคาดว่าจะมีการทิ้งขยะมูลฝอยในรูปแบบเดิมอีก อันเป็นการแสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตั้งใจจะนำขยะมาทิ้งในพื้นที่พิพาทต่อไปเรื่อยๆ โดยไม่มีมาตรการที่จะแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นกับคนในชุมชนและสภาพแวดล้อมอย่างจริงจัง ดังนั้น เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมและเป็นการจัดปัญหาความเดือดร้อนรำคาญที่เกิดขึ้นและอาจจะเกิดขึ้นในอนาคตให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองและประชาชนในพื้นที่รอบๆ บ่อขยะพิพาท และเพื่อมิให้บ่อขยะพิพาทเป็นแหล่งกำเนิดมลภาวะที่เป็นพิษต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งคุณภาพชีวิตของประชาชนในบริเวณดังกล่าวเพิ่มขึ้นจนมีสภาพเลวร้ายยากที่จะเยียวยาแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้หมดสิ้นไป

^๕พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๘ วางหลักว่า การเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใดให้เป็นอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

ศาลปกครองนครราชสีมาจึงมีคำพิพากษาดังนี้

๑. ห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๕ เปิดพื้นที่ทิ้งขยะเพิ่มเติม และห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ นำขยะมูลฝอยมาทิ้งในที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ อีกต่อไป ทั้งนี้ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสามสิบวันนับแต่ศาลมีคำพิพากษา

๒. ห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๕ อนุญาตหรือกระทำการใดๆ อันเป็นการยินยอมให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ องค์การบริหารส่วนตำบล ข. องค์การบริหารส่วนตำบล ค. องค์การบริหารส่วนตำบล ง. เทศบาลตำบล จ. รวมทั้งองค์กรปกครองท้องถิ่นอื่น บุคคล องค์กร หรือหน่วยงานใดๆ นำขยะมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูลมาทิ้งที่บ่อขยะพิพาท หากมีการกระทำฝ่าฝืน ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

๓. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ เร่งกำจัดขยะมูลฝอยที่เหลือนตกค้างทั้งในพื้นที่บ่อขยะและพื้นที่ข้างเคียงให้ถูกสุขลักษณะตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ปรับปรุงสภาพแวดล้อม รวมทั้งตรวจสอบผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับน้ำใต้ดินและแหล่งน้ำผิวดิน ตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ตลอดจนดำเนินการอื่นตามอำนาจหน้าที่เพื่อมิให้ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ทิ้งขยะส่งผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่ศาลมีคำพิพากษา

ห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อนุญาตให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นนำขยะมาทิ้งที่บ่อขยะพิพาท กับให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยตามอำนาจหน้าที่ และตามความเห็นของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี ตลอดจนดำเนินการอื่นตามอำนาจหน้าที่เพื่อมิให้มีผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อมจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น สิ้นผลลงนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา

จากคำพิพากษาของศาลปกครองนครราชสีมา ถือเป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งหากการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่เป็นไปตามขั้นตอนและอยู่ในกรอบของกฎหมายแล้ว จะก่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนอย่างแท้จริง จะเห็นได้ว่า หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วย

งานของรัฐนั้น มีภาระหน้าที่ต้องปฏิบัติตามบทกฎหมาย จะละเลยไม่ได้และต้องมีการดำเนินการจัดการมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลเพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของบุคคลอื่น ทั้งนี้ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในฐานะเจ้าพนักงานสาธารณสุข มีบทบาทหน้าที่ในการให้คำแนะนำกับหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นในการจัดการมูลฝอยรวมทั้งการดำเนินงานประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย

๒. ศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขดำที่ อ. ๔๐๒/๒๕๔๔ คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๘๔/๒๕๔๓

เมื่อมีกองขยะมูลฝอยกว่า ๗๕ ตัน มากองอยู่ในที่ดินของตนทำให้เดือดร้อนถึงนายเฉลิมซึ่งเป็นเจ้าของที่ดิน (ผู้ฟ้องคดี) แม้ว่าจะเป็นที่ดินที่นายเฉลิมมีเพียงสิทธิครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินเมื่อเปล่าตามหลักฐานการเสียภาษีบำรุงท้องที่ หรือ ภ.บ.ท. ๕ เลขสำร่วที่ ๑๕๕/๒๕๓๕ จังหวัดสุราษฎร์ธานี แต่นายเฉลิมได้ปลูกสร้างบ้านอยู่อาศัยในบริเวณที่ดินดังกล่าวตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ รวมทั้งปลูกพืชผลทางการเกษตร และได้ขุดสระน้ำใช้กักเก็บน้ำฝนและน้ำตามธรรมชาติเพื่อเก็บไว้ใช้ในการอุปโภค จนกระทั่งเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๕ เทศบาลตำบล ก. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และนายกเทศมนตรีตำบล ก. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ได้ใช้รถขุดดินเข้าไปขุดตักดินในที่ดินของนายเฉลิม และได้ใช้หลุมดังกล่าวเป็นสถานที่ทิ้งขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่เก็บมาจากพื้นที่รับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำให้เกิดกลิ่นเหม็นอย่างรุนแรง มีการรบกวนของแมลงวันและมีอากาศเสีย ทำให้ผู้ฟ้องคดีและบริวารไม่สามารถอยู่อาศัยได้โดยปกติสุข นอกจากนี้ ยังทำให้สิ่งแวดล้อมในบริเวณดังกล่าวเปลี่ยนแปลงกลายเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษอันเกิดจากการทิ้งขยะที่มีทั้งขยะภายในเขตเทศบาลและขยะจากโรงพยาบาลประจำอำเภอ ซึ่งเป็นขยะติดเชื้อไม่มีการป้องกันทำลายก่อนนำไปทิ้ง การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจึงเป็นการกระทำโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกำจัดขยะมูลฝอยและยังเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติในการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย จึงยื่นฟ้องต่อศาลปกครองนครศรีธรรมราช

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. ห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองนำขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลทุกชนิดไปทิ้งในบริเวณที่ดินของผู้ฟ้องคดีและที่ดินที่อยู่ติดกับที่ดินของผู้ฟ้องคดี

๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองขนย้ายขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลออกไปจากที่ดินพิพาทภายใน ๓ วัน ให้ปรับสภาพดินและขจัดกลิ่นเหม็นรบกวนภายใน ๑ เดือน โดยใช้ค่าใช้จ่ายของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง หากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ดำเนินการไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ ให้ผู้ฟ้องคดีขนย้ายขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลออกไปแทน รวมทั้งให้ผู้ฟ้องคดีปรับสภาพที่ดินและอากาศเสียเองได้ โดยผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจะต้องรับผิดชอบค่าเสียหาย ค่าใช้จ่ายในการขนย้าย และค่าใช้จ่ายการทำลายขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลทั้งหมด

๓. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองใช้ปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์บำบัดบริเวณที่ทิ้งขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลให้มีสภาพแวดล้อมดังเดิม

๔. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชำระค่าธรรมเนียมศาลแทนผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองให้การว่า ที่ดินดังกล่าวและที่ดินอีกส่วนหนึ่งซึ่งอยู่ติดต่อกัน เป็นที่ดินที่นางชุ่มครอบครองและยกให้นายสุชาติครอบครองและทำประโยชน์ ต่อมาเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๕ นายสุชาติได้ยกที่ดินดังกล่าว จำนวน ๑๐ ไร่ ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อใช้ประโยชน์ในการกำจัดขยะมูลฝอยในส่วนที่เป็นขยะแห้ง หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ดำเนินการปรับปรุงพื้นที่ดังกล่าวเพื่อให้มีความเหมาะสมสำหรับการกำจัดขยะมูลฝอย ด้วยการขุดไถแล้วจัดเก็บขยะมูลฝอยโดยวิธีการขุด ฝัง กลบ ตามมาตรฐานที่เทศบาลทั้งประเทศส่วนใหญ่ดำเนินการอยู่ และได้รับการยอมรับจากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (กรมควบคุมมลพิษ) อีกทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้กำจัดขยะมูลฝอยในบริเวณที่ดินดังกล่าวมาตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. ๒๕๔๕ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ก็มีได้ร่วมกระทำหรือกระทำการในฐานะส่วนตัว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีอำนาจฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้รับผิดชอบ

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๔ เป็นพยานผู้เชี่ยวชาญเพื่อจัดทำรายงานการตรวจสอบพื้นที่และความเห็นประกอบการพิจารณา และพยานดังกล่าวได้ทำรายงานต่อศาลสรุปว่า เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๘ ผู้เชี่ยวชาญและคณะรวมทั้งผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

ได้ไปตรวจสอบสถานที่ทิ้งขยะ ซึ่งอยู่ห่างจากบ้านพักของผู้ฟ้องคดีประมาณ ๑๖๓ เมตร และห่างจากชุมชนประมาณ ๑.๕๗๔ กิโลเมตร สำหรับสถานที่ฝังกลบขยะ ตั้งอยู่ในบริเวณซึ่งขัดต่อเกณฑ์มาตรฐานและแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ของกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีพื้นที่ ค่อนข้างเล็กไม่สามารถใช้เป็นพื้นที่ฝังกลบขยะในระยะยาวได้ ซึ่งตามเกณฑ์มาตรฐาน กำหนดไว้ว่า ควรเป็นพื้นที่ต่อเนื่องผืนเดียวและสามารถใช้ฝังกลบขยะมูลฝอยได้ ไม่น้อยกว่ายี่สิบปี ส่วนวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยและ สิ่งปฏิภณโดยวิธีชุดฝังกลบของ ผู้ถูกฟ้องคดีไม่มีการเตรียมบ่อกลบฝังขยะที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และวิธีการ จัดการที่ไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานและแนวทางการกำจัดขยะ มูลฝอยชุมชนที่ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยของกรมควบคุม มลพิษ

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า ในประเด็นที่ว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองมีอำนาจใช้ที่ดินตาม ฎ.บ.ท. ๕ เลขสำรวจที่ ๑๕๕/๒๕๓๕ เป็นสถานที่กำจัด ขยะหรือไม่นั้น โดยที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ฟ้องคดีได้ฟ้องขับไล่และเรียกค่าเสียหายจากนายสุชาติต่อศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งต่อมาศาลดังกล่าวได้มีคำพิพาก ษาคดีหมายเลขแดงที่ ๑๖๘๘/๒๕๔๔ ให้นายสุชาติและบริวารขนย้ายทรัพย์สิน ออกไปจากที่ดินพิพาท และให้ชำระค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี และคดีได้ถึงที่สุดแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ จึงถือว่าประเด็นข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน พินาทนั้นได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ รับรองว่า ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิในการครอบครองที่ดินพิพาทดีกว่านายสุชาติ ประกอบกับในการ ตรวจสอบสถานที่พิพาทของผู้เชี่ยวชาญเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๘ พบว่า ที่ดินพิพาท (สถานที่ทิ้งขยะ) ที่ผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีนำใช้เป็นสถานที่เดียวกัน กรณีจึงถือว่าประเด็นข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินมีข้อยุติในศาลยุติธรรมแล้ว และผลของคำพิพากษาของศาลยุติธรรมดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่มีอำนาจ ใช้ที่ดินตาม ฎ.บ.ท. ๕ เลขที่ ๑๕๕/๒๕๓๕ เป็นสถานที่ทิ้งขยะ

สำหรับประเด็นที่ว่า การดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่ กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือเป็นการกระทำละเมิดก่อให้เกิดความเสียหาย

ต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เห็นว่า การดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง มีอำนาจตามมาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖^๖ ในการกำจัดขยะมูลฝอยในเขตปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อันเป็นการจัดระบบ บริการสาธารณะ แต่การกำจัดขยะมูลฝอยในส่วนที่เป็นขยะแห้งดังกล่าวเป็นกรณี ที่มาตรา ๗๘ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕^๗ บัญญัติว่า ให้การจัดการเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ซึ่งขณะ นี้มีเพียงมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕^๘ บัญญัติ อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยของราชการส่วนท้องถิ่นไว้ ดังนั้น การกำจัดขยะมูลฝอยในกรณีตามคดีนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่มีหน้าที่ต้องขออนุญาต จากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และไม่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธี การอื่นใดที่กำหนดขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และจากการตรวจสอบพื้นที่ของผู้เชี่ยวชาญพบว่า การขุด ขยะมูลฝอยที่ทิ้งไว้ในที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองและขนย้ายออกไปกำจัดในพื้นที่ที่ มีระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลตามคำขอของผู้ฟ้องคดีเป็น

^๖พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖

มาตรา ๕๐ วางหลักว่า ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขต เทศบาลดังต่อไปนี้

...(๓) รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล

^๗พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๗๘ วางหลักว่า การเก็บรวบรวม การขนส่ง และการจัดการด้วยประการใดๆ เพื่อบำบัดและกำจัดขยะมูลฝอยและของเสียอื่นที่อยู่ในสภาพเป็นของแข็ง การป้องกันและควบคุม มลพิษที่เกิดจากหรือมีที่มาจากการทำเหมืองแร่ทั้งบนบกและในทะเล การป้องกันและควบคุมมลพิษ ที่เกิดจากหรือมีที่มาจากการสำรวจ และขุดเจาะน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติและสารไฮโดรคาร์บอนทุกชนิด ทั้งบนบกและในทะเล หรือการป้องกันและควบคุมมลพิษที่เกิดจากหรือมีที่มาจากการปล่อยทิ้งน้ำมัน และการทิ้งเทของเสียและวัตถุอื่นๆ จากเรือเดินทะเล เรือบรรทุกน้ำมัน และเรือประเภทอื่น ให้เป็น ไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

^๘พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๘ วางหลักว่า การเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในเขตราชการส่วน ท้องถิ่นใดให้เป็นอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

วิธีการที่ไม่เหมาะสม เพราะพื้นที่ทิ้งขยะในคดีนี้มีลักษณะเป็นช่องหิน และการขุดขยะมูลฝอยขึ้นมาเท่ากับเป็นการทำให้เกิดปัญหาเรื่องกลิ่นและมีการฟุ้งกระจายของฝุ่นละอองเกิดขึ้นและจะส่งผลกระทบต่อผู้ฟ้องคดีซึ่งมีบ้านพักอาศัยอยู่ใกล้เคียงได้ นอกจากนี้ ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ฟ้องคดีได้ปลูกพืชผลทางการเกษตรบนพื้นที่ที่มีการทิ้งขยะมูลฝอยแต่อย่างใด เพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อผู้ฟ้องคดี จึงเห็นควรใช้วิธีฝังกลบขยะมูลฝอย โดยใช้ขั้นตอนการปิดหลุมฝังกลบขยะมูลฝอยขั้นสุดท้ายตามเกณฑ์มาตรฐานและแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนที่กรมควบคุมมลพิษเสนอแนะไว้ คือ ใช้ดิน (หน้าดิน) กลบทับให้มีความหนาอย่างน้อย ๖๐ เซนติเมตร กลบทับโดยรอบบริเวณที่เป็นพื้นที่ทิ้งขยะบริเวณดังกล่าว ตามข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีความเหมาะสมและเป็นไปโดยพิจารณาถึงผลดีและผลเสียในการดำเนินการแก้ปัญหาดังกล่าวแล้ว

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการฝังกลบขยะมูลฝอยในที่ดินตาม ภ.บ.ท. ๕ เลขสำร่วที่ ๑๕๕/๒๕๓๕ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้ขั้นตอนการปิดหลุมฝังกลบขยะมูลฝอยขั้นสุดท้ายตามเกณฑ์มาตรฐานและแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนของกรมควบคุมมลพิษ คือ ใช้ดิน (หน้าดิน) ให้มีความหนาอย่างน้อย ๖๐ เซนติเมตร กลบทับโดยรอบบริเวณที่เป็นพื้นที่ทิ้งขยะมูลฝอยดังกล่าว ทั้งนี้ ให้ดำเนินการภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา ส่วนคำขออื่นให้ยก

ต่อมานายเฉลิม (ผู้ฟ้องคดี) อุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด โดยศาลปกครองสูงสุดได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี และได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้วคดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีโดยการนำขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลไปทิ้งในที่ดินซึ่งผู้ฟ้องคดีมีสิทธิครอบครอง แล้วพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นำดินไปฝังกลบให้มีความหนา ๖๐ เซนติเมตร โดยมีได้ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลดังกล่าวออกไปจากที่ดินของผู้ฟ้องคดีเป็นการชอบแล้วหรือไม่ ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงคดีนี้รับฟังยุติตามคำ

พิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นแล้วว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินในบริเวณที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เข้าไปทำการขุดดินและได้นำขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่จัดเก็บมาตามอำนาจหน้าที่ไปทิ้งไว้ในบ่อดินที่ขุดขึ้นมานั้นโดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้ฟ้องคดี และเป็นการทำละเมิด แต่ศาลปกครองชั้นต้นมิได้พิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการเพื่อนำขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลดังกล่าวออกไปจากที่ดินของผู้ฟ้องคดี และมีได้ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการเพื่อให้ที่ดินดังกล่าวมีสภาพดังเดิม เพียงแต่พิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการฝังกลบขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลตามเกณฑ์มาตรฐานและแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนของกรมควบคุมมลพิษ โดยใช้หน้าดินมีความหนา ๖๐ เซนติเมตร กลบทับโดยรอบ ตามความเห็นของพยานผู้เชี่ยวชาญที่เห็นว่า หากมีการขุดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลเพื่อนำไปทิ้งยังที่อื่นจะทำให้เกิดปัญหาในเรื่องกลิ่นและมีการฟุ้งกระจายของฝุ่นละออง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อผู้ฟ้องคดีนั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้ที่ดินตาม ภ.บ.ท. ๕ เลขสำรวจที่ ๑๕๕/๒๕๓๕ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นำขยะไปทิ้งจะเป็นที่ดินซึ่งผู้ฟ้องคดีมีเพียงสิทธิครอบครอง แต่ตามมาตรา ๑๓๗๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้บัญญัติว่า ถ้าผู้ครอบครองถูกรบกวนในการครอบครองทรัพย์สิน เพราะมีผู้สอดเข้าเกี่ยวข้องกับโดยมิชอบด้วยกฎหมายไซ้ ท่านว่าผู้ครอบครองมีสิทธิจะให้ปลดเปลื้องการรบกวนนั้นได้ ถ้าเป็นที่น่าวิตกว่าจะยังมีการรบกวนอีก ผู้ครอบครองจะขอต่อศาลให้สั่งห้ามก็ได้ ดังนั้น ผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินย่อมมีสิทธิใช้สอยจำหน่าย และขัดขวางมิให้ผู้อื่นสอดเข้าเกี่ยวข้อง รวมทั้งติดตามเอาคืนที่ดินในความครอบครองของตนนั้นได้ตามกฎหมาย ฉะนั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพียงแต่ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการฝังกลบขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในที่ดินของผู้ฟ้องคดี โดยมีได้ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการขนย้ายขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลนั้นออกไป และมีได้ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการเพื่อให้ที่ดินนั้นกลับคืนสภาพดังเดิม ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

สำหรับเหตุผลของศาลปกครองชั้นต้นที่ว่า หากมีการขุดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลขึ้นมาเพื่อนำไปทิ้งยังที่อื่นจะทำให้เกิดปัญหาในเรื่องกลิ่นและมีการฟุ้งกระจายของฝุ่นละออง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อผู้ฟ้องคดีตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญนั้น เห็นว่า กรณีดังกล่าวย่อมเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบในผลแห่งละเมิดที่ผู้ถูกฟ้องคดี

ทั้งสองจะต้องดำเนินการป้องกันและแก้ไขเพื่อมิให้เกิดการกระทำละเมิดนั้นขึ้นอีก และผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองก็มีอาจอ้างถึงความเดือดร้อนหรือเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับผู้ฟ้องคดีในการที่ตนจะต้องแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายจากการกระทำละเมิดของตนมาเป็นข้ออ้างเพื่อจะมีต้องกระทำการเพื่อแก้ไขเยียวยาความเสียหายให้กับผู้ฟ้องคดี อีกทั้งเมื่อคำนึงถึงความเดือดร้อนเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับผู้ฟ้องคดีหากปล่อยให้มีการขยี้มูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่มีปริมาณถึง ๗๕ ตัน ฝังอยู่ภายใต้ที่ดินของตนตลอดไปกับความเดือดร้อนเสียหายที่จะเกิดกับผู้ฟ้องคดีเพียงชั่วคราวจากกลิ่นเหม็นและการฟุ้งกระจายของฝุ่นละอองของขยี้มูลฝอยและสิ่งปฏิกูลเมื่อมีการขนย้ายออกไป ความเดือดร้อนเสียหายที่จะเกิดกับผู้ฟ้องคดีจากการถูกรอนสิทธิการใช้สอยที่ดินทั้งในปัจจุบันและในอนาคตย่อมมากกว่า ประกอบกับเป็นหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองที่จะต้องดำเนินการเพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุเดือดร้อนเสียหายอันเป็นการละเมิดนั้นกับผู้ฟ้องคดีอีก อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีข้อนี้จึงฟังขึ้น

ดังนั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ดำเนินการฝังกลบขยี้มูลฝอยในที่ดินตาม ฎ.บ.ท. ๕ เลขสำรวจที่ ๑๕๕/๒๕๓๕ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้ขั้นตอนการปิดหลุมฝังกลบขยี้มูลฝอยขั้นสุดท้ายตามเกณฑ์มาตรฐานและแนวทางการจัดการขยี้มูลฝอยชุมชนของกรมควบคุมมลพิษ คือ ใช้ดิน (หน้าดิน) ให้มีความหนาอย่างน้อย ๖๐ เซนติเมตร กลบทับโดยรอบบริเวณที่เป็นพื้นที่ทิ้งขยี้มูลฝอยดังกล่าว ทั้งนี้ ให้ดำเนินการภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา ส่วนคำขออื่นให้ยกนั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการขยี้มูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่นำไปทิ้งในที่ดินของผู้ฟ้องคดีโดยมิชอบด้วยกฎหมายออกไป รวมทั้งทำการขุดตักดินที่ปนเปื้อนน้ำชะขยะดังกล่าวออกไปให้หมดสิ้น แล้วให้ทำการปรับสภาพที่ดินของผู้ฟ้องคดีให้มีสภาพดังเดิม แต่ต้องกระทำโดยมิให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองซ้ำอีก ทั้งนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาไม่เกิน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้อำนาจพิพากษา นอกจากนี้ให้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดนี้ มีข้อสังเกตว่า การที่หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อประโยชน์ของคนจำนวนมากนั้น เป็นบทบาทหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นที่ดี แต่ทั้งนี้ก็ต้องคำนึงผลกระทบที่เกิดจากกิจกรรมดังกล่าวด้วย เพราะแม้ว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้นจะส่งผลกระทบต่อบุคคลจำนวนไม่มากก็ตาม ราชการส่วนท้องถิ่นก็ต้องรับผิดชอบดำเนินการแก้ไขให้ผลกระทบนั้นหมดสิ้นไป เพราะไม่เช่นนั้นแล้วกิจกรรมที่ราชการส่วนท้องถิ่นมีเจตนาทำเพื่อประโยชน์สาธารณะคงไม่ใช่ประโยชน์สาธารณะอย่างแท้จริง อีกทั้งแม้ในข้อเท็จจริงจะไม่สามารถยืนยันอย่างชัดเจนว่าจะเกิดความเสียหายอย่างหนึ่งอย่างใด แต่ถ้าวิเคราะห์ตามบริบทของการดำเนินการแล้วสามารถคาดการณ์ได้ว่าจะเกิดผลกระทบที่ยากต่อการเยียวยาขึ้นในภายหลัง ก็เป็นเหตุที่จะยกขึ้นมาประกอบการพิจารณาของศาลได้

ส่วนที่ ๓

คำถาม-คำตอบ ที่พบบ่อย

ส่วนที่ ๙

คำถาม-คำตอบ ที่พบบ่อย

ข้อหาข้อ ๑.

ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หมวด ๓ เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย มาตรา ๒๐ (๖) เทศบาลได้ออกเทศบัญญัติมีใจความว่า ห้ามผู้ซึ่งมิได้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ของเทศบาลคู้ยหรือขุดมูลฝอยในที่รองรับรถขน เรือขน หรือสถานที่เทมูลฝอยใดๆ ของเทศบาล ไม่ทราบว่าเทศบัญญัติสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่ ถ้าสอดคล้องสามารถใช้บังคับกับผู้เก็บของเก่าในพื้นที่ได้หรือไม่ หากอนุโลมให้สามารถเก็บได้จะต้องแก้ไขเพิ่มเติมอย่างไร และสามารถออกใบอนุญาตพร้อมทั้งเก็บค่าธรรมเนียมได้หรือไม่ ถ้าได้ต้องใช้ตามระเบียบใด

ความเห็น

มาตรา ๒๐ (๖) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่น โดย “กำหนดการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้ถูกต้องด้วยสุลักษณะในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย” การที่เทศบาลได้ออกเทศบัญญัติห้ามผู้ซึ่งมิได้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ของเทศบาลทำการคู้ยหรือขุดมูลฝอยในที่รองรับ รถขน เรือขน หรือสถานที่เทมูลฝอยใดๆ ของเทศบาลนั้น สามารถทำได้ตามบทบัญญัติมาตรา ๒๐ (๖) ซึ่งจะมีผลให้ผู้เก็บของเก่าในพื้นที่ไม่สามารถทำการเก็บมูลฝอยในที่รองรับ รถขน เรือขน หรือสถานที่เทมูลฝอยใดๆ ของเทศบาลได้ หากเทศบาลจะอนุโลมให้ผู้เก็บของเก่าในพื้นที่ทำการเก็บมูลฝอยได้ เทศบาลต้องดำเนินการแก้ไขเทศบัญญัติโดยกำหนดยกเว้นให้แก่ผู้เก็บของเก่าในพื้นที่ ซึ่งในทางปฏิบัติควรมีความชัดเจนด้วยว่ามีใครเป็นผู้เก็บของเก่าบ้าง (มีทะเบียนหรือไม่) ส่วนการออกใบอนุญาตพร้อมทั้งเก็บค่า

ธรรมเนียมไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากไม่อยู่ในขอบเขตของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อหาข้อ ๒.

๒.๑) เทศบาลจะออกใบอนุญาตประกอบกิจการรุดตุ้ม โดยออกเทศบัญญัติเฉพาะเรื่องการออกใบอนุญาต โดยที่ไม่ออกเทศบัญญัติการกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอยได้หรือไม่

๒.๒) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำนิยาม และบทบัญญัติในหมวด ๓ ในหลายประเด็น อยากเรียนถามว่าที่ได้ออกข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยเรื่องการจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยและมีสภาพบังคับไปแล้วนั้น ต้องออกข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยเรื่องดังกล่าวใหม่ ให้สอดคล้องกับสาระที่มีการเปลี่ยนแปลงใหม่นั้นหรือไม่

ความเห็น

๒.๑) เทศบาลจะออกเทศบัญญัติเฉพาะเรื่องการออกใบอนุญาตกิจการรุดตุ้ม โดยที่จะไม่ออกเทศบัญญัติเรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการควบคุมสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยทางด้านสุขลักษณะนั้น ตามหลักกฎหมายสามารถทำได้ตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่ในทางปฏิบัติถ้าไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการควบคุมในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอยของผู้ที่ได้รับใบอนุญาต เทศบาลก็จะไม่สามารถควบคุมได้และอาจถูกประชาชนฟ้องฐานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่กรณีที่ไม่ออกใบอนุญาตให้เอกชนประกอบการแต่ไม่ได้ควบคุมดูแลให้ถูกสุขลักษณะ

๒.๒) การแก้ไขพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมีการแก้ไขในเรื่องการจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอย ในส่วนคำนิยามคำว่า “มูลฝอย” เพื่อให้มีความชัดเจนปราศจากการซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น เช่น พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ เท่านั้น และตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง ให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยร่วมกับหน่วยงานของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นได้ รวมทั้งในเรื่องการเพิ่มเติมอำนาจในการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการให้

บริการ การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ซึ่งทั้งสองกรณีต้องมีการตรากฎกระทรวง เพื่อให้ราชการส่วนท้องถิ่นไปออกข้อกำหนดของท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎกระทรวง นั้น ซึ่งขณะนี้ยังไม่มีกฎกระทรวงในเรื่องดังกล่าว ดังนั้น ราชการส่วนท้องถิ่นจึงต้องรอให้มีกฎกระทรวงออกมาบังคับใช้ก่อน จึงค่อยดำเนินการปรับปรุงข้อกำหนดของท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎกระทรวงในเรื่องนั้นต่อไป และส่วนในเรื่องเพิ่มโทษแก่ผู้ฝ่าฝืนเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลมูลฝอยตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ก็ไม่กระทบถึงข้อกำหนดของท้องถิ่นแต่อย่างใด

ข้อหาข้อ ๓.

การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยภายในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น หากจะให้เอกชนเข้ามาขออนุญาตดำเนินการ องค์การบริหารส่วนตำบลจะดำเนินการออกใบอนุญาตให้โดยที่ไม่ต้องออกข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลได้หรือไม่ และจะต้องดำเนินการอย่างไร

ความเห็น

ตามหลักของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในมาตรา ๑๙ บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น” และมาตรา ๕๔ บัญญัติว่า “ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้การประกอบกิจการใดหรือการกระทำใดต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอ และการออกใบอนุญาตในเรื่องนั้นได้”

หลักกฎหมายดังกล่าวหมายความว่า กรณีที่มีการประกอบกิจการที่กฎหมายสาธารณสุขกำหนดไว้ว่า ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น (มาตรา ๑๙) ก็เป็นหน้าที่ของผู้ประกอบกิจการที่จะต้องขอใบอนุญาตจากองค์การบริหารส่วนตำบล ในขณะที่เดียวกันองค์การบริหารส่วนตำบล ก็มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแลการดำเนินการดังกล่าวได้โดยการตราเป็นข้อกำหนดของท้องถิ่น

ดังนั้นแม้ว่าจะไม่มีข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล ก็เป็นหน้าที่ของผู้ประกอบกิจการอยู่แล้วตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข

พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่จะต้องขอรับใบอนุญาตจากองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ องค์การบริหารส่วนตำบล ก็จะมีปัญหาในทางปฏิบัติเพราะไม่มีข้อบัญญัติ องค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอและการออกใบอนุญาต ที่จะทำให้ผู้ขอใบอนุญาตปฏิบัติ ตลอดจนไม่มีหลักเกณฑ์ทางด้าน สัญลักษณ์ที่จะใช้ควบคุมการประกอบกิจการดังกล่าวอีกด้วย

ข้อหาข้อ ๔.

เทศบาลกำลังจะแก้ไขเทศบัญญัติเรื่องการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย และเพิ่มเติมแก้ไขในส่วนค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บ ขนและกำจัดมูลฝอยนอกพื้นที่เทศบาล โดยจะรับบริการเก็บ ขนและกำจัดมูลฝอยของประชาชนนอกเขตพื้นที่เทศบาล (องค์การบริหารส่วนตำบลใกล้เคียง) ซึ่งไม่มีการดำเนินการเก็บ ขนมูลฝอย ทำให้มี มูลฝอยนอกพื้นที่เข้ามาทิ้งในเขตเทศบาล ทางผู้บริหารจึงจะแก้ไขเทศบัญญัติดังกล่าว เพื่อรองรับและเพิ่มการจัดเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าวกับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นด้วยจะอย่างไร

ความเห็น

๑) ก่อนอื่นต้องเข้าใจในอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายสาธารณสุขของก่อนว่า “การกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอยในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น” (มาตรา ๑๘) ดังนั้น โดยหลักการเทศบาลหนึ่งจะดำเนินการจัดเก็บมูลฝอยและเก็บค่าธรรมเนียมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นโดยพลการไม่ได้ เพราะไม่มีอำนาจดำเนินการเช่นนั้น

๒) กรณีที่เทศบาลจะดำเนินการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล จึงต้องเป็นกรณีที่ องค์การบริหารส่วนตำบลมอบให้เทศบาลดำเนินการแทน ตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง ซึ่งต้องถือว่าเทศบาลดำเนินการจัดเก็บมูลฝอยแทนในนาม องค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีสิทธิที่จะเก็บค่าธรรมเนียมจากประชาชนได้ โดยต้องออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการเก็บมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล แล้วนำเงินนั้นไปสนับสนุนเทศบาล อย่างไรก็ตาม การที่เทศบาลจะดำเนินการนอกเขตพื้นที่ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาเทศบาลตามที่กฎหมายเทศบาลกำหนดด้วย (มาตรา ๕๗ ทวิแห่งพระราชบัญญัติ เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖)

๓) ดังนั้น เทศบาลจะออกเทศบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมเพื่อจัดเก็บค่าขยะจากประชาชน ในเขต อบต.ใกล้เคียงดังกล่าว จึงกระทำไม่ได้และเห็นว่าคงต้องใช้วิธีที่ได้ชี้แจงในข้อ (๒) ข้างต้น

ข้อหาข้อ ๕.

ในกรณีสถานที่กำจัดมูลฝอยของเทศบาล ก. อยู่ในพื้นที่ของเทศบาล ข. ขอเรียนถามเป็น ๒ ประเด็น ดังนี้

๕.๑) เทศบาล ก. ต้องขออนุญาตเทศบาล ข. หรือไม่ และเทศบาล ข. สามารถออกคำสั่งให้เทศบาล ก. มาขออนุญาต และเก็บค่าธรรมเนียมได้หรือไม่

๕.๒) ถ้าการดำเนินงานกำจัดมูลฝอยของเทศบาล ก. ให้เอกชนดำเนินการ เทศบาล ข. จะสามารถออกคำสั่งให้เทศบาล ก. หรือเอกชนมาขออนุญาต และเก็บค่าธรรมเนียมได้หรือไม่

ความเห็น

๑) สถานที่กำจัดมูลฝอยของเทศบาล ก. อยู่ในพื้นที่ของเทศบาล ข. อาจพิจารณาได้ ดังนี้

๑.๑) กรณีที่พื้นที่นั้นเป็นกรรมสิทธิ์ของเทศบาล ก. (ซื้อ/มีผู้ยกให้) เทศบาล ก. ต้องทำความตกลงกับเทศบาล ข. และปฏิบัติตามข้อกำหนดของท้องถิ่น/เงื่อนไขของเทศบาล ข. ด้วย จึงจะดำเนินการได้

๑.๒) กรณีเป็นพื้นที่ของเอกชนและเอกชนนั้นได้รับค่าตอบแทน เอกชนนั้นจะต้องขอใบอนุญาตจากเทศบาล ข. และต้องดูแลให้ถูกต้องลักษณะตามเทศบัญญัติของเทศบาล ข. ด้วย

๒) ถ้าเอกชนเป็นผู้ดำเนินการรับทำการเก็บ ขน มาจากเทศบาล ก. แล้วนำมาทิ้งในเขตเทศบาล ข. โดยคิดค่าบริการทั้งการเก็บ ขน และกำจัด เอกชนดังกล่าวก็ต้องขอใบอนุญาตการเก็บ ขนจากเทศบาล ก. และขอใบอนุญาตทำการกำจัดจากเทศบาล ข. ด้วย

ทั้งนี้ ตามคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ ๒/๒๕๔๖ เรื่อง การควบคุมกิจการรับทำการกำจัดมูลฝอยโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับผลตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ ซึ่งได้ทำการเก็บขนมาจากเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ท่านสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จากในเว็บไซต์ของศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย

ข้อหาข้อ ๖.

กรณีเป็นบริษัทที่ประกอบกิจการประเภท ๑๐๕ และได้รับใบอนุญาตจากกรมโรงงานอุตสาหกรรมแล้วเข้าไปรับซื้อเศษวัสดุในโรงงานอุตสาหกรรม เช่น ไม้ กระดาษ เศษเหล็ก ฯลฯ ตามรหัสประเภทที่กรมโรงงานกำหนดให้ และได้ขออนุญาตการนำเศษวัสดุพวกนี้ออกจากโรงงานลูกค้านี้แล้ว (ลูกค้าเป็นผู้ขอ) ต่อมาลูกค้าแจ้งว่าทางองค์การบริหารส่วนตำบล แจ้งให้ผู้นำเศษวัสดุออกไปจะต้องไปขอใบอนุญาตจาก องค์การบริหารส่วนตำบล แจ้งให้ผู้นำเศษวัสดุออกไปจะต้องไปขอใบอนุญาต จาก องค์การบริหารส่วนตำบล และเสียค่าธรรมเนียมรายปีอีก ทั้งๆที่เศษวัสดุที่นำออกเป็นวัสดุที่เกิดจากกระบวนการผลิต ไม่ได้เกิดจากบ้านเรือนที่พักอาศัย หรือชุมชน ซึ่งตามกฎหมายของกรมโรงงานอุตสาหกรรมระบุว่าเศษวัสดุทุกชนิดที่เกิดจากกระบวนการทำงานหรือกระบวนการผลิตของโรงงานต้องขอใบอนุญาตกับกรมโรงงาน ยกเว้นเศษอาหาร มูลฝอยจากโรงอาหารหรือเศษขยะจากสำนักงานเท่านั้นที่ไม่ครอบคลุมโดยจะต้องขอใบอนุญาตกับท้องถิ่น

ความเห็น

ตามมติคณะกรรมการสาธารณสุข ครั้งที่ ๔๒-๒/๒๕๔๙ เมื่อวันอังคารที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๙ เกี่ยวข้อง กับประเด็นที่ว่าเทศบาลมีอำนาจหรือออกใบอนุญาตเก็บ ขนหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ในหมวด ๒ สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่เป็นของเสียจากกระบวนการผลิตเฉพาะประเภทได้หรือไม่

โดยคณะกรรมการสาธารณสุขได้มีมติว่า เนื่องจากสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่เป็นของเสียจากกระบวนการผลิตเฉพาะประเภทตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๔๑) นั้น เป็นของเสียที่มีคุณสมบัติพิเศษซึ่งตามประกาศดังกล่าวได้กำหนดกลไกและวิธีการจัดการไว้โดยเฉพาะแล้ว ซึ่งคณะกรรมการสาธารณสุขมีความเห็นว่าของเสียเหล่านี้ให้อยู่ภายใต้การดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ดังนั้น เทศบาลจึงไม่มีอำนาจออกใบอนุญาตเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ในหมวด ๒ สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่เป็นของเสียจากกระบวนการผลิตเฉพาะประเภท (ปัจจุบันกระทรวงอุตสาหกรรมได้ยกเลิกประกาศ

ดังกล่าวแล้วและให้ใช้ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิภูลหรือวัสดุที่ไม่ใช่แล้ว พ.ศ.๒๕๔๘) แต่อย่างไรก็ตามราชการส่วนท้องถิ่นสามารถกำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่นได้ให้ผู้ดำเนินกิจการต้องรายงานหรือแจ้งแหล่งที่มาและชนิดของเสียหรือขอหลักฐานจากผู้ประกอบการว่าได้รับอนุญาตจากกฎหมายว่าด้วยโรงงานหรือไม่

ข้อหาเรือ ๗.

กรณีทีเอกชนได้ไปตั้งเตาเผามูลฝอยติดเชื้อในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรับกำจัดมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลซึ่งตั้งอยู่ในเขตเทศบาล ในกรณีนี้เทศบาลมีอำนาจเข้าไปจัดการในส่วนใดได้บ้าง

ความเห็น

ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอยโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ดังนั้น การทีเอกชนจะรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลในเขตเทศบาล ซึ่งเป็นพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลจึงต้องได้รับใบอนุญาตการเก็บ และขนมูลฝอยติดเชื้อและขออนุญาตกำจัดมูลฝอยติดเชื้อจาก อบต. ซึ่งเป็นที่ที่ตั้งเตาเผา มูลฝอยด้วยจากเทศบาล

ข้อหาเรือ ๘.

เตาเผามูลฝอยติดเชื้อของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินได้รับการรับรองจากกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ ในกรณีที่ต้องการตรวจสอบบริษัทที่ทำการขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อว่าถูกต้องตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อหรือไม่ จะสามารถตรวจสอบได้ที่หน่วยงานใด

ความเห็น

เนื่องจากพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นกฎหมายทีกระจายอำนาจให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น ฉะนั้นการจะตรวจสอบเกี่ยวกับการประกอบกิจการตามกฎหมายนี้จึงควรติดต่อกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นสถานที่ตั้งของกิจการนั้นๆ คือ เทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสำนักงานเขตของ กรุงเทพมหานคร

กรณีนี้จึงควรติดต่อกับราชการส่วนท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมบางประอิน

ข้อหาข้อ ๙.

ข้อกำหนดที่ว่า เจ้าหน้าที่ดูแลการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อต้องจบปริญญาตรีวิทยาศาสตร์ ด้านสาธารณสุขนั้น รวมถึงคนจบปริญญาด้านพยาบาล/กายภาพบำบัด/รังสีเทคนิคด้วยหรือไม่

ความเห็น

ตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๗ ได้กำหนดไว้ว่า

(๑) ในการเก็บและหรือขนมูลฝอยติดเชื้อ ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บและหรือขน มูลฝอยติดเชื้ออย่างน้อยหนึ่งคน โดยเจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะต้องมีคุณสมบัติสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ในด้านการสาธารณสุข สุขาภิบาล ชีววิทยา และวิทยาศาสตร์การแพทย์ด้านใดด้านหนึ่ง

(๒) ในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้ออย่างน้อยสองคน โดยคนหนึ่งต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดใน (๑) ส่วนอีกคนหนึ่งต้องมีคุณสมบัติสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่าในสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ในด้านสุขาภิบาล วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม และวิศวกรรมเครื่องกลด้านใด ด้านหนึ่ง

ดังนั้น เจ้าหน้าที่ที่จบปริญญาด้านวิทยาศาสตร์ด้านสาธารณสุขนั้นไม่รวมถึงด้านการพยาบาล/กายภาพบำบัด/รังสีเทคนิค แต่เจ้าหน้าที่ที่จบปริญญาด้านการพยาบาล/กายภาพบำบัด/รังสีเทคนิค ถือว่าเข้าข่ายมีคุณสมบัติ ตามข้อ ๗ (๑) ของกฎหมายว่าด้วยมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ด้วย

ข้อหาข้อ ๑๐.

การบังคับใช้กฎหมายเรื่องมูลฝอยติดเชื้อจำเป็นต้องออกข้อกำหนดของท้องถิ่นอีกหรือไม่

ความเห็น

กฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดการมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ มีผลบังคับใช้ตามท้องที่และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่หากยังไม่มีข้อกำหนดของท้องถิ่นที่เป็นรายละเอียดในส่วนอื่นๆ ที่กฎหมายสาธารณสุขให้อำนาจไว้ เช่น หลักเกณฑ์วิธีการในการขออนุญาตประกอบกิจการ อัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต อัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดการมูลฝอยติดเชื้อก็จะเป็นอุปสรรคหรือไม่สามารถดำเนินการในส่วนดังกล่าวได้

ดังนั้น โดยสรุปแล้ว ราชการส่วนท้องถิ่นยังคงมีความจำเป็นต้องออกข้อกำหนดของท้องถิ่นโดยเฉพาะในส่วนที่กฎกระทรวงมิได้บัญญัติไว้ จึงจะสามารถควบคุมดูแลการจัดการมูลฝอยติดเชื้อทั้งระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อหาข้อ ๑๑.

เทศบาลมีสถานที่กำจัดการมูลฝอยแบบฝังกลบที่ถูกหลักสุขาภิบาลโดยได้รับมูลฝอยจากท้องถิ่นอื่นมาดำเนินการฝังกลบด้วย ซึ่งได้ตกลงค่าดำเนินการฝังกลบในอัตรา กิโลกรัมละ ๗๕ สตางค์ ต่อมาเมื่อเอกชนในพื้นที่และราชการส่วนท้องถิ่นนอกเขตรับผิดชอบขอนำมูลฝอยมาร่วมกำจัดการด้วย ทางเทศบาลได้ตรวจสอบกฎหมายที่เกี่ยวข้องพบว่าในส่วนเรื่องค่าธรรมเนียมมีเพียงอัตราค่าธรรมเนียมเก็บขน ไม่มีอัตราค่าธรรมเนียมการกำจัด จากข้อมูลข้างต้นขอเรียนถามดังนี้

๑๑.๑) กรณีทางเทศบาลสามารถดำเนินการออกระเบียบเพื่อกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมได้หรือไม่ ใช้อำนาจตามกฎหมายใด และใครเป็นผู้มีอำนาจออกระเบียบ (เทศบาลกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามต้นทุนค่าจัดการมูลฝอย)

๑๑.๒) กรณีที่สามารถออกระเบียบได้สามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมกำจัดการมูลฝอยตามอัตรา ที่กำหนดกับประชาชน และส่วนราชการในเขตรับผิดชอบได้หรือไม่ เช่น ร้านค้าวัสดุในเขตเทศบาลมีมูลฝอยทิ้ง โดยทางเทศบาลได้เก็บค่าธรรมเนียมเก็บขนรายเดือนแล้ว แต่ทางร้านมีมูลฝอยมากเป็นบางวัน และทางร้านขนไปทิ้งเองในสถานที่กำจัดการมูลฝอยของเทศบาล ๑ คันรถบรรทุก ประมาณ ๑.๕ ตัน กรณีนี้เทศบาลสามารถเรียกเก็บค่ากำจัดขยะเพิ่มตามอัตราภายใต้ระเบียบค่ากำจัดมูลฝอยของเทศบาลได้หรือไม่อย่างไร

ความเห็น

๑) เรื่องค่าธรรมเนียมในการให้บริการกำจัดมูลฝอยตามกฎหมายการสาธารณสุข ราชการส่วนท้องถิ่นจะต้องออกเป็นข้อกำหนดของท้องถิ่นเท่านั้น ซึ่งจะต้องรอจนกว่ารัฐมนตรีจะออกกฎกระทรวงในส่วนของอัตราค่าธรรมเนียมการกำจัดมูลฝอยมาเสียก่อน ไม่สามารถออกระเบียบได้

๒) กรณีที่เทศบาลมีสถานที่กำจัดมูลฝอยเอง แล้วเอกชนขนมูลฝอยมาขอให้เทศบาลกำจัดให้ นั้น เมื่อเทศบาลยังไม่สามารถออกเทศบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการกำจัดได้ เทศบาลก็ยังไม่สามารถเก็บค่ากำจัด มูลฝอยได้ในขณะนี้ ต้องรอจนกว่าจะมีเทศบัญญัติออกมาเสียก่อน

ข้อหารือ ๑๒.

กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นให้บริการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยโดยใช้พื้นที่ของราชการ ส่วนท้องถิ่นอื่น ทั้งที่เป็นการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยของท้องถิ่นตนเอง และรับกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ของราชการส่วนท้องถิ่นที่อยู่ข้างเคียงโดยเก็บค่าธรรมเนียมด้วย กรณีเช่นนี้จะต้องขอใบอนุญาตจากราชการ ส่วนท้องถิ่นที่เป็นเจ้าของพื้นที่หรือไม่

ความเห็น

ตามมติของคณะกรรมการสาธารณสุข จากการประชุมครั้งที่ ๕๑-๓/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๑ เห็นว่าในกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นให้บริการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย โดยใช้พื้นที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ไม่ว่าจะดำเนินการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยของท้องถิ่นตนเอง หรือรับกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยของราชการส่วนท้องถิ่นที่อยู่ข้างเคียง แม้จะมีการเก็บค่าธรรมเนียมด้วยก็ถือว่าเป็นบริการสาธารณะ ฉะนั้นจึงไม่เข้าข่ายเป็นการประกอบธุรกิจตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงไม่ต้องขอใบอนุญาตจากราชการส่วนท้องถิ่นที่เป็นเจ้าของพื้นที่ แต่ต้องทำความตกลงร่วมกันโดยความยินยอมของราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา ๕๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และหรือมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

ข้อหาข้อ ๑๓.

การเก็บค่าธรรมเนียมการกำจัดสิ่งปฏิกูลจะสามารถเก็บในกรณีใดได้บ้าง และในกรณีที่เอกชนได้รับใบอนุญาตให้เก็บขนสิ่งปฏิกูลในเขตเทศบาลแล้ว เวลานำไปกำจัดจะต้องเก็บค่าธรรมเนียมในการบำบัดสิ่งปฏิกูลอีกหรือไม่ หรือเก็บค่าธรรมเนียมในการบำบัดได้เฉพาะเอกชนที่ไปเก็บที่อื่นแล้วขอนำมาบำบัด ที่ระบบบำบัดของเทศบาลเท่านั้น

ความเห็น

๑) กรณีราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ให้บริการเก็บ และขนสิ่งปฏิกูลแก่ประชาชนเอง ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจเก็บค่าธรรมเนียมการเก็บและขนสิ่งปฏิกูลได้ (ส่วนค่าธรรมเนียมการกำจัดสิ่งปฏิกูลจะต้องออกเป็นข้อกำหนดของท้องถิ่นเพิ่มเติม ซึ่งจะต้องรอนกว่ารัฐมนตรีจะออกกฎกระทรวงในส่วนของการกำจัดสิ่งปฏิกูลมาเสียก่อน)

๒) สำหรับกรณีที่เอกชนได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการให้บริการเก็บและขนสิ่งปฏิกูลจากเทศบาล แม้จะนำสิ่งปฏิกูลไปกำจัดในระบบกำจัดของเทศบาล เทศบาลก็ยังเก็บค่าธรรมเนียมไม่ได้ เนื่องจากจะต้องออกเป็นข้อกำหนดของท้องถิ่นเพิ่มเติม ซึ่งจะต้องรอนกว่ารัฐมนตรีจะออกกฎกระทรวงในส่วนของการกำจัดสิ่งปฏิกูลมาเสียก่อนนั่นเอง รวมทั้งกรณีที่เอกชนที่ไปเก็บมาจากที่อื่น แล้วนำมากำจัดในสถานที่ของเทศบาลด้วยเช่นกัน

ข้อหาข้อ ๑๔.

บริษัทเอกชนแห่งหนึ่งขอให้ตีความคำว่า “มูลฝอย” ตามเทศบัญญัติที่กำหนดไว้ว่า “มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้าที่เหลือจากการผลิต ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร แก้ว มูลสัตว์หรือซากสัตว์ รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น ซึ่งในส่วนของความหมายที่ว่า “เศษสินค้าที่เหลือจากการผลิต” จะหมายรวมถึง สิ่งของที่ไม่ใช่แล้วหรือของเสียทั้งหมดที่เกิดจากกระบวนการผลิต ของเสียที่เป็นผลิตภัณฑ์เสื่อมคุณภาพ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องการกำจัด สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. ๒๕๔๘ ด้วยหรือไม่

ความเห็น

๑) ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้นิยามคำว่า “มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น และหมายรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

ดังนั้น โดยความหมายของ “มูลฝอย” ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงแบ่งได้เป็น ๓ ประเภท คือ ๑) มูลฝอยทั่วไปจากสถานที่ใดๆ รวมทั้งมูลฝอยทั่วไปจากโรงงานอุตสาหกรรมด้วย ๒) มูลฝอยติดเชื้อ และ ๓) มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน โดยมีข้อยกเว้นไม่รวมของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน (ตามมาตรา ๑๘ วรรค ๔)

๒) ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้ให้ความหมายของ “สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว” หมายความว่า สิ่งของที่ไม่ใช้แล้ว หรือของเสียทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงาน รวมถึงของเสียจากวัตถุดิบ ของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตของเสียที่เป็นผลิตภัณฑ์เสื่อมคุณภาพ และน้ำทิ้งที่มีองค์ประกอบหรือคุณลักษณะที่เป็นอันตรายและให้ความหมายคำว่า “ของเสียอันตราย” หมายความว่า สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนสารอันตราย ตามที่กำหนดในภาคผนวกที่ ๒ ท้ายประกาศ โดยกำหนดให้ยกเว้นสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่เป็นของเสียอันตรายจากสำนักงาน บ้านพักอาศัยและร้านอาหารในบริเวณโรงงานไม่อยู่ในบังคับของประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฉบับดังกล่าว รวมทั้งสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่มีกฎหมายเฉพาะ อันได้แก่ ๑) กากกัมมันตรังสี ๒) มูลฝอยตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขด้วย

จึงสรุปได้ว่าขอบเขตของ “มูลฝอย” ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข จะครอบคลุมมูลฝอยในชุมชนทั้งหมด รวมทั้งสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่เป็นของเสียอันตรายจากสำนักงาน บ้านพักอาศัย และร้านอาหาร ในบริเวณโรงงานด้วย ยกเว้นของเสียอันตรายตามที่กำหนดในภาคผนวก ๒ ท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฯ และกากกัมมันตรังสีตามกฎหมายว่าด้วยพลังงานปรมาณู

ดังนั้น “เศษสินค้าที่เหลือจากการผลิต” จึงหมายถึงเฉพาะสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่เป็นของเสียอันตรายจากสำนักงาน บ้านพักอาศัย และร้านอาหารในบริเวณโรงงานเท่านั้น

ข้อหาข้อ ๑๕.

กรณีมีบุคคลนำขยะเข้ามาทิ้งในท้องที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบล แต่พื้นที่นั้นเป็นพื้นที่ส่วนบุคคล องค์การบริหารส่วนตำบลจะสามารถดำเนินการเอาผิดกับผู้กระทำการได้หรือไม่ และจะมีวิธีใดในการดำเนินการเพื่อให้บุคคลนั้นไม่นำขยะดังกล่าวมาทิ้งในพื้นที่อีก ได้อย่างไร

ความเห็น

ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในมาตรา ๑๘ กำหนดว่าการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใดให้เป็นอำนาจของส่วนราชการส่วนท้องถิ่นนั้น และมาตรา ๑๙ กำหนดว่าห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการเว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ดังนั้น กรณีอาจเป็นไปได้ดังต่อไปนี้

๑) ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินที่เป็นพื้นที่ที่มีการนำขยะมาทิ้งนั้นได้รับค่าตอบแทน เจ้าของหรือ ผู้ครอบครองจะต้องได้รับใบอนุญาตจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และต้องปฏิบัติตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย มิเช่นนั้นจะมีความผิดตามกฎหมายฐานประกอบกิจการโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ ต้องระวางโทษตามมาตรา ๗๑

๒) กรณีที่ไม่ได้ดำเนินการเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทน องค์การบริหารส่วนตำบล สามารถควบคุมดูแลการจัดการของบุคคลนั้นต้องด้วยสุลักษณะตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งออกตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้

๓) ถ้าไม่เป็นไปตาม ข้อ ๑) หรือ ข้อ ๒) องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถควบคุมดูแลได้ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในสถานที่เอกชนนั้นตามมาตราประกอบมาตรา ๒๘ เพื่อระงับเหตุรำคาญดังกล่าว

ข้อหาข้อ ๑๖.

เทศบาลมีอำนาจหน้าที่เก็บมูลฝอยแต่ไม่ยอมเก็บแล้วประชาชนจะทำอย่างไร

ความเห็น

อาจดำเนินการดังนี้

- ๑) ให้แจ้งไปที่นายกเทศมนตรีทราบเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป
- ๒) ถ้าเทศบาลยังไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ท่านสามารถร้องต่อผู้ว่าราชการจังหวัด หรือร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือฟ้องต่อศาลปกครองได้ หรือหากท่านได้รับความเสียหายก็ไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อ เจ้าพนักงานสอบสวนที่สถานีตำรวจเกี่ยวกับการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตามมาตรา ๑๕๗ ก็ได้

ข้อหาข้อ ๑๗.

กรณีโรงพยาบาลของรัฐค้างชำระค่าธรรมเนียมการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อมาหลายปี อยากทราบแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้อง เพื่อให้เป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

ความเห็น

กรณีตามที่หารือที่ว่าโรงพยาบาลของรัฐค้างชำระค่าธรรมเนียมมาหลายปี นั้น น่าจะเป็นค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อมากกว่า

โดยหลักปฏิบัติของระบบราชการ ในกรณีเช่นนี้ ราชการส่วนท้องถิ่นควรจะมีหนังสือแจ้งให้ผู้อำนวยการโรงพยาบาลได้ทราบและดำเนินการให้ถูกต้อง (หากล่วงเลยเวลามาหลายปีอาจมีปัญหากับข้อมูลหลักฐานที่จะดำเนินการใดๆ บางส่วนได้) และถ้าผู้อำนวยการโรงพยาบาลไม่ให้ความร่วมมือ ราชการส่วนท้องถิ่นก็ควรจะเสนอเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป คือ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเป็นผู้พิจารณาต่อไป

สำหรับประเด็นเรื่องการปฏิบัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชืื่อนั้น เป็นกรณีของการควบคุมการปฏิบัติให้ถูกต้องด้านสุขลักษณะ จัดให้มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ การอบรมผู้ปฏิบัติงาน เป็นต้น ซึ่งไม่เกี่ยวกับเรื่องค่าธรรมเนียมแต่อย่างใด

ข้อหาข้อ ๑๘.

เป็นไปได้หรือไม่ที่จะคิดค่ากำจัดมูลฝอยติดเชื้อแยกจากค่าธรรมเนียมเก็บ
ขนมูลฝอยติดเชื้อ

ความเห็น

ขณะนี้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้มีการปรับปรุง
แก้ไขบทบัญญัติในส่วนนี้โดยให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นที่มีระบบกำจัดสิ่ง
ปฏิกูลหรือมูลฝอยที่ถูกสุขาภิบาล สามารถเก็บค่าธรรมเนียมการให้บริการกำจัดสิ่ง
ปฏิกูลหรือมูลฝอยได้ (รวมมูลฝอยติดเชื้อด้วย) ตามความในมาตรา ๒๐ (๔) ทั้งนี้
จะต้องรอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขปรับปรุงแก้ไขกฎกระทรวงเรื่องค่า
ธรรมเนียมก่อนและเทศบาลต้องไปตราเทศบัญญัติเพิ่มในส่วนค่าธรรมเนียมการ
กำจัดที่จะเก็บในพื้นที่ของเทศบาลตนเอง

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างร่างข้อกำหนดของท้องถิ่น

ตัวอย่างที่ ๑ ร่างเทศบัญญัติ เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ.

หลักการ

ให้มีเทศบัญญัติว่าด้วยการจัดการมูลฝอย

เหตุผล

เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขน และ
กำจัดมูลฝอยในเขตเทศบาล..... ซึ่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.
๒๕๓๕ ให้กระทำได้โดยการตราเป็น เทศบัญญัติ จึงตราเทศบัญญัตินี้

(ร่าง)

เทศบัญญัติ.....

เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรตราเทศบัญญัติ.....ว่าด้วยการจัดการมูลฝอย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๐ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เทศบาล.....โดยความเห็นชอบของสภาเทศบาล.....และผู้ว่าราชการจังหวัด.....จึงตราเทศบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เทศบัญญัตินี้เรียกว่า “เทศบัญญัติ.....เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ.”

ข้อ ๒ เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตเทศบาล..... ตั้งแต่เมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผย ที่สำนักงานเทศบาล.....แล้วเจ็ดวัน (ออกตามความในมาตรา ๖๓ พระราชบัญญัติเทศบาล)

ข้อ ๓ บรรดาเทศบัญญัติ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้ว ในเทศบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับเทศบัญญัตินี้ ให้ใช้เทศบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในเทศบัญญัตินี้

“มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ทุพพลาสติภาชนะที่ใส่อาหาร แก้ว มูลสัตว์ ชากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน (บัญญัติตามมาตรา ๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรี.....(บัญญัติตามมาตรา ๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ (บัญญัติตามมาตรา ๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงานหรือสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ (บัญญัติตามมาตรา ๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้ (บัญญัติตามมาตรา ๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๕ การเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยในเขตเทศบาล.....ให้เป็นอำนาจของเทศบาล.....

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เทศบาล.....อาจร่วมกับหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นดำเนินการภายใต้ข้อตกลงร่วมกันก็ได้

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรเทศบาล.....อาจมอบให้บุคคลใดดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทนภายใต้การควบคุมดูแลของเทศบาล.....หรืออาจอนุญาตให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนินการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการก็ได้

บทบัญญัติตามข้อนี้ และข้อ ๙ มิให้ใช้บังคับกับการจัดการของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน แต่ให้ผู้ดำเนินการโรงงานที่มีของเสียอันตราย และผู้ดำเนินการรับทำการเก็บ ขนหรือกำจัดของเสียอันตรายดังกล่าวแจ้งการดำเนินการเป็นหนังสือต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น (บัญญัติตามมาตรา ๑๘ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๖ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนดเขตพื้นที่การให้บริการเก็บขนหรือกำจัดมูลฝอย หรือเขตพื้นที่ที่เทศบาล..... มอบให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนหรือเขตพื้นที่การอนุญาตให้บุคคลใดดำเนินการโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการในเขตอำนาจของ เทศบาล..... และระเบียบปฏิบัติได้ตามความจำเป็น

ข้อ ๗ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่การให้บริการเก็บ ขนหรือกำจัดมูลฝอยของเทศบาล.....หรือเขตพื้นที่ที่เทศบาล..... มอบให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนจะต้องเสียค่าธรรมเนียม การให้บริการแก่เทศบาล.....ตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายเทศบัญญัตินี้ ทั้งนี้ การจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการกำจัดมูลฝอย เทศบาล.....จะต้องดำเนินการให้ถูกต้องด้วยสัญลักษณ์ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ออกตามความในมาตรา ๒๐ (๔) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๘ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอย ในกรณีที่ยังไม่มีกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการมูลฝอยใช้บังคับในเขตเทศบาล..... การจัดการมูลฝอยให้ปฏิบัติตามเทศบัญญัติดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามมิให้ผู้ใดทำการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นซึ่งมูลฝอยในที่หรือทางสาธารณะนอกจาก ในที่ที่เทศบาล.....จัดไว้ให้

(๒) เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ใดๆ ต้องจัดให้มีที่รองรับมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะอย่างเพียงพอและเหมาะสมตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุขประกาศกำหนด

(๓)

(๔) ฯลฯ (ออกตามความในมาตรา ๒๐ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๙ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น (บัญญัติตามมาตรา ๑๙ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๑๐ ผู้ใดประสงค์จะเป็นผู้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการในเขตเทศบาล.....จะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามแบบ ที่กำหนดไว้ท้ายเทศบัญญัตินี้ พร้อมกับเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้ (ออกตามความในมาตรา ๕๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

(๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน / ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ

(๒) สำเนาใบอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๓) อื่นๆ ตามที่เทศบาล.....ประกาศกำหนด

ข้อ ๑๑ ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไข
ดังต่อไปนี้ (ออกตามความในมาตรา ๕๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

(๑) ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินการรับทำการเก็บ ขนมูลฝอย

(๑.๑)

(๑.๒)

(๑.๓)

(๑.๔) ฯลฯ

ให้ช่วยกันคิดว่าจะมี
อะไรต้องกำหนด
ควบคุมอย่างไร?

(๒) ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินการรับทำการกำจัดมูลฝอย

(๒.๑)

(๒.๒)

(๒.๓)

(๒.๔) ฯลฯ

ให้ช่วยกันคิดว่าจะมี
อะไรต้องกำหนด
ควบคุมอย่างไร?

ข้อ ๑๒ เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตหรือคำขอต่ออายุใบอนุญาต ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอ ถ้าปรากฏว่าคำขอ
ดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้
ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์นั้นทั้งหมด
และแจ้งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ในคราวเดียวกัน และในกรณี
จำเป็นที่จะต้องส่งคืนคำขอแก่ผู้ขออนุญาต ก็ให้ส่งคืนคำขอพร้อมทั้งแจ้งความไม่
ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์ให้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำขอ

เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาต
พร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมี
รายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในเทศบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกไปอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลา และเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาตามวรรคสอง หรือตามที่ได้ขยายเวลาไว้แล้วนั้น แล้วแต่กรณี (บัญญัติตามมาตรา ๕๖ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๑๓ ผู้ได้รับอนุญาตต้องมารับใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หากไม่มารับภายในกำหนดเวลาดังกล่าวโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ถือว่าสละสิทธิ์ (ออกตามความในมาตรา ๕๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๑๔ ในการดำเนินกิจการผู้ได้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขดังต่อไปนี้ (ออกตามความในมาตรา ๒๐ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

(๑) ผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินการรับทำการเก็บ ขนมูลฝอย

ให้ช่วยกันคิดว่าจะมี
อะไรต้องกำหนด
ควบคุมอย่างไร?

- (๑.๑)
- (๑.๒)
- (๑.๓)
- (๑.๔) ฯลฯ

ให้ช่วยกันคิดว่าจะมี
อะไรต้องกำหนด
ควบคุมอย่างไร?

(๒) ผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินการรับทำการกำจัดมูลฝอย

- (๒.๑)
- (๒.๒)
- (๒.๓)
- (๒.๔) ฯลฯ

(อาจขอสนับสนุนข้อมูลด้านวิชาการจากสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย หรือศูนย์อนามัย กรมอนามัย หรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกแห่ง)

ข้อ ๑๕ บรรดาใบอนุญาตที่ออกให้ตามเทศบัญญัตินี้ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต และให้ใช้ได้เพียงในเขตอำนาจของเทศบาล.....เท่านั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอพร้อมกับ เสียค่าธรรมเนียมแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด (ออกตามความในมาตรา ๕๕ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๑๖ ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องเสียค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตตามอัตราที่กำหนดไว้ท้าย เทศบัญญัตินี้ในวันที่มารับใบอนุญาตสำหรับกรณีที่เป็นการขอรับใบอนุญาตครั้งแรก หรือก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุสำหรับกรณีที่เป็นการขอต่ออายุใบอนุญาตตลอดเวลาที่ยังดำเนินกิจการนั้น ถ้ามิได้เสียค่าธรรมเนียมภายในเวลาที่กำหนด ให้ชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละยี่สิบของจำนวนค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระเว้นแต่ผู้ได้รับใบอนุญาตจะได้บอกเลิกการดำเนินกิจการนั้นก่อนถึงกำหนดการเสียค่าธรรมเนียมครั้งต่อไป

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งค้างชำระค่าธรรมเนียมติดต่อกันเกินกว่าสองครั้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดการดำเนินกิจการไว้จนกว่าจะได้เสียค่าธรรมเนียมและค่าปรับจนครบจำนวน (ออกตามความใน มาตรา ๖๕ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๑๗ บรรดาค่าธรรมเนียมและค่าปรับตามเทศบัญญัตินี้ให้เป็นรายได้ของเทศบาล..... (บัญญัติตามมาตรา ๖๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๑๘ ผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ดำเนินการตามเทศบัญญัตินี้จะพึงเรียกเก็บค่าบริการ จากผู้ใช้บริการได้ไม่เกินอัตราค่าบริการขั้นสูงตามที่กำหนดไว้ท้ายเทศบัญญัตินี้ (ออกตามความในมาตรา ๒๐ (๕) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๑๙ ผู้ได้รับใบอนุญาตตามเทศบัญญัตินี้ต้องแสดงใบอนุญาตไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการตลอดเวลาที่ประกอบกิจการ (บัญญัติตามมาตรา ๕๗ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๒๐ ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาต ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายเทศบัญญัตินี้

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำสำเนาบันทึกการแจ้งความต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ที่ใบอนุญาตสูญหายมาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

(๒) ในกรณีที่ใบอนุญาตถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำใบอนุญาตเดิมเท่าที่เหลืออยู่ มาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย (ออกตามความในมาตรา ๕๘ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตตามเทศบัญญัตินี้ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือเทศบัญญัติหรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามเทศบัญญัตินี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ภายในเวลาที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่เกินสิบห้าวัน (บัญญัติตามมาตรา ๕๙ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๒๒ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาต

(๑) ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปและมีเหตุที่จะต้องถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอีก

(๒) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓) ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข

พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือเทศบัญญัตินี้หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามเทศบัญญัตินี้ และการไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องนั้นก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชนหรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน (บัญญัติตามมาตรา ๖๐ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๒๓ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ ในกรณีที่ไม่พบผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าวให้ส่งคำสั่งโดยทางไปรษณีย์ตอบรับหรือให้ปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำราชการของผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตนั้นได้รับทราบคำสั่งแล้วตั้งแต่วันที่คำสั่งไปถึงหรือวันปิดคำสั่ง แล้วแต่กรณี (บัญญัติตามมาตรา ๖๑ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๒๔ ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตอีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกลงสั่งเพิกถอนใบอนุญาต (บัญญัติตามมาตรา ๖๒ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๒๕ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ใดๆ ที่อยู่นอกเขตพื้นที่การให้บริการเก็บ ขนหรือกำจัดมูลฝอยของเทศบาล.....หรือเขตพื้นที่ที่เทศบาล..... มอบให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนหรือเขตพื้นที่การให้บริการของผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินการโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการต้องดำเนินการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยให้ถูกต้องด้วยสุลักษณะตามวิธีการที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุขประกาศกำหนด (ออกตามความใน มาตรา ๒๐ (๓) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๒๖ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตอำนาจ ของเทศบาล.....ในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้ (บัญญัติตามมาตรา ๔๔ วรรคสอง พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๒๗ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเทศบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ (ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๒๘ ให้นายกเทศมนตรี.....รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่.....

(ลงชื่อ)

(.....)

นายกเทศมนตรี.....

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(.....)

ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม
ท้ายเทศบัญญัติ.....
เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ.

บัญชีอัตราค่าบริการขั้นสูง
ท้ายเทศบัญญัติ.....
เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ.

ตัวอย่างที่ ๒ ร่างเทศบัญญัติ เรื่อง การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ.

หลักการ

ให้มีเทศบัญญัติว่าด้วยการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

เหตุผล

เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อในเขตเทศบาล..... ซึ่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้กระทำได้โดยการตราเป็นเทศบัญญัติ จึงตราเทศบัญญัตินี้

(ร่าง)

เทศบัญญัติ.....

เรื่อง การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรตราเทศบัญญัติ.....ว่าด้วยการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๐ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา ๒๐ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เทศบาล.....โดยความเห็นชอบของสภาเทศบาล.....และผู้ว่าราชการจังหวัด.....จึงตราเทศบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เทศบัญญัตินี้เรียกว่า “เทศบัญญัติ.....เรื่อง การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ.”

ข้อ ๒ เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตเทศบาล..... ตั้งแต่วันที่ประกาศไว้โดยเปิดเผยที่สำนักงานเทศบาล.....แล้วเจ็ดวัน (ออกตามความใน มาตรา ๖๓ พระราชบัญญัติเทศบาล)

ข้อ ๓ บรรดาเทศบัญญัติ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในเทศบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับเทศบัญญัตินี้ ให้ใช้เทศบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในเทศบัญญัตินี้

“มูลฝอยติดเชื้อ” หมายความว่า มูลฝอยที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณ หรือมีความเข้มข้น ซึ่งถ้ามีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับมูลฝอยนั้นแล้วสามารถทำให้เกิดโรคได้

กรณีมูลฝอยดังต่อไปนี้ ที่เกิดขึ้นหรือใช้ในกระบวนการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์และการรักษาพยาบาล การให้ภูมิคุ้มกันโรคและการทดลองเกี่ยวกับโรค และการตรวจชันสูตรศพหรือซากสัตว์ รวมทั้งในการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นมูลฝอยติดเชื้อ

(๑) ซากหรือชิ้นส่วนของมนุษย์หรือสัตว์ที่เป็นผลมาจากการผ่าตัด การตรวจชิ้นสุตรศพหรือซากสัตว์ และการใช้สัตว์ทดลอง

(๒) วัสดุของมีคม เช่น เข็ม ใบมีด กระบอกฉีดยา หลอดแก้ว ภาชนะที่ทำด้วยแก้ว สไลด์ และแผ่นกระจกปิดสไลด์

(๓) วัสดุซึ่งสัมผัสหรือสงสัยว่าจะสัมผัสกับเลือด ส่วนประกอบของเลือด ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเลือด สารน้ำจากร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์ หรือวัคซีนที่ทำจากเชื้อโรคที่มีชีวิต เช่น สาลี ผ้าก๊อซ ผ้าต่างๆ และท่อยาง

(๔) มูลฝอยทุกชนิดที่มาจากห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง (บัญญัติตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรี..... (บัญญัติตามมาตรา ๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ (บัญญัติตาม มาตรา ๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“อาคาร” หมายความว่า ดึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน หรือสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ (บัญญัติตามมาตรา ๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้ (บัญญัติตามมาตรา ๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“ห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง” หมายความว่า ห้องรักษาผู้ป่วยซึ่งติดเชื้อร้ายแรงตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (บัญญัติตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“สถานบริการการสาธารณสุข” หมายความว่า (บัญญัติตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

(๑) สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และหมายความรวมถึงสถานพยาบาลของทางราชการ

(๒) สถานพยาบาลสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ และหมายความรวมถึงสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการ

“สถานพยาบาลของทางราชการ” หมายความว่า สถานพยาบาลของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น สภาอากาศไทย และสถานพยาบาลของหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (บัญญัติตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“สถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการ” หมายความว่า สถานพยาบาลสัตว์ของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น สภาอากาศไทย และสถานพยาบาลสัตว์ของหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (บัญญัติตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย” หมายความว่า ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายที่มีได้ตั้งอยู่ภายในสถานบริการการสาธารณสุข ซึ่งได้แก่ ห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์สารเคมีและจุลินทรีย์ในวัตถุตัวอย่างจากร่างกายมนุษย์หรือสัตว์ที่อาจก่อให้เกิดเชื้ออันตราย และห้องปฏิบัติการทดสอบด้านสาธารณสุขที่ทำการตรวจวิเคราะห์คุณภาพ ส่วนประกอบ และความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สุขภาพที่อาจก่อให้เกิดเชื้ออันตราย ทั้งนี้ ตามลักษณะและเงื่อนไขที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (บัญญัติตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“ผู้ประกอบการกิจการสถานบริการการสาธารณสุข” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และผู้ได้รับใบอนุญาตให้ตั้งสถานพยาบาลสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ และหมายความรวมถึงราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น สภาอากาศไทย และหน่วยงานอื่นของรัฐที่จัดตั้งสถานพยาบาลของทางราชการหรือสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการ (บัญญัติตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“ผู้ดำเนินการสถานบริการการสาธารณสุข” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และผู้ได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ และหมายความรวมถึงผู้อำนวยการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งรับผิดชอบดำเนินการสถานพยาบาลของทางราชการและสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการ (บัญญัติตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตาม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“ผู้ประกอบการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย” หมายความว่า เจ้าของหรือผู้ครอบครองห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย (บัญญัติตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“ผู้ดำเนินการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย” หมายความว่า ผู้จัดการหรือเจ้าหน้าที่ที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย (บัญญัติตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๕ การเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อในเขตเทศบาล.....ให้เป็นอำนาจของเทศบาล.....

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เทศบาล.....อาจร่วมกับหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นดำเนินการภายใต้ข้อตกลงร่วมกันก็ได้

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร เทศบาล.....อาจมอบให้บุคคลใดดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทนภายใต้การควบคุมดูแลของเทศบาล.....หรืออาจอนุญาตให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนินการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการก็ได้

ข้อ ๖ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนดเขตพื้นที่การให้บริการเก็บขนหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อหรือเขตพื้นที่ที่เทศบาล..... มอบให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนหรือเขตพื้นที่การอนุญาตให้บุคคลใดดำเนินการกิจการโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการในเขตอำนาจของเทศบาล.....และระเบียบปฏิบัติได้ตามความจำเป็น

ข้อ ๗ ผู้ประกอบกิจการสถานบริการการสาธารณสุขหรือผู้ประกอบกิจการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่การให้บริการเก็บ ขนหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อของเทศบาล.....หรือเขตพื้นที่ที่เทศบาล..... มอบให้บุคคลอื่นดำเนินการแทน จะต้องเสียค่าธรรมเนียมการให้บริการแก่เทศบาล.....ตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายเทศบัญญัตินี้

ข้อ ๘ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดการมูลฝอยติดเชื้อให้เป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๙ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น (บัญญัติตามมาตรา ๑๙ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๑๐ ผู้ใดประสงค์จะเป็นผู้ดำเนินการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการในเขตราชการส่วนท้องถิ่น จะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายเทศบัญญัตินี้ พร้อมกับเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้ (ออกตามความในมาตรา ๕๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

(๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน / ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ

(๒) สำเนาใบอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๓) อื่นๆ ตามที่เทศบาล..... ประกาศกำหนด

ข้อ ๑๑ ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขดังต่อไปนี้ (ออกตามความในมาตรา ๕๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ให้ช่วยกันคิดว่าจะมี
อะไรต้องกำหนด
ควบคุมอย่างไร?

(๑) ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินการรับทำการเก็บ ขนมูลฝอยติดเชื้อ

(๑.๑)

(๑.๒)

(๑.๓)

(๑.๔) ฯลฯ

(๒) ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินการรับทำการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

(๒.๑)

(๒.๒)

(๒.๓)

(๒.๔) ฯลฯ

ให้ช่วยกันคิดว่าจะมี
อะไรต้องกำหนด
ควบคุมอย่างไร?

ข้อ ๑๒ เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาต หรือคำขอต่ออายุใบอนุญาต ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอ ถ้าปรากฏว่าคำขอดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์นั้นทั้งหมด และแจ้งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ในคราวเดียวกัน และในกรณีจำเป็นที่จะต้องส่งคืนคำขอแก่ผู้ขออนุญาต ก็ให้ส่งคืนคำขอพร้อมทั้งแจ้งความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์ให้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำขอ

เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาต พร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในเทศบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลา และเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาตามวรรคสอง หรือตามที่ได้ขยายเวลาไว้แล้วนั้น แล้วแต่กรณี (บัญญัติตามมาตรา ๕๖ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๑๓ ผู้ได้รับใบอนุญาต ต้องมารับใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ ได้รับหนังสือแจ้งการอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หากไม่มารับภายในกำหนด เวลาดังกล่าวโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าสละสิทธิ์ (ออกตามความใน มาตรา ๕๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๑๔ บรรดาใบอนุญาตที่ออกให้ตามเทศบัญญัตินี้ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่ วันที่ออกใบอนุญาต และให้ใช้ได้เพียงในเขตอำนาจของเทศบาล..... เท่านั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ ยื่นคำขอพร้อมกับเสียค่าธรรมเนียมแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงาน ท้องถิ่นจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไป ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด (ออกตาม ความใน มาตรา ๕๕ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๑๕ ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องเสียค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตตาม อัตราที่กำหนดไว้ท้ายเทศบัญญัตินี้ในวันที่มารับใบอนุญาตสำหรับกรณีที่เป็น การขอรับใบอนุญาตครั้งแรก หรือก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุสำหรับกรณีที่เป็น การขอต่ออายุใบอนุญาตตลอดเวลาที่ยังดำเนินการนั้น ถ้ามิได้เสียค่าธรรมเนียมภายใน เวลาที่กำหนด ให้ชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละยี่สิบของจำนวนค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระ เว้นแต่ผู้ได้รับใบอนุญาตจะได้บอกเลิกการดำเนินการนั้นก่อนถึงกำหนดการเสีย ค่าธรรมเนียมครั้งต่อไป

ในกรณีที่ผู้มิหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งค้างชำระค่าธรรมเนียม ติดต่อกันเกินกว่าสองครั้ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดการดำเนิน กิจการไว้จนกว่าจะได้เสียค่าธรรมเนียมและค่าปรับจนครบจำนวน (ออกตามความใน มาตรา ๖๕ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๑๖ บรรดาค่าธรรมเนียมและค่าปรับตามเทศบัญญัตินี้ให้เป็นรายได้ ของเทศบาล.....(บัญญัติตามมาตรา ๖๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๑๗ ผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ดำเนินการตามเทศบัญญัตินี้จะพึง เรียกเก็บค่าบริการจากผู้ใช้บริการได้ไม่เกินอัตราค่าบริการขั้นสูงตามที่กำหนดไว้ท้าย เทศบัญญัตินี้ (ออกตามความในมาตรา ๒๐ (๕) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๑๘ ผู้ได้รับใบอนุญาตตามเทศบัญญัตินี้ต้องแสดงใบอนุญาตไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการตลอดเวลาที่ประกอบกิจการ (บัญญัติตามมาตรา ๕๗ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๑๙ ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายเทศบัญญัตินี้

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีใบอนุญาตสูญหาย ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำสำเนาบันทึกการแจ้งความต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ที่ใบอนุญาตสูญหายมาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

(๒) ในกรณีใบอนุญาตถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำใบอนุญาตเดิมเท่าที่เหลืออยู่ มาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย (ออกตามความในมาตรา ๕๘ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๒๐ ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตตามข้อบังคับนี้ ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือเทศบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามเทศบัญญัตินี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ภายในเวลาที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่เกินสิบห้าวัน (บัญญัติตามมาตรา ๕๙ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๒๑ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาต

(๑) ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปและมีเหตุที่จะต้องถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอีก

(๒) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓) ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือเทศบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามเทศบัญญัตินี้ และการไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องนั้นก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน หรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน (บัญญัติตามมาตรา ๖๐ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๒๒ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ ในกรณีที่ไม่พบผู้รับใบอนุญาต หรือผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าว ให้ส่งคำสั่งโดยทางไปรษณีย์ตอบรับ หรือให้ปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำราชการของผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตนั้นได้รับทราบคำสั่งแล้วตั้งแต่วันที่คำสั่งไปถึงหรือวันปิดคำสั่ง แล้วแต่กรณี (บัญญัติตามมาตรา ๖๑ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๒๓ ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตอีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต (บัญญัติตามมาตรา ๖๒ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๒๔ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตอำนาจของในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้ (บัญญัติตามมาตรา ๔๔ วรรคสอง พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๒๕ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเทศบัญญัตินี้และกฎกระทรวงต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ (ตามแม่บทพระราชบัญญัติการสาธารณสุขกำหนดไว้แล้ว)

ข้อ ๒๖ ให้นายกเทศมนตรี.....ผู้รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้
และให้มีอำนาจออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็น
ไปตามเทศบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่.....

(ลงชื่อ)

(.....)

นายกเทศมนตรี.....

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(.....)

ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม
ท้ายเทศบัญญัติ.....
เรื่อง การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ.

บัญชีอัตราค่าบริการขั้นสูง
ท้ายเทศบัญญัติ.....
เรื่อง การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ.

ตัวอย่างที่ ๓ ร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง การจัดการมูลฝอย
ติดเชื้อ พ.ศ.

หลักการ

ให้มีข้อบัญญัติว่าด้วยการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

เหตุผล

เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ
ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล..... ซึ่งพระราช
บัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้กระทำได้โดยการตราเป็นข้อบัญญัติ
จึงตราข้อบัญญัตินี้

(ร ำ ง)

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....

เรื่อง การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....ว่าด้วย
การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและ
องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา ๒๐
มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๕ แห่งพระราช
บัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบาง
ประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับ
มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ
แห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล.....โดยความเห็นชอบของสภาองค์การ
บริหารส่วนตำบล.....และนายอำเภอ.....จึงตราข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....เรื่อง
การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ.”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล..... ตั้งแต่
วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ตามนัย มาตรา ๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐)

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้
ตราไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้

“มูลฝอยติดเชื้อ” หมายความว่า มูลฝอยที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณ
หรือมีความเข้มข้นซึ่งถ้ามีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับมูลฝอยนั้นแล้วสามารถทำให้เกิด
โรคได้

กรณีมูลฝอยดังต่อไปนี้ ที่เกิดขึ้นหรือใช้ในกระบวนการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์และการรักษาพยาบาล การให้ภูมิคุ้มกันโรคและการทดลองเกี่ยวกับโรค และการตรวจชั้นสูตรศพหรือซากสัตว์ รวมทั้งในการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นมูลฝอยติดเชื้อ

(๑) ซากหรือชิ้นส่วนของมนุษย์หรือสัตว์ที่เป็นผลมาจากการผ่าตัด การตรวจชั้นสูตรศพหรือซากสัตว์ และการใช้สัตว์ทดลอง

(๒) วัสดุของมีคม เช่น เข็ม ใบมีด กระบอกฉีดยา หลอดแก้ว ภาชนะที่ทำด้วยแก้ว สไลด์ และแผ่นกระจกปิดสไลด์

(๓) วัสดุซึ่งสัมผัสหรือสงสัยว่าจะสัมผัสกับเลือด ส่วนประกอบของเลือด ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเลือด สารน้ำจากร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์ หรือวัคซีนที่ทำจากเชื้อโรคที่มีชีวิต เช่น สำลี ผ้าก๊อซ ผ้าต่างๆ และท่อยาง

(๔) มูลฝอยทุกชนิดที่มาจากห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง (บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค้การบริหารส่วนตำบล.....(บัญญัติตามมาตรา ๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ (บัญญัติตามมาตรา ๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน หรือสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ (บัญญัติตามมาตรา ๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้ (บัญญัติตามมาตรา ๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“ห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง” หมายความว่า ห้องรักษาผู้ป่วยซึ่งติดเชื้อร้ายแรงตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“สถานบริการการสาธารณสุข” หมายความว่า (บัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

(๑) สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และหมายความรวมถึงสถานพยาบาลของทางราชการ

(๒) สถานพยาบาลสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ และหมายความรวมถึงสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการ

“สถานพยาบาลของทางราชการ” หมายความว่า สถานพยาบาลของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น สภากาชาดไทย และสถานพยาบาลของหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (บัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“สถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการ” หมายความว่า สถานพยาบาลสัตว์ของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น สภากาชาดไทย และสถานพยาบาลสัตว์ของหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (บัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย” หมายความว่า ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายที่มีได้ตั้งอยู่ภายในสถานบริการการสาธารณสุข ซึ่งได้แก่ ห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์สารเคมีและจุลินทรีย์ในวัตถุตัวอย่างจากร่างกายมนุษย์หรือสัตว์ที่อาจก่อให้เกิดเชื้ออันตราย และห้องปฏิบัติการทดสอบด้านสาธารณสุขที่ทำการตรวจวิเคราะห์คุณภาพ ส่วนประกอบ และความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สุขภาพที่อาจก่อให้เกิดเชื้ออันตราย ทั้งนี้ ตามลักษณะและเงื่อนไขที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (บัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“ผู้ประกอบการกิจการสถานบริการการสาธารณสุข” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และผู้ได้รับใบอนุญาตให้ตั้งสถานพยาบาลสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ และหมายความรวมถึงราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วน

ท้องถิ่น สภาภาคไทย และหน่วยงานอื่นของรัฐที่จัดตั้งสถานพยาบาลของทางราชการหรือสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการ (บัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“ผู้ดำเนินการสถานบริการการสาธารณสุข” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และผู้ได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ และหมายความรวมถึงผู้อำนวยการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งรับผิดชอบดำเนินการสถานพยาบาลของทางราชการและสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการ (บัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“ผู้ประกอบการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย” หมายความว่า เจ้าของหรือผู้ครอบครองห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย (บัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

“ผู้ดำเนินการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย” หมายความว่า ผู้จัดการหรือเจ้าหน้าที่ที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย (บัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๕ การเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....ให้เป็นอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล.....

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง องค์การบริหารส่วนตำบล.....อาจร่วมกับหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นดำเนินการภายใต้ข้อตกลงร่วมกันก็ได้

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร องค์การบริหารส่วนตำบล.....อาจมอบให้บุคคลใดดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทนภายใต้การควบคุมดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบล.....หรืออาจอนุญาตให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนินการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการก็ได้

ข้อ ๖ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนดเขตพื้นที่การให้บริการเก็บ ขนหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อหรือเขตพื้นที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบล..... มอบให้ บุคคลอื่นดำเนินการแทนหรือเขตพื้นที่การอนุญาตให้บุคคลใดดำเนินกิจการโดยทำ เป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการในเขตอำนาจของ องค์การบริหารส่วนตำบล..... และระเบียบปฏิบัติได้ตามความจำเป็น

ข้อ ๗ ผู้ประกอบกิจการสถานบริการสาธารณสุขหรือผู้ประกอบ กิจการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่การให้บริการเก็บ ขนหรือกำจัด มูลฝอยติดเชื้อขององค์การบริหารส่วนตำบล.....หรือเขตพื้นที่ที่องค์การบริหาร ส่วนตำบล..... มอบให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนจะต้องเสียค่าธรรมเนียมการให้ บริการแก่องค์การบริหารส่วนตำบล.....ตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ ทั้งนี้ การจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ องค์การบริหาร ส่วนตำบล.....จะต้องดำเนินการให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามที่กำหนดในกฎ กระทรวง (ออกตามความในมาตรา ๒๐ (๔) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๘ ห้ามมิให้ผู้ใดถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นในที่หรือทางสาธารณะ ซึ่ง มูลฝอยติดเชื้อ นอกจากถ่าย เท หรือทิ้ง หรือกำจัด ณ สถานที่ หรือตามวิธีที่ องค์การบริหารส่วนตำบล..... กำหนดหรือจัดไว้ให้

ให้องค์การบริหารส่วนตำบล..... จัดให้มีสถานที่ถ่าย เท หรือทิ้งมูลฝอย ติดเชื้อในที่หรือทางสาธารณะ หรือกำหนดให้มีวิธีกำจัดมูลฝอยติดเชื้อที่ถ่ายเท หรือทิ้งโดยวิธีอื่นตามมาตรฐานหรือตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด แล้วแต่กรณี (บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๙ ข้อบัญญัติในส่วนที่ว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อในหมวด ๔ ให้ใช้บังคับแก่ผู้ประกอบกิจการสถานบริการสาธารณสุขหรือผู้ประกอบกิจการ ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายที่ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยตนเองด้วย และให้ สถานบริการสาธารณสุขหรือห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายนั้นแจ้งให้องค์การ บริหารส่วนตำบล..... จัดส่งเจ้าหน้าที่ไปทำการตรวจสอบระบบกำจัดมูลฝอยติด เชื้อให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และเมื่อองค์การบริหารส่วนตำบล..... ได้ให้ ความเห็นชอบแล้ว ผู้ดำเนินการสถานบริการสาธารณสุขหรือผู้ดำเนินการห้อง ปฏิบัติการเชื้ออันตรายดังกล่าว จึงจะดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยตนเองได้

ในการตรวจสอบระบบการจัดมูลฝอยติดเชื้อตามวรรคหนึ่ง องค์การบริหารส่วนตำบล..... อาจร้องขอให้อธิบดีกรมอนามัยหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมอนามัยมอบหมายจัดส่งเจ้าหน้าที่กรมอนามัยไปร่วมตรวจสอบกับเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล..... ได้ (บัญญัติตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๑๐ ในการปฏิบัติการตามข้อบัญญัตินี้ ให้ผู้ประกอบกิจการสถานบริการการสาธารณสุข ผู้ประกอบกิจการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย และองค์การบริหารส่วนตำบล..... รวมทั้งบุคคลซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบล..... มอบให้ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อภายใต้การควบคุมดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบล..... และบุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ แล้วแต่กรณี ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในการเก็บและหรือขนมูลฝอยติดเชื้อ ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บและหรือขนมูลฝอยติดเชื้ออย่างน้อยหนึ่งคน โดยเจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะต้องมีคุณสมบัติสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ในด้านสาธารณสุข สุขาภิบาล ชีววิทยา และวิทยาศาสตร์การแพทย์ ด้านใดด้านหนึ่ง

(๒) ในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้ออย่างน้อยสองคน โดยคนหนึ่งต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดใน (๑) ส่วนอีกคนหนึ่งต้องมีคุณสมบัติสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ในด้านสุขาภิบาล วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม และวิศวกรรมเครื่องกล ด้านใดด้านหนึ่ง

(๓) ในกรณีที่มีการดำเนินการทั้ง (๑) และ (๒) จะจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้ออย่างน้อยสองคน ซึ่งมีคุณสมบัติตาม (๒) ก็ได้

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่การเก็บ การขน และการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยตนเอง ขององค์การบริหารส่วนตำบล..... หรือสถานพยาบาลของทางราชการหรือสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการแต่องค์การบริหารส่วนตำบล.....

หรือสถานพยาบาลของทางราชการหรือสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการนั้นจะต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของตน อย่างน้อยหนึ่งคน ซึ่งมีคุณสมบัติตาม (๒) ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์หรือสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ด้านใดด้านหนึ่ง เป็นผู้รับผิดชอบในการเก็บ การชน และการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อนั้น

เจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บ ขน และหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม อาจแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกซึ่งมีคุณสมบัติดังกล่าวก็ได้ (บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๑๑ ในการเก็บและหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อภายในสถานบริการการสาธารณสุข ซึ่งมีใช้สถานพยาบาลของทางราชการและสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการหรือภายในห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย ของเอกชน ให้ผู้ประกอบการกิจการสถานบริการการสาธารณสุขหรือผู้ประกอบการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย ควบคุมดูแลให้ผู้ดำเนินการสถานบริการการสาธารณสุขหรือผู้ดำเนินการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บและหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ และดำเนินการเก็บและหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อที่เกิดขึ้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหมวด ๒ และหมวด ๔ แห่งข้อบัญญัตินี้ (บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๑๒ ในการเก็บ ขน และหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อขององค์การบริหารส่วนตำบล..... หรือสถานพยาบาลของทางราชการหรือสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการ ให้ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค องค์การบริหารส่วนตำบล..... สภากาชาดไทย หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่จัดตั้งสถานพยาบาลของทางราชการหรือสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการ แล้วแต่กรณี ควบคุมดูแลให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ดำเนินการสถานพยาบาลของทางราชการหรือผู้ดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการนั้นแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บ ขน และหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ดำเนินการเก็บ ขน และหรือกำจัดมูลฝอย ติดเชื้อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ที่กำหนดในหมวด ๒ หมวด ๓ และหมวด ๔ แห่งข้อบัญญัตินี้

ในการเก็บ การขน และหรือการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อของบุคคลซึ่ง
องค์การบริหารส่วนตำบล..... มอบให้ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อภายใต้การ
ควบคุมดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบล..... และของบุคคล ซึ่งได้รับใบอนุญาต
จากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ดำเนินการรับทำการเก็บ ขน และกำจัด มูลฝอยติด
เชื้อโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ ให้
องค์การบริหารส่วนตำบล..... หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ควบคุมดูแล
ให้บุคคลดังกล่าว จัดให้มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ และดำเนินการเก็บ ขน และหรือ
กำจัดมูลฝอยติดเชื้อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่กำหนดในหมวด ๒
หมวด ๓ และหมวด ๔ แห่งข้อบัญญัตินี้

ในการมอบให้บุคคลใดดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อหรือการออกใบ
อนุญาตให้บุคคลใดดำเนินการรับทำการเก็บ ขน และหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ
ให้องค์การบริหารส่วนตำบล..... กำหนดระยะเวลาและเส้นทางขน ตลอดจน
เงื่อนไขหรือข้อปฏิบัติอื่นๆ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ให้บุคคลดัง
กล่าวถือปฏิบัติไว้ด้วย (บัญญัติตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ
พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๑๓ บุคคลซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบล..... มอบให้ดำเนินการ
กำจัดมูลฝอยติดเชื้อภายใต้การควบคุมดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบล.....
และบุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ดำเนินการรับทำการ
เก็บมูลฝอยติดเชื้อ โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่า
บริการ แล้วแต่กรณี มีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รับผิดชอบใน
การเก็บ การขน และหรือการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ และดำเนินการเก็บ ขน และ
หรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในหมวด ๒
หมวด ๓ และหมวด ๔ แห่งข้อบัญญัตินี้ (บัญญัติตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัด
มูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๑๔ ให้ผู้ดำเนินการสถานบริการการสาธารณสุข ผู้ดำเนินการห้อง
ปฏิบัติการเชื้ออันตราย และเจ้าพนักงานท้องถิ่น มีหน้าที่ควบคุมดูแลเจ้าหน้าที่รับ
ผิดชอบในการเก็บ การขน และหรือการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อของตน และดำเนิน

การเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด ในหมวด ๑ หมวด ๒ และหมวด ๓ แห่งข้อบัญญัตินี้ (บัญญัติตามกฎหมายกระทรวงว่า ด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

หมวด ๑

การเก็บบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ

ข้อ ๑๕ ภายใต้บังคับข้อ ๑๗ ให้เก็บบรรจุมูลฝอยติดเชื้อในภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อดังนี้

(๑) มูลฝอยติดเชื้อประเภทวัสดุของมีคม ให้เก็บบรรจุในภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อที่มีคุณลักษณะตามข้อ ๑๖ (๑)

(๒) มูลฝอยติดเชื้ออื่นซึ่งมิใช่ประเภทวัสดุของมีคม ให้เก็บบรรจุในภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อที่มีคุณลักษณะตามข้อ ๑๖ (๒)

ภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามวรรคหนึ่ง ต้องใช้เพียงครั้งเดียว และต้องทำลายพร้อมกับการกำจัดมูลฝอยติดเชื่อนั้น

ข้อ ๑๖ ภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามข้อ ๑๕ ต้องมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อที่เป็นกล่องหรือถัง ต้องทำด้วยวัสดุที่แข็งแรง ทนทานต่อการแทงทะลุและการกัดกร่อนของสารเคมี เช่น พลาสติกแข็งหรือโลหะ มีฝาปิดมิดชิด และป้องกันการรั่วไหลของของเหลวภายในได้ และสามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวกโดยผู้ขนย้ายไม่มีการสัมผัสกับมูลฝอยติดเชื้อ

(๒) ภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อที่เป็นถุง ต้องทำจากพลาสติกหรือวัสดุอื่นที่มีความเหนียวไม่ฉีกขาดง่าย ทนทานต่อสารเคมีและการรับน้ำหนักน้ำได้ ไม่รั่วซึมและไม่ดูดซึม

ภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามวรรคหนึ่ง ต้องมีสีแดง ทึบแสง และมีข้อความสีดำที่มีขนาดสามารถอ่านได้ชัดเจนว่า “มูลฝอยติดเชื้อ” อยู่ภายใต้รูปหั่วกะโหลกไขว้ คู่กับตราหรือสัญลักษณ์ที่ใช้ระหว่างประเทศตามที่กระทรวง

สาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และต้องมีข้อความว่า “ห้ามนำกลับมาใช้อีก” และ “ห้ามเปิด” ในกรณีที่สถานบริการการสาธารณสุขมิได้ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยตนเอง สถานบริการการสาธารณสุขดังกล่าวจะต้องระบุชื่อของตนไว้ที่ภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ และในกรณีที่ภาชนะสำหรับบรรจุ มูลฝอยติดเชื่อนั้นใช้สำหรับเก็บมูลฝอยติดเชื้อไว้เพื่อรอการขนไปกำจัดเกินกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่เกิดมูลฝอยติดเชื่อนั้น ให้ระบุวันที่ที่เกิดมูลฝอยติดเชื้อดังกล่าวไว้ที่ภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อด้วย

ภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามวรรคหนึ่ง มิได้หลายขนาดตามความเหมาะสมของการเก็บ การขน และการกำจัด แต่ในกรณีที่กระทรวงสาธารณสุขเห็นสมควร เพื่อความสะดวกในการเก็บ การขน และการกำจัด จะกำหนดขนาดของภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อสำหรับใช้ในสถานบริการการสาธารณสุขใด หรือสำหรับใช้ในห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายใดก็ได้ (บัญญัติตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๑๗ การเก็บมูลฝอยติดเชื้อในภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามที่กำหนดใน ข้อ ๑๕ อาจจะจัดให้มีภาชนะรองรับภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อก็ได้ โดยภาชนะรองรับนั้นจะต้องทำด้วยวัสดุที่แข็งแรง ทนทานต่อสารเคมี ไม่รั่วซึม ทำความสะอาดได้ง่าย และต้องมีฝาปิดเปิดมิดชิด เว้นแต่ในท้องที่มีมีการป้องกันสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค และจำเป็นต้องใช้งานตลอดเวลา จะไม่มีฝาปิดเปิดก็ได้

ภาชนะรองรับตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้ได้หลายครั้งแต่ต้องดูแลรักษาให้สะอาดอยู่เสมอ (บัญญัติตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๑๘ การเก็บมูลฝอยติดเชื้อ ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ต้องเก็บมูลฝอยติดเชื้อตรงแหล่งเกิดมูลฝอยติดเชื่อนั้น และต้องเก็บลงในภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามที่กำหนดในข้อ ๑๕ โดยไม่ปนกับมูลฝอยอื่น และในกรณีที่ไม่สามารถเก็บลงในภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อได้ โดยทันทีที่เกิดมูลฝอยติดเชื้อ จะต้องเก็บมูลฝอยติดเชื่อนั้นลงในภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอย ติดเชื้อโดยเร็วที่สุดเมื่อมีโอกาสดังกล่าว

(๒) ต้องบรรจุมูลฝอยติดเชื้อไม่เกินสามในสี่ส่วนของความจุของภาชนะ สำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามที่กำหนดในข้อ ๑๕ (๑) แล้วปิดฝาให้แน่น หรือไม่เกินสองในสามส่วนของความจุของภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามที่กำหนดในข้อ ๑๕ (๒) แล้วผูกมัดปากถุงด้วยเชือกหรือวัสดุอื่นให้แน่น

(๓) กรณีการเก็บมูลฝอยติดเชื้อภายในสถานบริการการสาธารณสุขหรือภายในห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย ที่มีปริมาณมาก หากยังไม่เคลื่อนย้ายภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื่อนั้นออกไปทันที จะต้องจัดให้มีที่หรือ มุมหนึ่งของห้องสำหรับเป็นที่รวมภาชนะที่ได้บรรจุมูลฝอยติดเชื้อแล้ว เพื่อรอการเคลื่อนย้ายไปเก็บกักในที่พักรวม มูลฝอยติดเชื้อ แต่ห้ามเก็บไว้เกินหนึ่งวัน

(๔) จัดให้มีที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อที่มีลักษณะตามข้อ ๑๙ เพื่อรอการขนไปกำจัด และต้องทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรคในที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้ออย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง (บัญญัติตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๑๙ ภายใต้บังคับข้อ ๒๒ ในการเก็บมูลฝอยติดเชื้อ จะต้องจัดให้มีที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อที่เป็นห้องหรือเป็นอาคารเฉพาะแยกจากอาคารอื่นโดยมีลักษณะดังต่อไปนี้ สำหรับใช้เก็บกักภาชนะบรรจุ มูลฝอยติดเชื้อเพื่อรอการขนไปกำจัด

(๑) มีลักษณะไม่แพร่เชื้อ และอยู่ในที่ที่สะดวกต่อการขนมูลฝอยติดเชื้อไปกำจัด

(๒) มีขนาดกว้างเพียงพอที่จะเก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อได้อย่างน้อยสองวัน

(๓) พื้นและผนังต้องเรียบ ทำความสะอาดได้ง่าย

(๔) มีรางหรือท่อระบายน้ำทิ้งเชื่อมต่อกับระบบบำบัดน้ำเสีย

(๕) มีลักษณะโปร่ง ไม่อับชื้น

(๖) มีการป้องกันสัตว์แมลงเข้าไป มีประตูกว้างพอสมควรตามขนาดของห้อง หรืออาคาร เพื่อสะดวกต่อการปฏิบัติงาน และปิดด้วยกุญแจหรือปิดด้วยวิธีอื่นที่บุคคลทั่วไปไม่สามารถที่จะเข้าไปได้

(๓) มีข้อความเป็นคำเตือนที่มีขนาดสามารถเห็นได้ชัดเจนว่า “ที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ” ไว้ที่ หน้าห้องหรือหน้าอาคาร

(๔) มีลานสำหรับล้างรถเข็นอยู่ใกล้ที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ และลานนั้นต้องมีรางหรือท่อรวบรวมน้ำเสียจากการล้างรถเข็นเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสีย

ในกรณีที่เก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อไว้เกินเจ็ดวัน ที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อตามวรรคหนึ่ง ต้องสามารถควบคุมอุณหภูมิให้อยู่ที่ ๑๐ องศาเซลเซียส หรือต่ำกว่านั้นได้ (บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๒๐ การเคลื่อนย้ายภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อไปเก็บกักในที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อเพื่อรอการขนไปกำจัดตามข้อ ๑๙ ต้องดำเนินการให้ถูกสุขลักษณะดังนี้

(๑) ต้องมีผู้ปฏิบัติงานซึ่งมีความรู้เกี่ยวกับมูลฝอยติดเชื้อ โดยบุคคลดังกล่าวต้องผ่านการฝึกอบรมการป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อ ตามหลักสูตรและระยะเวลาที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๒) ผู้ปฏิบัติงานต้องสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ได้แก่ ถุงมือยางหนา ผ้ากันเปื้อน ผ้าปิดปาก ปิดจมูก และรองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง ตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน และถ้าในการปฏิบัติงาน ร่างกายหรือส่วนใดส่วนหนึ่งไปสัมผัสกับมูลฝอยติดเชื้อ ให้ผู้ปฏิบัติงานต้องทำความสะอาดร่างกายหรือส่วนที่อาจสัมผัสกับมูลฝอยติดเชื้อโดยทันที

(๓) ต้องกระทำทุกวันตามตารางเวลาที่กำหนด เว้นแต่มีเหตุจำเป็น

(๔) ต้องเคลื่อนย้ายโดยใช้รถเข็นสำหรับเคลื่อนย้ายภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อที่มีลักษณะตามที่กำหนดในข้อ ๒๑ เว้นแต่มูลฝอยติดเชื้อที่เกิดขึ้นมีปริมาณน้อยที่ไม่จำเป็นต้องใช้รถเข็นจะเคลื่อนย้ายโดยผู้ปฏิบัติงานซึ่งมีคุณสมบัติตาม (๑) ก็ได้

(๕) ต้องมีเส้นทางเคลื่อนย้ายที่แน่นอน และในระหว่างการเคลื่อนย้ายไปที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ ห้ามแหวะหรือหยุดพัก ณ ที่ใด

(๖) ต้องกระทำโดยระมัดระวัง ห้ามโยน หรือลากภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ

(๗) กรณีที่มีมูลฝอยติดเชื้อตกหล่นหรือภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อแตก ระหว่างทางห้ามหยิบด้วยมือเปล่า ต้องใช้คีมคีบหรือหยิบด้วยถุงมืออย่างหนา หากเป็นของเหลวให้ซับด้วยกระดาษ แล้วเก็บมูลฝอยติดเชื้อหรือกระดาษนั้นในภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อใบใหม่ แล้วทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อที่บริเวณพื้นนั้นก่อนเช็ดถูตามปกติ

(๘) ต้องทำความสะอาดและฆ่าเชื้อรถเข็นและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน อย่างน้อยวันละครั้ง และห้ามนำรถเข็นมูลฝอยติดเชื้อไปใช้ในกิจการอย่างอื่น (บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๒๑ รถเข็นสำหรับเคลื่อนย้ายภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้ออย่างน้อยต้องมีลักษณะและเงื่อนไข ดังนี้

(๑) ทำด้วยวัสดุที่ทำความสะอาดได้ง่าย ไม่มีแฉกมุมอันจะเป็นแหล่งหมักหมมของเชื้อโรค และสามารถทำความสะอาดด้วยน้ำได้

(๒) มีพื้นและผนังทึบ เมื่อจัดวางภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อแล้วต้องปิดฝาให้แน่น เพื่อป้องกันสัตว์และแมลงเข้าไป

(๓) มีข้อความสีแดงที่มีขนาดสามารถมองเห็นชัดเจนอย่างน้อยสองด้านว่า “รถเข็นมูลฝอยติดเชื้อ ห้ามนำไปใช้ในกิจการอื่น”

(๔) ต้องมีอุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับใช้เก็บมูลฝอยติดเชื้อที่ตกหล่นระหว่าง การเคลื่อนย้าย และอุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับใช้ทำความสะอาดและฆ่าเชื้อบริเวณที่มูลฝอยติดเชื้อตกหล่น ตลอดเวลาที่ทำกรเคลื่อนย้ายภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ (บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๒๒ สถานบริการการสาธารณสุขดังต่อไปนี้จะไม่จัดให้มีที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อตามข้อ ๑๙ ก็ได้ แต่ต้องจัดให้มีบริเวณที่พักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อไว้เป็นการเฉพาะ

(๑) สถานพยาบาลประเภทที่ไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน

(๒) สถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่ไม่มีที่พักระหว่างป่วยไว้ค้างคืน หรือประเภทที่มีที่พักระหว่างป่วย ไว้ค้างคืนตามชนิดและจำนวนไม่เกินที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๓) สถานที่ที่อาจมีมูลฝอยติดเชื้อตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา

บริเวณที่พักยานพาหนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามวรรคหนึ่ง ให้มีลักษณะตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (บัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

หมวด ๒ การเก็บ ขนมูลฝอยติดเชื้อ

ข้อ ๒๓ องค์การบริหารส่วนตำบล..... รวมทั้งบุคคลซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบล..... มอบให้ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อภายใต้การควบคุมดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบล..... และบุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บมูลฝอยติดเชื้อ โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ ซึ่งรับทำการขนมูลฝอยติดเชื้อจากที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อของสถานบริการการสาธารณสุขหรือของห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายเพื่อนำไปกำจัดภายนอกสถานบริการการสาธารณสุขหรือภายนอกบริเวณที่ตั้งห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย ต้องจัดให้มี

(๑) ยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อที่มีลักษณะตามที่กำหนดในข้อ ๒๕ โดยให้มีจำนวนที่เพียงพอต่อการประกอบการหรือการให้บริการ

(๒) ผู้ขับขี่และผู้ปฏิบัติงานประจำยานพาหนะซึ่งมีความรู้เกี่ยวกับมูลฝอยติดเชื้อโดยผ่านการฝึกอบรมการป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อตามหลักสูตรและระยะเวลาตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๓) ที่เก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อเพื่อรอการกำจัดซึ่งมีคุณลักษณะเช่นเดียวกับที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อตามข้อ ๑๘ โดยมีขนาดกว้างขวางเพียงพอที่จะเก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อไว้ได้จนกว่าจะขนไปกำจัด และให้มีข้อความเป็นคำเตือนว่า “ที่เก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ” ด้วยสีแดงและมีขนาดที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน แสดงไว้ในสภาพถาวรด้วย

(๔) บริเวณที่จอดเก็บยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อที่เป็นสถานที่เฉพาะมีขนาดกว้างขวางเพียงพอ มีรางหรือท่อระบายน้ำเสียจากการล้างยานพาหนะเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสีย และต้องทำความสะอาดบริเวณที่จอดเก็บยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้ออย่างสม่ำเสมอ (บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๒๔ การขนมูลฝอยติดเชื้อจากที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อของสถานบริการการสาธารณสุขหรือของห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายเพื่อนำไปกำจัดภายนอกสถานบริการการสาธารณสุขหรือภายนอกบริเวณที่ตั้งห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายต้องดำเนินการให้ถูกสุขลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ต้องขนโดยยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อตามข้อ ๒๓ (๑) เท่านั้น

(๒) ต้องขนอย่างสม่ำเสมอตามวันและเวลาที่กำหนด โดยคำนึงถึงปริมาณของมูลฝอยติดเชื้อและสถานที่จัดเก็บ เว้นแต่กรณีที่มีเหตุจำเป็น

(๓) ผู้ปฏิบัติงานประจำยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อ ต้องถือปฏิบัติตามข้อกำหนด ในข้อ ๒๐ (๒) (๖) และ (๗)

(๔) ผู้ขับขี่ยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อและผู้ปฏิบัติงานประจำยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อ ต้องระมัดระวังมิให้มูลฝอยติดเชื้อและภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตกหล่นในระหว่างการขน

ห้ามนำยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อไปใช้ในกิจการอย่างอื่น และให้ทำความสะอาดและฆ่าเชื้ออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง เว้นแต่กรณีภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อแตกหรือมีการรั่วไหล ต้องทำความสะอาด ในโอกาสแรกที่สามารถทำได้ (บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๒๕ ยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อต้องมีลักษณะและเงื่อนไขดังนี้

(๑) ตัวถังปิดทึบ ผนังด้านในต้องบุด้วยวัสดุที่ทนทาน ทำความสะอาดได้ง่ายไม่รั่วซึม

(๒) ในกรณีที่เป็ยานพาหนะสำหรับใช้ขนมูลฝอยติดเชื้อจากที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อตาม ข้อ ๑๗ วรรคสอง ภายในตัวถังของยานพาหนะนั้นต้องสามารถควบคุมอุณหภูมิให้อยู่ที่ ๑๐ องศาเซลเซียส หรือต่ำกว่านั้นได้ และจะต้องติดเครื่องเทอร์โมมิเตอร์ที่สามารถอ่านค่าอุณหภูมิภายในตัวถังไว้ด้วย

(๓) ข้อความสีแดงที่มีขนาดสามารถมองเห็นได้ชัดเจนปิดไว้ที่ภายนอกตัวถังด้านข้างทั้งสองด้านว่า “ใช้เฉพาะขนมูลฝอยติดเชื้อ”

(๔) กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล..... ทำการขนมูลฝอยติดเชื้อ ให้ องค์การบริหารส่วนตำบล..... แสดงชื่อขององค์การบริหารส่วนตำบล..... ด้วยตัวหนังสือสีแดงที่มีขนาดสามารถมองเห็นได้ชัดเจนไว้ที่ภายนอกตัวถังด้านข้างทั้งสองด้านของยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อ

กรณีบุคคลซึ่งได้รับมอบจากองค์การบริหารส่วนตำบล..... ให้เป็นผู้ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อภายใต้การควบคุมดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบล..... ทำการขนมูลฝอยติดเชื้อ ให้บุคคลนั้นแสดงชื่อขององค์การบริหารส่วนตำบล..... ด้วยตัวหนังสือสีแดงที่มีขนาดสามารถมองเห็นได้ชัดเจนไว้ที่ภายนอกตัวถังด้านข้างทั้งสองด้านของยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อ พร้อมกับแสดงแผ่นป้ายขนาดสามารถมองเห็นได้ชัดเจนระบุวิธีการที่องค์การบริหารส่วนตำบล..... มอบให้บุคคลนั้นดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อและชื่อ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลนั้นไว้ในยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อในบริเวณที่บุคคลภายนอกสามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนด้วย

กรณีบุคคลซึ่งได้รับอนุญาตจากองค์การบริหารส่วนตำบล..... ให้เป็นผู้ดำเนินการรับทำการขนมูลฝอยติดเชื้อโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ ทำการขนมูลฝอยติดเชื้อ ให้บุคคลนั้นแสดงชื่อขององค์การบริหารส่วนตำบล..... ด้วยตัวหนังสือสีแดงที่มีขนาดสามารถมองเห็นได้ชัดเจน พร้อมกับแผ่นป้ายขนาดที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน ระบุรหัสหรือหมายเลขใบอนุญาต ชื่อ สถานที่ และหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลนั้น ไว้ที่ภายนอกตัวถังด้านข้างของยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อ

(๕) ต้องมีเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมสำหรับผู้ขับขี่และผู้ปฏิบัติงานประจำยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อ อุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากการตกหล่นหรือการรั่วไหลของมูลฝอยติดเชื้อ อุปกรณ์หรือเครื่องมือป้องกันอัคคีภัย และอุปกรณ์หรือเครื่องมือสื่อสารสำหรับใช้ติดต่อแจ้งเหตุอยู่ในยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อตลอดเวลาที่ทำการขนมูลฝอยติดเชื้อ (บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๒๖ ในกรณีที่ใช้รถเข็นตามข้อ ๒๑ ขนมูลฝอยติดเชื้อไปกำจัดยังสถานที่กำจัดตามหมวด ๔ ที่อยู่ภายในสถานบริการการสาธารณสุขหรือภายในบริเวณที่ตั้งห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายแทนยานพาหนะขนมูลฝอย ติดเชื้อตามข้อ ๒๕ ให้นำข้อ ๒๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

หมวด ๓ การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

ข้อ ๒๗ การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ต้องกำจัดมูลฝอยติดเชื้อโดยวิธีใดวิธีหนึ่งตามที่กำหนดในข้อ ๒๘

(๒) ต้องกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตามระยะเวลาที่องค์การบริหารส่วนตำบล..... กำหนด แต่ต้องไม่เกิน สามสิบวัน นับแต่วันที่ขนจากที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อของสถานบริการการสาธารณสุขหรือของห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย

(๓) ในระหว่างรอกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ต้องเก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อไว้ในที่เก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อที่มีลักษณะเช่นเดียวกับที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อตามข้อ ๑๙ โดยมีขนาดกว้างขวางเพียงพอที่จะเก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อไว้ได้จนกว่าจะทำการกำจัด รวมทั้งจัดให้มีข้อความเป็นคำเตือนว่า “ที่เก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ” ด้วยสีแดงและมีขนาดสามารถมองเห็นได้ชัดเจน แสดงไว้ด้วย

(๔) จัดให้มีผู้ปฏิบัติงานกำจัดมูลฝอยติดเชื้อซึ่งมีความรู้เกี่ยวกับมูลฝอยติดเชื้อ โดยผ่านการฝึกอบรมการป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อตามหลักสูตรและระยะเวลาตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๕) จัดให้มีเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมสำหรับผู้ปฏิบัติงานกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ รวมทั้งอุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากการตกหล่นหรือการรั่วไหลของมูลฝอยติดเชื้อและอุปกรณ์หรือเครื่องมือป้องกันอัคคีภัยไว้ประจำบริเวณที่ตั้งระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

(๖) กรณีที่สถานบริการการสาธารณสุข ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายหรือผู้ที่ได้รับอนุญาตใช้วิธีกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยวิธีการอื่นที่มีใช้วิธีเผาในเตาเผาตามข้อ ๒๘ (๑) ให้สถานบริการการสาธารณสุข ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตนั้นตรวจวิเคราะห์ตามข้อ ๓๐ เพื่อตรวจสอบเกณฑ์มาตรฐานในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อเป็นประจำทุกเดือน และให้รายงานผลการตรวจวิเคราะห์นั้นให้ราชการส่วนท้องถิ่นทราบเป็นประจำภายในวันที่ห้าของทุกเดือน (บัญญัติตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๒๘ การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ มีวิธีการดังนี้

(๑) เผาในเตาเผา

(๒) ทำลายเชื้อด้วยไอน้ำ

(๓) ทำลายเชื้อด้วยความร้อน

(๔) วิธีอื่นตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (บัญญัติตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตาม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๒๙ การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อโดยการเผาในเตาเผา ให้ใช้เตาเผาที่มีห้องเผามูลฝอยติดเชื้อและห้องเผาควัน การเผามูลฝอยติดเชื้อให้เผาที่อุณหภูมิไม่ต่ำกว่า ๗๖๐ องศาเซลเซียส และในการเผาควันให้เผาด้วยอุณหภูมิไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ องศาเซลเซียส ทั้งนี้ ตามแบบเตาเผาที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดหรือเห็นชอบ และในการเผาต้องมีการควบคุมมาตรฐานอากาศเสียที่ปล่อยออกจากเตา

เผาตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา วิธีอื่นตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (บัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๓๐ การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยวิธีการทำลายเชื้อด้วยไอน้ำหรือวิธีทำลายเชื้อด้วยความร้อนหรือวิธีอื่นตามข้อ ๒๘ (๒) (๓) หรือ (๔) จะต้องดำเนินการให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานทางชีวภาพ โดยมีประสิทธิภาพที่สามารถทำลายเชื้อแบคทีเรีย เชื้อรา ไวรัส และพาราสิต ในมูลฝอยติดเชื้อได้หมด

ภายหลังการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยวิธีดังกล่าวตามวรรคหนึ่งแล้ว ต้องมีการตรวจสอบเกณฑ์มาตรฐานทางชีวภาพโดยวิธีการตรวจวิเคราะห์เชื้อบะซิลลัสสะเทียโรเธอร์โมฟิลัสหรือบะซิลลัสซับทิลิส แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (บัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๓๑ เศษของมูลฝอยติดเชื้อที่เหลือหลังจากการเผาในเตาเผาตามข้อ ๒๘ หรือที่ผ่านการกำจัดเชื้อตามวิธีการตามข้อ ๓๐ แล้ว ให้ดำเนินการกำจัดตามวิธีกำจัดมูลฝอยทั่วไป เว้นแต่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดเป็นอย่างอื่น (บัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

หมวด ๔ การออกใบอนุญาต

ข้อ ๓๒ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น (บัญญัติตามมาตรา ๑๙ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๓๓ ผู้ใดประสงค์จะเป็นผู้ดำเนินการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัด มูลฝอยติดเชื้อโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่า บริการในเขตราชการส่วนท้องถิ่น จะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามแบบที่กำหนด ไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ พร้อมกับเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้ (ออกตามความใน มาตรา ๕๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

- (๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน / ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- (๒) สำเนาใบอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- (๓) อื่นๆ ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบล..... ประกาศกำหนด

ข้อ ๓๔ ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้ (ออกตามความในมาตรา ๕๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

(๑) ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินการรับทำการเก็บ ขนมูลฝอยติดเชื้อ

ให้ช่วยกันคิดว่าจะมี
อะไรต้องกำหนด
ควบคุมอย่างไร?

- (๑.๑)
- (๑.๒)
- (๑.๓)
- (๑.๔) ฯลฯ

(๒) ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินการรับทำการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

ให้ช่วยกันคิดว่าจะมี
อะไรต้องกำหนด
ควบคุมอย่างไร?

- (๒.๑)
- (๒.๒)
- (๒.๓)
- (๒.๔) ฯลฯ

ข้อ ๓๕ เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาต หรือคำขอต่ออายุใบอนุญาต ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอ ถ้าปรากฏว่า คำขอดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไข ที่กำหนดไว้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์นั้น ทั้งหมด และแจ้งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ในคราวเดียวกัน และ

ในกรณีจำเป็นที่จะต้องส่งคืนคำขอแก่ผู้ขออนุญาต ก็ให้ส่งคืนคำขอพร้อมทั้งแจ้งความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์ให้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำขอ

เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาตามวรรคสองหรือตามที่ได้ขยายเวลาไว้แล้วนั้น แล้วแต่กรณี (บัญญัติตามมาตรา ๕๖ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๓๖ ผู้ได้รับอนุญาต ต้องมารับใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หากไม่มารับภายในกำหนดเวลาดังกล่าวโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าสละสิทธิ์ (ออกตามความในมาตรา ๕๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๓๗ บรรดาใบอนุญาตที่ออกให้ตามข้อบัญญัตินี้ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต และให้ใช้ได้เพียงในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล..... เท่านั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอพร้อมกับเสียค่าธรรมเนียมแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด (ออกตามความในมาตรา ๕๕ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๓๘ ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องเสียค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ในวันที่มารับใบอนุญาตสำหรับกรณีที่เป็นการขอรับใบอนุญาตครั้งแรก หรือก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุสำหรับกรณีที่เป็นการขอต่ออายุใบอนุญาตตลอดเวลาที่ยังดำเนินกิจการนั้น ถ้ามิได้เสียค่าธรรมเนียมภายใน

เวลาที่กำหนด ให้ชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละยี่สิบของจำนวนค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระเว้นแต่ผู้ได้รับใบอนุญาตจะได้บอกเลิกการดำเนินกิจการนั้นก่อนถึงกำหนดการเสียค่าธรรมเนียมครั้งต่อไป

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งค้างชำระค่าธรรมเนียมติดต่อกันเกินกว่าสองครั้ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดการดำเนินกิจการไว้จนกว่าจะได้เสียค่าธรรมเนียมและค่าปรับจนครบจำนวน (ออกตามความในมาตรา ๖๕ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๓๙ บรรดาค่าธรรมเนียมและค่าปรับตามข้อบัญญัตินี้ ให้เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น (บัญญัติตามมาตรา ๖๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๔๐ ผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ดำเนินการตามข้อบัญญัตินี้จะพึงเรียกเก็บค่าบริการจากผู้ใช้บริการได้ไม่เกินอัตราค่าบริการขั้นสูงตามที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ (ออกตามความในมาตรา ๒๐ (๕) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๔๑ ผู้ได้รับใบอนุญาตตามข้อบัญญัตินี้ ต้องแสดงใบอนุญาตไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการตลอดเวลาที่ประกอบกิจการ (บัญญัติตามมาตรา ๕๗ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๔๒ ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีใบอนุญาตสูญหาย ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำสำเนาบันทึกการแจ้งความต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ที่ใบอนุญาตสูญหายมาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

(๒) ในกรณีใบอนุญาตถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำใบอนุญาตเดิมเท่าที่เหลืออยู่ มาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย (ออกตามความในมาตรา ๕๘ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๔๓ ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตตามข้อบังคับนี้ ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือข้อบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามข้อบัญญัตินี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ภายในเวลาที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่เกินสิบห้าวัน (บัญญัติตามมาตรา ๕๙ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๔๔ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาต

(๑) ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปและมีเหตุที่จะต้องถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอีก

(๒) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓) ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือข้อบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามข้อบัญญัตินี้ และการไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องนั้นก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน หรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน (บัญญัติตามมาตรา ๖๐ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๔๕ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ ในกรณีที่ไม่มีพบผู้รับใบอนุญาต หรือผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าว ให้ส่งคำสั่งโดยทางไปรษณีย์ตอบรับ หรือให้ปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำางานของผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตนั้นได้รับทราบคำสั่งแล้วตั้งแต่วันที่คำสั่งไปถึง หรือวันปิดคำสั่ง แล้วแต่กรณี (บัญญัติตามมาตรา ๖๑ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๔๖ ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตอีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกลงสั่งเพิกถอนใบอนุญาต (บัญญัติตามมาตรา ๖๒ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๔๗ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตอำนาจของในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้ (บัญญัติตามมาตรา ๔๔ วรรคสอง พระราชบัญญัติการสาธารณสุข)

ข้อ ๔๘ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ (แม่บทตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขกำหนดไว้แล้ว)

ข้อ ๔๙ ให้นายกองคการบริหารส่วนตำบล.....เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่.....

(ลงชื่อ)

(.....)

นายกองคการบริหารส่วนตำบล.....

เห็นชอบ

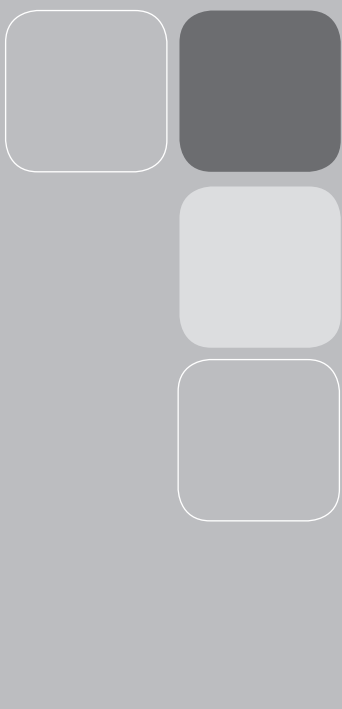
(ลงชื่อ)

(.....)

นายอำเภอ.....

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม
ทำข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....
เรื่อง การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ.

บัญชีอัตราค่าบริการขั้นสูง
ท้ายข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....
เรื่อง การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ.

A decorative graphic consisting of several squares of varying shades of gray and white, arranged in a staggered, overlapping pattern on the left side of the page.

ภาคผนวก ข

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข

พ.ศ. ๒๕๓๕

พระราชบัญญัติ

การสาธารณสุข

พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการใช้จุจาระเป็นปุ๋ย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔

(๒) พระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๕

(๓) พระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๗

- (๔) พระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๕
(๕) พระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๗
(๖) พระราชบัญญัติควบคุมการใช้อุจจาระเป็นปุ๋ย พุทธศักราช ๒๔๘๐
(๗) พระราชบัญญัติควบคุมการใช้อุจจาระเป็นปุ๋ย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๔
(๘) พระราชบัญญัติควบคุมการใช้อุจจาระเป็นปุ๋ย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๗
มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“สิ่งปฏิกูล” หมายความว่า อุจจาระหรือปัสสาวะ และหมายความรวมถึง
สิ่งอื่นใดซึ่งเป็นสิ่งโสโครกหรือมีกลิ่นเหม็น

* “มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า
เศษวัตถุ วัสดุพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร ถัง มูลสัตว์ ชากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บ
กวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื่อ
มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของ
เอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า
สำนักงานหรือสิ่งก่อสร้างขึ้นอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้

“ตลาด” หมายความว่า สถานที่ซึ่งปกติจัดไว้ให้ผู้ค้าใช้เป็นชุมนุมเพื่อ
จำหน่ายสินค้าประเภทสัตว์ เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ หรืออาหารอันมีสภาพเป็นของสด
ประกอบหรือปรุงแล้วหรือของเสียง่าย ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีการจำหน่ายสินค้าประเภทอื่น
ด้วยหรือไม่ก็ตาม และหมายความรวมถึงบริเวณซึ่งจัดไว้สำหรับให้ผู้ค้าใช้เป็น
ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทดังกล่าวเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราวหรือตามวัน
ที่กำหนด

“สถานที่จำหน่ายอาหาร” หมายความว่า อาคาร สถานที่ หรือบริเวณ
ใดๆ ที่มีใช้ที่หรือทางสาธารณะ ที่จัดไว้เพื่อประกอบอาหารหรือปรุงอาหารจน
สำเร็จและจำหน่ายให้ผู้ซื้อสามารถบริโภคได้ทันที ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่าย
โดยจัดให้มีบริเวณไว้สำหรับการบริโภค ณ ที่นั้น หรือนำไปบริโภคที่อื่นก็ตาม

* ความเดิมถูกยกเลิก และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน โดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

“สถานที่สะสมอาหาร” หมายความว่า อาคาร สถานที่ หรือบริเวณใดๆ ที่มีใช้ที่หรือทางสาธารณะ ที่จัดไว้สำหรับเก็บอาหารอันมีสภาพเป็นของสดหรือของแห้งหรืออาหารในรูปลักษณะอื่นใด ซึ่งผู้ซื้อต้องนำไปทำ ประกอบหรือปรุงเพื่อบริโภคในภายหลัง

* “ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่น

“ข้อกำหนดของท้องถิ่น” หมายความว่า ข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ หรือข้อบังคับซึ่งตราขึ้นโดยราชการส่วนท้องถิ่น

** “เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า

(๑) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๒) นายกเทศมนตรีสำหรับในเขตเทศบาล

(๓) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

(๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร

(๕) นายกเมืองพัทยาสำหรับในเขตเมืองพัทยา

(๖) หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่น สำหรับในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสาธารณสุข

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

* ความเดิมถูกยกเลิก และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน โดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

** ความเดิมถูกยกเลิก และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน โดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุข กับออกกฎกระทรวง กำหนดค่าธรรมเนียมหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมหรือกำกับดูแลสำหรับกิจการหรือการดำเนินการในเรื่องต่างๆ ตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) กำหนดมาตรฐานสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน และวิธีดำเนินการเพื่อตรวจสอบควบคุมหรือกำกับดูแล หรือแก้ไขสิ่งที่จะมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน

* กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งจะกำหนดให้ใช้บังคับเป็นการทั่วไปทุกท้องถิ่น หรือให้ใช้บังคับเฉพาะท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งก็ได้ และในกรณีที่กฎกระทรวงดังกล่าวจะสมควรกำหนดให้เรื่องที่เป็นรายละเอียดทางด้านเทคนิควิชาการหรือเป็นเรื่องที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วตามสภาพสังคมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา^๔

มาตรา ๗ เมื่อมีกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๖ ใช้บังคับในท้องถิ่นใด ให้ราชการส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นซึ่งมีกิจการหรือการดำเนินการตาม

* ความเดิมถูกยกเลิก และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน โดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

กฎกระทรวงดังกล่าวอยู่ในเขตอำนาจของท้องถิ่นนั้นดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง ในการนี้ หากมีกรณีจำเป็นให้ราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อกำหนดของท้องถิ่น หรือแก้ไขปรับปรุงข้อกำหนดของท้องถิ่นที่ใช้บังคับอยู่ก่อนมีกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๖ เพื่อกำหนดรายละเอียดการดำเนินการในเขตท้องถิ่นนั้นให้เป็นไปตามกฎกระทรวงดังกล่าวได้

ข้อกำหนดของท้องถิ่นใดถ้าขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๖ ให้บังคับตามกฎกระทรวงนั้น ทั้งนี้ เว้นแต่ในกรณีที่มีความจำเป็นหรือมีเหตุผลเป็นพิเศษเฉพาะท้องถิ่น ราชการส่วนท้องถิ่นอาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นในเรื่องใดขัดหรือแย้งกับที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๖ ได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการและได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี

มาตรา ๘ ในกรณีที่เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนซึ่งจำเป็นต้องมีการแก้ไขโดยเร่งด่วน ให้อธิบดีกรมอนามัยมีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าของวัตถุหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับการก่อให้เกิดหรืออาจเกิดความเสียหายดังกล่าวระงับการกระทำหรือให้กระทำการใดๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันความเสียหาย เช่นว่านั้นได้ตามที่เห็นสมควร

ถ้าบุคคลซึ่งได้รับคำสั่งตามวรรคหนึ่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในระยะเวลาตามสมควร อธิบดีกรมอนามัยจะสั่งให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขปฏิบัติการใดๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันความเสียหายดังกล่าวนั้นแทนก็ได้ ในการนี้ ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่พฤติการณ์ และบุคคลซึ่งได้รับคำสั่งดังกล่าวต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการนั้น

ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้อธิบดีกรมอนามัยแจ้งแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อสั่งให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดปฏิบัติการตามความในวรรคสองสำหรับในเขตท้องที่จังหวัดนั้น

หมวด ๒

คณะกรรมการสาธารณสุข

* มาตรา ๙ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการสาธารณสุข” ประกอบด้วยปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ อธิบดีกรมควบคุมโรค อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกรุงเทพมหานคร นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินสี่คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถหรือประสบการณ์ในด้านกฎหมายสาธารณสุข การอนามัยสิ่งแวดล้อม และการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมอนามัยเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการกำหนดนโยบาย แผนงานและมาตรการเกี่ยวกับการสาธารณสุข และพิจารณาให้ความเห็นในเรื่องใดๆ เกี่ยวกับการสาธารณสุขตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

(๒) ศึกษา วิเคราะห์และให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งเกี่ยวกับการสาธารณสุข

(๓) ให้คำแนะนำต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง และต่อราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่น

(๔) ให้คำปรึกษาแนะนำแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

* ความเดิมถูกยกเลิก และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน โดยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

(๕) กำหนดโครงการและประสานงานระหว่างส่วนราชการและราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ควบคุม สอดส่องการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติการตามกฎหมายเกี่ยวกับการสาธารณสุขเพื่อรายงานต่อรัฐมนตรี

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่ปรากฏแก่คณะกรรมการว่าราชการส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นซึ่งมีเขตอำนาจในท้องถิ่นใด ไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัตินี้โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการแจ้งต่อผู้มีอำนาจควบคุมดูแลการปฏิบัติราชการของราชการส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นเพื่อสั่งให้ราชการส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือแก้ไขการดำเนินการให้เป็นไปโดยถูกต้องภายในระยะเวลาที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีให้ออก
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งซ่อม ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วนั้นหรือของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งตนแทน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๕ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย และให้นำมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือวัตถุใดๆ มาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาได้ในกรณีที่เห็นสมควรคณะกรรมการอาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา ๑๖ คณะหนึ่งคณะใด เป็นผู้ มีอำนาจออกคำสั่งดังกล่าวแทนคณะกรรมการเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการนั้นได้

หมวด ๓

* การจัดการสิ่งปฏิภูลและมูลฝอย

**** มาตรา ๑๘** การเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอยในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใดให้เป็นอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

* ความเดิมถูกยกเลิก และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน โดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

** ความเดิมถูกยกเลิก และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน โดยมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจร่วมกับหน่วยงานของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นดำเนินการภายใต้ข้อตกลงร่วมกันก็ได้ แต่ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะโดยส่วนรวม รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงโดยคำแนะนำของคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการร่วมกันได้

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร ราชการส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้บุคคลใดดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทนภายใต้การควบคุมดูแลของราชการส่วนท้องถิ่น หรืออาจอนุญาตให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนินการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามมาตรา ๑๙ ก็ได้

บทบัญญัติตามมาตรานี้ และมาตรา ๑๙ มิให้ใช้บังคับกับการจัดการของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน แต่ให้ผู้ดำเนินการโรงงานที่มีของเสียอันตราย และผู้ดำเนินการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดของเสียอันตรายดังกล่าว แจ้งการดำเนินการเป็นหนังสือต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

มาตรา ๑๙ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

มาตรา ๒๐ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นในที่หรือทางสาธารณะซึ่งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย นอกจากในที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดไว้ให้

(๒) กำหนดให้มีที่รองรับสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามที่หรือทางสาธารณะและสถานที่เอกชน

(๓) กำหนดวิธีการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยหรือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ใดๆ ปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยสัญลักษณ์ตามสภาพหรือลักษณะการใช้อาคารหรือสถานที่นั้นๆ

* (๔) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่นหรือบุคคลอื่นที่ราชการส่วนท้องถิ่นมอบให้ดำเนินการแทน ในการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ การจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นจะต้องดำเนินการให้ถูกต้องด้วยสัญลักษณ์ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ ปฏิบัติ ตลอดจนกำหนดอัตราค่าบริการขั้นสูงตามลักษณะการให้บริการที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ จะพึงเรียกเก็บได้

(๖) กำหนดการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้ถูกต้องด้วยสัญลักษณ์

หมวด ๔

สัญลักษณ์ของอาคาร

มาตรา ๒๑ เมื่อปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าอาคารหรือส่วนของอาคารใดหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดซึ่งต่อเนื่องกับอาคาร มีสภาพชำรุดทรุดโทรม หรือปล่อยให้มีสภาพทรุดทรนจนอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัยหรือมีลักษณะไม่ถูกต้องด้วยสัญลักษณ์ของการใช้เป็นที่อยู่อาศัย ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารนั้นจัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือถอนอาคาร หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดซึ่งต่อเนื่องกับอาคารทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือจัดการอย่างอื่นตามความจำเป็นเพื่อมิให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือให้ถูกต้องด้วยสัญลักษณ์ภายในเวลาซึ่งกำหนดให้ตามสมควร

* ความเดิมถูกยกเลิก และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน โดยมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๒๒ เมื่อปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าอาคารใดมีสินค้า เครื่องเรือนหรือสัมภาระสะสมไว้มากเกินสมควร หรือจัดสิ่งของเหล่านั้นซับซ้อนกันเกินไป จนอาจเป็นเหตุให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ให้โทษใดๆ หรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัยหรือไม่ถูกต้องด้วยสัญลักษณ์ของการใช้เป็นที่อยู่อาศัย ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารย้ายสินค้า เครื่องเรือนหรือสัมภาระออกจากอาคารนั้น หรือให้จัดสิ่งของเหล่านั้นเสียใหม่ เพื่อมิให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือให้ถูกต้องด้วยสัญลักษณ์ หรือให้กำจัดสัตว์ซึ่งเป็นพาหะของโรคภายในเวลาที่กำหนดให้ตามสมควร

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ออกคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารผู้ใดดำเนินการตามมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๒ และผู้นั้นละเลยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในเวลาที่กำหนด เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการแทนได้ โดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองดังกล่าวต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการนั้น

มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมมิให้อาคารใดมีคนอยู่มากเกินไป จนอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้อยู่ในอาคารนั้น ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดจำนวนคนต่อจำนวนพื้นที่ของอาคารที่ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไป ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงสภาพความเจริญ จำนวนประชากรและย่านชุมชนของแต่ละท้องถิ่น

เมื่อมีประกาศของรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งแล้ว ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามประกาศนั้นยอมหรือจัดให้อาคารของตนมีคนอยู่เกินจำนวนที่รัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๕

เหตุรำคาญ

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่มีเหตุอันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัย ในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้นดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ

(๑) แหล่งน้ำ ทางระบายน้ำ ที่อาบน้ำ ส้วม หรือที่ใส่มูลหรือเถ้า หรือสถานที่อื่นใดซึ่งอยู่ในทำเลไม่เหมาะสม สกปรก มีการสะสมหรือหมักหมมสิ่งของ มีการเททิ้งสิ่งใดเป็นเหตุให้มีกลิ่นเหม็นหรือละอองสารเป็นพิษ หรือเป็นหรือน่าจะเป็นที่เพาะพันธุ์พาหะนำโรค หรือก่อให้เกิดความเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๒) การเลี้ยงสัตว์ในที่หรือโดยวิธีใด หรือมีจำนวนเกินสมควรจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๓) อาคารอันเป็นที่อยู่ของคนหรือสัตว์ โรงงานหรือสถานที่ประกอบการใดไม่มีการระบายอากาศ การระบายน้ำ การกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือการควบคุมสารเป็นพิษหรือมีแต่ไม่มีการควบคุมให้ปราศจากกลิ่นเหม็นหรือละอองสารเป็นพิษอย่างพอเพียงจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๔) การกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๕) เหตุอื่นใดที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๖ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจห้ามผู้หนึ่งผู้ใดมิให้ก่อเหตุรำคาญในที่หรือทางสาธารณะหรือสถานที่เอกชนรวมทั้งการระงับเหตุรำคาญด้วยตลอดทั้งการดูแล ปรับปรุง บำรุงรักษา บรรดาถนน ทางบก ทางน้ำ รางระบายน้ำ คู คลอง และสถานที่ต่างๆ ในเขตของตนให้ปราศจากเหตุรำคาญ ในการนี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเพื่อระงับ กำจัดและควบคุมเหตุรำคาญต่างๆ ได้

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในที่หรือทางสาธารณะให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญนั้น ระงับหรือป้องกันเหตุรำคาญภายในเวลาอันสมควรตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง และถ้าเห็นสมควรจะให้กระทำโดยวิธีใดเพื่อระงับหรือป้องกันเหตุรำคาญนั้น หรือสมควรกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นอีกในอนาคต ให้ระบุไว้ในคำสั่งได้

ในกรณีที่ปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง และเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นอาจเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นระงับเหตุรำคาญนั้น และอาจจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญนั้นขึ้นอีก โดยบุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการนั้น

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในสถานที่เอกชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นระงับเหตุรำคาญภายในเวลาอันสมควรตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง และถ้าเห็นว่าสมควรจะให้กระทำโดยวิธีใดเพื่อระงับเหตุรำคาญนั้น หรือสมควรกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในอนาคตให้ระบุไว้ในคำสั่งได้

ในกรณีที่ไม่มี การปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจระงับเหตุรำคาญนั้นและอาจจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นอีก และถ้าเหตุรำคาญเกิดขึ้นจากการกระทำ การละเลย หรือการยินยอมของเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าวต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการนั้น

ในกรณีที่ปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นในสถานที่เอกชนอาจเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ หรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะออกคำสั่งเป็นหนังสือห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้สถานที่นั้นทั้งหมดหรือบางส่วน จนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าได้มีการระงับเหตุรำคาญนั้นแล้วก็ได้

หมวด ๖

การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

มาตรา ๒๙ เพื่อประโยชน์ในการรักษาภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่นหรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของพื้นที่ในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ได้

การออกข้อกำหนดของท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจกำหนดให้เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์บางชนิดหรือบางประเภทโดยเด็ดขาดหรือไม่เกินจำนวนที่กำหนด หรือเป็นเขตที่การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์บางชนิดหรือบางประเภทต้องอยู่ในภายใต้มาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๙ โดยไม่ปรากฏเจ้าของ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกักสัตว์ดังกล่าวไว้เป็นเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดแล้วยังไม่มีผู้ใดมาแสดงหลักฐานการเป็นเจ้าของเพื่อรับสัตว์คืน ให้สัตว์นั้นตกเป็นของราชการส่วนท้องถิ่น แต่ถ้การกักสัตว์ไว้อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สัตว์นั้นหรือสัตว์อื่น หรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะจัดการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์นั้นตามควรแก่กรณีก่อนถึงกำหนดเวลาดังกล่าวก็ได้ เงินที่ได้จากการขายหรือขายทอดตลาดเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายหรือขายทอดตลาดและค่าเลี้ยงดูสัตว์แล้ว ให้เก็บรักษาไว้แทนสัตว์

ในกรณีที่มิได้มีการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์ตามวรรคหนึ่ง และเจ้าของสัตว์มาขอรับสัตว์คืนภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง เจ้าของสัตว์ต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการเลี้ยงดูสัตว์ให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่นตามจำนวนที่ได้จ่ายจริงด้วย

ในกรณีที่ปรากฏว่าสัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบนั้นเป็นโรคติดต่ออันอาจเป็นอันตรายต่อประชาชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควรได้

หมวด ๗

กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

มาตรา ๓๑ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้กิจการใดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่ประกาศตามมาตรา ๓๑ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดประเภทของกิจการตามมาตรา ๓๑ บางกิจการหรือทุกกิจการให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในท้องถิ่นนั้น

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปสำหรับผู้ดำเนินกิจการตาม (๑) ปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ

มาตรา ๓๓ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๑) ใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการตามประเภทที่มีข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมตามมาตรา ๓๒ (๑) ในลักษณะที่เป็นการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖

ในการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดเงื่อนไขโดยเฉพาะให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณชนเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้โดยทั่วไปในข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๒) ก็ได้

ใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ใช้ได้สำหรับกิจการประเภทเดียวและสำหรับสถานที่แห่งเดียว

หมวด ๘

ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร

มาตรา ๓๔ ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งตลาด เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖

การเปลี่ยนแปลง ขยายหรือลดสถานที่หรือบริเวณที่ใช้เป็นตลาดภายหลังจากที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ออกใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาดตามวรรคหนึ่งแล้ว จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖

ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์การของรัฐที่ได้จัดตั้งตลาดขึ้นตามอำนาจหน้าที่ แต่ในการดำเนินกิจการตลาดจะต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้รับใบอนุญาตตามบทบัญญัติอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้ด้วย และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขเป็นหนังสือให้ผู้จัดตั้งตลาดตามวรรคนี้ปฏิบัติเป็นการเฉพาะรายก็ได้

มาตรา ๓๕ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลตลาด ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดที่ตั้ง เนื้อที่ แผนผังและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้างและสุขลักษณะ

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดสถานที่ การวางสิ่งของและการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการตลาด

(๓) กำหนดเวลาเปิดและปิดตลาด

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาดปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลรักษาความสะอาดเรียบร้อยภายในตลาดให้ถูกต้องตามสุขลักษณะและอนามัย การจัดให้มีที่รวบรวมหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย การระบายน้ำทิ้ง การระบายอากาศ การจัดให้มีการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญและการป้องกันการระบาดของโรคติดต่อ

มาตรา ๓๖ ผู้ใดขายของหรือช่วยขายของในตลาด ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา ๓๗

มาตรา ๓๗ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการขายของในตลาด ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ผู้ขายของ และผู้ช่วยขายของในตลาดปฏิบัติให้ถูกต้องเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดบริเวณที่ขายของ สุขลักษณะส่วนบุคคล และสุขลักษณะในการใช้กรรมวิธีการจำหน่าย ทำ ประกอบ ประุง เก็บหรือสะสมอาหารหรือสินค้าอื่น รวมทั้งการรักษาความสะอาดของภาชนะ น้ำใช้และของใช้ต่างๆ

มาตรา ๓๘ ผู้ใดจะจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร ในอาคารหรือพื้นที่ใดซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตรและมีใช้เป็นการขายของ ในตลาด ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖ ถ้าสถานที่ดังกล่าวมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น เพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา ๔๘ ก่อนการจัดตั้ง

มาตรา ๓๙ ผู้จัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร ซึ่งได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๕๖ หรือหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา ๔๘ และผู้จำหน่าย ทำ ประกอบ ประุง เก็บหรือสะสมอาหารในสถานที่จำหน่ายอาหาร หรือสถานที่สะสมอาหารตามมาตรา ๓๘ ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา ๔๐ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต หรือหนังสือรับรองการแจ้ง

มาตรา ๔๐ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือกำกับดูแลสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารที่ได้รับใบอนุญาต หรือได้รับหนังสือรับรองการแจ้ง ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดประเภทของสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร ตามประเภทของอาหารหรือตามลักษณะของสถานที่ประกอบกิจการหรือตามวิธีการจำหน่าย

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดตั้ง ใช้ และดูแลรักษาสถานที่และสุขลักษณะของบริเวณที่ใช้จำหน่ายอาหาร ที่จัดไว้สำหรับบริโภคอาหาร ที่ใช้ทำ ประกอบ หรือปรุงอาหาร หรือที่ใช้สะสมอาหาร

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญและการป้องกันโรคติดต่อ

- (๔) กำหนดเวลาจำหน่ายอาหาร
- (๕) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้จำหน่ายอาหาร ผู้ปรุงอาหารและผู้ให้บริการ
- (๖) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของอาหาร กรรมวิธีการจำหน่าย ทำ ประกอบ ปรุง เก็บรักษาหรือสะสมอาหาร
- (๗) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของภาชนะ อุปกรณ์ น้ำใช้ และของใช้อื่นๆ

หมวด ๙

การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

มาตรา ๔๑ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหน้าที่ควบคุมดูแลที่หรือทางสาธารณะเพื่อประโยชน์ใช้สอยของประชาชนทั่วไป

ห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายโดยลักษณะวิธีการจัดวางสินค้าในที่หนึ่งใดเป็นปกติหรือเร่ขาย เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๔๖

ในการออกใบอนุญาตตามวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นระบุชนิด หรือประเภทของสินค้า ลักษณะวิธีการจำหน่ายสินค้า และสถานที่ที่จะจัดวางสินค้าเพื่อจำหน่ายในกรณีที่จะมีการจัดวางสินค้าในที่หนึ่งใดเป็นปกติ รวมทั้งจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดตามที่เห็นสมควรไว้ในใบอนุญาตด้วยก็ได้

การเปลี่ยนแปลงชนิดหรือประเภทของสินค้า ลักษณะวิธีการจำหน่ายสินค้า หรือสถานที่จัดวางสินค้าให้แตกต่างไปจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาต จะกระทำได้อต่อเมื่อผู้รับใบอนุญาตได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น และเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้จัดแจ้งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไว้ในใบอนุญาตแล้ว

มาตรา ๔๒ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นด้วยความเห็นชอบของเจ้าพนักงานจราจรมีอำนาจออกประกาศดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดบริเวณที่หรือทางสาธารณะหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตห้ามจำหน่ายหรือซื้อสินค้าโดยเด็ดขาด

(๒) กำหนดบริเวณที่หรือทางสาธารณะหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตที่ห้ามจำหน่ายสินค้าบางชนิดหรือบางประเภท หรือเป็นเขตห้ามจำหน่ายสินค้าตามกำหนดเวลา หรือเป็นเขตห้ามจำหน่ายสินค้าโดยวิธีการจำหน่ายในลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจำหน่ายสินค้าในบริเวณนั้น

ในการดำเนินการตาม (๑) หรือ (๒) ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานที่ทำการของราชการส่วนท้องถิ่นและบริเวณที่จะกำหนดเป็นเขตตาม (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี และต้องกำหนดวันที่จะบังคับตามประกาศนั้นมีให้น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันประกาศ

มาตรา ๔๓ เพื่อประโยชน์ของประชาชนและการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้จำหน่ายหรือผู้ช่วยจำหน่ายสินค้า

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะในการใช้กรรมวิธีการจำหน่าย ทำ ประกอบ บรรจุ เก็บหรือสะสมอาหารหรือสินค้าอื่น รวมทั้งการรักษาความสะอาดของภาชนะ น้ำใช้และของใช้ต่างๆ

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดวางสินค้าและการเร่ขายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

(๔) กำหนดเวลาสำหรับการจำหน่ายสินค้า

(๕) กำหนดการอื่นที่จำเป็นเพื่อการรักษาความสะอาดและป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ รวมทั้งการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญและการป้องกันโรคติดต่อ

หมวด ๑๐

อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานสาธารณสุข

มาตรา ๔๔ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลใดๆ มาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริง หรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือหรือให้ส่งเอกสารหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) เข้าไปในอาคารหรือสถานที่ใดๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการเพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามข้อกำหนดของท้องถิ่น หรือตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือเรียกหนังสือรับรองการแจ้งหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่นั้น

(๓) แนะนำให้ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขในใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งหรือตามข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ยึดหรืออายัดสิ่งของใดๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีหรือเพื่อนำไปทำลายในกรณีจำเป็น

(๕) เก็บหรือนำสินค้าหรือสิ่งของใดๆ ที่สงสัยว่าจะไม่ถูกสุขลักษณะหรือจะก่อให้เกิดเหตุรำคาญจากอาคารหรือสถานที่ใดๆ เป็นปริมาณตามสมควรเพื่อเป็นตัวอย่างในการตรวจสอบตามความจำเป็นได้โดยไม่ต้องใช้ราคา

ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้นในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น บุคคลดังกล่าวจะต้องแสดงบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องในขณะปฏิบัติหน้าที่ด้วย และให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ดำเนินการใดๆ ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการดำเนินการนั้น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้ดำเนินการนั้นแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องได้ และถ้าผู้ดำเนินการไม่แก้ไข หรือถ้าการดำเนินการนั้นจะก่อให้เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งให้ผู้นั้นหยุดดำเนินการนั้นไว้ทันทีเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าปราศจากอันตรายแล้วก็ได้

คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งไว้ตามสมควรแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เว้นแต่เป็นกรณีที่มีคำสั่งให้หยุดดำเนินการทันที และต้องทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้ดำเนินการซึ่งจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งทราบ ในกรณีที่ไม่พบผู้ดำเนินการหรือผู้ดำเนินการไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าว ให้ส่งคำสั่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำราชการของผู้ดำเนินการ และให้ถือว่าผู้นั้นได้ทราบคำสั่งแล้ว ตั้งแต่วันที่คำสั่งไปถึงหรือวันปิดคำสั่งแล้วแต่กรณี

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขตรวจพบเหตุที่ไม่ถูกต้องหรือมีการกระทำใดๆ ที่ฝ่าฝืนต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือข้อกำหนดของท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขแจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นว่าเหตุตามวรรคหนึ่งจะมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน หรือจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชนเป็นส่วนรวมซึ่งสมควรจะดำเนินการแก้ไขโดยเร่งด่วน ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้กระทำการไม่ถูกต้องหรือฝ่าฝืนดังกล่าวแก้ไขหรือระงับเหตุนั้น หรือดำเนินการใดๆ เพื่อแก้ไขหรือระงับเหตุนั้นได้ตามสมควร แล้วให้แจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบ

มาตรา ๔๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุข และผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๔๔ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และเพื่อประโยชน์ในการจับกุมหรือปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

หมวด ๑๑

หนังสือรับรองการแจ้ง

มาตรา ๔๘ การแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบเพื่อดำเนินกิจการตามมาตรา ๓๘ และหนังสือรับรองการแจ้ง ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น

เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้รับแจ้ง ให้ออกใบรับแก่ผู้แจ้งเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการประกอบกิจการตามที่แจ้งได้ชั่วคราวในระหว่างเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นยังมิได้ออกหนังสือรับรองการแจ้ง

ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจการแจ้งให้ถูกต้องตามแบบที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ถ้าการแจ้งเป็นไปโดยถูกต้องให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกหนังสือรับรองการแจ้งให้ผู้แจ้งภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับการแจ้ง

ในใบรับแจ้งหรือหนังสือรับรองการแจ้ง เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะกำหนดเงื่อนไขให้ผู้แจ้งหรือผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งปฏิบัติเป็นการเฉพาะรายก็ได้

ในกรณีที่การแจ้งไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งให้ผู้แจ้งทราบภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับการแจ้ง ถ้าผู้แจ้งไม่ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับการแจ้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้การแจ้งของผู้แจ้งเป็นอันสิ้นสุด แต่ถ้าผู้แจ้งได้ดำเนินการแก้ไขภายในเวลาที่กำหนดแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกหนังสือรับรอง

การแจ้งให้ผู้แจ้งภายในเจ็ดวันทำการ นับแต่วันที่ได้รับการแจ้งซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องตามแบบที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๙ ผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งต้องแสดงหนังสือรับรองการแจ้งไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ที่ดำเนินการตลอดเวลาที่ดำเนินการ

มาตรา ๕๐ ในกรณีที่หนังสือรับรองการแจ้งสูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้ผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งยื่นคำขอรับใบแทนหนังสือรับรองการแจ้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด

การขอรับใบแทนและการออกใบแทนหนังสือรับรองการแจ้งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น

มาตรา ๕๑ เมื่อผู้แจ้งตามมาตรา ๔๘ ประสงค์จะเลิกกิจการหรือโอนการดำเนินการให้แก่บุคคลอื่น ให้แจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบด้วย

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่ผู้ดำเนินการใดดำเนินการตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้โดยมิได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๔๘ และเคยได้รับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เพราะเหตุที่ฝ่าฝืนดำเนินการโดยมิได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นมาแล้วครั้งหนึ่ง ยังฝ่าฝืนดำเนินการโดยมิได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นต่อไป ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดดำเนินการไว้จนกว่าจะได้ดำเนินการแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๔๘ ถ้ายังฝ่าฝืนอีกให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งห้ามการดำเนินการนั้นไว้ตามเวลาที่กำหนดซึ่งต้องไม่เกินสองปีก็ได้

มาตรา ๕๓ การแจ้งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๔๘ และคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๒ ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้แจ้งหรือผู้ดำเนินการทราบ ในกรณีที่ไม่พบตัวหรือไม่ยอมรับหนังสือ ให้ส่งหนังสือการแจ้งหรือคำสั่งโดยทางไปรษณีย์ตอบรับหรือปิดหนังสือนั้นไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำราชการของผู้ที่ต้องรับหนังสือ และให้ถือว่าผู้นั้นได้ทราบหนังสือดังกล่าวแล้วตั้งแต่วันที่หนังสือไปถึงหรือวันปิดหนังสือ แล้วแต่กรณี

หมวด ๑๒

ใบอนุญาต

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้การประกอบกิจการใด หรือการกระทำใดต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข การขอ และการออกใบอนุญาตในเรื่องนั้นได้

มาตรา ๕๕ บรรดาใบอนุญาตที่ออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีอายุ หนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต และให้ใช้ได้เพียงในเขตอำนาจของราชการส่วน ท้องถิ่นที่เป็นผู้ออกใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ ยื่นคำขอพร้อมกับเสียค่าธรรมเนียมแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่า เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอต่ออายุใบอนุญาต และการอนุญาต ให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น

มาตรา ๕๖ เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตหรือคำขอต่ออายุใบอนุญาต ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอ ถ้าปรากฏว่า คำขอดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการหรือเงื่อนไขที่กำหนด ในข้อกำหนดของท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมความไม่ถูกต้องหรือความ ไม่สมบูรณ์นั้นทั้งหมดและแจ้งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ในคราว เดียวกัน และในกรณีจำเป็นที่จะต้องส่งคืนคำขอแก่ผู้ขออนุญาต ก็ให้ส่งคืนคำขอ พร้อมทั้งแจ้งความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์ให้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่ วันได้รับคำขอ

เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาต พร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมี รายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยัง ไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ขยายเวลาออกไป

ได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลา และเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาตามวรรคสอง หรือตามที่ได้ขยายเวลาไว้แล้วนั้น แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕๗ ผู้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องแสดงใบอนุญาตไว้ โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการตลอดเวลาที่ประกอบกิจการ

มาตรา ๕๘ ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น

มาตรา ๕๙ ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตสำหรับกิจการใดไม่ปฏิบัติ หรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงหรือข้อกำหนดของ ท้องถิ่นที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่ กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่น มีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ภายในเวลาที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินสิบห้าวัน

มาตรา ๖๐ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาต

(๑) ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปและมีเหตุที่จะต้องถูกสั่ง พักใช้ใบอนุญาตอีก

(๒) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงหรือข้อกำหนดของท้องถิ่นที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไข ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับ ใบอนุญาต และการไม่ปฏิบัติหรือการปฏิบัติไม่ถูกต้องนั้นก่อให้เกิดอันตรายอย่าง ร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชนหรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสม กับการดำรงชีพของประชาชน

มาตรา ๖๑ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ทำเป็น หนังสือแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ ในกรณีที่ไม่พบผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับ

ใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าว ให้ส่งคำสั่งโดยทางไปรษณีย์ตอบรับหรือให้ปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ภูมิสำเนาหรือสำนักทำางานของผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตนั้นได้ทราบคำสั่งแล้วตั้งแต่วันที่คำสั่งไปถึง หรือวันปิดคำสั่ง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๒ ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตอีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

หมวด ๑๓

ค่าธรรมเนียมและค่าปรับ

มาตรา ๖๓ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดค่าธรรมเนียมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๔ บรรดาค่าธรรมเนียมและค่าปรับตามพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๖๕ ในกรณีที่มีข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับการดำเนินกิจการที่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนดำเนินกิจการหรือต้องได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้แจ้งหรือผู้ได้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราและตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นตลอดเวลาที่ยังดำเนินกิจการนั้น ถ้ามิได้เสียค่าธรรมเนียมภายในเวลาที่กำหนด ให้ชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละยี่สิบของจำนวนค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระเว้นแต่ผู้แจ้งหรือผู้ได้รับใบอนุญาตจะได้บอกเลิกการดำเนินกิจการนั้นก่อนถึงกำหนดการเสียค่าธรรมเนียมครั้งต่อไปตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งค้างชำระค่าธรรมเนียมติดต่อกันเกินกว่าสองครั้ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดการดำเนินกิจการไว้จนกว่าจะได้เสียค่าธรรมเนียมและค่าปรับจนครบจำนวน

หมวด ๑๔

การอุทธรณ์

มาตรา ๖๖ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งตามมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง หรือวรรคสาม มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๘ วรรคห้า มาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๖๕ วรรคสอง หรือมีคำสั่งในเรื่องการไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือในกรณีที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีคำสั่งตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง ถ้าผู้ที่ได้รับคำสั่งไม่พอใจคำสั่งดังกล่าว ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุทุเลาการบังคับตามคำสั่ง เว้นแต่รัฐมนตรีจะเห็นสมควรให้มีการทุเลาการบังคับตามคำสั่งนั้นไว้ชั่วคราว

มาตรา ๖๗ การพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๖๖ ให้รัฐมนตรีพิจารณาโดยไม่ชักช้า

คำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

หมวด ๑๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๘ ผู้ใดฝ่าฝืนกฎกระทรวงซึ่งออกตามมาตรา ๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

* **มาตรา ๖๘/๑** ผู้ใดฝ่าฝืนกฎกระทรวงซึ่งออกตามมาตรา ๖ ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับมูลฝอยติดเชื้อหรือมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

* ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๘/๑ โดยมาตรา ๑๑ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๖๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีกรมอนามัยตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าพนักงานสาธารณสุขตามมาตรา ๘ วรรคสอง หรือนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ตามมาตรา ๘ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองเดือน หรือปรับไม่เกิน ห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือคณะ อนุกรรมการตามมาตรา ๑๗ โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร ต้องระวาง โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๒ ผู้ใดจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร ซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตรโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

ผู้ใดจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร ซึ่งมีพื้นที่ ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร โดยไม่มีหนังสือรับรองการแจ้ง ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๗๓ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อกำหนดของท้องถิ่นซึ่งออกตามความในมาตรา ๒๐ (๕) มาตรา ๓๒ (๒) มาตรา ๓๕ (๑) หรือ (๔) หรือมาตรา ๔๐ (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดฝ่าฝืนข้อกำหนดของท้องถิ่นซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ นอกจากที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งหรือในมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษ ปรับไม่เกินห้าพันบาท

* **มาตรา ๗๓/๑** ผู้ใดฝ่าฝืนข้อกำหนดของท้องถิ่นซึ่งออกตามความใน มาตรา ๒๐ (๑) (๒) (๓) หรือ (๖) ในกรณีเกี่ยวกับมูลฝอยติดเชื้อ หรือมูลฝอยที่เป็น พิษหรืออันตรายจากชุมชน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

* ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๓/๑ โดยมาตรา ๑๒ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

* **มาตรา ๗๓/๒** ผู้รับอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนข้อกำหนดของท้องถิ่นซึ่งออกตามความในมาตรา ๒๐ (๕) ในกรณีเกี่ยวกับมูลฝอยติดเชื้อ หรือมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๗ วรรคสอง หรือมาตรา ๒๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๕ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๔ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าร้อยบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืน

มาตรา ๗๖ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดไว้ในใบอนุญาตตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง หรือมาตรา ๔๑ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๗๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๑ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนประกาศของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๔๒ (๑) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๗๘ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๖ หรือฝ่าฝืนประกาศของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๔๒ (๒) หรือข้อกำหนดของท้องถิ่นที่ออกตามมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๗๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียก หรือไม่ยอมแจ้งข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐาน หรือขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๔๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

* ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๓/๒ โดยมาตรา ๑๒ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๘๐ ผู้ดำเนินกิจการผู้ใดดำเนินกิจการในระหว่างที่มีคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้หยุดดำเนินกิจการ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๔๕ มาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๖๕ วรรคสอง โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับและปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง

มาตรา ๘๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานสาธารณสุข ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๙ หรือมาตรา ๕๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๘๓ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ หรือมาตรา ๕๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๘๔ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดดำเนินกิจการในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับและปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืน

มาตรา ๘๕ ให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานครประกอบด้วย ผู้แทนกรุงเทพมหานคร ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้แทนกรมตำรวจ

(๒) ในเขตจังหวัดอื่นประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด อัยการจังหวัด และผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด

บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุกหรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีมีอำนาจเปรียบเทียบ

สำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ด้วย

เมื่อได้เสียค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบ ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ดำเนินคดีต่อไป

หมวด ๑๖

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๖ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการใดตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัตินี้อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและกิจการนั้นมีลักษณะเช่นเดียวกับกิจการที่จะต้องได้รับใบอนุญาตหรือต้องแจ้งและได้รับหนังสือรับรองการแจ้งตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้นั้นประกอบกิจการนั้นต่อไปได้เสมือนเป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตหรือเป็นผู้ที่ได้แจ้งและได้รับหนังสือรับรองการแจ้งตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว แต่เมื่อใบอนุญาตดังกล่าวสิ้นอายุและผู้นั้นยังคงประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไป ผู้นั้นจะต้องมาดำเนินการขอรับใบอนุญาตหรือแจ้งตามพระราชบัญญัตินี้ก่อนการดำเนินการ

มาตรา ๘๗ ผู้ซึ่งประกอบกิจการใดที่ไม่ต้องแจ้งและได้รับหนังสือรับรองการแจ้งตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัตินี้ แต่เป็นกิจการที่จะต้องแจ้งและได้รับหนังสือรับรองการแจ้งตามพระราชบัญญัตินี้ และมีใช่เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตอยู่แล้วตามมาตรา ๘๖ ให้ยังคงประกอบกิจการได้ต่อไป แต่จะต้องมาดำเนินการแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นภายในกำหนดเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๘ ผู้ซึ่งประกอบกิจการใดที่มีได้เป็นกิจการที่ต้องได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัตินี้แต่เป็นกิจการที่จะต้องได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยังคงประกอบกิจการได้ต่อไป แต่จะต้องมายื่นคำขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ภายในกำหนดเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อได้ยื่นคำขอแล้วให้ยังคงประกอบกิจการได้ต่อไปจนกว่าจะมีคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตให้ประกอบกิจการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๙ บรรดากิจการต่างๆ ที่กำหนดให้เป็นกิจการค้าซึ่งเป็นที่
รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ
สาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ และการแต่งผมตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราช
บัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ ให้ถือว่าเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อ
สุขภาพ ทั้งนี้ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๓๒

มาตรา ๙๐ บรรดากฎกระทรวง ประกาศ ข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ
ข้อบังคับ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขซึ่งได้ออก
โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราช
บัญญัตินี้ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้
ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ประกาศ ข้อกำหนดของท้องถิ่น หรือคำสั่งของ
เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติควบคุมการใช้อุจจาระเป็นปุ๋ย พุทธศักราช ๒๔๘๐ ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินงานควบคุมดูแลในด้านสาธารณสุข ได้ใช้บังคับมานานแล้ว แม้ว่าจะได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมอีกหลายครั้งก็ตาม แต่ก็ยังไม่อาจทันต่อสภาพความเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าของสังคม จำเป็นต้องขยายขอบเขตการกำกับดูแลกิจการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุขในด้านต่างๆ ให้กว้างขวางขึ้น เพื่อสามารถนำมาปรับใช้กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ทันทั่วถึง และโดยที่ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่าการสาธารณสุขเป็นเรื่องเกี่ยวพันกับความเป็นอยู่และสภาพแวดล้อมของมนุษย์อย่างใกล้ชิด แต่บทบัญญัติของกฎหมายปัจจุบันยังมิได้กำหนดมาตรการกำกับดูแลและป้องกันเกี่ยวกับการอนามัยสิ่งแวดล้อมไว้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ สมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมให้มีลักษณะการกำกับดูแลและติดตาม และปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และบทกำหนดโทษตามกฎหมายปัจจุบันให้สามารถบังคับให้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายอย่างเคร่งครัด ฉะนั้น เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพของสังคมปัจจุบัน และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับดูแลและป้องกันเกี่ยวกับการอนามัยสิ่งแวดล้อม สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการใช้อุจจาระเป็นปุ๋ยเสียใหม่ และรวมกฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าวเป็นฉบับเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๓๘ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๕

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดบทนิยามคำว่า “มูลฝอย” ยังไม่ชัดเจน ซึ่งทำให้อำนาจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยมีความซ้ำซ้อนกัน บทนิยามในเรื่อง “ราชการส่วนท้องถิ่น” และ “เจ้าพนักงานท้องถิ่น” ไม่สอดคล้องกับกฎหมายที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งผลจากการปฏิรูประบบราชการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้เปลี่ยนแปลงหน่วยงานกำกับดูแลราชการส่วนท้องถิ่น และยังมีหน่วยงานอื่นที่ทำหน้าที่สนับสนุนและเกี่ยวข้องกับการดำเนินการในเรื่องการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย จึงต้องปรับปรุงองค์ประกอบในคณะกรรมการสาธารณสุข นอกจากนี้การดำเนินงานเรื่องการจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยไม่ได้ให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและกำหนดวิธีการในเรื่องดังกล่าวประกอบกับมิได้มีบทกำหนดโทษในเรื่องมูลฝอยติดเชื้อและมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนไว้รวมถึงสมควรกำหนดให้อำนาจรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขออกประกาศเรื่องที่เป็นรายละเอียดทางเทคนิควิชาการหรือเรื่องที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามสภาพสังคม เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๒๘ ก วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๐

ภาคผนวก ค

อนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติ
การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

**กฎกระทรวง
ว่าด้วยการกำจัดการมูลฝอยติดเชื้อ
พ.ศ. ๒๕๕๕**

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๒ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเป็นการทั่วไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ข้อกำหนดทุกหมวดตามกฎกระทรวงนี้ให้มีผลใช้บังคับในท้องที่ของกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และเทศบาลนครและเทศบาลเมืองทุกแห่ง

(๒) ข้อกำหนดเฉพาะในส่วนที่ว่าด้วยการขนและการกำจัดการมูลฝอยติดเชื้อให้กระทรวงสาธารณสุขกำหนดยกเว้นไม่ใช้บังคับในท้องที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นนอกจาก (๑) ตามความเหมาะสมกับสภาพท้องที่ โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๓) ข้อกำหนดในส่วนที่ว่าด้วยการเก็บมูลฝอยติดเชื้อตามกฎกระทรวงนี้ให้มีผลใช้บังคับแก่สถานบริการการสาธารณสุขและห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายในเขตราชการส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง

หมวด ๑ บททั่วไป

ข้อ ๓ ในกฎกระทรวงนี้

“มูลฝอยติดเชื้อ” หมายความว่า มูลฝอยที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณหรือมีความเข้มข้นซึ่งถ้ามีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับมูลฝอยนั้นแล้วสามารถทำให้เกิดโรคได้

กรณีมูลฝอยดังต่อไปนี้ ที่เกิดขึ้นหรือใช้ในกระบวนการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์และการรักษาพยาบาล การให้ภูมิคุ้มกันโรคและการทดลองเกี่ยวกับโรค และการตรวจชันสูตรศพหรือซากสัตว์ รวมทั้งในการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าวให้ถือว่าเป็นมูลฝอยติดเชื้อ

(๑) ซากหรือชิ้นส่วนของมนุษย์หรือสัตว์ที่เป็นผลมาจากการผ่าตัด การตรวจชันสูตรศพหรือซากสัตว์ และการใช้สัตว์ทดลอง

(๒) วัสดุของมีคม เช่น เข็ม ใบมีด กระบอกฉีดยา หลอดแก้ว ภาชนะที่ทำด้วยแก้ว สไลด์ และแผ่นกระจกปิดสไลด์

(๓) วัสดุซึ่งสัมผัสหรือสงสัยว่าจะสัมผัสกับเลือด ส่วนประกอบของเลือด ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเลือด สารน้ำจากร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์ หรือวัคซีนที่ทำจากเชื้อโรคที่มีชีวิต เช่น สำลี ผ้าก๊อซ ผ้าต่างๆ และท่อยาง

(๔) มูลฝอยทุกชนิดที่มาจากห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง

“ห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง” หมายความว่า ห้องรักษาผู้ป่วยซึ่งติดเชื้อร้ายแรงตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“สถานบริการการสาธารณสุข” หมายความว่า

(๑) สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และหมายความรวมถึงสถานพยาบาลของทางราชการ

(๒) สถานพยาบาลสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ และหมายความรวมถึงสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการ

“สถานพยาบาลของทางราชการ” หมายความว่า สถานพยาบาลของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น สภาวิชาชีพ และสถานพยาบาลของหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“สถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการ” หมายความว่า สถานพยาบาลสัตว์ของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น สภาวิชาชีพ และสถานพยาบาลสัตว์ของหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย” หมายความว่า ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายที่มีได้ตั้งอยู่ภายในสถานบริการการสาธารณสุข ซึ่งได้แก่ ห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์สารเคมีและจุลินทรีย์ในวัตถุตัวอย่างจากร่างกายมนุษย์หรือสัตว์ที่อาจก่อให้เกิดเชื้ออันตราย และห้องปฏิบัติการทดสอบด้านสาธารณสุขที่ทำการตรวจวิเคราะห์คุณภาพ ส่วนประกอบ และความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สุขภาพที่อาจก่อให้เกิดเชื้ออันตราย ทั้งนี้ ตามลักษณะและเงื่อนไขที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“ผู้ประกอบการกิจการสถานบริการการสาธารณสุข” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และผู้ได้รับใบอนุญาตให้ตั้งสถานพยาบาลสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ และหมายความรวมถึงราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น สภาวิชาชีพ และหน่วยงานอื่นของรัฐที่จัดตั้งสถานพยาบาลของทางราชการ หรือสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการ

“ผู้ดำเนินการสถานบริการการสาธารณสุข” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และผู้ได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ และหมายความรวมถึงผู้อำนวยการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งรับผิดชอบดำเนินการสถานพยาบาลของทางราชการและสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการ

“ผู้ประกอบกิจการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย” หมายความว่า เจ้าของ หรือผู้ครอบครองห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย

“ผู้ดำเนินการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย” หมายความว่า ผู้จัดการหรือเจ้าหน้าที่ที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย

ข้อ ๔ ห้ามมิให้ผู้ใดถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นในที่หรือทางสาธารณะ ซึ่งมูลฝอยติดเชื้อ นอกจากถ่าย เท หรือทิ้ง หรือกำจัด ณ สถานที่ หรือตามวิธีที่ ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดหรือจัดให้

ให้ราชการส่วนท้องถิ่นจัดให้มีสถานที่ถ่าย เท หรือทิ้งมูลฝอยติดเชื้อ ในที่หรือทางสาธารณะ หรือกำหนดให้มีวิธีกำจัดมูลฝอยติดเชื้อที่ถ่าย เท หรือทิ้ง โดยวิธีอื่นตามมาตรฐานที่ระบุไว้ในกฎกระทรวงนี้หรือตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวง สาธารณสุขกำหนด แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ เว้นแต่จะ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๖ ข้อกำหนดในส่วนที่ว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อในหมวด ๔ ให้ใช้บังคับแก่ผู้ดำเนินการสถานบริการการสาธารณสุขหรือผู้ดำเนินการห้อง ปฏิบัติการเชื้ออันตรายที่ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยตนเองด้วย และ ให้สถานบริการการสาธารณสุขหรือห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายนั้นแจ้งให้ราชการ ส่วนท้องถิ่นที่สถานบริการการสาธารณสุขหรือห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายนั้นตั้งอยู่ จัดส่งเจ้าหน้าที่ไปทำการตรวจสอบระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อให้เป็นไปตาม มาตรฐานที่กำหนด และเมื่อราชการส่วนท้องถิ่นนั้นได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ผู้ดำเนินการสถานบริการการสาธารณสุขหรือผู้ดำเนินการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย ดังกล่าว จึงจะดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยตนเองได้

ในการตรวจสอบระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วน ท้องถิ่นอาจร้องขอให้อธิบดีกรมอนามัยหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมอนามัยมอบหมายจัดส่ง เจ้าหน้าที่กรมอนามัยไปร่วมตรวจสอบกับเจ้าหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นได้

ข้อ ๗ ในการปฏิบัติการตามกฎกระทรวงนี้ ให้ผู้ประกอบกิจการสถาน บริการการสาธารณสุข ผู้ประกอบกิจการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย และราชการ

ส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคลซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นมอบให้ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อภายใต้การควบคุมดูแลของราชการส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง และบุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการตามมาตรา ๑๙ แล้วแต่กรณี ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในการเก็บและหรือขนมูลฝอยติดเชื้อ ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บและหรือขนมูลฝอยติดเชื้อ อย่างน้อยหนึ่งคน โดยเจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะต้องมีคุณสมบัติสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ในด้านสาธารณสุข สุขาภิบาล ชีววิทยา และวิทยาศาสตร์การแพทย์ ด้านใดด้านหนึ่ง

(๒) ในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ อย่างน้อยสองคน โดยคนหนึ่งต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดใน (๑) ส่วนอีกคนหนึ่งต้องมีคุณสมบัติสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ในด้านสุขาภิบาล วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม และวิศวกรรมเครื่องกล ด้านใดด้านหนึ่ง

(๓) ในกรณีที่มีการดำเนินการทั้ง (๑) และ (๒) จะจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ อย่างน้อยสองคน ซึ่งมีคุณสมบัติตาม (๒) ก็ได้

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่การเก็บ การขน และการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยตนเองของราชการส่วนท้องถิ่นหรือสถานพยาบาลของทางราชการหรือสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการ แต่ราชการส่วนท้องถิ่นหรือสถานพยาบาลของทางราชการหรือสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการนั้นจะต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของตน อย่างน้อยหนึ่งคน ซึ่งมีคุณสมบัติตาม (๒) ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์หรือสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ด้านใดด้านหนึ่ง เป็นผู้รับผิดชอบในการเก็บ การขน และการกำจัดมูลฝอยติดเชื่อนั้น

ราชการส่วนท้องถิ่นสองแห่งหรือหลายแห่งที่อยู่ใกล้เคียงกันอาจดำเนินกิจการร่วมกันในการเก็บ ขน และหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ โดยแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นแห่งใดแห่งหนึ่ง อย่างน้อยหนึ่งคน ซึ่งมีคุณสมบัติตาม (๒)

ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์หรือสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ด้านใดด้านหนึ่ง เป็นเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการเก็บ ขน และหรือการจัดมูลฝอยติดเชื้อร่วมกันก็ได้

เจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บ ขน และหรือการจัดมูลฝอยติดเชื้อตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม อาจแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกซึ่งมีคุณสมบัติดังกล่าวก็ได้

ข้อ ๘ ในการเก็บและหรือการจัดมูลฝอยติดเชื้อภายในสถานบริการการสาธารณสุข ซึ่งมีโรงพยาบาลของทางราชการและสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการหรือภายในห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายของเอกชน ให้ผู้ประกอบการกิจการสถานบริการการสาธารณสุขหรือผู้ประกอบการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายควบคุมดูแลให้ผู้ดำเนินการสถานบริการการสาธารณสุขหรือผู้ดำเนินการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บและหรือการจัดมูลฝอยติดเชื้อตามข้อ ๗ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) หรือ (๓) และดำเนินการเก็บและหรือการจัดมูลฝอยติดเชื้อที่เกิดขึ้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหมวด ๒ และหมวด ๔ แห่งกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๙ ในการเก็บ ขน และหรือการจัดมูลฝอยติดเชื้อของราชการส่วนท้องถิ่นหรือสถานพยาบาลของทางราชการหรือสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการให้ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น สภาเกษตรกรไทยหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่จัดตั้งสถานพยาบาลของทางราชการหรือสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการ แล้วแต่กรณี ควบคุมดูแลให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ดำเนินการสถานพยาบาลของทางราชการหรือผู้ดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการนั้นแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บ ขน และหรือการจัดมูลฝอยติดเชื้อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในหมวด ๒ หมวด ๓ และหมวด ๔ แห่งกฎกระทรวงนี้

ในการเก็บ การขน และหรือการจัดมูลฝอยติดเชื้อของบุคคลซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นมอบให้ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อภายใต้การควบคุมดูแลของราชการส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง และของบุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ดำเนินการรับทำการเก็บ ขน และกำจัด

มูลฝอยติดเชื้อ โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการตามมาตรา ๑๙ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ควบคุมดูแลให้บุคคลดังกล่าว จัดให้มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตามข้อ ๗ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) หรือ (๓) และดำเนินการเก็บ ขน และหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่กำหนดในหมวด ๒ หมวด ๓ และหมวด ๔ แห่งกฎกระทรวงนี้

ในการมอบให้บุคคลใดดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ หรือการออกใบอนุญาตให้บุคคลใดดำเนินการรับทำการเก็บ ขน และหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดระยะเวลาและเส้นทางขน ตลอดจนเงื่อนไขหรือข้อปฏิบัติอื่นๆ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้ ให้บุคคลดังกล่าวถือปฏิบัติไว้ด้วย

ข้อ ๑๐ บุคคลซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นมอบให้ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อภายใต้การควบคุมดูแลของราชการส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง และบุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ดำเนินการรับทำการเก็บ มูลฝอยติดเชื้อ โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ ตามมาตรา ๑๙ แล้วแต่กรณี มีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บ การขน และหรือการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ และดำเนินการเก็บ ขน และหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในหมวด ๒ หมวด ๓ และหมวด ๔ แห่งกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๑๑ ให้ผู้ดำเนินการสถานบริการการสาธารณสุข ผู้ดำเนินการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย และเจ้าพนักงานท้องถิ่น มีหน้าที่ควบคุมดูแลเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บ การขน และหรือการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อของตน และดำเนินการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในหมวด ๒ หมวด ๓ และหมวด ๔ แห่งกฎกระทรวงนี้

หมวด ๒

การเก็บมูลฝอยติดเชื้อ

ข้อ ๑๒ ภายใต้บังคับข้อ ๑๔ ให้เก็บบรรจุมูลฝอยติดเชื้อในภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ ดังนี้

(๑) มูลฝอยติดเชื้อประเภทวัสดุของมีคม ให้เก็บบรรจุในภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อที่มีคุณลักษณะตามข้อ ๑๓ (๑)

(๒) มูลฝอยติดเชื้ออื่นซึ่งมิใช่ประเภทวัสดุของมีคม ให้เก็บบรรจุในภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อที่มีคุณลักษณะตามข้อ ๑๓ (๒)

ภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามวรรคหนึ่ง ต้องใช้เพียงครั้งเดียว และต้องทำลายพร้อมกับการกำจัดมูลฝอยติดเชืื่อนั้น

ข้อ ๑๓ ภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามข้อ ๑๒ ต้องมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อที่เป็นกล่องหรือถัง ต้องทำด้วยวัสดุที่แข็งแรง ทนทานต่อการแทงทะลุและการกัดกร่อนของสารเคมี เช่น พลาสติกแข็งหรือโลหะ มีฝาปิดมิดชิด และป้องกันการรั่วไหลของของเหลวภายในได้ และสามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวกโดยผู้ขนย้ายไม่มีการสัมผัสกับมูลฝอยติดเชื้อ

(๒) ภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อที่เป็นถุง ต้องทำจากพลาสติกหรือวัสดุอื่นที่มีความเหนียวไม่ฉีกขาดง่าย ทนทานต่อสารเคมีและการรับน้ำหนักน้ำได้ ไม่รั่วซึมและไม่ดูดซึม

ภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามวรรคหนึ่ง ต้องมีสีแดง ทึบแสง และมีข้อความสีดำที่มีขนาดสามารถอ่านได้ชัดเจนว่า “มูลฝอยติดเชื้อ” อยู่ภายใต้รูปหัวกะโหลกไขว้ คู่กับตราหรือสัญลักษณ์ที่ใช้ระหว่างประเทศตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และต้องมีข้อความว่า “ห้ามนำกลับมาใช้อีก” และ “ห้ามเปิด” ในกรณีที่สถานบริการการสาธารณสุขมิได้ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยตนเอง สถานบริการการสาธารณสุขดังกล่าวจะต้องระบุชื่อของตนไว้ที่ภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ และในกรณีที่ภาชนะสำหรับ

บรรจุมูลฝอยติดเชืื่อนั้นใช้สำหรับเก็บมูลฝอยติดเชื้อไว้เพื่อรอการขนไปกำจัดเกินกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่เกิดมูลฝอยติดเชืื่อนั้น ให้ระบุวันที่ที่เกิดมูลฝอยติดเชื้อมดังกล่าวไว้ที่ภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อด้วย

ภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามวรรคหนึ่ง มีได้หลายขนาดตามความเหมาะสมของการเก็บ การขน และการกำจัด แต่ในกรณีที่กระทรวงสาธารณสุขเห็นสมควร เพื่อความสะดวกในการเก็บ การขน และการกำจัด จะกำหนดขนาดของภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อสำหรับใช้ในสถานบริการสาธารณสุขใดหรือสำหรับใช้ในห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายใดก็ได้

ข้อ ๑๔ การเก็บมูลฝอยติดเชื้อในภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามที่กำหนดในข้อ ๑๒ อาจจะต้องให้มีภาชนะรองรับภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อก็ได้ โดยภาชนะรองรับนั้นจะต้องทำด้วยวัสดุที่แข็งแรง ทนทานต่อสารเคมี ไม่รั่วซึม ทำความสะอาดได้ง่าย และต้องมีฝาปิดเปิดมิดชิด เว้นแต่ในห้องที่มีการป้องกันสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคและจำเป็นต้องใช้งานตลอดเวลา จะไม่มีฝาปิดเปิดก็ได้

ภาชนะรองรับตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้ได้หลายครั้งแต่ต้องดูแลรักษาให้สะอาดอยู่เสมอ

ข้อ ๑๕ การเก็บมูลฝอยติดเชื้อ ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ต้องเก็บมูลฝอยติดเชื้อตรงแหล่งเกิดมูลฝอยติดเชืื่อนั้น และต้องเก็บลงในภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามที่กำหนดในข้อ ๑๒ โดยไม่ปนกับมูลฝอยอื่น และในกรณีที่ไม่สามารถเก็บลงในภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อได้ โดยทันทีที่เกิดมูลฝอยติดเชื้อ จะต้องเก็บมูลฝอยติดเชืื่อนั้นลงในภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อโดยเร็วที่สุดเมื่อมีโอกาสดังกล่าว

(๒) ต้องบรรจุมูลฝอยติดเชื้อไม่เกินสามในสี่ส่วนของความจุของภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามที่กำหนดในข้อ ๑๒ (๑) แล้วปิดฝาให้แน่น หรือไม่เกินสองในสามส่วนของความจุของภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามที่กำหนดในข้อ ๑๒ (๒) แล้วผูกมัดปากถุงด้วยเชือกหรือวัสดุอื่นให้แน่น

(๓) กรณีการเก็บมูลฝอยติดเชื้อภายในสถานบริการสาธารณสุขหรือภายในห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายที่มีปริมาณมาก หากยังไม่เคลื่อนย้ายภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อมันออกไปทันที จะต้องจัดให้มีที่หรือมุมหนึ่งของห้องสำหรับ

เป็นที่รวมภาชนะที่ได้บรรจุมูลฝอยติดเชื้อแล้ว เพื่อรอการเคลื่อนย้ายไปเก็บกักในที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ แต่ห้ามเก็บไว้เกินหนึ่งวัน

(๔) จัดให้มีที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อที่มีลักษณะตามข้อ ๑๖ เพื่อรอการขนไปกำจัด และต้องทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรคในที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้ออย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๑๖ ภายใต้งบข้อ ๑๙ ในการเก็บมูลฝอยติดเชื้อ จะต้องจัดให้มีที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อที่เป็นห้องหรือเป็นอาคารเฉพาะแยกจากอาคารอื่นโดยมีลักษณะดังต่อไปนี้ สำหรับใช้เก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อเพื่อรอการขนไปกำจัด

(๑) มีลักษณะไม่แพร่เชื้อ และอยู่ในที่ที่สะดวกต่อการขนมูลฝอยติดเชื้อไปกำจัด

(๒) มีขนาดกว้างเพียงพอที่จะเก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อได้อย่างน้อยสองวัน

(๓) พื้นและผนังต้องเรียบ ทำความสะอาดได้ง่าย

(๔) มีรางหรือท่อระบายน้ำทิ้งเชื่อมต่อกับระบบบำบัดน้ำเสีย

(๕) มีลักษณะโปร่ง ไม่อับชื้น

(๖) มีการป้องกันสัตว์แมลงเข้าไป มีประตูกว้างพอสมควรตามขนาดของห้องหรืออาคาร เพื่อสะดวกต่อการปฏิบัติงาน และปิดด้วยกุญแจหรือปิดด้วยวิธีอื่นที่บุคคลทั่วไปไม่สามารถที่จะเข้าไปได้

(๗) มีข้อความเป็นคำเตือนที่มีขนาดสามารถเห็นได้ชัดเจนว่า “ที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ” ไว้ที่หน้าห้องหรือหน้าอาคาร

(๘) มีลานสำหรับล้างรถเข็นอยู่ใกล้ที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ และลานนั้นต้องมีรางหรือท่อรวบรวมน้ำเสียจากการล้างรถเข็นเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสีย

ในกรณีที่เก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อไว้เกิน ๗ วัน ที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อตามวรรคหนึ่ง ต้องสามารถควบคุมอุณหภูมิให้อยู่ที่ ๑๐ องศาเซลเซียสหรือต่ำกว่านั้นได้

ข้อ ๑๗ การเคลื่อนย้ายภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อไปเก็บกักในที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อเพื่อรอการขนไปกำจัดตามข้อ ๑๖ ต้องดำเนินการให้ถูกสุขลักษณะดังนี้

(๑) ต้องมีผู้ปฏิบัติงานซึ่งมีความรู้เกี่ยวกับมูลฝอยติดเชื้อ โดยบุคคลดังกล่าวต้องผ่านการฝึกอบรมการป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อ ตามหลักสูตรและระยะเวลาที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๒) ผู้ปฏิบัติงานต้องสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ได้แก่ ถุงมือยางหนา ผ้ากันเปื้อน ผ้าปิดปาก ปิดจมูก และรองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง ตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน และถ้าในการปฏิบัติงาน ร่างกายหรือส่วนใดส่วนหนึ่งไปสัมผัสกับมูลฝอยติดเชื้อ ให้ผู้ปฏิบัติงานต้องทำความสะอาดร่างกายหรือส่วนที่อาจสัมผัส มูลฝอยติดเชื้อโดยทันที

(๓) ต้องกระทำทุกวันตามตารางเวลาที่กำหนด เว้นแต่มีเหตุจำเป็น

(๔) ต้องเคลื่อนย้ายโดยใช้รถเข็นสำหรับเคลื่อนย้ายภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อที่มีลักษณะตามที่กำหนดในข้อ ๑๘ เว้นแต่มูลฝอยติดเชื้อที่เกิดขึ้นมีปริมาณน้อยที่ไม่จำเป็นต้องใช้รถเข็นจะเคลื่อนย้ายโดยผู้ปฏิบัติงานซึ่งมีคุณสมบัติตาม (๑) ก็ได้

(๕) ต้องมีเส้นทางเคลื่อนย้ายที่แน่นอน และในระหว่างการเคลื่อนย้ายไปที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ ห้ามแวะหรือหยุดพัก ณ ที่ใด

(๖) ต้องกระทำโดยระมัดระวัง ห้ามโยน หรือลากภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ

(๗) กรณีที่มีมูลฝอยติดเชื้อมากเกินไปหรือภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อแตก ระหว่างทาง ห้ามหยิบด้วยมือเปล่า ต้องใช้คีบคีบหรือหยิบด้วยถุงมือยางหนา หากเป็นของเหลวให้ซับด้วยกระดาษแล้วเก็บมูลฝอยติดเชื้อหรือกระดาษนั้นในภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อใบใหม่ แล้วทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อที่บริเวณพื้นนั้นก่อนเช็ดถูตามปกติ

(๘) ต้องทำความสะอาดและฆ่าเชื้อรถเข็นและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานอย่างน้อยวันละครั้ง และห้ามนำรถเข็นมูลฝอยติดเชื้อไปใช้ในกิจการอย่างอื่น

ข้อ ๑๘ รถเข็นสำหรับเคลื่อนย้ายภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้ออย่างน้อยต้องมีลักษณะและเงื่อนไขดังนี้

(๑) ทำด้วยวัสดุที่ทำความสะอาดได้ง่าย ไม่มีแฉกมุมอันจะเป็นแหล่งหมักหมมของเชื้อโรค และสามารถทำความสะอาดด้วยน้ำได้

(๒) มีพื้นและผนังทึบ เมื่อจัดวางภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อแล้วต้องปิดฝาให้แน่นเพื่อป้องกันสัตว์และแมลงเข้าไป

(๓) มีข้อความสีแดงที่มีขนาดสามารถมองเห็นชัดเจนอย่างน้อยสองด้านว่า “รถเข็นมูลฝอยติดเชื้อ ห้ามนำไปใช้ในกิจการอื่น”

(๔) ต้องมีอุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับใช้เก็บมูลฝอยติดเชื้อที่ตกหล่นระหว่างการเคลื่อนย้าย และอุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับใช้ทำความสะอาดและฆ่าเชื้อบริเวณที่มูลฝอยติดเชื้อตกหล่น ตลอดเวลาที่ทำ การเคลื่อนย้ายภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ

ข้อ ๑๙ สถานบริการการสาธารณสุขดังต่อไปนี้จะไม่จัดให้มีที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อตามข้อ ๑๖ ก็ได้ แต่ต้องจัดให้มีบริเวณที่พักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อไว้เป็นการเฉพาะ

(๑) สถานพยาบาลประเภทที่ไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน

(๒) สถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่ไม่มีที่พักสัตว์ป่วยไว้ค้างคืน หรือประเภทที่มีที่พักสัตว์ป่วยไว้ค้างคืนตามชนิดและจำนวนไม่เกินที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๓) สถานที่ที่อาจมีมูลฝอยติดเชื้อตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

บริเวณที่พักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามวรรคหนึ่ง ให้มีลักษณะตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๓

การขนมูลฝอยติดเชื้อ

ข้อ ๒๐ ราชการส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคลซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นมอบให้ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อภายใต้การควบคุมดูแลของราชการส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง และบุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้

ดำเนินการรับทำการเก็บมูลฝอยติดเชื้อ โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการตามมาตรา ๑๙ ซึ่งรับทำการขนมูลฝอยติดเชื้อจากที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อของสถานบริการการสาธารณสุขหรือของห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายเพื่อนำไปกำจัดภายนอกสถานบริการการสาธารณสุขหรือภายนอกบริเวณที่ตั้งห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย ต้องจัดให้มี

(๑) ยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อที่มีลักษณะตามที่กำหนดในข้อ ๒๒ โดยให้มีจำนวนที่เพียงพอต่อการประกอบการหรือการให้บริการ

(๒) ผู้ขับขี่และผู้ปฏิบัติงานประจำยานพาหนะซึ่งมีความรู้เกี่ยวกับมูลฝอยติดเชื้อโดยผ่านการฝึกอบรมการป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อตามหลักสูตรและระยะเวลาตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๓) ที่เก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อเพื่อรอการกำจัดซึ่งมีคุณลักษณะเช่นเดียวกับที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อตามข้อ ๑๖ โดยมีขนาดกว้างขวางเพียงพอที่จะเก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อไว้ได้จนกว่าจะขนไปกำจัด และให้มีข้อความเป็นคำเตือนว่า “ที่เก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ” ด้วยสีแดงและมีขนาดที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน แสดงไว้ในสภาพถาวรด้วย

(๔) บริเวณที่จอดเก็บยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อที่เป็นสถานที่เฉพาะมีขนาดกว้างขวางเพียงพอ มีรางหรือท่อระบายน้ำเสียจากการล้างยานพาหนะเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสีย และต้องทำความสะอาดบริเวณที่จอดเก็บยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้ออย่างสม่ำเสมอ

ข้อ ๒๑ การขนมูลฝอยติดเชื้อจากที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อของสถานบริการการสาธารณสุขหรือของห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายเพื่อนำไปกำจัดภายนอกสถานบริการการสาธารณสุขหรือภายนอกบริเวณที่ตั้งห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายต้องดำเนินการให้ถูกสุขลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ต้องขนโดยยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อตามข้อ ๒๐ (๑) เท่านั้น

(๒) ต้องขนอย่างสม่ำเสมอตามวันและเวลาที่กำหนด โดยคำนึงถึงปริมาณของมูลฝอยติดเชื้อและสถานที่จัดเก็บ เว้นแต่กรณีที่มีเหตุจำเป็น

(๓) ผู้ปฏิบัติงานประจำยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อ ต้องถือปฏิบัติตามข้อกำหนดในข้อ ๑๗ (๒) (๖) และ (๗)

(๔) ผู้ขับขียานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อและผู้ปฏิบัติงานประจำยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อ ต้องระมัดระวังมิให้มูลฝอยติดเชื้อและภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตกหล่นในระหว่างการขน

ห้ามนำยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อไปใช้ในกิจการอย่างอื่น และให้ทำความสะอาดและฆ่าเชื้ออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง เว้นแต่กรณีภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อแตกหรือมีการรั่วไหล ต้องทำความสะอาดในโอกาสแรกที่สามารถจะทำได้

ข้อ ๒๒ ยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อต้องมีลักษณะและเงื่อนไขดังนี้

(๑) ตัวถังปิดทึบ ผนังด้านในต้องบุด้วยวัสดุที่ทนทาน ทำความสะอาดได้ง่ายไม่รั่วซึม

(๒) ในกรณีที่เป็นยานพาหนะสำหรับใช้ขนขยะมูลฝอยติดเชื้อจากที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อตามข้อ ๑๖ วรรคสอง ภายในตัวถังของยานพาหนะนั้นต้องสามารถควบคุมอุณหภูมิให้อยู่ที่ ๑๐ องศาเซลเซียส หรือต่ำกว่านั้นได้ และจะต้องติดเครื่องเทอร์โมมิเตอร์ที่สามารถอ่านค่าอุณหภูมิภายในตัวถังไว้ด้วย

(๓) ข้อความสีแดงที่มีขนาดสามารถมองเห็นได้ชัดเจนปิดไว้ที่ภายนอกตัวถังด้านข้างทั้งสองด้านว่า “ใช้เฉพาะขนมูลฝอยติดเชื้อ”

(๔) กรณีราชการส่วนท้องถิ่นทำการขนมูลฝอยติดเชื้อ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นแสดงชื่อของราชการส่วนท้องถิ่นด้วยตัวหนังสือสีแดงที่มีขนาดสามารถมองเห็นได้ชัดเจนไว้ที่ภายนอกตัวถังด้านข้างทั้งสองด้านของยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อ

กรณีบุคคลซึ่งได้รับมอบจากราชการส่วนท้องถิ่นให้เป็นผู้ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อภายใต้การควบคุมดูแลของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง ทำการขนมูลฝอยติดเชื้อ ให้บุคคลนั้นแสดงชื่อราชการส่วนท้องถิ่นด้วยตัวหนังสือสีแดงที่มีขนาดสามารถมองเห็นได้ชัดเจนไว้ที่ภายนอกตัวถังด้านข้างทั้งสองด้านของยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อ พร้อมกับแสดงแผ่นป้ายขนาดสามารถมองเห็นได้ชัดเจนระบุวิธีการที่ราชการส่วนท้องถิ่นมอบให้บุคคลนั้นดำเนินการ

กำจัดมูลฝอยติดเชื้อ และเชื้อ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลนั้นไว้ในยานพาหนะ
ขนมูลฝอยติดเชื้อในบริเวณที่บุคคลภายนอกสามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนด้วย

กรณีบุคคลซึ่งได้รับอนุญาตจากราชการส่วนท้องถิ่นให้เป็นผู้ดำเนินการ
รับทำการขนมูลฝอยติดเชื้อ โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วย
การคิดค่าบริการ ตามมาตรา ๑๙ ทำการขนมูลฝอยติดเชื้อ ให้บุคคลนั้นแสดงชื่อ
ราชการส่วนท้องถิ่นด้วยตัวหนังสือสีแดงที่มีขนาดสามารถมองเห็นได้ชัดเจน
พร้อมกับแผ่นป้ายขนาดที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน ระบุรหัสหรือหมายเลข
ใบอนุญาต ชื่อ สถานที่ และหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลนั้น ไว้ที่ภายนอกตัวถัง
ด้านข้างของยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อ

(๕) ต้องมีเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมสำหรับผู้ขับขี่และผู้ปฏิบัติงานประจำยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อ อุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับ
ป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากการตกหล่นหรือการรั่วไหลของมูลฝอยติดเชื้อ
อุปกรณ์หรือเครื่องมือป้องกันอัคคีภัย และอุปกรณ์หรือเครื่องมือสื่อสารสำหรับใช้
ติดต่อแจ้งเหตุ อยู่ในยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อตลอดเวลาที่ทำการขนมูลฝอย
ติดเชื้อ

ข้อ ๒๓ ในกรณีที่ใช้รถเข็นตามข้อ ๑๘ ขนมูลฝอยติดเชื้อไปกำจัดยัง
สถานที่กำจัดตามหมวด ๔ ที่อยู่ภายในสถานบริการการสาธารณสุขหรือภายใน
บริเวณที่ตั้งห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายแทนยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อตาม
ข้อ ๒๒ ให้นำข้อ ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๔ การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

ข้อ ๒๔ การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) ต้องกำจัดมูลฝอยติดเชื้อโดยวิธีใดวิธีหนึ่งตามที่กำหนดในข้อ ๒๕
- (๒) ต้องกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตามระยะเวลาที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนด
แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ขนจากที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อของสถานบริการ
การสาธารณสุขหรือของห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย

(๓) ในระหว่างรอกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ต้องเก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อไว้ในที่เก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อที่มีลักษณะเช่นเดียวกับที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อตามข้อ ๑๖ โดยมีขนาดกว้างขวางเพียงพอที่จะเก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อไว้ได้จนกว่าจะทำการกำจัด รวมทั้งจัดให้มีข้อความเป็นคำเตือนว่า “ที่เก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ” ด้วยสีแดงและมีขนาดสามารถมองเห็นได้ชัดเจน แสดงไว้ด้วย

(๔) จัดให้มีผู้ปฏิบัติงานกำจัดมูลฝอยติดเชื้อซึ่งมีความรู้เกี่ยวกับมูลฝอยติดเชื้อ โดยผ่านการฝึกอบรมการป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อตามหลักสูตรและระยะเวลาตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๕) จัดให้มีเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมสำหรับผู้ปฏิบัติงานกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ รวมทั้งอุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากการตกหล่นหรือการรั่วไหลของมูลฝอยติดเชื้อและอุปกรณ์หรือเครื่องมือป้องกันอัคคีภัยไว้ประจำบริเวณที่ตั้งระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

(๖) กรณีที่สถานบริการการสาธารณสุข ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย หรือผู้ที่ได้รับอนุญาต ใช้วิธีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยวิธีการอื่นที่มีใช้วิธีเผาในเตาเผาตามข้อ ๒๕ (๑) ให้สถานบริการการสาธารณสุข ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตนั้นตรวจวิเคราะห์ตามข้อ ๒๗ เพื่อตรวจสอบเกณฑ์มาตรฐานในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อเป็นประจำทุกเดือน และให้รายงานผลการตรวจวิเคราะห์นั้นให้ราชการส่วนท้องถิ่นทราบเป็นประจำภายในวันที่ห้าของทุกเดือน

ข้อ ๒๕ การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ มีวิธีการดังนี้

(๑) เผาในเตาเผา

(๒) ทำลายเชื้อด้วยไอน้ำ

(๓) ทำลายเชื้อด้วยความร้อน

(๔) วิธีอื่นตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๒๖ การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อโดยการเผาในเตาเผา ให้ใช้เตาเผาที่มีห้องเผามูลฝอยติดเชื้อและห้องเผาควัน การเผามูลฝอยติดเชื้อให้เผาที่อุณหภูมิไม่

ต่ำกว่า ๗๖๐ องศาเซลเซียส และในการเผาคว้นให้เผาด้วยอุณหภูมิไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ องศาเซลเซียส ทั้งนี้ ตามแบบเตาเผาที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดหรือเห็นชอบ และในการเผาต้องมีการควบคุมมาตรฐานอากาศเสียที่ปล่อยออกจากเตาเผาตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๒๗ การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยวิธีการทำลายเชื้อด้วยไอน้ำหรือวิธีทำลายเชื้อด้วยความร้อนหรือวิธีอื่นตามข้อ ๒๕ (๒) (๓) หรือ (๔) จะต้องดำเนินการให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานทางชีวภาพ โดยมีประสิทธิภาพที่สามารถทำลายเชื้อแบคทีเรีย เชื้อรา ไวรัส และพาราสิต ในมูลฝอยติดเชื้อได้หมด

ภายหลังการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยวิธีดังกล่าวตามวรรคหนึ่งแล้ว ต้องมีการตรวจสอบเกณฑ์มาตรฐานทางชีวภาพโดยวิธีการตรวจวิเคราะห์เชื้อบะซิลลัสสะเทียโรเธอร์โมฟิลลัส หรือบะซิลลัสซับทิลิส แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๒๘ เศษของมูลฝอยติดเชื้อที่เหลือหลังจากการเผาในเตาเผาตามข้อ ๒๖ หรือที่ผ่านการกำจัดเชื้อตามวิธีการตามข้อ ๒๗ แล้ว ให้ดำเนินการกำจัดตามวิธีกำจัดมูลฝอยทั่วไป เว้นแต่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดเป็นอย่างอื่น

หมวด ๕

ค่าบริการการเก็บขนหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

ข้อ ๒๙ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดอัตราค่าบริการขั้นสูงในการรับทำการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ที่ผู้ได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๑๙ จะเรียกเก็บจากผู้ใช้บริการตามมาตรา ๒๐ (๕) โดยให้คำนึงถึงความเป็นไปได้ในการประกอบกิจการและความเหมาะสมกับฐานะทางเศรษฐกิจของประชาชนในท้องถิ่นนั้น

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๐ ให้ราชการส่วนท้องถิ่น สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล สถานพยาบาลสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ และห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายที่มีอยู่หรือจัดตั้งขึ้นก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ดำเนินการจัดให้มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการเก็บ ขน และหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตามข้อ ๗ ข้อ ๘ หรือข้อ ๙ แล้วแต่กรณี ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ และดำเนินการเก็บ ขน และหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

สำหรับสถานบริการการสาธารณสุขหรือห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายที่ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยตนเอง ให้ดำเนินการตามข้อ ๖ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และมาตรการตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

สุดารัตน์ เกยุราพันธุ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙ ตอนที่ ๘๖ ก วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕

หมายเหตุ : - เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ หากกระทำโดยไม่ถูกต้องตามเกณฑ์มาตรฐานอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนได้ จึงสมควรต้องควบคุมการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสุขภาพของประชาชน และเพื่อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการด้านสุขภาพอนามัย รวมทั้งเพื่อจัดระเบียบการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ และโดยที่มาตรา ๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมหรือกำกับดูแลสำหรับกิจการหรือการดำเนินการในเรื่องต่างๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการ เก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย และอัตราค่าธรรมเนียมอื่น ๆ พ.ศ. ๒๕๔๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติ
การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกกฎกระทรวง
ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๖) ออกตามความใน
พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๒ อัตราค่าธรรมเนียมที่ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจตามมาตรา ๒๐
(๔) และมาตรา ๖๓ ออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนด ให้กำหนดได้ไม่เกินอัตรา
ค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดไว้ในบัญชีอัตราค่าธรรมเนียมท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๓ อัตราค่าธรรมเนียมที่ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนด
ของท้องถิ่นกำหนดได้ไม่เกินอัตราค่าธรรมเนียมตามข้อ ๒ มีดังต่อไปนี้

(๑) อัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่นในการเก็บ
และขนส่งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามมาตรา ๒๐ (๔)

(๒) อัตราค่าธรรมเนียมในการออกใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๓๓
มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๑ วรรคสอง

(๓) อัตราค่าธรรมเนียมในการออกหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา ๔๘

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

สุดารัตน์ เกยุราพันธุ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙ ตอนที่ ๘๖ ก วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๕

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม

๑. อัตราค่าเก็บและขนสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามมาตรา ๒๐ (๔)
- (๑) ค่าเก็บและขนอุจจาระหรือสิ่งปฏิกูลครั้งหนึ่งๆ
- เศษของลูกบาศก์เมตรหรือลูกบาศก์เมตรแรก
และลูกบาศก์เมตรต่อไป ลูกบาศก์เมตรละ ๒๕๐ บาท
- เศษไม่เกินครึ่งลูกบาศก์เมตร ๑๕๐ บาท
- เศษเกินครึ่งลูกบาศก์เมตร ให้คิดเท่ากับ ๑ ลูกบาศก์เมตร
- (๒) ค่าเก็บและขนมูลฝอยทั่วไป
- (ก) ค่าเก็บและขนมูลฝอยทั่วไปประจำรายเดือน
- ที่มีปริมาณวันหนึ่งไม่เกิน ๒๐ ลิตร เดือนละ ๔๐ บาท
 - ที่มีปริมาณวันหนึ่งเกิน ๒๐ ลิตร แต่ไม่เกิน ๕๐๐ ลิตร
 - ค่าเก็บและขนทุกๆ ๒๐ ลิตร
 - หรือเศษของแต่ละ ๒๐ ลิตร เดือนละ ๔๐ บาท
 - ที่มีปริมาณวันหนึ่งเกิน ๕๐๐ ลิตร
 - แต่ไม่เกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร เดือนละ ๒,๐๐๐ บาท
 - ที่มีปริมาณวันหนึ่งเกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร
 - ค่าเก็บและขนทุกๆ ลูกบาศก์เมตร หรือเศษของ
 - ลูกบาศก์เมตร เดือนละ ๒,๐๐๐ บาท
- (ข) ค่าเก็บและขนมูลฝอยทั่วไปเป็นครั้งคราว
- ครั้งหนึ่งๆ ไม่เกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร ครั้งละ ๑๕๐ บาท
 - ครั้งหนึ่งๆ เกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร
 - ค่าเก็บและขนทุกๆ ลูกบาศก์เมตร
 - หรือเศษของลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ ๑๕๐ บาท
- (๓) ค่าเก็บและขนมูลฝอยติดเชื้อ
- (ก) ค่าเก็บและขนมูลฝอยติดเชื้อเป็นรายเดือน
- กรณีที่มีน้ำหนักรวันหนึ่งไม่เกิน ๒ กิโลกรัม
 - หรือมีปริมาณไม่เกิน ๑๓ ลิตร เดือนละ ๓๐๐ บาท

- กรณีที่มีน้ำหนักวันหนึ่งเกิน ๒ กิโลกรัม หรือมีปริมาณเกิน ๑๓ ลิตร ค่าเก็บและขนทุกๆ ๒ กิโลกรัม หรือทุกๆ ๑๓ ลิตร หรือเศษของแต่ละ ๒ กิโลกรัม หรือแต่ละ ๑๓ ลิตร เดือนละ ๓๐๐ บาท

(ข) ค่าเก็บและขนมูลฝอยติดเชื้อเป็นครั้งคราว

- ค่าเก็บและขนแต่ละครั้ง คิดอัตราครั้งละ ๓,๐๐๐ บาท (ทั้งนี้ ให้กำหนดเป็นอัตราตามระยะทางที่เก็บขน)
- กรณีที่มูลฝอยมีน้ำหนักไม่เกิน ๗๕ กิโลกรัม หรือมีปริมาณไม่เกิน ๕๐๐ ลิตร ให้คิดอัตราเพิ่มขึ้นอีก ครั้งละ ๔๐๐ บาท
- กรณีที่มูลฝอยมีน้ำหนักเกิน ๗๕ กิโลกรัม หรือเกิน ๕๐๐ ลิตร ให้คิดค่าเก็บขนเพิ่มขึ้นในอัตราทุกๆ ๗๕ กิโลกรัม หรือทุกๆ ๕๐๐ ลิตร หรือเศษของ ๗๕ กิโลกรัม หรือ ๕๐๐ ลิตร หน่วยละ ๔๐๐ บาท

๒. อัตราค่าธรรมเนียมในการออกใบอนุญาต

(๑) ใบอนุญาตดำเนินการกิจการตามมาตรา ๑๙ โดยทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ

- (ก) รับทำการเก็บ และขนสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยทั่วไป ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท
- (ข) รับทำการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยทั่วไป ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท
- (ค) รับทำการเก็บ และขนมูลฝอยติดเชื้อ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
- (ง) รับทำการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท

(๒) ใบอนุญาตดำเนินการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ตามประเภทที่มีข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๑)

ในลักษณะที่เป็นการค้าตามมาตรา ๓๓ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท

(๓) ใบอนุญาตจัดตั้งตลาดตามมาตรา ๓๔ ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท

(๔) ใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่เสิร์ฟอาหาร

ในอาคารหรือพื้นที่ใด ซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตร

และมีใช่เป็นการขายของในตลาดตามมาตรา ๓๘ ฉบับละ ๓,๐๐๐ บาท

- (๕) ใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ
ตามมาตรา ๔๑ วรรคสอง
- (ก) จำหน่ายโดยลักษณะวิธีการจัดวางสินค้า
ในที่หนึ่งที่ได้โดยปกติ ๑๐๐ บาท
- (ข) จำหน่ายโดยลักษณะการเร่ขาย ๕๐ บาท
๓. อัตราค่าธรรมเนียมในการออกหนังสือรับรองการแจ้ง
การจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร
ในอาคารหรือพื้นที่ใด ซึ่งมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร
และมีใช่เป็นการขายของในตลาดตามมาตรา ๔๘ ๑,๐๐๐ บาท

หมายเหตุ : - เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากได้มีการประกาศใช้บังคับกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อไว้เป็นการเฉพาะแยกห่างจากกรณีมูลฝอยทั่วไป เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสุขภาพของประชาชนและเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการด้านสุขภาพอนามัย รวมทั้งเพื่อจัดระเบียบการประกอบอาชีพที่เกี่ยวกับการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ แต่การดำเนินการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และสภาพการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงดังกล่าวต้องใช้ต้นทุนในการดำเนินการสูงกว่าการดำเนินการในกรณีของมูลฝอยทั่วไป จึงสมควรปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่นในการเก็บและขนสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย และอัตราค่าธรรมเนียมในการออกใบอนุญาตตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อแยกกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่นในการเก็บและขนมูลฝอยทั่วไปและมูลฝอยติดเชื้อออกจากกัน รวมทั้งแยกกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการออกใบอนุญาตให้บุคคลใดดำเนินการรับทำการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป และมูลฝอยติดเชื้อออกจากกันด้วย โดยกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับกรณีของมูลฝอยติดเชื้อให้สูงกว่ากรณีของมูลฝอยทั่วไป ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมที่จะทำให้ราชการส่วนท้องถิ่นหรือผู้ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสามารถประกอบกิจการรับทำการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้ออยู่ได้ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบ
มาตรฐานทางชีวภาพในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๖

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการตรวจสอบมาตรฐานทางชีวภาพ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมระบบการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๗ วรรคสอง แห่งกฎหมายว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจึงออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบมาตรฐานทางชีวภาพในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อที่มีใช้การใช้เตาเผา ไว้ดังนี้

ข้อ ๑ มาตรฐานทางชีวภาพในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยวิธีการใด ๆ นอกจากวิธีการใช้เตาเผา ต้องสามารถทำลายเชื้อแบคทีเรีย เชื้อรา ไวรัส และพาราสิตในมูลฝอยติดเชื้อได้หมด

ข้อ ๒ การตรวจสอบว่า มูลฝอยติดเชื้อได้ผ่านการกำจัดเชื้อโรคได้ตามเกณฑ์มาตรฐานตามข้อ ๑ นั้น ให้ใช้วิธีการตรวจวิเคราะห์โดยวิธีการเพาะเชื้อบะซิลลัส สะเทียโรเธอร์โมฟิลลัส (*Bacillus stearothermophilus*) หรือเชื้อบะซิลลัส ซับทิลิส (*Bacillus subtilis*) โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ใช้ Spore strip ของเชื้อบะซิลลัส สะเทียโรเธอร์โมฟิลลัส หรือเชื้อบะซิลลัส ซับทิลิส โดยฉีกแผ่น strip เพื่อให้ Spore ลอยแขวนในน้ำกลั่น ๑๐ มิลลิลิตร ซึ่งปราศจากเชื้อในหลอดทดลองซึ่งมีขนาดที่เหมาะสมด้วยเทคนิคปลอดเชื้อ

(๒) นำหลอดทดลองดังกล่าวไปวางไว้รวมกับมูลฝอยติดเชื้อในเครื่องกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ณ จุดที่คาดว่าเชื้อโรคจะถูกทำลายได้ยากที่สุด

(๓) เมื่อมูลฝอยติดเชื้อผ่านกระบวนการกำจัดแล้วให้นำหลอดทดลองของ Spore เชื้อบะซิลลัส สะเทียโรเธอร์โมฟิลลัส หรือ เชื้อบะซิลลัส ซับทิลิส ที่วางไว้ตาม (๒) แล้วแต่กรณี ไปทดสอบ โดยนำไปเพาะในจานอาหารเลี้ยงเชื้อที่เหมาะสม เช่น Blood agar หรือ Egg yolk agar แล้วนำไปเพาะเชื้อในตู้ควบคุมอุณหภูมิ ๓๕ – ๓๗ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๑๘ – ๒๔ ชั่วโมง

(๔) นำจานอาหารเลี้ยงเชื้อ Blood agar หรือ Egg yolk agar แล้วแต่กรณี มาตรวจดู ต้องไม่พบโคโลนี (Colony) ของเชื้อบะซิลลัส สะเทียโรเธอร์โมฟิลลัส หรือเชื้อบะซิลลัส ซับทิลิส เกิดขึ้นบนจานอาหารเลี้ยงเชื้อนั้น จึงจะถือว่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานทางชีวภาพ

ข้อ ๓ การตรวจวิเคราะห์ว่ามูลฝอยติดเชื้อได้ผ่านการกำจัดเชื้อได้ตามเกณฑ์มาตรฐานทางชีวภาพ โดยวิธีการอื่นนอกจากวิธีการตามข้อ (๒) ต้องได้รับความเห็นชอบจากกรมอนามัยและกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ข้อ ๔ ประกาศกระทรวงนี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ประกาศ ณ วันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

สุดารัตน์ เกตุราพันธุ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐ ตอนพิเศษ ๔๕ ง วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๖

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง ตราหรือสัญลักษณ์สำหรับพิมพ์บนภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ
พ.ศ. ๒๕๕๖

เพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือกำกัับดูแลเรื่องมูลฝอยติดเชื้อให้เป็นมาตรฐานสากล จึงเห็นเป็นการสมควรให้มีตราหรือสัญลักษณ์ที่ใช้ระหว่างประเทศ เพื่อพิมพ์บนภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๓ วรรคสอง แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข จึงออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข ดังนี้

ข้อ ๑ ตราหรือสัญลักษณ์ที่ใช้ระหว่างประเทศ ที่ต้องพิมพ์ลงบนภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ ให้มีลักษณะเป็นรูปวงเดือน ๓ วง สีดำ ซ้อนทับบนวงกลมสีดำ โดยสัญลักษณ์ต้องมีรัศมีไม่น้อยกว่า ๑ นิ้ว ดังรูปภาพดังนี้

ข้อ ๒ ประกาศกระทรวงนี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ประกาศ ณ วันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

สุดารัตน์ เกยุราพันธุ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐ ตอนพิเศษ ๔๕ ง วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๖

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง กำหนดลักษณะของห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื่อร้ายแรง

เพื่อให้การปฏิบัติการตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื่อ พ.ศ. ๒๕๔๕ สามารถดำเนินการไปได้โดยชัดเจนและถูกต้องเหมาะสม

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓ ของกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื่อ พ.ศ. ๒๕๔๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจึงกำหนดห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื่อร้ายแรงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ลักษณะและประเภทของห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื่อร้ายแรง ให้เป็นดังนี้

(๑) เป็นห้องแยกเฉพาะสำหรับรักษาผู้ป่วยด้วยโรคติดเชื่อร้ายแรงที่ติดต่อย่างและหรือโรคที่มีอัตราป่วยตายสูง และหรือรักษายาก

(๒) โรคติดเชื่อร้ายแรงให้เป็นไปตามบัญชีแนบท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้โรคติดเชื่อร้ายแรงตาม (๒) กระทรวงสาธารณสุขสามารถประกาศเพิ่มเติมได้อีก

ข้อ ๒ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

อนุทิน ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๕๒ ง วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๘

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง กำหนดลักษณะและเงื่อนไขของห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย

เพื่อให้การปฏิบัติการตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ สามารถดำเนินการไปได้โดยชัดเจนและถูกต้องเหมาะสม

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓ ของกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจึงกำหนดลักษณะและเงื่อนไขของห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“เชื้ออันตราย” หมายความว่า เชื้อจุลินทรีย์ที่ก่อให้เกิดโรค

ข้อ ๒ ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายต้องมีลักษณะและเงื่อนไขดังนี้

(๑) เป็นห้องปฏิบัติการเพื่อการศึกษาวิจัย ทดลอง หรือพัฒนา ที่เกี่ยวกับเชื้ออันตราย

(๒) เป็นห้องปฏิบัติการตรวจชั้นสูตรศพหรือซากสัตว์

(๓) เป็นห้องปฏิบัติการด้านจุลชีววิทยาหรือห้องปฏิบัติการ ที่ทำการตรวจวิเคราะห์วัตถุตัวอย่างจากร่างกายมนุษย์หรือสัตว์ รวมทั้งวัตถุ ตัวอย่างอื่นๆ จากสิ่งแวดล้อมที่อาจก่อให้เกิดเชื้ออันตราย ได้แก่ การตรวจเลือด ปัสสาวะ อุจจาระ เนื้อเยื่อ สารคัดหลั่งหรือของเหลวจากร่างกายอื่น ๆ

(๔) เป็นห้องปฏิบัติการที่ทดสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพ ได้แก่ อาหาร ยา วัตถุเสพติด เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ วัตถุมีพิษ ที่อาจก่อให้เกิดเชื้ออันตรายได้

ข้อ ๓ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วัน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

อนุนิน ชาญวิรุณ

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๕๒ ง วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๘

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง หลักสูตรการฝึกอบรมการป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตราย
ที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อ

ตามที่กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศใช้กฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๑๙ ตอนที่ ๘๖ ก วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๕ โดยกำหนดให้มีการฝึกอบรมการป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อแก่ผู้ปฏิบัติงานเคลื่อนย้ายภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามข้อ ๑๗ (๑) ผู้ขับขีและผู้ปฏิบัติงานขนมูลฝอยติดเชื้อประจำยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อตามข้อ ๒๐ (๒) และผู้ปฏิบัติงานกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตามข้อ ๒๔ (๔) ทั้งนี้ ตามหลักสูตรและระยะเวลาที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา นั้น

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๗ (๑) ข้อ ๒๐ (๒) และข้อ ๒๔ (๔) ของกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขจึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“หลักสูตร” หมายความว่า หลักสูตรการฝึกอบรมการป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อ ที่กำหนดให้ฝึกอบรมแก่ผู้ปฏิบัติงานมูลฝอยติดเชื้อ ซึ่งต้องประกอบด้วยหัวข้อวิชา เนื้อหา และระยะเวลาตามตารางแนบท้ายประกาศนี้

“หน่วยงานจัดการฝึกอบรม” หมายความว่า กรมอนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (โรงพยาบาลศูนย์

โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน) โรงพยาบาลสังกัดมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นที่มีศักยภาพในการจัดการฝึกอบรมซึ่งได้รับความเห็นชอบจากกรมอนามัย

“ผู้ปฏิบัติงานมูลฝอยติดเชื้อ” หมายความว่า ผู้ปฏิบัติงานเคลื่อนย้าย ภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ ผู้ขับขีและผู้ปฏิบัติงานขนมูลฝอยติดเชื้อประจำ ยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อ และผู้ปฏิบัติงานกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

ข้อ ๒ ราชการส่วนท้องถิ่นรวมทั้งบุคคลซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นมอบให้ ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อภายใต้การควบคุมดูแลของราชการส่วนท้องถิ่นตาม มาตรา ๑๘ วรรคสอง และบุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ ดำเนินการ โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ ตามมาตรา ๑๙ ผู้ประกอบกิจการสถานบริการการสาธารณสุข ผู้ประกอบกิจการ ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย ต้องจัดให้ผู้ปฏิบัติงานมูลฝอยติดเชื้อที่อยู่ในความ รับผิดชอบ เข้ารับการฝึกอบรมการป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตราย ที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อตามหลักสูตรและระยะเวลาที่กำหนดไว้ในประกาศนี้

ข้อ ๓ หน่วยงานจัดการฝึกอบรมที่ประสงค์จะดำเนินการจัดการอบรม ต้องดำเนินการอบรมอย่างน้อยตามหลักสูตรและระยะเวลาที่กำหนดไว้ในประกาศ นี้ กรณีที่จะจัดการอบรมในหลักสูตรที่แตกต่างจากประกาศนี้ ต้องได้รับความเห็น ชอบจากกรมอนามัย

ข้อ ๔ ผู้ปฏิบัติงานมูลฝอยติดเชื้อที่ผ่านการฝึกอบรมตามข้อ ๓ แล้ว จะได้ รับมอบประกาศนียบัตรตามแบบที่แนบท้ายประกาศนี้ไว้เป็นหลักฐาน ทั้งนี้ ให้หน่วยงานจัดการฝึกอบรมขอรับต้นแบบประกาศนียบัตรได้ที่กรมอนามัย

ข้อ ๕ ประกาศฉบับนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจา นุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

สุดารัตน์ เกตุราพันธ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๑๔ ง วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

ตารางหลักสูตรการฝึกอบรมการป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตราย
ที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อที่กำหนดให้ฝึกอบรมแก่ผู้ปฏิบัติงานมูลฝอยติดเชื้อ

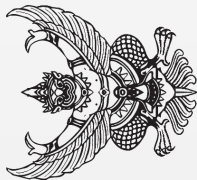
หัวข้อวิชา	วัตถุประสงค์	ประเด็นสำคัญ	ระยะเวลา
(๑) มูลฝอยติดเชื้อ กับผลกระทบต่อสุขภาพและ สิ่งแวดล้อม	๑.๑) เพื่อให้มีความรู้ เบื้องต้นเกี่ยวกับ โรคติดต่อและ การทำลายเชื้อ ๑.๒) เพื่อให้รู้ถึงผล กระทบต่อสุขภาพ และสิ่งแวดล้อมจาก การจัดการมูลฝอย ติดเชื้อรวมทั้งสามารถ ป้องกันอันตรายจาก มูลฝอยติดเชื้อ	๑.๑) ผลกระทบต่อสุขภาพ • โรคติดต่อที่เกิดจาก มูลฝอยติดเชื้อ • วิธีการทำลายเชื้อ • ความเสี่ยงต่อสุขภาพและ อันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอย ติดเชื้อ ๑.๒) ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม • มลพิษทางน้ำ ทางอากาศ เสียง หรือฝุ่นละออง	๑ ชั่วโมง
(๒) มาตรการ ป้องกันอันตราย ส่วนบุคคลของ ผู้ปฏิบัติงาน	๒.๑) เพื่อให้สามารถ ป้องกันอันตรายที่ อาจเกิดจากมูลฝอย ติดเชื้อได้	๒.๑) มาตรการป้องกันอันตราย • การป้องกันโรคติดต่อและ การอาชีวอนามัยในการทำงาน • การตรวจสุขภาพ ชนิด ของโรคที่จำเป็นต้องได้รับการ ตรวจและความถี่ที่เหมาะสม • การป้องกันอันตรายส่วน บุคคลและการมีพฤติกรรม อนามัยที่ถูกต้อง • สิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพจากการทำงานและ การยศาสตร์	๑ ชั่วโมง

หัวข้อวิชา	วัตถุประสงค์	ประเด็นสำคัญ	ระยะเวลา
(๓) ความรู้พื้นฐานและหลักการทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ	๓.๑) เพื่อให้รู้ถึงแหล่ง กำเนิด ชนิด ประเภทมูลฝอยติดเชื้อได้ ๓.๒) เพื่อให้รู้ถึงขั้นตอนการจัดการมูลฝอยติดเชื้อได้ ๓.๓) เพื่อให้ทราบถึงกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ๓.๔) เพื่อให้ทราบนโยบายการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของหน่วยงาน	๓.๑) ประเภทมูลฝอยและการคัดแยกมูลฝอยในสถานบริการ การสาธารณสุข • มูลฝอยทั่วไป • มูลฝอยรีไซเคิล • มูลฝอยอันตราย • มูลฝอยติดเชื้อ ๓.๒) การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ • แหล่งกำเนิด ชนิด ประเภทของมูลฝอยติดเชื้อและการคัดแยก • ขั้นตอนการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ๓.๓) กฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ๓.๔) นโยบายการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของหน่วยงาน	๑ ชั่วโมง
(๔) การคัดแยกมูลฝอย	๔.๑) เพื่อให้ทราบถึงวิธีการการคัดแยกมูลฝอยแต่ละชนิด	๔.๑) ขั้นตอนการคัดแยกมูลฝอย ๔.๒) วิธีการคัดแยกมูลฝอย (สาริต ผึกปฏิบัติ)	๔๕ นาที
(๕) การเก็บรวบรวม และการเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อ	๕.๑) เพื่อให้ทราบถึงลักษณะของภาชนะบรรจุและภาชนะรองรับมูลฝอยติดเชื้อที่ถูกหลักสุขาภิบาล ๕.๒) เพื่อให้สามารถเก็บ รวบรวมและเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อได้อย่างถูกวิธี	๕.๑) การเก็บรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อ • ลักษณะของภาชนะบรรจุและภาชนะรองรับมูลฝอยติดเชื้อ • วิธีการเก็บรวบรวมมูลฝอยติดเชื้ออย่างถูกต้องเหมาะสมตามประเภทและปริมาณ	๔๕ นาที

หัวข้อวิชา	วัตถุประสงค์	ประเด็นสำคัญ	ระยะเวลา
		• วิธีการปฏิบัติกรณีมูลฝอยติดเชื้อตกหล่น ถุงแตก ถุงรั่ว • (๕.๒) การเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อ • ลักษณะรถเข็น • วิธีการเคลื่อนย้ายการยก การจัดวาง • การเคลื่อนย้ายด้วยรถเข็น เส้นทางรถเข็น และเวลาที่เข็น • การทำความสะอาดรถเข็น • ภาชนะรองรับและอุปกรณ์ • การจัดเก็บรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อ ณ ที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ • การบันทึกข้อมูลปริมาณมูลฝอยติดเชื้อก่อนเก็บเข้าสู่ที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ • สุขลักษณะอาคารที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อและการทำความสะอาด • การควบคุมแมลงสัตว์นำโรค	
(๖) หลักปฏิบัติในการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ	๖.๑) เพื่อให้ทราบถึงหลักเกณฑ์และวิธีการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ	๖.๑) การขับขึ้น และเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อ • ลักษณะของรถขนมูลฝอยติดเชื้อ	๔๕ นาที

หัวข้อวิชา	วัตถุประสงค์	ประเด็นสำคัญ	ระยะเวลา
	๖.๒) เพื่อให้สามารถเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อได้อย่างถูกวิธี	• วิธีปฏิบัติในการจับขึ้นและเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อ - แผนการจัดเก็บเส้นทางและระยะเวลาในการเก็บ - การยก จัดวางภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อในยานพาหนะอย่างถูกวิธี เช่น ท้ายก/ข้อห้ามในการยกมูลฝอยติดเชื้อ - กฎหมายและข้อปฏิบัติในการขนส่ง - การปฏิบัติในกรณีมูลฝอยติดเชื้อตกหล่น ถูงแตก ถูกรั่ว หรือกรณีประสบอุบัติเหตุ - การทำความสะอาดเครื่องใช้อุปกรณ์และยานพาหนะ	
(๗) เทคโนโลยีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ	๗.๑) เพื่อให้ทราบวิธีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อที่ถูกวิธี ๗.๒) เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติในโรงพยาบาลอย่างถูกต้อง	๗.๑) เทคโนโลยีในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ • การเผาในเตาเผา ลักษณะเตาเผา • การทำลายเชื้อด้วยไอน้ำ • การทำลายเชื้อด้วยความร้อน ๗.๒) วิธีการปฏิบัติในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ • การเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อจากที่พักมูลฝอยติดเชื้อเพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี • การควบคุมดูแลระบบการกำจัดให้เป็นไปตามข้อกำหนด • การตรวจสอบ บำรุงรักษาเบื้องต้น การทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์	๔๕ นาที

แบบประกาศนียบัตร

(หน่วยงานจัดการฝึกอบรม)
ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้เพื่อแสดงว่า

.....

ได้ผ่านการอบรมหลักสูตรการฝึกอบรมการป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อ
ตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕
ออกตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕
ให้ไว้ ณ วันที่

.....
(.....)
ตำแหน่ง.....

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง กำหนดลักษณะของบริเวณที่פקภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ

เพื่อให้การเก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อของสถานบริการการสาธารณสุขดังต่อไปนี้ คือ

(๑) สถานพยาบาลประเภทที่ไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน

(๒) สถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่ไม่มีที่פקสัตว์ป่วยไว้ค้างคืน หรือประเภทที่มีที่פקสัตว์ป่วยไว้ค้างคืนตามชนิดและจำนวนไม่เกินที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นไปโดยถูกต้องและเหมาะสมตามหลักเกณฑ์ด้านสุขลักษณะสามารถป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรคไปสู่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๙ วรรคสองของกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจึงกำหนดลักษณะของบริเวณที่פקภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ บริเวณที่פקภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อต้องมีลักษณะและอุปกรณ์ดังนี้

(๑) ตั้งอยู่ภายในสถานพยาบาล ในจุดที่เหมาะสม แยกเป็นสัดส่วน เฉพาะ ไม่อับชื้น สะดวกสำหรับการขนมูลฝอยติดเชื้อไปกำจัด และต้องไม่ตั้งอยู่ในบริเวณที่เก็บเครื่องมือ อุปกรณ์ในการรักษา อ่างล้างมือ สถานที่ประกอบ บรรจุ เก็บหรือสะสมอาหาร เป็นต้น

(๒) มีภาชนะสำหรับรองรับภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อที่มีลักษณะดังนี้

ก) ทำด้วยวัสดุที่แข็งแรง ทนทานต่อสารเคมี พื้นผิวต้องมีลักษณะเรียบทำความสะอาดง่าย ไม่รั่วซึม มีฝาปิดมิดชิด สามารถป้องกันสัตว์แมลงพาหะนำโรคได้ และให้มีการฆ่าเชื้อก่อนนำไปใช้

ข) ต้องมีขนาดความจุเพียงพอ สามารถเก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอย
ติดเชื้อได้ อย่างน้อย ๒ วัน ในกรณีที่เก็บมูลฝอยติดเชื้อไว้เกินเจ็ดวันต้องให้อยู่ที่
อุณหภูมิไม่เกิน ๑๐ องศาเซลเซียส

ค) ต้องพิมพ์ข้อความว่า “ที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ” ขนาดและสีที่
มองเห็นได้ชัดเจนคู่ กับตรา ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง
ตราสัญลักษณ์สำหรับพิมพ์บนภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๖ บนภาชนะ
รองรับภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ

ข้อ ๒ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

อนุทิน ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๕๒ ง วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๘

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุข
ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ตามที่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงชื่อตำแหน่งและการจำแนกตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนจากเดิม จึงเห็นสมควรเปลี่ยนแปลงการแต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุข เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เสียใหม่ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงข้างต้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจึงออกประกาศแต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุขไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

๑.๑ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

๑.๒ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๖

๑.๓ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ (ฉบับที่ ๓) ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

๑.๔ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงาน
สาธารณสุขตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ (ฉบับที่ ๔) ลงวันที่
๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๒ ให้ข้าราชการในสังกัดกรมอนามัย ซึ่งดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้
เป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

- ๒.๑ รองอธิบดีกรมอนามัยที่อธิบดีกรมอนามัยมอบหมาย
- ๒.๒ นักวิชาการสาธารณสุขทรงคุณวุฒิ (ด้านสุขาภิบาล)
- ๒.๓ นักวิชาการสาธารณสุขทรงคุณวุฒิ (ด้านส่งเสริมสุขภาพ)
- ๒.๔ นักวิชาการสาธารณสุขทรงคุณวุฒิ (ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม)
- ๒.๕ ผู้อำนวยการสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
- ๒.๖ นักวิชาการสาธารณสุขตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไป
ผู้อำนวยการสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อมมอบหมาย
- ๒.๗ ผู้อำนวยการสำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ
- ๒.๘ นักวิชาการสาธารณสุขตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไป
ผู้อำนวยการสำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำมอบหมาย
- ๒.๙ ผู้อำนวยการกองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ
- ๒.๑๐ นักวิชาการสาธารณสุขตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไป
ผู้อำนวยการกองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพมอบหมาย
- ๒.๑๑ ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
- ๒.๑๒ นักวิชาการสาธารณสุขตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไป
ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุขมอบหมาย
- ๒.๑๓ ผู้อำนวยการศูนย์ห้องปฏิบัติการกรมอนามัย
- ๒.๑๔ นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไป
ผู้อำนวยการศูนย์ห้องปฏิบัติการกรมอนามัยมอบหมาย
- ๒.๑๕ ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ ๑ - ๑๒
- ๒.๑๖ นักวิชาการสาธารณสุขตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไป
ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยมอบหมาย

ข้อ ๓ ให้ข้าราชการในสังกัดกรมควบคุมโรค ซึ่งดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ เป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

- ๓.๑ รองอธิบดีกรมควบคุมโรคที่อธิบดีกรมควบคุมโรคมอบหมาย
- ๓.๒ ผู้อำนวยการสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
- ๓.๓ นายแพทย์ นักวิชาการสาธารณสุข ตั้งแต่ระดับชำนาญการ ขึ้นไปที่ผู้อำนวยการสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมมอบหมาย
- ๓.๔ ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑ - ๑๒
- ๓.๕ นายแพทย์ นักวิชาการสาธารณสุข พยาบาลวิชาชีพ ตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไป และเจ้าพนักงานสาธารณสุขตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไป ที่ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคมอบหมาย

ข้อ ๔ ให้ข้าราชการในสังกัดกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ซึ่งดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ เป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

- ๔.๑ อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
- ๔.๒ รองอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
- ๔.๓ ผู้อำนวยการสำนักสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ
- ๔.๔ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมธุรกิจบริการสุขภาพ
- ๔.๕ นักวิชาการสาธารณสุข ตั้งแต่ระดับชำนาญการ ขึ้นไปที่ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมธุรกิจบริการสุขภาพมอบหมาย
- ๔.๖ นิติกรตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไปประจำกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

ข้อ ๕ ให้ข้าราชการในสังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาค สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ เป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

- ๕.๑ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด
- ๕.๒ นายแพทย์เชี่ยวชาญ (ด้านเวชกรรมป้องกัน)
- ๕.๓ นักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ (ด้านส่งเสริมพัฒนา)

๕.๔ นักวิชาการสาธารณสุข เกษัชกร พยาบาลวิชาชีพ นิติกร นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไป เจ้าพนักงานสาธารณสุข เจ้าพนักงานเภสัชกรรม ตั้งแต่ระดับชำนาญงานขึ้นไป ที่นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดมอบหมาย

๕.๕ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน

๕.๖ นายแพทย์ เกษัชกร พยาบาลวิชาชีพ นักวิชาการสาธารณสุข ตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไป เจ้าพนักงานเภสัชกรรม พยาบาลเทคนิค เจ้าพนักงานสาธารณสุข ตั้งแต่ระดับชำนาญงานขึ้นไป ที่ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป หรือโรงพยาบาลชุมชนมอบหมาย แล้วแต่กรณี

๕.๗ สาธารณสุขอำเภอหรือสาธารณสุขกิ่งอำเภอ

๕.๘ นักวิชาการสาธารณสุข พยาบาลวิชาชีพ ตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไป เจ้าพนักงานสาธารณสุข พยาบาลเทคนิค ตั้งแต่ระดับชำนาญงานขึ้นไป ที่สาธารณสุขอำเภอหรือสาธารณสุขกิ่งอำเภอมอบหมาย

๕.๙ หัวหน้าสถานีอนามัย

๕.๑๐ นักวิชาการสาธารณสุข พยาบาลวิชาชีพ ตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไปประจำสถานีอนามัย

ข้อ ๖ ให้ข้าราชการในสังกัดราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งดำรงตำแหน่งต่อไปนี้ เป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

๖.๑ ผู้อำนวยการสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

๖.๒ ผู้อำนวยการกองสุขาภิบาลอาหาร ผู้อำนวยการกองสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

๖.๓ หัวหน้าฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สำนักงานเขต กรุงเทพมหานคร

๖.๔ ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เมืองพัทยา

๖.๕ ผู้อำนวยการสำนักสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาล

๖.๖ ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาล

๖.๗ หัวหน้ากองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาล

๖.๘ ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหาร
ส่วนตำบล

๖.๙ หัวหน้าส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหาร
ส่วนตำบล

ข้อ ๗ ให้ข้าราชการระดับปฏิบัติการ หรือระดับปฏิบัติงานในหน่วยงาน
ต่างๆ ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุขก่อนหรือในวันที่ประกาศฉบับ
นี้ใช้บังคับ เป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พ.ศ. ๒๕๓๕ ทั้งนี้ ภายในกำหนดเวลาไม่เกิน ๒ ปี นับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้ใช้
บังคับ และต้องได้รับมอบหมายจากหัวหน้าหน่วยงาน

ข้อ ๘ การมอบหมายตามประกาศนี้ต้องทำเป็นหนังสือ ทั้งนี้ ให้พิจารณา
ข้าราชการที่มีความรู้และรับผิดชอบงานด้านสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๙ ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุข ตามข้อ ๒.๑ - ๒.๑๔ มีอำนาจหน้าที่
ตรวจตรา ดูแลให้ข้อเสนอแนะและรับผิดชอบในการดำเนินการให้เป็นไปตาม
พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตท้องที่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ
และเจ้าพนักงานสาธารณสุข ตามข้อ ๒.๑๕ - ๒.๑๖ ในท้องที่จังหวัดต่างๆ ตามเขต
รับผิดชอบของศูนย์อนามัยที่กรมอนามัยมอบหมาย

ข้อ ๑๐ ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุข ตามข้อ ๓.๑ - ๓.๓ มีอำนาจหน้าที่
ตรวจตรา ดูแลให้ข้อเสนอแนะและรับผิดชอบในการดำเนินการให้เป็นไปตาม
พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตท้องที่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ
และเจ้าพนักงานสาธารณสุข ตามข้อ ๓.๔ - ๓.๕ ในท้องที่จังหวัดต่างๆ ตามเขต
รับผิดชอบของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่กรมควบคุมโรคมอบหมาย

ข้อ ๑๑ ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุข ตามข้อ ๔ มีอำนาจหน้าที่ในการ
ควบคุม ดูแลการประกอบกิจการตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่
เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๔) ลงวันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๙ (๑)
การประกอบกิจการสปาเพื่อสุขภาพ เว้นแต่เป็นการให้บริการในสถานพยาบาลตาม
กฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล ข้อ ๙ (๒) การประกอบกิจการอาบ อบ นวด เว้นแต่
เป็นการให้บริการใน ๙ (๑) หรือในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถาน
พยาบาลข้อ ๙ (๓) การประกอบกิจการสถานที่อาบน้ำ อบไอน้ำ อบสมุนไพร

เว้นแต่เป็นการให้บริการใน ๙ (๑) หรือในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และข้อ ๙ (๑๐) การประกอบกิจการเสริมสวยหรือแต่งผม เว้นแต่กิจการที่อยู่ในบังคับตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบวิชาชีพเวชกรรม รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้ประกอบการเพื่อให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดสถานที่เพื่อสุขภาพ หรือเพื่อเสริมสวย มาตรฐานของสถานที่ การบริการ ผู้ให้บริการ หลักเกณฑ์ และวิธีการตรวจสอบ เพื่อการรับรองให้เป็นไปตาม มาตรฐานสำหรับสถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวย ตามพระราชบัญญัติ สถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ ในเขตท้องที่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ

ข้อ ๑๒ ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุข ตามข้อ ๕ มีอำนาจหน้าที่ ตรวจสอบดูแลให้ข้อเสนอแนะ และรับผิดชอบในการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบตามที่กระทรวงสาธารณสุข กำหนด

ข้อ ๑๓ ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุข ตามข้อ ๖ มีอำนาจหน้าที่ ตรวจสอบดูแลให้ข้อเสนอแนะ และรับผิดชอบในการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

จурินทร์ ลักขณวิศิษฐ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๗ ตอนพิเศษ ๑๓๘ ง วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง กำหนดยกเว้นไม่ใช้บังคับข้อกำหนดเฉพาะในส่วนที่ว่าด้วยการขนและการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อในท้องที่ของราชการส่วนท้องถิ่น ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕

โดยที่เห็นเป็นการสมควรให้มีการกำหนดยกเว้นไม่ใช้บังคับกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นบางท้องที่เพื่อให้มีความเหมาะสมกับสภาพท้องที่และขีดความสามารถของราชการส่วนท้องถิ่น

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒ (๒) แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเว้นไม่ใช้บังคับข้อกำหนดเฉพาะในส่วนที่ว่าด้วยการขนและการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ในท้องที่ของเทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อ ๒ ให้ยกเว้นไม่ใช้บังคับข้อกำหนดเฉพาะในส่วนที่ว่าด้วยการขนและการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ในท้องที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ทั้งนี้ เฉพาะพื้นที่สภาตำบล

ข้อ ๓ กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นตามข้อ ๑ และข้อ ๒ มีความพร้อมในการขนและการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อหรือมีการทำข้อตกลงร่วมกับราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีระบบการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อและอยู่ในเขตท้องที่ที่ใช้บังคับข้อกำหนดในส่วนที่ว่าด้วยการขนและการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อแล้ว ให้ข้อกำหนดในส่วนที่ว่าด้วยการขนและการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อมีผลใช้บังคับในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้นเมื่อราชการส่วนท้องถิ่นนั้นหรือราชการส่วนท้องถิ่นที่ร่วมทำข้อตกลงแจ้งเป็นหนังสือ

ต่อประธานกรรมการสาธารณสุขและได้รับความเห็นชอบจากประธานกรรมการ
สาธารณสุขแล้ว

การให้ความเห็นชอบของประธานกรรมการสาธารณสุขตามวรรคหนึ่ง
ต้องทำเป็นหนังสือและลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๔ ประกาศฉบับนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจา
นุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖

สุดารัตน์ เกยุราพันธุ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐ ตอนพิเศษ ๑๓๔ ง วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

คำสั่งกระทรวงสาธารณสุข

ที่ ๑๘๕๒/๒๕๕๖

เรื่อง กำหนดให้สถานบริการการสาธารณสุขและห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายในสังกัด
กระทรวงสาธารณสุข ที่มีการแจ้งเอกชนดำเนินการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อใช้
เอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ (Infectious Waste Manifest System)

เนื่องจากปัญหาการลักลอบทิ้งมูลฝอยติดเชื้อในหลายเขตพื้นที่ของราชการ
ส่วนท้องถิ่นมักปรากฏว่าเป็นมูลฝอยติดเชื้อที่มีแหล่งกำเนิดจากสถานบริการการ
สาธารณสุขและห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขซึ่งทำให้เกิดผล
กระทบต่อสุขภาพอนามัยและสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของประชาชนและยังก่อให้เกิด
ความเสี่ยงต่อการแพร่กระจายเชื้อโรค กระทรวงสาธารณสุขจึงเห็นความจำเป็นใน
การควบคุมระบบการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อจากสถานบริการการสาธารณสุขและห้อง
ปฏิบัติการเชื้ออันตรายในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามกฎ
กระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามความในพระราชบัญญัติ
การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบ
บริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ กระทรวงสาธารณสุขจึงมีคำสั่งดังนี้

ข้อ ๑ ให้สถานบริการการสาธารณสุขและห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายในสังกัด
กระทรวงสาธารณสุขที่เป็นผู้ก่อกำเนิดมูลฝอยติดเชื้อดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย
กระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามความในพระราชบัญญัติ
การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อบัญญัติท้องถิ่นแห่งท้องที่ตั้งของสถานบริการ
สาธารณสุขนั้น

ข้อ ๒ ให้สถานบริการการสาธารณสุขและห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายในสังกัด
ของกระทรวงสาธารณสุข ใช้เอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ (Infectious Waste
Manifest System) ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายคำสั่งนี้

ข้อ ๓ กรณีที่มีการจ้างเอกชนขนมูลฝอยติดเชื้อ ในการทำสัญญาจ้างให้สถานบริการการสาธารณสุขและห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายในสังกัดของกระทรวงสาธารณสุข กำหนดคุณลักษณะเฉพาะ (Term of Reference (TOR)) ของผู้รับจ้างโดยมีเงื่อนไขอย่างน้อยดังต่อไปนี้

๓.๑ ผู้รับจ้างต้องแสดงหลักฐานใบอนุญาตขนมูลฝอยติดเชื้อ

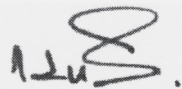
๓.๒ กำหนดให้ผู้รับจ้างต้องใช้เอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ

๓.๓ กำหนดให้มีเอกสาร หลักฐานอื่นๆ ที่จำเป็นเพิ่มเติม

กรณีที่สถานบริการการสาธารณสุขและห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่มีการดำเนินการร่วมกับเอกชนหรือบุคคลในการขนมูลฝอยติดเชื้อก่อนคำสั่งกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้การดำเนินการขนมูลฝอยติดเชื้อ เป็นไปตามสัญญาการจ้างจนกว่าสัญญาการจ้างจะสิ้นสุดลงและให้สถานบริการการสาธารณสุขและห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขขอความร่วมมือจากผู้รับขนมูลฝอยติดเชื้อให้แสดงหลักฐานว่าได้มีการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อจากสถานบริการสาธารณสุขและห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายที่เป็นต้นกำเนิดไปกำจัด ณ ที่ใด และปริมาณเท่าใด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖

(นายอานวย กาจันะ)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

คำสั่งกรมอนามัย

ที่ ๑๐๓๒/๒๕๔๗

เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดออกคำสั่งตามมาตรา ๘

แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ตามที่บทบัญญัติมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดให้อธิบดีกรมอนามัยมีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าของวัตถุหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการก่อให้เกิดหรืออาจเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนซึ่งจำเป็นต้องมีการแก้ไขโดยเร่งด่วน ระงับการกระทำหรือกระทำใดๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันความเสียหายได้ตามที่เห็นสมควร ให้อธิบดีกรมอนามัยแจ้งแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อสั่งให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดปฏิบัติการใดๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันการเสียหายดังกล่าวในเขตท้องที่จังหวัดนั้น ดังนั้น เพื่อให้การคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชนตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตท้องที่จังหวัดเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคล่องตัว รวดเร็ว และทันต่อสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้น จึงเห็นสมควรมอบอำนาจดังกล่าวข้างต้นให้ผู้ว่าราชการจังหวัด

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๘ (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ อธิบดีกรมอนามัยจึงมีคำสั่งมอบอำนาจตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อนึ่ง เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ดำเนินการเกี่ยวกับอำนาจที่ได้รับมอบตามคำสั่งนี้ให้รายงานผลการดำเนินการให้กรมอนามัยทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการเรื่องนั้นเสร็จสิ้น

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗

(นายวิชัย เทียนถาวร)
อธิบดีกรมอนามัย

เอกสารอ้างอิง

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างครบวงจร คู่มือสำหรับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๗.

กลุ่มบริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย. คู่มือการปฏิบัติงานตามกฎหมายสาธารณสุข. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย. กระทรวงสาธารณสุขร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติ “แผนยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙”. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, ๒๕๕๕.

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย. คู่มือการดำเนินงานตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), ๒๕๔๖.

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย. แนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, ๒๕๓๕.

สุคนธ์ เจียสกุล และคณะ, รายงานการศึกษาวิจัย เรื่อง การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ : สถานการณ์และระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย, ๒๕๔๕.

สำนักงานศาลปกครองนครราชสีมา. คำพิพากษาศาลปกครองนครราชสีมา คดีหมายเลขดำที่ ๒๒๓/๒๕๕๓ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๙๙/๒๕๕๖. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : http://pr.prd.go.th/nakhonratchasima/ewt_news.php?nid=2272&filename=index. (วันที่ค้นข้อมูล : ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖)

สำนักงานศาลปกครอง. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขดำที่
อ. ๙๐๒/๒๕๔๙ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๘๙/๒๕๕๓. [ออนไลน์]. เข้าถึง
ได้จาก : [http://court.admincourt.go.th/ordered/Attach/
53_pdf/1-2-53-89.pdf](http://court.admincourt.go.th/ordered/Attach/53_pdf/1-2-53-89.pdf). (วันที่ค้นข้อมูล : ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖)

คู่มือแนวทางการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการจัดการมูลฝอย สำหรับหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นและเจ้าพนักงาน ตามกฎหมายการสาธารณสุข

ที่ปรึกษา

๑. ดร.นายแพทย์พรเทพ ศิริวนารังสรรค์ อธิบดีกรมอนามัย
๒. นายพิษณุ แสนประเสริฐ ผู้อำนวยการสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมอนามัย
๓. นายสมชาย ตู๋แก้ว ผู้อำนวยการ
ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
๔. นางพรพรรณ ไม้สุพร รองผู้อำนวยการ
ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

ผู้จัดทำและเรียบเรียง

๑. ร้อยโทหญิงนิชาศม์ ปัญจจิตรพัฒน์ หัวหน้ากลุ่มพัฒนามาตรฐาน
ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย
๒. นางสาวสุกัญญา คุณวโรตม์ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย
๓. นางสาวยุวดี ประชุมฉลาด นักวิชาการสาธารณสุข
ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย
๔. นางสาววิภากรณัฏฐา สุรบุตร นักวิชาการสาธารณสุข
ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย
๕. นางสาวปาริชาติ สุริยะฉาย นิติกร
ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย

ขอขอบพระคุณ

๑. นางศรีอรุณ สุขเจริญ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย
๒. นางสาวรรณา จีร์โกกุล หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์ ร้องเรียน
และคดีปกครอง
ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย
๓. นางวิไลวรรณ มาเจริญทรัพย์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย
๔. นางสาวพรรณวรท อุดมผล นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย
๕. นางสาวสุภาวดี จันทมุด นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย

บรรณาธิการ

๑. นางสาววิภา รุจิจินากุล หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมการใช้กฎหมาย
ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย
๒. นายธวัชชัย รักษาพนนท์ นักวิชาการสาธารณสุข
ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย

ศูนย์บริการกฎหมายสาธารณะ
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

เลขที่ ๘๘/๒๒ ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

โทร ๐ ๒๕๙๐ ๔๑๗๕, ๐ ๒๕๙๐ ๔๒๕๒

๐ ๒๕๙๐ ๔๒๒๓, ๐ ๒๕๙๐ ๔๒๕๖

โทรสาร ๐ ๒๕๙๑ ๘๑๘๐

<http://laws.anamai.moph.go.th>